

Samhällsekonomi och finansförvaltning

2

Förslag till statsbudget för 2007

Samhällsekonomi och finansförvaltning

Innehållsförteckning

1	Förslag till riksdagsbeslut	11
2	Lagförslag.....	13
2.1	Förslag till lag om ändring i lagen (2002:1022) om revision i statlig verksamhet m.m.....	13
3	Utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning	15
3.1	Inledande kommentar.....	15
3.2	Omfattning.....	15
3.3	Utgiftsutveckling	16
4	Politikområde Effektiv statsförvaltning.....	19
4.1	Omfattning.....	19
4.2	Utgiftsutveckling	20
4.3	Mål	20
4.4	Insatser	20
4.5	Resultatredovisning	21
4.5.1	Resultat.....	21
4.5.2	Analys och slutsatser	21
4.6	Revisionens iakttagelser.....	21
4.7	Politikens inriktning	22
5	Styrning, ledning, verksamhetsutveckling	23
5.1	Omfattning.....	23
5.2	Mål	23
5.3	Insatser	23
5.3.1	Styrning och ledning.....	23
5.3.2	Ekonomisk styrning	24
5.3.3	Förvaltningens organisation och struktur.....	25
5.3.4	Verksamhetsutveckling.....	25
5.4	Resultatredovisning	25
5.5	Politikens inriktning	26
6	Statliga arbetsgivarfrågor	31
6.1	Omfattning.....	31
6.2	Mål och resultatindikatorer.....	31
6.2.1	Mål	31

6.2.2	Resultatindikatorer	31
6.3	Insatser	32
6.4	Resultatredovisning	34
6.4.1	Resultat.....	34
6.4.2	Enskilda myndigheters m.fl. resultat.....	37
6.5	Revisionens iakttagelser	38
6.6	Politikens inriktning.....	38
6.6.1	Arbetsgivarpolitiska prioriteringar	38
7	Statistik.....	41
7.1	Omfattning	41
7.2	Mål och villkor.....	41
7.3	Insatser	41
7.3.1	Insatser inom politikområdet	41
7.3.2	Insatser utanför politikområdet.....	42
7.4	Resultatredovisning	42
7.4.1	Mål.....	42
7.4.2	Resultat.....	43
7.4.3	Analys och slutsatser.....	43
7.5	Politikens inriktning.....	43
8	Prognos- och uppföljningsverksamhet	45
8.1	Omfattning	45
8.2	Mål.....	45
8.3	Insatser	45
8.3.1	Insatser inom politikområdet	45
8.3.2	Insatser utanför politikområdet.....	46
8.4	Resultatredovisning	46
8.4.1	Resultat.....	46
8.4.2	Analys och slutsatser.....	47
8.5	Politikens inriktning.....	48
9	Fastighetsförvaltning	49
9.1	Omfattning	49
9.2	Mål.....	49
9.3	Insatser	49
9.4	Resultatredovisning	52
9.4.1	Resultat.....	52
9.4.2	Analys och slutsatser.....	52
9.5	Revisionens iakttagelser	53
9.6	Politikens inriktning.....	53
10	Budgetförslag	55
10.1	1:1 Konjunkturinstitutet	55
10.2	1:2 Ekonomistyrningsverket.....	56
10.3	1:3 Statskontoret	56
10.4	1:4 Täckning av merkostnader för lokaler	57
10.5	1:5 Statistiska centralbyrån	57
10.6	1:6 Kammarkollegiet	58
10.7	1:7 Nämnden för offentlig upphandling	59
10.8	1:8 Verket för förvaltningsutveckling	60
10.9	1:9 Ekonomiska rådet.....	60

10.10	1:10 Arbetsgivarpolitiska frågor.....	61
10.11	1:11 Statliga tjänstepensioner m.m.	61
10.12	1:12 Statliga kompetensöverföringsjobb	62
10.13	1:13 E-legitimationer	63
10.14	1:14 Bidragsfastigheter	63
10.15	Statens fastighetsverk	64
10.16	Fortifikationsverket.....	67
11	Politikområde Finansiella system och tillsyn.....	69
11.1	Omfattning.....	69
11.2	Utgiftsutveckling	70
11.3	Mål	70
11.4	Insatser	71
11.5	Resultatredovisning	71
11.5.1	Resultat.....	71
11.5.2	Analys och slutsatser	72
11.5.3	Revisionens iakttagelser.....	72
11.6	Politikens inriktning	72
12	Reglering och tillsyn av det finansiella systemet	73
12.1	Omfattning.....	73
12.2	Mål	73
12.3	Insatser	73
12.4	Resultatredovisning	75
12.4.1	Resultat.....	75
12.4.2	Analys och slutsatser	77
12.5	Revisionens iakttagelser.....	78
12.6	Politikens inriktning	78
13	Finans- och kapitalförvaltning.....	81
13.1	Omfattning.....	81
13.2	Mål	81
13.3	Insatser	81
13.4	Resultatredovisning	83
13.4.1	Resultat.....	83
13.4.2	Analys och slutsatser	85
13.5	Moderniserad förordning för statens betalningar.....	86
14	Statsskuldförvaltning.....	89
14.1	Omfattning.....	89
14.2	Mål	89
14.3	Resultatredovisning	89
14.3.1	Resultat.....	89
14.3.2	Analys och slutsatser	90
14.4	Politikens inriktning	90
15	Statliga garantier och särskilda åtaganden.....	91
15.1	Omfattning.....	91
15.2	Mål	91
15.3	Insatser	91
15.4	Resultatredovisning	92
15.4.1	Resultat.....	92

15.4.2	Analys och slutsatser.....	95
15.5	Politikens inriktning.....	95
15.6	Överföring av Venantius AB:s statsgaranterade lån.....	96
16	Tillsyn av spelmarknaden.....	99
16.1	Omfattning	99
16.2	Mål.....	99
16.3	Insatser	99
16.4	Resultatredovisning	100
16.4.1	Resultat.....	100
16.4.2	Analys och slutsatser.....	101
16.5	Politikens inriktning.....	101
17	Budgetförslag	103
17.1	2:1 Finansinspektionen	103
17.2	2:2 Insättningsgarantinämnden	104
17.3	2:3 Riksgäldskontoret: Förvaltningskostnader.....	104
17.4	2:4 Bokföringsnämnden	106
17.5	2:5 Avsättning för garantiverksamhet	106
17.6	Premiepensionsmyndigheten.....	107
18	Riksrevisionen.....	109
18.1	90:1 Riksrevisionen.....	109
19	Försöksverksamhet med trängselskatt i Stockholms kommun	113
19.1	Bakgrund	113
19.2	90:2 Försök med trängselskatt i Stockholm	113
19.3	Trängselskattens framtid.....	114

Tabellförteckning

Anslagsbelopp	12
3.1 Utgiftsutveckling inom utgiftsområde 2.....	16
3.2 Ekonomiskt utfall för UO2 2005	16
3.3 Specifikation av större nominella avvikelser i ekonomiskt utfall jämfört med statsbudgeten för 2005	16
3.4 Härledning av ramnivån 2007–2009. Utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning	17
3.5 Precisering av förändringar i Utgiftsområde 2 åren 2006–2008	17
3.6 Ramnivå 2006–2009 realekonomiskt fördelad Utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning	18
4.1 Utgiftsutveckling för politikområdet Effektiv statsförvaltning	20
4.2 Översikt över politikområdets finansiering.....	21
6.1 Andel med utländsk bakgrund inom staten, totalt och nyanställda 2003–2005	36
6.2 Andel med utländsk bakgrund inom olika kompetens kategorier, 2003–2005	36
7.1 Antalet rättsakter och arbetsgrupper	42
7.2 Nyckeltal för SCB:s verksamhet	43
7.3 Nyckeltal för det statistiska systemet	43
8.1 Precision i prognoser för BNP, inflation och arbetslöshet gjorda våren och hösten före aktuellt år samt våren och hösten under aktuellt år.....	47
8.2 Precision i prognoser för BNP, inflation och arbetslöshet gjorda våren och hösten före aktuellt år samt våren och hösten under aktuellt år.....	48
9.1 Statens byggnader, mark och annan fast egendom	50
9.2 Fastighetsförvaltningens omfattning.....	50
9.3 Uppgifter om det ekonomiska läget för Statens fastighetsverk	52
9.4 Uppgifter om det ekonomiska läget för Fortifikationsverket	52
10.1 Anslagsutveckling för 1:1 Konjunkturinstitutet	55
10.2 Uppdragsverksamhet.....	55
10.3 Härledning av anslagsnivån 2007–2009, för 1:1 Konjunkturinstitutet.....	55
10.4 Anslagsutveckling för 1:2 Ekonomistyrningsverket	56
10.5 Uppdragsverksamhet.....	56
10.6 Offentligrättslig verksamhet.....	56
10.7 Härledning av anslagsnivån 2007–2009, för 1:2 Ekonomistyrningsverket	56
10.8 Anslagsutveckling för 1:3 Statskontoret	56
10.9 Härledning av anslagsnivån 2007–2009, för 1:3 Statskontoret	57
10.10 Anslagsutveckling för 1:4 Täckning av merkostnader för lokaler.....	57
10.11 Härledning av anslagsnivån 2007–2009, för 1:4 Täckning av merkostnader för lokaler.....	57
10.12 Anslagsutveckling för 1:5 Statistiska centralbyrån.....	57
10.13 Uppdragsverksamhet.....	58
10.14 Härledning av anslagsnivån 2007–2009, för 1:5 Statistiska centralbyrån.....	58

10.15	Anslagsutveckling för 1:6 Kammarkollegiet.....	58
10.16	Offentligrättslig verksamhet	58
10.17	Uppdragsverksamhet	59
10.18	Härledning av anslagsnivån 2007–2009, för 1:6 Kammarkollegiet.....	59
10.19	Anslagsutveckling för 1:7 Nämnden för offentlig upphandling	59
10.20	Härledning av anslagsnivån 2007–2009, för 1:7 Nämnden för offentlig upphandling	59
10.21	Anslagsutveckling för 1:8 Verket för förvaltningsutveckling.....	60
10.22	Uppdragsverksamhet	60
10.23	Härledning av anslagsnivån 2007–2009, för 1:8 Verket för förvaltningsutveckling	60
10.24	Anslagsutveckling för 1:9 Ekonomiska rådet.....	60
10.25	Härledning av anslagsnivån 2007–2009, för 1:9 Ekonomiska rådet.....	61
10.26	Anslagsutveckling för 1:10 Arbetsgivarpolitiska frågor	61
10.27	Härledning av anslagsnivån 2007–2009, för 1:10 Arbetsgivarpolitiska frågor ..	61
10.28	Anslagsutveckling för 1:11 Statliga tjänstepensioner m.m.	61
10.29	Uppdragsverksamhet	62
10.30	Härledning av anslagsnivån 2007–2009, för 1:11 Statliga tjänstepensioner m.m.....	62
10.31	Anslagsutveckling för 1:12 Statliga kompetensöverföringsjobb.....	62
10.32	Härledning av anslagsnivån 2007–2009, för 1:12 Statliga kompetensöverföringsjobb.....	62
10.33	Anslagsutveckling för 1:13 E-legitimationer	63
10.34	Härledning av anslagsnivån 2007–2009, för 1:13 E-legitimationer	63
10.35	Anslagsutveckling för 1:14 Bidragsfastigheter	63
10.36	Härledning av anslagsnivån 2007–2009, för 1:14 Bidragsfastigheter	64
10.37	Investeringsplan för Statens Fastighetsverk 2006–2009	66
10.38	Uppgifter om den utnyttjade låneramen för Statens fastighetsverk.....	66
10.39	Investeringsplan för Fortifikationsverket 2006–2009	67
10.40	Fortifikationsverkets pågående och planerade investeringar över 20 miljoner kronor för 2007–2009.....	67
10.41	Uppgifter om den utnyttjade låneramen för Fortifikationsverket.....	68
11.1	Utgiftsutveckling för politikområdet Finansiella system och tillsyn	70
11.2	Översikt över politikområdets finansiering.....	71
12.1	Procentuell fördelning av Finansinspektionens kostnader per verksamhetsgren i löpande priser.....	75
12.2	Totalt nedlagd tid i timmar på tillsynsaktiviteter i riskklasserna.....	75
12.3	Antalet ärenden som anmäldes till Ekobrottsmyndigheten	76
12.4	Avgifter enligt 20 § lagen (2000:1087) om anmälningsskyldighet för vissa innehav av finansiella instrument.....	76
12.5	Genomsnittlig handläggningstid i dagar för tillstånds- och anmälningsärenden.....	77
12.6	Finansinspektionens regelgivning, föreskrifter/allmänna råd	77
13.1	Antalet betalningar och bankkonton samt kostnader för betalningar i statens betalsystem	83
13.2	Pensionskapital per den 31 december 2005 och genomsnittligt månadsbelopp för december per pensionssparare som börjat ta ut premiepension åren 2005, 2004 och 2003.....	83
13.3	Antal registrerade fonder och fondförvaltare den 31 december resp. år	84
13.4	Värde fördelat på fondkategori.....	84
13.5	Avgifter som pensionsspararna betalar till PPM	84

13.6 Genomsnittliga avgifter 2005 för respektive fondkategori före och efter att rabatten har dragits av	84
13.7 Avgiftens betydelse för minskningen av pensionen	85
15.1 Uppgifter om Riksgäldskontorets garantiverksamhet 2001-2005.....	93
15.2 Riksgäldskontorets lån med kreditrisk.....	94
17.1 Anslagsutveckling för 2:1 Finansinspektionen	103
17.2 Offentligrättslig verksamhet.....	103
17.3 Härledning av anslagsnivån 2007–2009, för 2:1 Finansinspektionen	103
17.4 Anslagsutveckling för 2:2 Insättningsgarantinämnden	104
17.5 Offentligrättslig verksamhet.....	104
17.6 Härledning av anslagsnivån 2007–2009, för 2:2 Insättningsgarantinämnden ...	104
17.7 Anslagsutveckling 2:3 Riksgäldskontoret: Förvaltningskostnader	104
17.8 Budget för Riksgäldskontorets garantiverksamhet	105
17.9 Budget för in- och utlåningsverksamheten i Statens internbank i Riksgäldskontoret	105
17.10 Härledning av anslagsnivån 2007–2009, för 2:3 Riksgäldskontoret: Förvaltningskostnader	106
17.11 Anslagsutveckling 2:4 Bokföringsnämnden.....	106
17.12 Härledning av anslagsnivån 2007–2009, för 2:4 Bokföringsnämnden.....	106
17.13 Anslagsutveckling 2:5 Avsättning för garantiverksamhet.....	106
17.14 Härledning av anslagsnivån 2007–2009, för 2:5 Avsättning för garantiverksamhet	107
17.15 PPM:s kreditnyttjande	107
17.16 Offentligrättslig verksamhet.....	107
18.1 Anslagsutveckling för 90:1 Riksrevisionen	109
18.2 Kostnadernas fördelning mellan verksamhetsgrenarna.....	111
18.3 Offentligrättslig verksamhet Avgifter för årlig revision, inkomsttitel 2558	111
18.4 Uppdragsverksamhet Avgiftsfinansierade internationella uppdrag.....	112
18.5 Investeringsplan för Riksrevisionen	112
18.6 Härledning av anslagsnivån 2007–2009, för 90:1 Riksrevisionen	112
19.1 Anslagsutveckling för 90:2 Försök med trängselskatt i Stockholm.....	113
19.2 Härledning av anslagsnivån 2006–2008, för 90:2 Försök med trängselskatt i Stockholm	114

Bilaga 1 Statsförvaltningens utveckling

Underbilaga 1.1 Myndighetschefer och ordförande i styrelser med fullt ansvar

Diagramförteckning

6.1 Utveckling av genomsnittliga löner i olika sektorer på arbetsmarknaden 1994–2004	35
6.2 Fördelning av kvinnor och män med uppgift att planera och leda myndighetens verksamhet på olika nivåer 1998–2005	35
6.3 Faktorer bakom löneskillnader mellan kvinnor och män	36
6.4 Sjukfrånvaro i procent av tillgänglig arbetstid, 2003–2005	37

1 Förslag till riksdagsbeslut

Regeringen föreslår att riksdagen

1. antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2002:1022) om revision i statlig verksamhet m.m. (avsnitt 2.1 och 13.5),
2. bemyndigar regeringen att 2007 besluta att Statens fastighetsverk får ta upp lån inom en ram av högst 11 000 000 000 kronor i Riksgäldskontoret för investeringar i fastigheter i enlighet med vad regeringen förordar (avsnitt 10.15),
3. godkänner förslaget till investeringsplan för Statens fastighetsverk för 2007–2009 (avsnitt 10.15),
4. bemyndigar regeringen att 2007 besluta att Fortifikationsverket får ta upp lån inom en ram av högst 7 725 000 000 kronor i Riksgäldskontoret för investeringar i mark, anläggningar och lokaler i enlighet med vad regeringen förordar (avsnitt 10.16),
5. godkänner förslaget till investeringsplan för Fortifikationsverket för 2007–2009 (avsnitt 10.16),
6. godkänner det mål för politikområde Finansiella system och tillsyn som regeringen föreslår och upphäver nuvarande mål för politikområdet (avsnitt 11.3),
7. bemyndigar regeringen att ge Riksgäldskontoret i uppdrag att mot fullt vederlag överta gäldenärsansvaret för Venantius AB:s statsgaranterade obligationslån m.m. i enlighet med vad regeringen förordar (avsnitt 15.6),
8. bemyndigar regeringen att för 2007 besluta om en rörlig kredit i Riksgäldskontoret om högst 4 000 000 000 kronor för att tillgodose Premiepensionsmyndighetens behov av likviditet i handeln med fondandelar (avsnitt 17.6),
9. för 2007 anvisar anslagen under utgiftsområde 2 *Sambällsekonomi och finansförvaltning*, såvitt avser anslag som står till regeringens disposition, enligt följande uppställning:

Riksrevisionens styrelse föreslår att riksdagen

10. godkänner förslaget till investeringsplan för Riksrevisionen för 2007–2009 (avsnitt 18.1),
11. bemyndigar Riksrevisionen att för 2007 besluta om lån i Riksgäldskontoret för investeringar i anläggningstillgångar som används i verksamheten intill ett belopp av 40 000 000 kronor (avsnitt 18.1),
12. beslutar att Riksrevisionen för 2007 får ha en kredit på sitt räntekonto i Riksgäldskontoret som uppgår till högst 32 284 000 kronor (avsnitt 18.1),
13. för 2007 anvisar ett anslag under utgiftsområde 2 *Sambällsekonomi och finansförvaltning*, såvitt avser anslag som är avsett för Riksrevisionen, enligt följande uppställning:

Anslagsbelopp

Tusental kronor

Anslag	Anslagstyp	
1:1 Konjunkturinstitutet	ramanslag	47 640
1:2 Ekonomistyrningsverket	ramanslag	102 077
1:3 Statskontoret	ramanslag	52 189
1:4 Täckning av merkostnader för lokaler	ramanslag	422
1:5 Statistiska centralbyrån	ramanslag	473 814
1:6 Kammarkollegiet	ramanslag	30 933
1:7 Nämnden för offentlig upphandling	ramanslag	8 247
1:8 Verket för förvaltningsutveckling	ramanslag	55 511
1:9 Ekonomiska rådet	ramanslag	2 507
1:10 Arbetsgivarpolitiska frågor	ramanslag	7 443
1:11 Statliga tjänstepensioner m.m.	ramanslag	8 909 860
1:12 Statliga kompetensöverföringsjobb	ramanslag	225 000
1:13 E-legitimationer	ramanslag	12 930
1:14 Bidragsfastigheter	ramanslag	247 000
2:1 Finansinspektionen	ramanslag	187 943
2:2 Insättningsgarantinämnden	ramanslag	17 669
2:3 Riksgäldskontoret: Förvaltningskostnader	ramanslag	270 121
2:4 Bokföringsnämnden	ramanslag	8 367
2:5 Avsättning för garantiverksamhet	ramanslag	1 400
90:1 Riksrevisionen ¹	ramanslag	282 538
90:2 Försök med trängselskatt i Stockholm	ramanslag	929 860
Summa		11 873 471

¹ Anslag avsett för Riksrevisionen.

2 Lagförslag

Regeringen har följande förslag till lagtext.

2.1 Förslag till lag om ändring i lagen (2002:1022) om revision i statlig verksamhet m.m.

Härigenom föreskrivs att 16 § lagen (2002:1022) om revision i statlig verksamhet m.m. skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Inkomster i form av avgifter och ersättningar enligt denna lag skall tillföras statens *checkräkning* i Riksbanken och redovisas mot en inkomsttitel på statsbudgeten.

16 §¹

Inkomster i form av avgifter och ersättningar enligt denna lag skall tillföras statens *centralkonto* i Riksbanken och redovisas mot en inkomsttitel på statsbudgeten.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2007.

¹ Senaste lydelse 2003:265.

3 Utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning

3.1 Inledande kommentar

Det budgetförslag för 2007 som nu lämnas till riksdagen har utformats under den korta tid som enligt riksdagsordningen står till en ny regerings förfogande. Det har inneburit att en fullständig omarbetning av samtliga delar av budgeten i enlighet med regeringens politik inte har varit möjlig. Regeringen kan därför på tilläggsbudget behöva återkomma till riksdagen med ytterligare förslag som påverkar budgetåret 2007.

3.2 Omfattning

I utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning ingår två politikområden, Effektiv statsförvaltning samt Finansiella system och tillsyn.

Vidare finns anslag som inte inordnats i något politikområde, dels det på förslag av Rikskommissionens styrelse uppförda anslaget 90:1 *Rikskommissionen*, dels anslaget 90:2 *Försök med trängselskatt i Stockholm*.

3.3 Utgiftsutveckling

Tabell 3.1 Utgiftsutveckling inom utgiftsområde 2

Miljoner kronor

	Utfall 2005	Budget 2006 ¹	Prognos 2006	Förslag 2007	Beräknat 2008	Beräknat 2009
Politikområde Effektiv statsförvaltning	8 938	9 741	9 721	10 176	10 440	10 913
Politikområde Finansiella system och tillsyn ²	501	474	470	486	495	505
Anslag som inte ingår i något politikområde						
90:1 Riksrevisionen	267	280	281	283	287	293
90:2 Försök med trängselskatt i Stockholm	1 265	1 359	1 597	930	–	–
2003 90:3 Riksdagens revisorer: Avvecklingskostnader	1	–	–	–	–	–
Totalt för utgiftsområde 2	10 972	11 854	12 068	11 873	11 222	11 711

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2006 års ekonomiska vårproposition (bet. 2005/06:FIU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2007.

² Exklusive anslaget 2:1 Lotteriinspektionen i utgiftsområde 17.

Ekonomiskt utfall 2005 och första halvåret 2006

Tabell 3.2 Ekonomiskt utfall för UO2 2005

Miljoner kronor

	IB	Bp05	TB	Indrag	utfall	UB
PO Eff statsförv	311	8 946	-18	-40	8 938	261
PO Fin system	22	518	-2	-4	501	33
Anslag utan PO	23	1 968	-157	-24	1 532	277
Summa UO2	355	11 432	-176	-67	10 972	572

I tabellen (PO2) ingår ej utfall för det under UO17 uppförda anslaget 2:1 Lotteriinspektionen

Utfallet för utgiftsområdet 2005 var ca 3 procent lägre än tilldelade medel, vilket är något större avvikelse än normalt. Den främsta anledningen till detta och det därmed ökade anslagssparandet är att Vägverkets kostnader för trängselskatteförsöket delvis förskjutits till 2006. Andra orsaker till ökningen av anslagssparandet är bland annat vakanser och större avgiftsinkomster än beräknat hos enskilda myndigheter. Övriga större nominella avvikelser framgår av nedanstående tabell.

Tabell 3.3 Specifikation av större nominella avvikelser i ekonomiskt utfall jämfört med statsbudgeten för 2005

Miljoner kronor

Anslag	SB inkl TB ¹	Indrag	Utfall 2005	Diff.	A-spar 2005
90:2 Tr.skatt	1 533	-10	1 265	-268	258
2:1 Finansinsp.	177	-1	164	-15	11
1:5 SCB	437	-3	429	-12	22
90:1 RiR	278	-14	267	-11	19
1:12 SKÖJ	10	–	0	-10	9
(98) 14D3 Förnyelsefonder	0	–	9	-9	9
(03) 1:6 Folk och Bo.statistik	0	–	13	13	202
1:11 Tj-pension	8 191	-8	8 209	21	-22
Övriga anslag	629	-31	616	-13	63
Summa	11 256	-67	10 972	-289	572

1) Budgetpropositionen för 2005 samt tilläggsbudget 1 och 2

Endast i ett fall (tjänstepensioner) fanns och utnyttjades anslagskredit vid utgången av 2005.

Halvårsutfallen 2006 för både utgiftsområde 2 och politikområde Effektiv statsförvaltning uppgick till cirka 50 procent av tilldelade medel (inkl. tilläggsbudget 1). Halvårsutfallen för politikområde Finansiella system och tillsyn samt för anslag utan politikområde motsvarade cirka 47 procent respektive drygt 54 procent. Det sistnämnda främst på grund av att vissa kostnader för trängselskatt förskjutits från 2005 till 2006.

Ekonomiskt utfall 2005 i avgiftsfinansierad verksamhet

En stor andel av förvaltningskostnaderna i utgiftsområdet finansieras genom avgiftsintäkter. Framför allt i politikområdet Effektiv statsförvaltning bedrivs en omfattande uppdragsverksamhet med tyngdpunkt i fastighetsförvaltning och statistik. Utgiftsområdets uppdragsverksamhet 2005 uppgick till drygt 6,6 miljarder kronor, vilket är en minskning med ca 0,8 miljarder kronor jämfört med 2004.

Utgiftsområdet har även en betydande offentligt rättslig verksamhet, omfattande drygt 1 miljard kronor 2005, varav i princip allt inom politikområdet Finansiella system och tillsyn. Utfallet 2005 var något högre än 2004.

Budgetförslag för 2007 m.m.

Budgetförslaget för 2007 och beräkning för 2008 och 2009 sammanfattas i nedanstående tabeller.

Tabell 3.4 Härlledning av ramnivån 2007–2009. Utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning

Miljoner kronor

	2007	2008	2009
Anvisat 2006 ¹	11 809	11 809	11 809
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris och löneomräkning ²	13	39	72
Beslut	-279	-1 398	-1 391
Övriga makroekonomiska förutsättningar	131	329	527
Volymer	191	434	686
Överföring till/från andra utgiftsområden	18	24	25
Övrigt	-9	-15	-15
Ny ramnivå	11 873	11 222	11 711

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2005 (bet. 2005/06:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2006 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

I budgetförslaget tas för närvarande ingen hänsyn till att regeringen i denna proposition öppnar för att tillfälligt återinföra vägavgifter i form av trängselskatter i Stockholm. En särskild förhandlingsman skall få i uppgift att pröva förutsättningarna för en temporär avgift/skatt. Förhandlingsmannen skall samla alla aktörer i regionen kring en samlad trafiklösning och särskilt pröva möjligheten att låta

vägavgifter/trängselskatter respektive Public-private-partnership delfinansiera en snabb utbyggnad av Förbifart Stockholm. Vidare skall Grundlagsutredningen (Ju 2004:11) få i uppdrag att pröva de lagliga möjligheterna att tillåta uttag av regionala eller kommunala vägavgifter för att finansiera investeringar i kollektivtrafik och vägnät. Se vidare avsnitt 19.

Som framgår av tabellen nedan svarar ett fåtal faktorer för merparten av budgetförändringarna. Ökning sker bl.a. till följd av ändrade makroantaganden för tjänstepensioner, nytt anslag för bidragsfastigheter, samt flera mindre uppgiftsförändringar för enskilda myndigheter. Avskaffande av statliga kompetensförsörjningsjobb, avslutat försök med trängselskatter och tidigare års tidsbegränsade satsningar bidrar till minskningar.

Tabell 3.5 Precisering av förändringar i Utgiftsområde 2 åren 2006–2008

Miljoner kronor

	TB2 2006	2007	2008
<i>Förändring till följd av:</i>			
Trängselskatt i Stockholm		-429	-1 359
St. Tjänstepensioner		322	763
Bidragsfastigheter		247	290
St. kompetensöverföringsjobb		-135	-360
Ekonomisk statistik, sjuklöne- och demokratistatistik m.m. (SCB)		25,4	25,7
Förändrad PLO		13	39
E-legitimationer (Verva)		13	11
IGN:s skadeadministration	2,5	10	10
Statskontoret		-10	-10
ESV revision av EU-medel		6,6	6,7
FA-kompetens (Verva)		5	5
Mångfald (Arb.giv.pol)			-5
Off. uppköpserbjudanden, och Finansiell tillsyn (FI)		-1,5	-1,5
Finansmarknadsråd till RK-anslag		-1	-1
NIPU, Sjön Åsnen (KamK)		-1,1	-1,2
Nettoförändring U02		3	-587

Jämfört med statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2005 (bet. 2005/06:FiU10) och exklusive tilläggsbudget i 2006 års ekonomiska vårproposition.

Föränderlig realekonomisk sammansättning**Tabell 3.6 Ramnivå 2006–2009 realekonomiskt fördelad Utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning***Miljoner kronor*

	2006	2007	2008	2009
Transfereringar ¹	9 632	10 057	9 348	9 797
Verksamhetsutgifter ²	1 669	1 799	1 858	1 897
Investeringar ³	553	17	17	17
Summa ramnivå	11 854	11 873	11 222	11 711

Den realekonomiska fördelningen baseras på utfallet 2005 samt kända förändringar av anslagens användning.

¹ Med transfereringar avses inkomstöverföringar dvs. utbetalningar av bidrag från staten till exempelvis hushåll, företag eller kommuner utan att staten erhåller någon direkt motprestation.

² Med verksamhetsutgifter avses resurser som statliga myndigheter använder i verksamheten, t.ex. utgifter för löner, hyror och inköp av varor och tjänster.

³ Med investeringar avses utgifter för anskaffning av varaktiga tillgångar såsom byggnader, maskiner, immateriella tillgångar och finansiella tillgångar.

Som framgått ovan domineras utgiftsområdet i realekonomiska termer av tre föränderliga transfereringar, nämligen tjänstepensioner, trängselskatt och kompetensöverföringsjobb. Trängselskatten är den främsta anledningen den kraftiga minskningen av utgiftsområdets investeringar mellan 2006 och 2007. Resterande utgifter utgörs av förvaltningsutgifter för ett femtontal myndigheter samt några enstaka sakanslag.

4 Politikområde Effektiv statsförvaltning

4.1 Omfattning

Politikområdet indelas i fem verksamhetsområden, som av praktiska skäl redovisas på samma rubriknivå som politikområdet (avsnitt 5–9). Budgetförslag redovisas i avsnitt 10.

I politikområdet ingår utveckling av statsförvaltningen, viss efterfrågestyrd stabsverksamhet och myndighetsservice, förvaltning och utveckling av den ekonomiska styrningen och budgetprocessen samt tillsyn över offentlig upphandling.

Vidare ingår personal- och lönepolitiska frågor, såsom löneutveckling, pensionsvillkor, kompetensförsörjning och arbetsorganisation samt frågor om ohälsa, etnisk och kulturell mångfald samt jämställdhet inom staten.

I politikområdet ingår även statistik, uppföljning och analys av utfall samt utarbetande av kort- och medelfristiga prognoser och analyser avseende den samhällsekonomiska utvecklingen och de offentliga finanserna.

Slutligen ingår förvaltning av de fastigheter som av försvarspolitiska, kulturhistoriska eller andra skäl inte ansetts lämpliga att förvalta i bolagsform.

I politikområdet ingår myndigheterna Ekonomistyrningsverket (ESV), Statskontoret, Kammarkollegiet (KamK), Nämnden för offentlig upphandling (NOU), Arbetsgivarverket (AgV), Statens pensionsverk (SPV), Statistiska centralbyrån (SCB), Konjunkturinstitutet (KI), Ekonomiska rådet, Statens fastighetsverk (SFV), Fortifikationsverket (FortV) samt vissa nämnder. Från och med 2006 ingår Verket för förvaltningsutveckling (Verva).

Statens kvalitets- och kompetensråd (KKR), Nämnden för elektronisk förvaltning (NEF) och 24-timmarsdelegationen har avvecklats.

Vidare ingår anslag för statliga tjänstepensioner m.m. samt ytterligare några sakanslag som regeringen eller berörda myndigheter disponerar.

4.2 Utgiftsutveckling

Tabell 4.1 Utgiftsutveckling för politikområdet Effektiv statsförvaltning
Miljoner kronor

	Utfall 2005	Budget 2006 ¹	Prognos 2006	Förslag 2007	Beräknat 2008	Beräknat 2009
<i>Anslag inom utgiftsområde 2²</i>						
1:1 Konjunkturinstitutet	45,5	48,1	48,5	47,6	48,4	49,4
1:2 Ekonomistyrningsverket	93,2	94,6	101,9	102,1	104,0	106,2
1:3 Statskontoret	86,0	61,7	67,1	52,2	53,1	54,2
1:4 Täckning av merkostnader för lokaler	0,6	0,4	0,6	0,4	0,4	0,4
1:5 Statistiska centralbyrån	429,4	450,3	447,0	473,8	481,4	489,5
1:6 Kammarkollegiet	25,9	30,9	30,6	30,9	31,5	31,1
1:7 Nämnden för offentlig upphandling	7,6	8,2	8,3	8,2	8,4	8,6
1:8 Verket för förvaltningsutveckling	–	54,2	53,0	55,5	56,4	57,6
1:9 Ekonomiska rådet	1,3	2,5	2,7	2,5	2,5	2,6
1:10 Arbetsgivarpolitiska frågor	2,2	7,4	8,4	7,4	2,4	2,4
1:11 Statliga tjänstepensioner m.m.	8 209,2	8 588,0	8 636,0	8 909,9	9 350,8	9 800,8
1:12 Statliga kompetensöverföringsjobb	0,4	380,0	263,6	225,0	–	–
1:13 E-legitimationer	–	12,1	11,9	12,9	10,9	–
1:14 Bidragsfastigheter	–	–	–	247,0	290,0	310,0
2006 1:13 Statens kvalitets- och kompetensråd: Avvecklingskostnader	–	2,5	1,5	–	–	–
2005 02 1:8 Statens kvalitets- och kompetensråd	11,8	–	0,4	–	–	–
2004 02 1:12 Utveckling av 24-timmarsmyndigheten	3,8	–	1,9	–	–	–
2003 02 1:6 Folk- och bostadsstatistik	13,0	–	28,9	–	–	–
1998 14 D3 Bidrag till förnyelsefonder på det statligt reglerade området	8,6	–	9,0	–	–	–
Totalt för politikområdet Effektiv statsförvaltning	8 938,5	9 740,9	9 721,2	10 175,6	10 440,3	10 913,0

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2006 års ekonomiska vårproposition (bet. 2005/06:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i denna budgetproposition.

² Alla medel på tre äldreanslag från 2003 (1:11 Utvecklingsarbete, 1:14 Riksrevisionsverket samt 1:15 Riksrevisionsverket: Avvecklingskostnader) drogs in under 2005.

Utfallet för politikområdet Effektiv statsförvaltning 2005 och budgetförslaget för 2007 har kommenterats i avsnitt 3.2. Politikområdets finansiering redovisas närmare i avsnitt 4.5.1.

4.3 Mål

Målet för politikområdet är att skapa en effektiv statsförvaltning som i sin helhet kännetecknas av hög produktivitet, god kvalitet och bra service till nytta för beslutsfattare, medborgare och näringsliv.

Ovanstående mål är beslutade av riksdagen i samband med beslut om budgetproposition för 2001 (prop. 2000/01:1, utg. omr. 2, bet. 2000/01:FiU2, rskr. 2000/01:123). Resultatbeskrivningen i det följande görs i förhållande till dessa mål. I den mån regeringen

bedömer att indelning i politikområden eller mål för dessa bör ändras återkommer regeringen vid ett senare tillfälle

4.4 Insatser

Politikområdet skall bidra till att hela statsförvaltningen bedrivs effektivt och utvecklas i önskad riktning samt att statsförvaltningen uppfyller höga krav på rättssäkerhet, effektivitet och demokrati.

Viktiga statliga medel för att nå målen inom politikområdet är dels olika förvaltnings- och arbetsgivarpolitiska insatser, dels inomstatlig förvaltnings-, stöd- och främjandeverksamhet inom ett brett tjänsteområde. En stor del av insatserna under 2005–2006 har avsett såväl löpande verksamhet som utvecklingsinsatser.

Väsentliga myndighetsinsatser och händelser under 2005–2006 redovisas under respektive verksamhetsområde (avsnitt 5–9).

4.5 Resultatredovisning

4.5.1 Resultat

Väsentliga resultatindikatorer för politikområdet och enskilda myndighetsresultat under 2005–2006 redovisas i respektive verksamhetsområde (avsnitt 5–9). Nedan redovisas endast några få övergripande ekonomiska och verksamhetsmässiga resultat.

Tabell 4.2 Översikt över politikrådets finansiering

Miljoner kronor

	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Anslag (inom PO)	8 250	8 286	8 341	8 323	8 442	8 939
Uppdrags- verksamh.	6 561	5 746	5 746	5 971	6 094	5 672
- varav tjänste- export	86	48	75	66	88	106
4§ AvgF	11	13	18	16	20	23
Summa	14 822	14 045	14 105	14 310	14 556	14 634

Källa: ESV avgifter i staten, ESV:s tidsserier över utfallet av statsbudgeten. Inga offentligrättsliga avgifter disponeras inom politikområdet.

Som framgår av tabellen ovan har politikområdets totala omslutning varierat marginellt över åren, men politikområdets finansiering har varierat i högre grad. Anslagsutfallet har kommenterats i avsnitt 3.2.

Den löpande verksamheten inom politikområdet har i allt väsentligt bedrivits enligt plan. Bland annat kapitalförvaltning, statistik- och utredningsverksamhet har ökat sin verksamhetsvolym.

De nio myndigheter som under 2005 har mätt kundattityder, har i allt väsentligt fått tillfredsställande omdömen (mellan 6–9 poäng av 10 möjliga). Som framgår bl.a. av avsnitt 7–8 har även ett antal kvalitetsförbättringar skett.

Politikområdets resultat i EA-värderingen (efterlevnad av ekonomiadministrativa regler) var tillfredsställande och jämförbart med tidigare års resultat. EA-värderingen för staten redovisas i avsnitt 5.4.

4.5.2 Analys och slutsatser

Vissa begränsningar finns när det gäller enstaka måls mätbarhet och uppföljning. Ett antal olika kvalitetsförbättringar samt att politikområdets myndigheter visat sig ha nöjda kunder, hög efterfrågan på sina tjänster och goda ekonomiska resultat är en indikator för de fem verksamhetsområdenas måluppfyllelse.

Uppföljningar, utvärderingar och andra studier ger indikationer på de förvaltningspolitiska och arbetsgivarpolitiska delmålens utveckling. Men som framgår av politikens inriktning i avsnitt 5–9 vill regeringen se fortsatt utvecklingsarbete och förbättringar de kommande åren. Bland annat aviseras översyn av myndigheter samt andra åtgärder i fråga om det offentliga åtagandet, alternativa driftsformer, statsförvaltningens struktur, styrning, teknisk utveckling och administrativ effektivisering. Vidare bör insatser fortsatt prioriteras för en minskad sjukfrånvaro i staten. Slutligen bör den ekonomiska statistiken förstärkas och åtgärder vidtas avseende underhåll av bidragsfastigheter.

4.6 Revisionens iakttagelser

Samtliga årsredovisningar för myndigheterna inom politikområdet har av Riksrevisionen bedömts vara i allt väsentligt rättvisande.

Revisionsrapporten (RiR Dnr 32-2005-0520) om Statens Fastighetsverks hyressättning av fritidsfastigheter m.m. behandlas i avsnitt 9.5.

Granskningen av Statens pensionsverks interna styrning och kontroll av informations-säkerheten (RiR 2005:26) behandlas i avsnitt 6.

Riksrevisionens årliga rapport (RiR 2006:1), i de delar den berör olika aspekter av förvaltningspolitiken, behandlas i avsnitt 5.

Rapporten Samordnade inköp (RiR 2005:10, 2005/06:RRS9, bet. 2005/06:FiU19, rskr. 2005/06:87) bereds för närvarande i Regeringskansliet.

Två till politikområdet angränsade rapporter, nämligen Statliga bolag och offentlig upphandling (RiR 2006:15) samt Skydd mot korruption i statlig verksamhet (RiR 2006:8), behandlas båda i Utgiftsområde 24. Ytterligare en näraliggande rapport om Förvaltningsutgifter på sakanslag (RiR 2006:17), behandlas i volym 1, avsnitt 9.

Riksrevisionens tidigare effektivitetsrapporter som kan hänföras till politikområdet är:

- Vem styr den elektroniska förvaltningen? (RiR 2004:19),
- Höga statstjänstemäns representation och förmåner (RiR 2004:12),
- Uppdrag statistik – insyn i SCB:s avgiftsbelagda verksamhet (RiR 2004:8, bet. 2004/05:FiU2, rskr. 2004/05:138-139)
- Rätt avgifter? – Statens uttag av tvingande avgifter (RiR 2004:17, 2004/05:RRS8, bet. 2004/05:FiU30, rskr. 2004/05:227).

Vad gäller den sistnämnda rapporten, kan nämnas att Avgiftsutredningen (Fi 2005:11)

skall redovisa sitt slutbetänkande den 31 januari 2007.

Regeringen kommer att överväga Riksrevisionens iakttagelser och rekommendationer. Regeringen har för avsikt att därefter återkomma till riksdagen om lämpliga åtgärder inom det aktuella området.

4.7 Politikens inriktning

Politikens inriktning och förändringar i denna, redovisas utförligt i vissa verksamhetsområden, främst i avsnitten 5 och 6.

5 Styrning, ledning, verksamhetsutveckling

5.1 Omfattning

I området ingår utveckling av statsförvaltningen, viss efterfrågestyrd stabsverksamhet och myndighetsservice, förvaltning och utveckling av den ekonomiska styrningen och budgetprocessen samt tillsyn över offentlig upphandling. Stödverksamheterna omfattar bl.a. juridisk och administrativ service samt viss medelsförvaltning. Myndigheter som ingår är Statskontoret, Ekonomistyrningsverket (ESV), Kammarkollegiet, Nämnden för offentlig upphandling (NOU) samt, från och med 2006, Verket för förvaltningsutveckling (Verva).

5.2 Mål

Förvaltningspolitiken syftar till att stärka statsförvaltningens förmåga att lösa sina uppgifter på bästa möjliga sätt. Svensk statsförvaltning skall vara rättssäker, effektiv och medborgarorienterad. Viktiga delmål för verksamheten är att utveckla styrning, och då inte minst ekonomisk styrning, samt ledning och organisation av statlig förvaltning. Här ingår också att säkerställa att alla myndigheter systematiskt och kontinuerligt bidrar till förvaltningens verksamhetsutveckling.

5.3 Insatser

5.3.1 Styrning och ledning

Styrning och inriktning av stabsmyndigheterna

En omorganisering av de s.k. stabsmyndigheterna genomfördes av den tidigare regeringen.

Vid utgången av 2005 lades Statens kvalitets- och kompetensråd (KKR) ned och verksamheten övergick i sin helhet till Verket för förvaltningsutveckling (Verva) som bildades den 1 januari 2006. Verva skall verka för en effektiv och sammanhållen statsförvaltning i frågor som rör offentliga e-tjänster och elektronisk förvaltning (se vidare avsnitt 5.5) samt strategisk kompetensförsörjning. Myndigheten har också i uppdrag att främja och följa förvaltningsutvecklingen och upphandla och sluta ramavtal för IT-stöd inom offentlig sektor. Verva verkar även inom verksamhetsområdet Statliga arbetsgivarfrågor.

Statskontoret har renodlats till en förvaltningspolitisk myndighet för utvärdering och uppföljning av statlig och statligt finansierad verksamhet. Statskontoret skall på regeringens uppdrag analysera och granska den offentliga förvaltningens funktionssätt, redovisa effekter av statliga åtgärder och reformer inom olika politikområden och ge underlag för omprövning och effektivisering av statlig och statligt finansierad verksamhet. Statskontorets insatser har huvudsakligen avsett sådana strategiska förvaltningspolitiska frågor som hänger samman med avgränsning och organisation av det offentliga åtagandet, regeringens mål- och resultatstyrning

av större myndigheter och frågor om konkurrens i offentlig sektor.

Ekonomistyrningsverket (ESV) har från årsskiftet fått sitt ansvarsområde utökat med flera nya uppgifter. ESV ansvarar nu även för den statliga inköpssamordningen, vissa lokalförsörjningsfrågor samt samordningen av den statliga internrevisionen.

ESV har haft uppdraget att lämna ett antal förslag avseende dels inriktningen på och utformningen av sitt stöd till myndigheter inom lokalförsörjningsområdet, dels hur styrningen och uppföljningen av myndigheternas lokalförsörjningsansvar kan utvecklas. Förslagen bereds i Regeringskansliet.

ESV samordnar den statliga internrevisionen. Det innefattar att stödja, reglera, följa upp och utvärdera den statliga internrevisionen samt att vara svensk kontaktpunkt i internationella internrevisionsfrågor.

Utvärdering och uppföljning

Efterfrågan på utvärderingar från Statskontoret har varit fortsatt hög. Utvärderingarna har i flera fall avsett åtgärder som griper över flera politikområden och som berör samverkan mellan myndigheter eller mellan olika huvudmän. Fokus har legat på underlag för regeringens styrning och omprövning av åtgärder och organisation.

Som ett led i de förvaltningspolitiska insatserna att utveckla styrningen av förvaltningen, har Statskontoret haft i uppdrag att bl.a. utreda resultatstyrningen i ett sektoriseringsperspektiv, styrningen av den svenska biståndsförvaltningen, kommunernas bostadsförsörjning och myndighetsorganisationen på området för elektronisk kommunikation. Vidare har Statskontoret, i syfte att förbättra kontrollen vid utbetalningar från välfärdssystemen, utvärderat informationsutbytet mellan arbetslöshetskassorna, Arbetsmarknadsverket, Centrala studiestödsnämnden och Försäkringskassan.

Mål- och resultatdialogen

Mål- och resultatdialogen med myndigheternas ledning är ett viktigt instrument i regeringens styrning av myndigheterna. Antalet dialoger som årligen genomförs har ökat sedan 1998 och uppgick 2005 till drygt 200.

Utvärdering av resultatstyrningen

En särskild utredare har tillkallats med uppdrag att utvärdera styrformen resultatstyrning (dir.

2006:30). Utredaren skall lämna förslag till hur resultatstyrningen bör förändras och utvecklas i syfte att förbättra styrningen av myndigheterna samt ange vilka förutsättningar detta kräver och vilka begränsningar som finns. Uppdraget skall redovisas senast den 28 september 2007.

Horisontell styrning

Inom Regeringskansliet har ett projekt tillsatts med uppgift att se över frågor om horisontell styrning och styrning av tvärsektoriella områden (dnr Fi2006/2687). Projektet syftar på kort sikt till en bättre förståelse av sambanden mellan regeringens styrning av statlig verksamhet och Regeringskansliets arbetssätt. På längre sikt är syftet att utveckla styrningen av statlig verksamhet så att den samlade nyttan av offentlig verksamhet ökar för medborgarna.

5.3.2 Ekonomisk styrning

ESV utvecklar den ekonomiska styrningen i staten. Det omfattar bl.a. regler och riktlinjer för hur statliga verksamheter skall finansieras. Det handlar också om god redovisningssed i staten och att ansvara för statsredovisningen.

ESV har under året bl.a. utvecklat metoder för en effektivare administration hos myndigheter, vidareutvecklat sin roll som statens controller och fortsatt att verksamhetsanpassa den ekonomiska styrningen.

Rådgivning och konsultstöd till myndigheterna har ökat.

Utförsäljningen av Agresso (EA-system) har fallit väl ut. Det finns inget som tyder på några negativa konsekvenser för myndigheterna.

Hermes är ett samlat koncerninformations-system för staten och fungerar både som ett arbetsverktyg och en informationskälla. Antalet behöriga användare är ca 2 000, varav 25 procent i Regeringskansliet och 75 procent vid övriga myndigheter. För att öka driftsäkerheten har ESV under året inrättat ett extra driftställe på annan plats. Utvecklingsarbetet av Hermes omfattar nya funktioner, ökad säkerhet samt utökade uppgifter om administrativa nyckeltal och sjukfrånvaro.

5.3.3 Förvaltningens organisation och struktur

Statsförvaltningens utveckling

Statskontoret har haft i uppdrag att redovisa utvecklingen inom statsförvaltningen, främst beträffande antalet myndigheter och den statliga sysselsättningen. Rapporten Statsförvaltningens utveckling 1990–2005 (Statskontoret 2005:32) visar att antalet årsarbetskrafter i stort sett varit oförändrat de senaste tio åren. Av rapporten framgår vidare att det under perioden 2000–2005 inrättades fem förvaltningsmyndigheter och nio nämndmyndigheter för helt nya uppgifter. I de fall myndigheter avvecklats har verksamheten inordnats i andra myndigheter. En utförligare beskrivning av organisations- och strukturförändringarna i statsförvaltningen lämnas i bilaga 1.

5.3.4 Verksamhetsutveckling

Elektronisk förvaltning och offentliga e-tjänster

En strategi för fortsatt utveckling av elektronisk förvaltning har beslutats. I strategin fastställs tre mål som förvaltningen gemensamt skall uppnå; den statliga förvaltningen bör 2010 ha

- en effektiv informationshantering som gör informationen lättillgänglig och användbar,
- en i lämpliga delar automatiserad ärendehantering samt
- kapacitet att hantera sina inköpsprocesser elektroniskt.

Verva har i uppdrag att genomföra ett treårigt program för att främja användningen av e-legitimationer i offentlig förvaltning. Drygt 12 miljoner kronor har avsatts för ändamålet under 2006. Medlen skall användas till att täcka nyuppkomna kostnader för elektronisk identifiering i samband med utvecklingen av elektroniska tjänster i statliga myndigheter, landsting och kommuner.

Bättre förutsättningar att utnyttja information från offentlig sektor

Den 1 juli 2005 skulle EG:s direktiv 2003/98/EG om vidareutnyttjande av information från den offentliga sektorn vara genomfört. Direktivet syftar till att förenkla för medborgare och företag att få tillgång till offentlig information inom unionen, bl.a. för att underlätta ett

kommersiellt vidareutnyttjande. Direktivet är därmed en viktig förutsättning för att öka tillväxten i den europeiska informationssektorn.

För svensk del har konstaterats att inga regeländringar nu ansetts nödvändiga för att genomföra direktivet, men att det är viktigt att de praktiska förutsättningarna för att uppfylla direktivets krav beaktas. Verva har utarbetat en vägledning för myndigheternas tillämpning av direktivet (Fi2003/6281). Ytterligare åtgärder kan bli aktuella.

Kunskapshantering

Statsförvaltningen har en omfattande kunskapsproduktion som bl.a. tar sig uttryck i en stor mängd publicerade rapporter. För att kunskapen i dessa rapporter lättare skall kunna göras tillgänglig har Verva i uppdrag att i samverkan med Kungliga biblioteket, Riksarkivet och Verket för innovationssystem lämna förslag på en strukturerad och funktionell söktjänst som också ger en stabil digital arkivering av dessa rapporter. Förslaget skall lämnas till regeringen i oktober 2006.

Offentlig upphandling

Efter att nya EG-direktiv om offentlig upphandling trätt i kraft den 31 mars 2004 har en lagrådsremiss beslutats med förslag till två lagar som genomför direktiven. En proposition planeras att lämnas till riksdagen under 2007. Ett betänkande med bl.a. förslag till lagstiftning, som genomför vissa för medlemsstaterna frivilliga delar av upphandlingsdirektiven samt till ändrade nationella regler för upphandling utanför det direktivstyrda området, har remissbehandlats under sommaren 2006. Vidare har EG-kommissionen presenterat ett förslag till ändringar i de direktiv som bl.a. behandlar möjligheter till överprövning. Förslaget behandlas för närvarande i rådet.

Förordningen (2006:260) om antidiskrimineringsvillkor i upphandlingskontrakt har beslutats. Nämnden för offentlig upphandling har tagit fram allmänna råd för tillämpning av förordningen.

5.4 Resultatredovisning

Förvaltningspolitisk uppföljning

En svårighet vid redovisning av resultat inom förvaltningspolitiken är att området är om-

fattande och mångfacetterat. Sambanden mellan regeringens åtgärder, myndigheternas prestationer och förvaltningens utveckling är svåra att mäta.

Ett exempel på åtgärder som vidtagits i syfte att stärka den kvalitativa uppföljningen av förvaltningens utveckling är det uppdrag som Statskontoret fått att årligen redovisa en samlad analys utifrån genomförda uppdrag till regeringen. En första sådan analys lämnas till regeringen 2007.

EA-värderingen

ESV fastställer årligen ekonomiadministrativa värden (EA-värden) för myndigheter under regeringen. EA-värden mäter hur väl kraven i de statliga ekonomiadministrativa reglerna uppfylls.

Av de 218 myndigheter som ingick i värderingen under 2005 hade 70 procent högsta EA-värdet. Det är fler jämfört med föregående år. Resultatet beror dock helt på att en fråga som fått mycket dåligt resultat i flera år, nämligen rapporteringen till det statliga matrikelregistret, inte ingår i beräkningen av EA-värdena 2005.

Myndigheternas resultat

Myndigheternas insatser består bl.a. i att tillhandahålla kunskapsunderlag, utbildningar och tjänster åt andra myndigheter och åt regeringen samt tillsyn av offentlig upphandling. Kundundersökningar och externa utvärderingar som vissa av myndigheterna har låtit göra visar att tjänsterna håller hög kvalitet och är efterfrågade.

Riksrevisionens granskning av förvaltningspolitiken

Av Riksrevisionens årliga rapport (RiR2006:18) framgår bl.a. att det i ett stort antal granskningar konstaterats brister i förvaltningspolitiken samt i den tidigare regeringens och myndigheternas styrning, samordning och uppföljning. Riksrevisionen konstaterar att den dåvarande regeringen till viss del inte levt upp till sitt ansvar att på ett tydligt sätt styra den statliga förvaltningen. Mål och krav på uppföljning för myndigheter är inte tillräckligt tydliga. När det gäller förvaltningens genomförande av sitt uppdrag konstaterar Riksrevisionen att det finns brister avseende myndigheternas förmåga att säkerställa att medborgarna behandlas likvärdigt och rättssäkert. Riksrevisorerna avslutar rapporten med att peka på några viktiga områden som kräver åtgärder av regeringen, bl.a. att en bättre resultatstyrning

förutsätter tydligare ansvar på alla nivåer, att den statliga tillsynen måste stärkas samt att de utredningar som pågår bör utnyttjas för att ta ett grepp om förvaltningspolitiken.

Riksrevisionens frågor hanteras samlat i avsnittet 5.5 Politikens inriktning samt i bilaga 1, avsnitt 2.

5.5 Politikens inriktning

Svensk statsförvaltning skall vara rättssäker, effektiv och medborgarorienterad. En effektiv förvaltning är en allt viktigare faktor i konkurrensen om företagets etableringar i den globaliserade ekonomin och därmed av stor betydelse för tillväxt och sysselsättning. Integreringen i EU leder till att förvaltningen måste arbeta mer sammanhållet. Medborgare, företag och organisationer ställer allt högre krav på förvaltningen när det gäller kvalitet, tillgänglighet och opartiskhet. Den svenska förvaltningsmodellens grundprincip med en tydlig åtskillnad mellan politik och förvaltning skall stärkas. Ny informationsteknik skall tillvaratas fullt ut. Verksamheten skall ha ett professionellt ledarskap och karakteriseras av transparens, saktlighet och oförvitlighet.

I det följande redovisas några av regeringens initiativ inom det förvaltningspolitiska området. Utförligare beskrivningar lämnas i bilaga 1.

Översyn av den statliga förvaltningens organisation

Organiseringen av den statliga förvaltningen är ett viktigt styrinstrument. Den statliga myndighetsstrukturen har blivit komplicerad och svåröverskådlig. Regeringen kommer därför att göra en översyn av den statliga förvaltningens organisation. Översynen syftar till att effektivisera den statliga förvaltningen och få till stånd en tydligare och mera överskådlig förvaltningsstruktur. I översynen skall myndigheters opinionsbildande verksamhet granskas och omprövas. Översynen skall också pröva hur långt det offentliga åtagandet bör sträcka sig t.ex. när det gäller myndigheter som bedriver konkurrensutsatt verksamhet. Vidare skall övervägas om det finns behov av förändringar i uppgiftsfördelningen mellan olika myndigheter i syfte att renodla vissa verksamheter och undvika rollkonflikter. Likaså skall undersökas om det finns

möjligheter att avveckla myndigheter eller slå samman myndigheter med närliggande verksamheter i syfte att minska antalet alltför små och kostsamma myndigheter.

Översyn av den reformerade stabsorganisationen

Regeringen har för avsikt att se över den omorganisation av stabsmyndigheterna Statskontoret, Verva och ESV som genomfördes av den tidigare regeringen. Syftet är att ytterligare stärka och samordna det stöd som stabsmyndigheterna ger regeringen i förvaltningspolitiska frågor. Möjligheten att utveckla Kammarkollegiets roll som stabsmyndighet bör därvid också övervägas.

Tydligare ansvar för myndigheternas verksamhet

Betänkandet Från verksförordning till myndighetsförordning (SOU 2004:23) har remissbehandlats och bereds för närvarande i Regeringskansliet. Beredningen sker med inriktningen att förordningen tydligt skall reglera ledningsformerna enrådgivningsverk och styrelse med fullt ansvar. Regeringens ambition är att styrelser med begränsat ansvar inte skall förekomma.

En tydligare tillsyn

Tillsynen får en allt viktigare roll i samhället – inte minst genom de krav som EG:s kommande tjänstedirektiv ställer. Det är i dag svårt för medborgare och företag att veta vad de kan förvänta sig av en tillsynsmyndighet, eftersom reglerna för tillsyn skiljer sig åt mellan olika samhällsområden. På många områden är tillsynen svag på grund av bristande resurser, få möjligheter till sanktioner eller oklara organisationslösningar. En särskild utredare har granskat den statliga tillsynen. Betänkandet Tillsyn - Förslag om en tydligare och effektivare tillsyn (SOU 2004:100) har remissbehandlats och beredning pågår inom Regeringskansliet. Regeringen avser att i en riktlinjeproposition under 2007 presentera grundläggande och tydliga principer för tillsyn.

En stärkt utvärdering av myndigheterna

Varje år redovisar de statliga myndigheterna i sina årsredovisningar hur de har uppnått målen som regeringen har satt upp. Det årliga perspektivet är viktigt i regeringens styrning av myndigheterna, men det behövs också djupare analyser av myndigheternas verksamhet med ett längre tidsperspektiv. Regeringen avser därför i ökad

utsträckning använda sig av externa utvärderingar av myndigheterna och den statliga verksamhetens effekter.

Genom att säkerställa att det görs återkommande externa utvärderingar kan den årliga resultatstyrningen av myndigheterna avlastas. En lämplig tidpunkt för utvärdering kan t.ex. vara i samband med att beslut skall fattas om rekrytering eller omförordnande av myndighetschef.

Regelförenkling

Sambandet mellan olika typer av regleringar och myndigheternas resursbehov för att tillämpa och administrera reglerna behöver i större utsträckning analyseras och följas upp. Inriktningen är att regler och regelsystem skall förenklas utan att avsedda effekter försämras eller uteblir.

Effektivare administration

En alltför stor del av driftskostnaderna för de statliga myndigheterna går till administrativt stöd och lokaler. Enligt ESV kan i princip alla myndigheter minska sina kostnader genom att se över sina resurser för stödverksamheten. Större krav skall ställas på att besparingar genomförs och uppföljningen skall skärpas bl.a. genom ökad användning av administrativa nyckeltal.

Ekonomisk styrning

ESV skall både bistå regeringen och utveckla den ekonomiska styrningen på alla nivåer i staten. Det innebär att koncernperspektivet skall vara styrande när det gäller att skapa en effektiv statsförvaltning.

När det gäller den ekonomiska styrningen, och särskilt resultatstyrningen, kommer den till uttryck dels i relationen mellan regeringen och myndigheterna, dels mellan riksdagen och regeringen. Som redovisas i volym 1, kapitel 9 Förslag till statbudget, finansplan m.m. har en särskild utredare givits i uppdrag att utvärdera styrformen resultatstyrning (dir. 2006:30). Uppdraget är inriktat på relationen mellan regeringen och myndigheterna, och avrapporteras hösten 2007. Vidare pågår en dialog mellan regeringen (Finansdepartementet) och riksdagen (finansutskottet) i syfte att närmare överväga vilken resultatinformation riksdagen behöver få tillgång till för att bl.a. kunna ta ställning till regeringens budgetförslag. I detta sammanhang övervägs även vilken resultatinformation som bör lämnas i budgetpropositionen respektive i särskilda resultatkrivelser.

Statlig internrevision och EU-revision

Den statliga internrevisionen behöver utvecklas. ESV:s uppbyggnad av samordningsfunktionen för den statliga internrevisionen kommer att fortgå under 2007. ESV:s utvecklingsarbete gällande kompetens-, utbildnings- och metodfrågor kommer att bidra till ett förtydligande av professionen samt medföra en höjd kvalitet på internrevisionen i staten. I vid mening stärks även regeringens styrning och kontroll av den statliga verksamheten. Det är angeläget att minska antalet revisionsberättelser med invändning som föranleds av brister i den interna styrningen och kontrollen.

ESV skall från den 1 januari 2007 vara revisionsmyndighet för EU:s strukturfonder och Europeiska fiskerifonden under nästa programperiod, 2007–2013. ESV skall också vara attestrande organ för Europeiska garantifonden för jordbruket och Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling från och med den 16 oktober 2007.

Under innevarande programperiod har Arbetsmarknadsstyrelsen och Länsstyrelsen i Gävleborgs län motsvarande revisionsansvar avseende EU:s strukturfonder. Det innebär att det under en övergångsperiod kommer att finnas två myndighetsstrukturer för de revisionsuppgifter som följer av EU:s regelverk, en för innevarande programperiod och en för perioden 2007–2013.

För att revisionen av programmen för perioden 2000–2006 skall kunna slutföras kommer ESV att låna ut revisionsresurser till Arbetsmarknadsstyrelsen och Länsstyrelsen i Gävleborgs län i den utsträckning som bedöms nödvändig för att dessa myndigheter skall kunna fullfölja sin revisionsuppgift. Formerna för detta skall regleras i ett avtal mellan myndigheterna.

Regeringen gör nu bedömningen att ESV skall tillföras 6 600 000 kronor för den nya uppgiften. När verksamhetens omfattning har klarnat kan regeringen komma att göra en annan bedömning.

Bättre information om välfärdstjänster i hela landet

Under de senaste tio åren har valfrihet och konkurrensutsättning ökat inom viktiga välfärdstjänstområden som t.ex. utbildning och tandvård. Samtidigt är det ofta svårt för en enskild medborgare att få information om de alternativ

som erbjuds. Informationen om olika utförare av offentligt subventionerade tjänster som ges till medborgare och företag behöver bli bättre och enkelt tillgänglig i hela landet. Regeringen avser att som ett första steg låta kartlägga den information som tillhandahålls i dag.

Servicekontor nära medborgare och företag

De statliga myndigheterna har allt mer koncentrerat sin verksamhet till större orter. Samtidigt är det viktigt att statliga myndigheter har en sådan lokal närvaro att de kan ge medborgare och företag en god service. Ett kostnadseffektivt sätt att upprätthålla servicen är att myndigheter i högre grad samverkar. Regeringen avser därför att främja en ökad lokal samverkan och stimulera inrättandet av lokala servicekontor.

Bättre service för varje skattekrona genom elektronisk förvaltning

Utvecklingen av elektronisk förvaltning skall göra det enklare för myndigheter att samverka och för medborgare och företag att utöva sina rättigheter och fullgöra sina skyldigheter gentemot förvaltningen. År 2010 skall Sverige ha återtagit en ledande position när det gäller elektronisk förvaltning.

Regeringen avser stärka styrningen av den förvaltningsgemensamma utvecklingen genom att prioritera följande insatser. Regeringen skall säkerställa att förvaltningen utvecklar gemensamma principer för hur statlig registerinformation enklare skall kunna utbytas, samt att myndigheter använder enhetliga format för övrig informationsöverföring och kommunikation när det krävs. Vidare kommer regeringen att tillse att statsförvaltningen i samverkan med kommuner och landsting utvecklar och tillämpar förvaltningsgemensamma specifikationer för elektronisk identifiering, signering, lagring samt sökning av elektroniska meddelanden och dokument. Angelägna pilotprojekt som skall finansieras samordnat skall identifieras. Regeringen skall utveckla former för en sådan finansiering samt fördela samordningsansvar för dessa projekt. Uppföljningen och granskningen av myndigheternas IT-baserade utvecklingsarbete skall stärkas.

En första åtgärd är att införa en obligatorisk elektronisk hantering av fakturor i staten senast från den 1 juli 2009. Detta förväntas leda till besparingar på fyra miljarder kronor på fem år. En förordning om elektronisk fakturering

bereds för närvarande inom Regeringskansliet. Ekonomistyrningsverket kommer vidare att ges i uppdrag att samordna införandet.

Verva kommer att ges i uppdrag att samordna och främja utvecklingen av elektronisk förvaltning i den statliga förvaltningen.

Export av statligt förvaltningskunnande

Regeringen anser att ett utökat samarbete mellan offentliga aktörer i Sverige och i utvecklings-

länderna är värdefullt. Riksdagsbeslutet om en ny Politik för Global Utveckling (PGU) 2003 innebär att ”offentliga aktörer på nationell, regional och lokal nivå i ökad utsträckning skall engageras i politiken för global utveckling”.

Regeringen avser att ge ESV i uppdrag att föreslå hur tjänsteexportverksamheten bör regleras i framtiden och vilket ekonomiskt mål som kan vara lämpligt för olika typer av tjänsteexport.

6 Statliga arbetsgivarfrågor

6.1 Omfattning

Verksamhetsområdet Statliga arbetsgivarfrågor omfattar personal- och lönepolitiska frågor, såsom löneutveckling, pensionsvillkor, kompetensförsörjning och arbetsorganisation. Här ingår bl.a. frågor som ohälsa, etnisk och kulturell mångfald samt jämställdhet inom staten. I verksamhetsområdet ingår Arbetsgivarverket, Statens pensionsverk och vissa nämnder inom det arbetsgivarpolitiska området.

Parterna på det statliga avtalsområdet har bl.a. bildat Trygghetsstiftelsen – en kollektivavtalsstiftelse och Utvecklingsrådet för den statliga sektorn. Deras insatser beskrivs inom verksamhetsområdet.

6.2 Mål och resultatindikatorer

6.2.1 Mål

Den tidigare regeringens mål för verksamhetsområdet är en samordnad statlig arbetsgivarpolitik som säkerställer att kompetens finns för att nå verksamhetens mål. För att uppnå detta måste staten vara en attraktiv och föredömlig arbetsgivare. De statliga myndigheterna skall bedriva ett strategiskt arbete med sin kompetensförsörjning.

Följande delmål har satts upp.

- De statliga arbetsgivarna skall totalt sett inte vara löneledande.
- De statliga arbetsgivarna skall öka andelen kvinnor på ledande befattningar.

- De statliga arbetsgivarna skall minska löneskillnaderna mellan kvinnor och män. Detta är ett nytt mål för 2007.
- Den etniska och kulturella mångfalden bland de anställda i statsförvaltningen skall öka på alla nivåer.
- De statliga arbetsgivarna skall verka för en god arbetsmiljö i syfte att minska sjukfrånvaron.

6.2.2 Resultatindikatorer

För att följa upp utvecklingen inom verksamhetsområdet i förhållande till mål och delmål används följande resultatindikatorer.

- Myndigheternas arbete med kompetensförsörjningen.
- Personalförsörjningsläget i staten.
- Utvecklingen av genomsnittliga löner i olika sektorer på arbetsmarknaden.
- Andelen kvinnor på ledande befattningar inom staten.
- Löneskillnader mellan kvinnor och män med hänsyn tagen till arbetstid. Trots att detta är ett nytt mål för 2007 finns tillgänglig statistik för uppföljning.
- Andelen anställda med utländsk bakgrund på olika nivåer inom statsförvaltningen.
- Den genomsnittliga sjukfrånvaron i staten.

6.3 Insatser

Åtgärder för ökad mångfald

Högre praktisk förvaltningsutbildning

Verket för förvaltningsutveckling (Verva) har redovisat erfarenheter och resultat av utbildningen i rapporten Avrapportering; försök med utbildning – Högre praktisk förvaltningsutbildning, 40 poäng (Fi2003/897). Verva bedömer det dock svårt att i nuläget mäta vilka effekter som utbildningen har haft för studenternas anställningsbarhet respektive enskilda myndigheters arbete med att motverka och förebygga etnisk diskriminering, men anser att det finns argument för att stödja en fortsatt satsning på utbildningen.

På uppdrag av den tidigare regeringen anordnar Göteborgs universitet, Stockholms universitet och Malmö högskola en liknande utbildning 2006.

Avidentifierade ansökningshandlingar

I maj 2005 tillsatte den tidigare regeringen en särskild utredare med uppdrag att analysera förutsättningar för att använda en metod med avidentifierade ansökningshandlingar vid rekrytering inom offentlig sektor. Betänkandet överlämnades i januari 2006 (SOU 2005:115). Sammanfattningsvis bedömde utredaren att lagstiftningen inte hindrar eller på annat sätt försvårar användningen av avidentifierade ansökningshandlingar. Utredaren tog också fram ett förslag på en metod att använda vid avidentifiering. Betänkandet har remitterats och i september 2006 beslutade den tidigare regeringen att genomföra en försöksverksamhet vid sju myndigheter under 2007.

Regional samverkan

Den tidigare regeringen gav 2005 ett femtiotal myndigheter i fem län i uppdrag att delta i ett regionalt utvecklingsprojekt om mångfald och antidiskriminering. Projektet är tvåårigt och avslutas i december 2007. Statskontoret skall därefter utvärdera projektet.

Stöd och råd till lokalt arbete

Arbetsgivarverket har under 2005 stärkt kompetensen hos verkets rådgivare för att på så sätt förbättra stödet till myndigheternas lokala arbete.

Utvecklingsrådet driver projektet Olikhet som tillgång i syfte att stödja utveckling som gör det möjligt att bättre se och ta tillvara alla medarbetares kompetens och resurser.

Åtgärder för ökad hälsa

Skrift om sjukfrånvaron i staten

I syfte att stimulera erfarenhetsutbyte och fortsätta ansträngningar för en bättre hälsa inom staten har Verva på uppdrag av den tidigare regeringen sammanställt och analyserat uppgifter om sjukfrånvaron i staten. Härutöver följer Verva sjukfrånvaron inom staten kvartalsvis.

Utvecklingsprojektet och samverkan

Frågor om arbetsmiljö och sjukfrånvaro behandlas särskilt i en arbetsmiljöbilaga till nu gällande ramavtal om löner m.m. för arbetstagare hos staten (RALs 2004–2007). Enligt avtalet skall parterna genom gemensamma utvecklingsprojekt, bl.a. projektet Satsa friskt, stödja myndigheternas eget arbete med att förbättra arbetsmiljön och sänka sjukfrånvaron. Vid årsskiftet 2005/06 hade parterna i Satsa friskt beslutat att ge ekonomiskt stöd till ett 60-tal myndigheter.

Vidare är parterna överens om att göra en studie av sjukfrånvaroprocessen i syfte att göra en översyn av avtalade sjukförmåner. Översynen inleddes under 2005.

Arbetsgivarverket kring hälsofrämjande frågor och lägre sjukfrånvaro sker främst inom Arbetsgivarverkets rådgivande organ och sektorsverksamhet.

Åtgärder för jämställdhet

Andelen kvinnor som myndighetschefer

Regeringen följer varje år upp målet att hälften av alla nya myndighetschefer inom civil statsförvaltning skall vara kvinnor (se avsnitt 4.4 i bilaga 1). I bilaga 1.1 redovisas samtliga nuvarande myndighetschefer och ordförande i styrelser med fullt ansvar.

Löneskillnader mellan kvinnor och män

Arbetsgivarverket redovisar årligen löneskillnaderna mellan kvinnor och män i staten. En redovisning av kartläggningen lämnas i bilaga 1, avsnitt 4.4.

Parternas arbete

Sedan 2003 driver parterna projektet Lika möjligheter för kvinnor och män inom ramen för Utvecklingsrådet. Projektet verkar för att kvinnor och män får samma möjligheter och förutsättningar när det gäller karriär- och kompetensutveckling, arbetsuppgifter, anställningsförhållanden och anställningsvillkor.

Ledarskap*Regeringens chefspolicy*

Chefspolicyn syftar till en aktiv rekrytering av nya myndighetschefer, individuella utvecklingsinsatser, årliga mål- och resultatdialoger, rörlighet samt rimliga löne- och anställningsvillkor. Sedan ett tiotal år erbjuds alla nya myndighetschefer introduktion och ledarskapsutveckling i anslutning till regeringens utnämningsbeslut. För att säkerställa en fortsatt hög kvalitet i det statliga ledarskapet följs chefsförsörjningsarbetet upp. Regeringen kommer att se över nuvarande chefspolicy.

Myndighetscheferna bjuds årligen in till ett förvaltningspolitiskt seminarium.

Verva erbjuder utvecklingsprogram för chefer på olika nivåer inom staten.

Förvaltningskunskap och förvaltningsetik*Vägledning om mutor och jäv*

Under våren 2006 har Finansdepartementet samt Sveriges Kommuner och Landsting gemensamt tagit fram broschyren "Om mutor och jäv – en vägledning för offentligt anställda". Syftet med vägledningen är bl.a. att visa på olika sätt att resonera och agera vid frågor om mutor och jäv.

Det ingår i myndighetschefens ansvar att informera de anställda om de lagar som gäller och hur de skall tillämpas inom den egna myndigheten. I frågor som rör mutor och jäv har många myndigheter kompletterat lagstiftningen med särskilda riktlinjer för sin egen verksamhet. Det är angeläget att förutsättningar skapas för återkommande arbetsplatsdiskussioner om hur regler och riktlinjer skall tillämpas.

Intern styrning och kontroll

Inom Regeringskansliet bereds för närvarande ett förslag till en ny förordning som syftar till att förtydliga ansvaret för och innebörden av intern

styrning och kontroll inom myndigheter. Ett författningsstöd för intern styrning och kontroll skapar även förutsättningar för myndigheterna att upprätta systematiska rutiner för att motverka mutbrott, förskingring eller liknande.

Åtgärder för kompetensöverföring*Statliga kompetensöverföringsjobb*

Regeringen anser att den tidigare regeringens satsning på statliga kompetensöverföringsjobb skall fasas ut i en snabbare takt än tidigare angivet.

Regeringen minskar därmed anslaget för s.k. statliga kompetensöverföringsjobb.

Marknadsmässigt, ändamålsenligt och kostnadseffektivt stöd till statliga myndigheter

Statens pensionsverks (SPV) bidrag till en effektiv statsförvaltning består framför allt av en säker och stabil administration av tjänstepensioner och övriga förmåner.

Under 2005 lanserades Rapport Direkt som ger arbetsgivaren möjlighet att korrigera eventuella felaktigheter via lönesystemen. Efterfrågan på pensionskompetens har varit stor och under 2005 genomfördes 74 uppdragsutbildningar. Systemstödet för att samordna all inrapportering av anställningsuppgifter har utvecklats. SPV har härutöver förfinat och utvecklat sitt prognosystem.

Den tidigare regeringen har medgett SPV att inleda en försöksverksamhet med utökad pensionsadministration för de myndigheter som efterfrågar detta. Syftet är att underlätta de administrativa processer som myndigheterna skall hantera i samband med tjänstepensioneringar. SPV skall dock inte till någon del överta myndigheternas arbetsgivaransvar.

Det statliga trygghetssystemet

Det statliga trygghetssystemet består av flera delar: ett kollektivavtal (Trygghetsavtalet), en kollektivavtalsstiftelse (Trygghetsstiftelsen) och en finansiering genom en procentuell avgift på lönesumman som fastställs i förhandlingar mellan de centrala parterna.

Målet med trygghetssystemet är att så långt möjligt skapa förutsättningar för att ingen anställd skall bli arbetslös. Trygghetsavtalet och Trygghetsstiftelsens verksamhet har en tydlig inriktning för arbetslinjen.

Från och med den 1 januari 2006 är avsättningen till Trygghetsstiftelsen 0,3 procent av lönesumman, motsvarande cirka 220 miljoner kronor.

I samband med försvarsbeslutet (prop. 2004/05:5, bet. 2004/05:FöU4, rskr. 2004/05:143) fattade den tidigare regeringen beslut om särskilda åtgärder riktade till de orter vars arbetsmarknad berörs mest av försvarets omställning. Beslutet berör cirka 2 700 personer och innebär omlokalisering av hela eller delar av myndigheter till berörda orter. Ett mindre antal anställda förväntas flytta med. Cirka 1 000 personer beräknas behöva stöd via trygghetssystemet. Inflödet av övertaliga till stiftelsen kommer att ske successivt fram till 2008.

En särskild omställningsorganisation i form av en kommitté med uppgift att ta hand om den personal som väljer att inte flytta med har inrättats (KOMOM). I samband med kommande delrapport i december 2006 från KOMOM kan det bli aktuellt med tilläggsdirektiv. Kommittén finansieras av det under utgiftsområde 19 uppförda anslaget 33:6 *Insatser med anledning av försvarsomställningen*.

Arbetsgivarverkan

Från och med den 1 juli 2005 gäller en ny instruktion för Arbetsgivarverket. De nya reglerna innebär bl.a. att arbetsgivarkollegiet utgörs av samtliga chefer för Arbetsgivarverkets medlemmar. Minst hälften av ledamöterna måste vara närvarande för att kollegiet skall vara beslutfört.

Arbetsgivarkollegiet beslutar bl.a. om inriktningen av förhandlingsarbetet och grunderna för avgifter för Arbetsgivarverkets verksamhet.

Under våren 2006 hade arbetsgivarkollegiet sitt första årsmöte enligt den nya ordningen. Vid mötet var 171 ledamöter av 263 närvarande. Arbetsgivarkollegiet beslutade bl.a. en arbetsgivarpolitisk strategi för åren 2007–2010. Årsmötet ägde rum under Arbetsgivar dagen som samlade över 300 arbetsgivarrepresentanter från 240 statliga myndigheter och institutioner. I

anslutning till denna dag hölls även en arbetsgivar konferens för personalchefer.

6.4 Resultatredovisning

6.4.1 Resultat

Måluppfyllelse

Utgångspunkter för bedömningen är resultatindikatorerna i avsnitt 6.2.2.

I bilaga 1 Statsförvaltningens utveckling ges en övergripande beskrivning av kompetensförsörjningen i staten med särskild inriktning på ålder, kön och mångfald.

Graden av måluppfyllelse ger ett uttryck för hur varje enskild myndighet agerar som arbetsgivare.

Myndigheternas arbete med arbetsgivarpolitiska frågor

Regeringens bedömning: Myndigheternas arbete med arbetsgivarpolitiska frågor fungerar i huvudsak väl. Samtliga delmål för statliga arbetsgivarfrågor utvecklas i positiv riktning, vilket sammantaget tyder på en hög medvetenhet om frågornas betydelse bland myndigheterna.

Skälen för regeringens bedömning: Den positiva utvecklingen av de fyra delmålen för verksamhetsområdet samt Vervas analys av myndigheternas redovisningar av kompetensförsörjningen i statsförvaltningen 2005 (Fi2005/1500) tyder på att arbetet med arbetsgivarpolitiska frågor huvudsakligen är tillfredsställande. Allt fler myndigheter ägnar stort intresse åt chefsförsörjningsfrågorna för att trygga framtida återväxt. Positivt är också att allt fler myndigheter relaterar kompetensförsörjningsfrågorna till nuvarande verksamhet och de förändringar som myndigheterna ser framöver.

Flertalet myndigheter uppger att det fortfarande är lätt att rekrytera och behålla personal. Sammantaget är det skäl för regeringens bedömning att arbetet med kompetensförsörjningen i staten i huvudsak fungerar väl.

Av Vervas rapport framgår dock att brister i myndigheternas redovisningar försvårar analysen av kompetensförsörjningssituation.

Personalförsörjningen i staten

Arbetsgivarverket och Konjunkturinstitutet genomför två gånger per år, vår och höst, en konjunkturbarometer för staten. Det är en totalundersökning som genomförs bland myndigheter med minst 10 anställda. Svarefrekvensen på vårens barometer uppgick till 97 procent.

För första gången på flera år tror myndigheterna att sysselsättningen inom staten kommer att öka. Det är en kraftig omsvängning från förra årets undersökning då antalet årsarbetskrafter uppgavs ha minskat hos en tredjedel av myndigheterna. Förväntningarna ser dock väldigt olika ut inom Arbetsgivarverkets olika sektorer. En majoritet av myndigheterna tror dock på en oförändrad personalomsättning.

För första gången på flera år har bristen på arbetskraft ökat något jämfört med föregående frågetillfälle. Bristen på arbetskraft är dock inte så allvarlig att det har påverkat myndigheternas arbete i någon större omfattning.

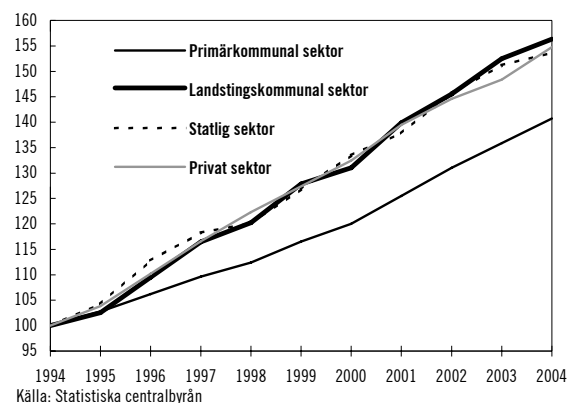
Uppsägningarna fortsätter att öka svagt medan den förväntade övertaligheten har minskat något sedan i höstas.

De statliga arbetsgivarna skall totalt sett inte vara löneledande

En viktig slutsats som kan dras av den jämförande lönestatistik som finns tillgänglig för tiden efter ramanslagsreformen 1994 är att löneökningstakten inom det statliga avtalsområdet har följt den på arbetsmarknaden i övrigt förhållandevis väl. Staten har därmed totalt sett inte varit löneledande.

Diagram 6.1 Utveckling av genomsnittliga löner i olika sektorer på arbetsmarknaden 1994–2004

Index 1994=100

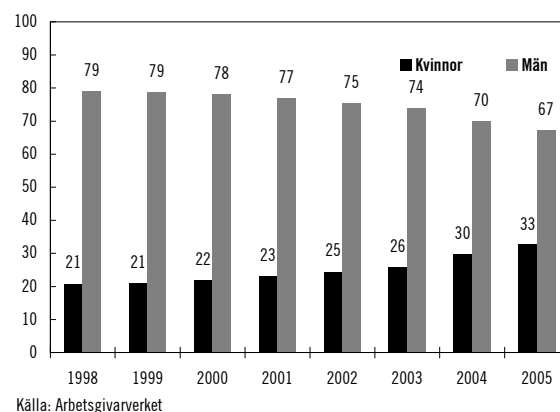
Anm: Uppgifterna avser nominella löner och är rensade med hänsyn till strukturella förändringar i utbildningsnivå, ålder och kön.

De statliga arbetsgivarna skall öka andelen kvinnor på ledande befattningar

Som framgår av diagram 6.2 har andelen kvinnor på ledande befattningar inom staten ökat stadigt de senaste åren. År 2005 var 33 procent av cheferna i staten kvinnor och 67 procent män. Motsvarande uppgifter för 1998 var 21 procent kvinnor och 79 procent män.

Diagram 6.2 Fördelning av kvinnor och män med uppgift att planera och leda myndighetens verksamhet på olika nivåer 1998–2005

Procent

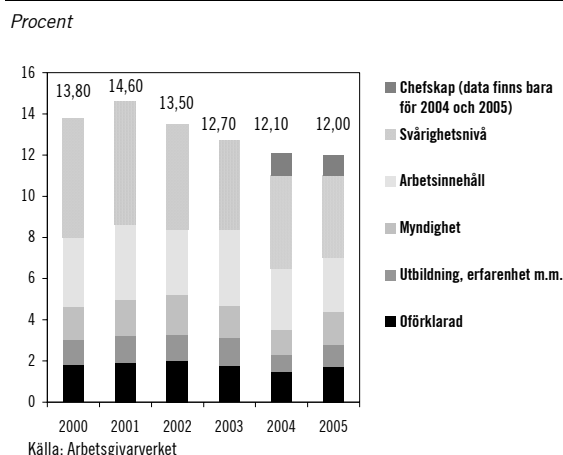
De statliga arbetsgivarna skall minska löneskillnaderna mellan kvinnor och män

Som framgår av diagram 6.3 har löneskillnaderna mellan kvinnor och män minskat något under 2000-talet. Löneskillnaden på 12,0 procent år 2005 kan till största delen förklaras av faktorer som att män och kvinnor arbetar med olika

saker, på olika nivåer, på olika myndigheter och med olika utbildningsbakgrund. Om man tar hänsyn till dessa sakliga faktorer återstår en löneskillnad på mindre än 2,0 procent. Med hjälp av tillgänglig statistik går det inte att säga i vilken utsträckning den oförklarade löneskillnaden utgörs av osakliga löneskillnader i lagens mening.

För att komma till rätta med löneskillnaden mellan kvinnor och män är det viktigt att arbeta med såväl de faktorer som påverkar kvinnors och mäns olika yrkesval och möjligheter till karriär som att fokusera på osakliga löneskillnader.

Diagram 6.3 Faktorer bakom löneskillnader mellan kvinnor och män

Den etniska och kulturella mångfalden bland de anställda i statsförvaltningen skall öka på alla nivåer

Som framgår av tabell 6.1 har andelen statsanställda med utländsk bakgrund² de senaste åren ökat något inom staten, från 10,4 procent 2003 till 10,8 procent 2005. Ökningen under denna period har skett såväl bland kvinnor som bland män.

Bland de nyanställda i staten var andelen med utländsk bakgrund 15,4 procent 2005, jämfört med 14,5 procent 2003. Andelen med utländsk bakgrund bland de nyanställda är således större jämfört med andelen inom staten totalt.

Tabell 6.1 Andel med utländsk bakgrund inom staten, totalt och nyanställda 2003–2005

Procent

	2003	2004	2005
Staten	10,4	10,6	10,8
<i>kvinnor/män</i>	11,2/9,7	11,4/9,8	11,6/10,0
Nyanställda i staten ¹	14,5	15,2	15,4

¹Som nyanställda räknas personer som inte var anställda i staten föregående år samt personer som bytt anställningsmyndighet sedan föregående år.
Källa: Arbetsgivarverket

Utvecklingen av andelen med utländsk bakgrund inom kompetenskategorierna lednings- och kärnkompetens har varit oförändrad mellan 2004 och 2005. Inom kategorin stödkompetens har det däremot skett en ökning.

Tabell 6.2 Andel med utländsk bakgrund inom olika kompetenskategorier, 2003–2005

Procent

	2003	2004	2005
Ledningskompetens	5,5	5,7	5,7
<i>kvinnor/män</i>	7,1/4,9	6,9/5,2	6,8/5,1
Kärnkompetens	11,1	11,4	11,4
<i>kvinnor/män</i>	12,0/10,3	12,4/10,7	12,1/10,8
Stödkompetens	9,3	9,3	9,5
<i>kvinnor/män</i>	10,2/7,9	10,3/7,9	10,5/8,1

Källa: Arbetsgivarverket

Genomgående är andelen kvinnor med utländsk bakgrund högre än andelen män inom respektive kompetenskategori. Även om antalet kvinnor med utländsk bakgrund i kategorierna lednings- och kärnkompetens har ökat har dock andelen minskat. Orsaken till detta är att antalet kvinnor inom ledningskompetens har ökat mer än antalet kvinnor med utländsk bakgrund i denna kategori. Även bland männen har andelen med utländsk bakgrund i kategorin ledningskompetens minskat, medan andelen i de två andra kategorierna har ökat.

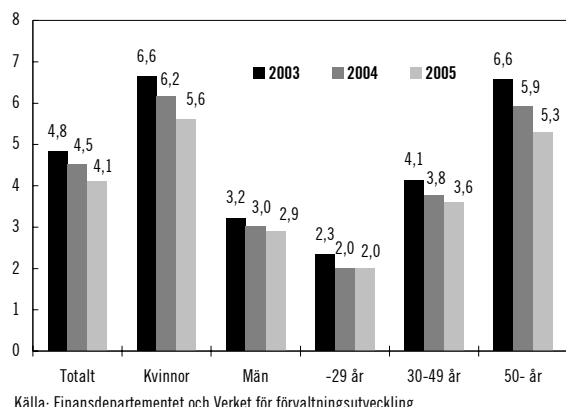
De statliga arbetsgivarna skall verka för en god arbetsmiljö i syfte att minska sjukfrånvaron

Som framgår av diagram 6.3 har sjukfrånvaron fortsatt att minska i staten från 4,8 procent år 2003 till 4,1 procent år 2005. Liksom tidigare är minskade sjukfrånvaron för såväl kvinnor och män som för olika åldersgrupper inom samtliga kategorier.

² Med utländsk bakgrund avses 1) personer födda utomlands, 2) personer med två föräldrar födda utomlands och 3) personer med ett okänt födelseland.

Diagram 6.4 Sjukfrånvaro i procent av tillgänglig arbetstid, 2003–2005

Procent

Källa: Finansdepartementet och Verket för förvaltningsutveckling

6.4.2 Enskilda myndigheters m.fl. resultat

Arbetsgivarverket

Arbetsgivarverket är en medlemsstyrd arbetsgivarorganisation för samtliga statliga myndigheter och sluter på statens vägnar kollektivavtal. Verkets uppgift är att utveckla och samordna den statliga arbetsgivarpolitiken. I detta ingår bl.a. arbetsgivarsamverkan, förhandlingsverksamhet samt stöd och rådgivning i arbetsgivarfrågor. Verksamheten finansieras av medlemsavgifter.

Av Arbetsgivarverkets årliga servicebarometer framgår att medlemmarna visar stor tillfredsställelse med det arbete som Arbetsgivarverket utför. Bland annat ansåg 70 procent av medlemmarna att Arbetsgivarverkets insatser har bidragit till arbetsgivarsamverkan, vilket i stort är samma resultat som för 2004.

Utifrån Arbetsgivarverkets servicebarometer samt genomförda dialoger bedömer regeringen att Arbetsgivarverkets insatser har lett till en vidareutvecklad och mer samordnad statlig arbetsgivarpolitik. Detta bidrar till ökad effektivitet i den statliga förvaltningen.

Regeringen bedömer vidare att Arbetsgivarverket bedriver ett strategiskt arbete med sin egen kompetensförsörjning. En långsiktig kompetensplan har fastställts med mål och prioriteringar för kompetensförsörjningen samt riktlinjer för inventering av kompetensbehov. Inriktningen är att kompetensfrågorna skall integreras i den samlade verksamhetsplaneringen.

Statens pensionsverk

Statens pensionsverk (SPV) administrerar med ensamrätt tjänstepensioner för statstjänstemän och tillhandahåller pensionservice för statliga myndigheter samt vissa arbetsgivare inom det icke statliga området (kulturinstitutioner m.fl.). SPV:s ansvarsområde omfattar ca 238 000 anställda och 247 000 pensionärer.

SPV hanterar den statliga försäkringsmodellen vilket innebär att beslut fattas om försäkrings tekniska riktlinjer och premier samt att man påför myndigheter och andra arbetsgivare premieavgifter.

SPV har under innevarande år i uppdrag att ta fram förslag till en ny verksamhetsgren för inomstatlig uppdragsverksamhet. Den nuvarande uppdragsverksamhetens förutsättningar och framtida utveckling kommer i samband härmed att analyseras.

Av SPV:s nöjd-kund-index mätning 2005, som avsåg tjänstemän och pensionärer, framgår att pensionärerna är mest nöjda av samtliga kundgrupper och att tjänstemännen är de som är minst nöjda.

Intresset för tjänstepensioner ökade ytterligare under 2005. En orsak till detta är förväntade stora pensionsavgångar. Totalt ökade förfrågningarna med 39 procent jämfört med 2004.

Regeringens samlade bedömning utifrån ett antal indikatorer (driftskostnadsjämförelser med andra aktörer på marknaden, nöjd-kund-index, analys av kostnadsutvecklingen samt säkerheten i form av andelen felaktiga utbetalningar) är att SPV hanterar tillämpningen av den statliga tjänstepensioneringen och statens tjänstegrupp-livförsäkring på ett tillfredsställande sätt.

Regeringen bedömer vidare att SPV bedriver ett strategiskt arbete med sin egen kompetensförsörjning.

Eftersom det f.n. inte finns någon extern utbildning inom SPV:s kritiska kompetensområden kommer ett traineeprogram att starta under 2006 för att säkra kompetensen, uppmuntra alternativa karriärvägar och minska nyckelpersonsberoendet.

Ett samarbete har inletts mellan företagen inom bank- och försäkringsbranscherna och SPV där syftet är att gemensamt utveckla Sundsvall till ett kompetenscentra inom bankförsäkrings- och pensionsområdet. Ett exempel

är samarbetet med Mittuniversitetet för att utveckla utbildningar, specifika för branscherna.

Trygghetsstiftelsen – en kollektivavtalsstiftelse

Trygghetsstiftelsens bidrag till individuella stödinsatser uppgick 2005 till sammanlagt 271 miljoner kronor.

Inflödet av nya kunder har de senaste åren uppgått till ca 2 000 per år. Under 2005 anmäldes 5 810 kunder vilket är det största inflödet sedan 1993. En närmare beskrivning lämnas i bilaga 1.

Andelen öppet arbetslösa inom stiftelsens avtalsområde sjunker relativt snabbt över tid och de statsanställda hävdar sig väl på arbetsmarknaden. Regeringen bedömer att resultatet av Trygghetsstiftelsens individanpassade arbetsformer samt det sätt som de statliga arbetsgivarna sköter avvecklingen av personalen medfört fortsatt goda resultat.

6.5 Revisionens iakttagelser

Under 2005 har Riksrevisionen granskat SPV:s interna styrning och kontroll av informations-säkerheten. Denna rapport har föranlett att SPV tagit fram ytterligare en handlingsplan för informationssäkerhetsarbetet under 2006. Granskningen föranleder ingen åtgärd från regeringen.

6.6 Politikens inriktning

Den arbetsgivarpolitiska delegeringen

Utgångspunkten för den statliga arbetsgivarpolitiken är den arbetsgivarpolitiska delegeringen. Den innebär i praktiken en betydelsefull frihet för myndigheterna att självständigt utforma sin inre organisation, arbetsprocesser, lönebildning och kompetensförsörjning med hänsyn till verksamhetens krav. Delegeringen av arbetsgivarpolitiken är något som riksdagen ställde sig bakom senast vid behandlingen av budgetpropositionen för 2004.

En verksamhetsanpassad arbetsgivarpolitik är en förutsättning för att den enskilda myndigheten skall ha framgång i arbetet med att utveckla effektivitet, kvalitet och service. Att

utveckla kompetensen är en förutsättning för att klara de utmaningar som förvaltningen står inför. Varje enskild myndighet måste arbeta strategiskt. Det ställer också krav på arbetsgivarna att skapa goda förutsättningar som väl fungerande arbetsplatser med hälsosamma arbetsmiljöer, tydligt ledarskap och en genomtänkt personal- och lönepolitik.

En kompetent förvaltning

Förvaltningens förmåga att möta kommande stora pensionsavgångar och förse myndigheterna med kompetens på kort och lång sikt är en utmaning. En förutsättning för att klara detta är att vara en attraktiv och föredömlig arbetsgivare som kan attrahera, rekrytera och behålla kompetent personal. Kvalitet och kompetens förutsätter att allas kunskaper och kompetens tas tillvara. I förlängningen bidrar en ändamålsenlig kompetensförsörjning till att säkerställa ett högt förtroende för statsförvaltningen samt synen på staten som en föredömlig och attraktiv arbetsgivare.

6.6.1 Arbetsgivarpolitiska prioriteringar

Regeringens uppgift i den statliga arbetsgivarpolitiken är att dels ange övergripande strategiska mål för arbetsgivarpolitiken, dels följa upp myndigheternas arbetsgivarpolitik.

En central del i Vervas uppdrag är att följa och analysera kompetensförsörjningen samt stödja och utveckla arbetet med den strategiska kompetensförsörjningen i statsförvaltningen.

Regeringen avser att låta analysera vilka utbildningsbehov i stort som finns inom statsförvaltningen. Behoven hos små, medelstora och stora myndigheter bör analyseras för att identifiera skillnader och likheter.

Ledarskapet i staten

Statsförvaltningen behöver professionella chefer och ledare. Det statliga ledarskapet skall utmärkas av en god förmåga att genomföra verksamheten med hänsyn till krav på effektivitet och kvalitet. Ett bra ledarskap innebär också att som chef skapa förutsättningar för

medarbetarna att utvecklas och därmed ges goda förutsättningar för att göra ett bra arbete.

Ett av regeringens viktigaste medel för att styra landet är utnämningmakten. I jämförelse med andra styrmedel såsom finansmakten, lagstiftningsmakten och kontrollmakten, så är utnämningmakten den minst formaliserade och genomskinliga.

Utnämningpolitiken skall reformeras och detta med utgångspunkt i regeringsformens stadgande att vid statliga utnämningar endast fasta avseende vid sakliga grunder, såsom förtjänst och skicklighet. Målsättningen är att utnämningmakten skall präglas av förutsägbarhet, spårbarhet och öppenhet.

Regeringen kommer omedelbart att påbörja ett arbete i syfte att genomföra förändringar i rekryteringsprocessen avseende myndighetschefer och vissa andra högre befattningshavare. På omedelbar sikt kommer detta att innebära att de kravprofiler som upprättas inför en chefsrekrytering görs offentliga.

För att slutligt kunna bestämma formerna för en ny rekryteringsprocess krävs dock att noggranna analyser görs över i vilka delar ytterligare förändringar skall genomföras. Mot bakgrund av den korta tid som stått till regeringens förfogande avseende beredningen av denna proposition kommer regeringen därför att återkomma med en redogörelse över vilka strukturella förändringar som kommer att genomföras.

Behovet av att snabbt reformera utnämningpolitiken måste dock vägas mot det faktum att statliga verksamheter behöver chefer.

Redan befintliga vakanser tillsammans med andra i tid nära förestående rekryteringar kan därför behöva genomföras för verksamhetens bästa.

Löneskillnader mellan kvinnor och män

De statliga arbetsgivarna med Arbetsgivarverket i spetsen har ett ansvar för att lönesättningen i staten är saklig och icke-diskriminerande. Den partsgemensamma statistiken visar att löneskillnaden mellan kvinnor och män uppgår till mellan en och två procent efter att skillnader i arbetstid och arbetsuppgifter m.m. beaktats. Det rör sig dock om en genomsnittssiffra. På sina håll kan skillnaderna vara större än genomsnittet. Myndigheternas arbete för en minskad löneskillnad kommer att vara en viktig fråga i

regeringens löpande dialog med myndighetscheferna.

Arbetsgivarverket har en viktig uppgift att utveckla ytterligare verktyg för arbetet men också utveckla bättre instrument för uppföljning. Regeringen kommer att följa utvecklingen och ta upp frågan med myndighetscheferna i den årliga mål- och resultatdialogen.

En ökad etnisk och kulturell mångfald

En ökad mångetnisk och mångkulturell kompetens är viktig för att statsförvaltningen skall klara sin verksamhet på lång sikt.

Som framgår av avsnitt 6.4.1 har andelen statsanställda med utländsk bakgrund ökat något de senaste åren. Trots den positiva utvecklingen är situationen ännu inte acceptabel. Rekryteringsprocessen måste utvecklas i strävan att säkerställa en rättssäker rekrytering fri från diskriminering. Avidentifierade ansökningshandlingar är ett led i detta. Regeringen avser också att låta kartlägga andra rekryteringsmetoder med samma syfte.

Stödet till myndigheternas mångfaldsarbete skall förbättras. Den tidigare regeringen har gett ett uppdrag till bl.a. Verva att utarbeta en modell för analys och uppföljning av mångfaldsarbetet.

En frisk och sund arbetsmiljö

Ohälsa drabbar i första hand den enskilde personen men får också negativa konsekvenser för verksamhetens resultat.

Arbetet för en ökad hälsa måste drivas vidare. Regeringen följer utvecklingen i staten per kvartal.

Generationsväxling och kompetensöverföring

En strategisk fråga för statsförvaltningen är att kunna bedöma organisationens framtida behov av kompetens, vilken kompetens som finns i dag samt säkerställa kompetensöverföring från erfarna till nya och mindre erfarna medarbetare. Det handlar även om att skapa goda förutsättningar för äldre medarbetare att kunna och vilja arbeta efter 65 års ålder.

Förvaltningskunskap och förvaltningsetik

Det är angeläget att de statsanställda har kunskap och förståelse för förvaltningens grundläggande värden och rollen som stats-tjänsteman. Medborgarna skall ha förtroende för och känna tillit till de som arbetar inom svensk förvaltning.

Ett etiskt förhållningssätt som väcker respekt, integritet och gott omdöme måste värnas. Insikten om de krav på kompetens och saklighet som rollen som statsanställd medför måste ständigt hållas aktuell.

Staten som arbetsgivare måste fortlöpande värna om att skapa sådana arbetsförhållanden att tjänstemännens integritet och självständighet tas till vara och uppmuntras. Regeringen avser att återkomma i denna fråga för att utveckla en offentlig myndighetskultur, ett offentligt etos, inom statsförvaltningen.

Antalet personalansvarsärenden

En allmän översyn av personalföreträdarförordningen (1987:1101) har genomförts. I översynen ingick att kartlägga i vilken omfattning personalansvarsnämnder enligt 19 § verksförordningen (1995:1322) inrättats hos myndigheterna. I rapporten redovisas antalet disciplinära ärenden vid myndigheterna. Se avsnitt 4.9 i bilaga 1.

Rapporten (Ds 2006:19) remissbehandlas för närvarande.

Som framgår av redovisningen i bilaga 1, avsnitt 4.9 avseende antalet personalansvarsärenden dels vid myndigheterna, dels vid Statens ansvarsnämnd, har antalet ärenden ökat mellan år 2004 och 2005. Regeringen kommer noga att följa utvecklingen på området.

Ny instans för överklagande av anställningsärenden i staten

Regeringens bedömning: Möjligheten till överprövning av myndigheternas anställningsbeslut flyttas från regeringen till Överklagandenämnden för totalförsvaret (ONT) fr.o.m. den 1 januari 2007.

Skälen för regeringens bedömning: En myndighets beslut i anställningsärenden kan enligt 35 § verksförordningen (1995:1322) överklagas till regeringen, om något annat inte följer av andra föreskrifter.

Varje år överklagas cirka 150 anställningsärenden till regeringen. Som ett led i strävandena att befria regeringen från förvaltningsärenden bör prövningen av överklaganden föras över till annan lämplig instans. Överklagandenämnden för totalförsvaret (ONT) har till uppgift att pröva överklaganden av beslut som rör totalförsvarspliktiga och annan personal inom totalförsvaret. I uppgifterna ingår att pröva överklaganden avseende beslut om anställning. Nämnden har därmed den erfarenhet som behövs för uppgiften. Regeringen bedömer också att nämnden har kapacitet att ta emot ärendena med nuvarande finansiering. Frågor av administrativ karaktär som följer av överförandet av ärendena, exempelvis frågan om namnändring, nämndens sammansättning och vilket utgiftsområde nämnden bör tillhöra kommer att utredas snarast. Anslaget rörande ONT behandlas i utgiftsområde 6 (4.9.8.).

Inom Regeringskansliet pågår för närvarande en översyn av verksförordningen. I avvaktan på resultatet av den översynen bör 35 § verksförordningen ändras så att myndigheternas beslut i anställningsärenden, med verkan från den 1 januari 2007, skall överklagas till ONT.

7 Statistik

7.1 Omfattning

Verksamhetsområdet omfattar Statistiska centralbyråns (SCB) verksamhet som är produktion, spridning och samordning av statistik. Drygt hälften av verksamheten finansieras med avgifter.

7.2 Mål och villkor

Målet är statistik av god kvalitet som är lättillgänglig för användarna. Villkor är att kostnaderna för uppgiftslämnandet skall minska och att statistikproduktionen är effektiv.

Ovanstående mål är beslutade av den tidigare regeringen. Resultatbeskrivningen i det följande görs i förhållande till dessa mål.

7.3 Insatser

7.3.1 Insatser inom politikområdet

Den löpande anslagsfinansierade statistiken som SCB ansvarar för har i allt väsentligt framställts och publicerats enligt plan. Huvuddelen av denna verksamhet utgörs av regelbundet återkommande statistikprodukter som tas fram årligen eller med tätare intervall.

Fortsatta förbättringar av nationalräkenskaperna har genomförts inom ramen för åtgärdsplanen för förbättring av den ekonomiska statistiken. Ett antal EG-förordningar avseende prisstatistik, utrikeshandelsstatistik och nationalräkenskaper har beslutats. Utvecklingsarbete har

bedrivits inför omläggningen av den svenska näringsgrensindelningen. Förbättringar i konsumentprisindex har fortsatt och vissa ambitions-sänkningar har genomförts när det gäller täckningsgraden i utrikeshandelsstatistiken.

Under året har en fullt ut EU-harmoniserad arbetskraftsundersökning (AKU) genomförts.

Den registerbaserade arbetsmarknadsstatistiken har snabbats upp och publiceras nu två månader tidigare än förut. Arbete pågår för att snabba upp den kortperiodiska sysselsättningsstatistiken och konjunkturstatistik över vakanser i enlighet med EU-krav.

En första reguljär datalevererans till Eurostat av undersökningen över inkomst- och levnadsvillkor (EU-SILC) har genomförts. En översyn av undersökningen om levnadsförhållanden (ULF) har genomförts.

Forskningsstatistiken har förstärkts enligt plan. Ett antal EG-förordningar inom området FoU- och innovationsstatistik har beslutats.

Valet till Europaparlamentet 2004 har redovisats i en publikation och den demokratistatistiska databasen har tagits i drift under året.

Beräkningen av byggnadsprisindex har ytterligare anpassats till nationalräkenskapernas behov.

Den officiella statistiken styrs till stor del av EU-lagstiftningen. Ekonomisk statistik styrs till 95 procent av beslut inom EU. Totalt finns i dag 278 EU-rättsakter inom statistikområdet. Under året har 46 nya rättsakter beslutats, varav flertalet är detaljerade tillämpningsföreskrifter beslutade av kommissionen.

Tabell 7.1 Antalet rättsakter och arbetsgrupper

	2002	2003	2004	2005
Antal EU-rättsakter (statistik)				
beslutade av				
- Rådet och Parlamentet	7	10	5	6
- Kommissionen	16	19	18	40
Antal arbetsgrupper inom EU där SCB eller annan statistikansvarig myndighet medverkar	135	142	136	151

Viktiga frågor under året har varit en ny statistisk uppförandekod, förnyelse- och förbättringsarbete av det Europeiska statistiksystemet samt förenklingar och prioriteringar. Inom flera av de ämnesstatistiska områdena pågår ett omfattande utvecklingsarbete och en anpassning av statistiken till det europeiska statistiska systemet. Det gäller speciellt den ekonomiska statistiken men i allt större utsträckning även arbetsmarknads-, välfärds-, miljö- och regionalstatistik.

Intäkterna från uppdragsverksamheten uppgick till 470 miljoner kronor. De statistikansvariga myndigheterna svarar för 38 procent av intäkterna. Staten utom de statistikansvariga myndigheterna svarar för 36 procent av intäkterna, privat sektor 11 procent, utrikes kunder 8 procent samt kommuner och landsting 7 procent. Ett fåtal av SCB:s kunder står för en mycket stor del av faktureringen. Under 2005 svarade de tio största kunderna för drygt 50 procent och de 100 största kunderna för 86 procent av faktureringen.

SCB:s uppdragsverksamhet består av ett flertal olika tjänster och produkter. Några typer av tjänster som SCB genomför är intervjuundersökningar och postenkäter bl.a. genom s.k. omnibussar, där flera uppdragsgivare delar på frågeutrymmet och vissa gemensamma kostnader. Under de senaste åren har teknik utvecklats för datainsamlingar via Internet. Servicemätningar och kundstudier är efterfrågade uppdragsprodukter. SCB utvecklar och producerar ett antal olika index till främst branschorganisationer. SCB kan erbjuda forskare m.fl. avidentifierade uppgifter.

SCB har under året satsat 10,5 miljoner kronor på olika marknadsföringsåtgärder och 4,4 miljoner kronor på produktutveckling. Bland en rad utvecklingsåtgärder kan nämnas regionala

konjunkturindikatorer baserade på omsättningsstatistiken, utveckling av metoder för att organisationsnummersätta patentdata och samköra dessa med annan SCB-statistik samt utveckling av metoder för att studera rörligheten bland högutbildad arbetskraft.

7.3.2 Insatser utanför politikområdet

Det statistiska systemet omfattar de 322 statistikprodukter som utgör den officiella statistiken och de metoder, bakomliggande register m.m. som utgör underlag för statistiken samt de 25 myndigheter som har ansvar för statistiken. De sammantagna insatserna inom det statistiska systemet är således beroende av vilka insatser som görs inom statistikområdet av statistikansvariga myndigheter inom andra politikområden.

7.4 Resultatredovisning

7.4.1 Mål

Målet för 2005 var lättillgänglig statistik av god kvalitet anpassad till samhällskraven. Det skulle uppnås samtidigt som produktiviteten i statistikproduktionen förbättrades, kostnaderna för uppgiftslämnandet minskades och lämnade uppgifter skyddades. Den ekonomiska statistiken, särskilt nationalräkenskaperna, skulle prioriteras. För att bedöma måluppfyllelsen används kvantitativa mått på statistikens kvalitet, produktivtetsutvecklingen och uppgiftslämnarnas kostnader.

7.4.2 Resultat

Tabell 7.2 Nyckeltal för SCB:s verksamhet

	2001	2002	2003	2004	2005
Innehåll ¹	+ 16	+ 15	+ 9	+ 17	+ 16
Aktualitet ¹	+ 17	+17	+ 7	+ 5	+ 6
Tillförlitlighet ¹	+ 12	+ 22	+ 11	+ 17	+ 17
Tillgänglighet ¹	+ 37	+ 31	+ 22	+ 23	+ 15
databas-användare	22000	34400	35200	35900	37500
databas-uttag	283000	248000	477000	587000	653 000
Jämförbarhet ¹	+ 8	- 1	+5	+2	+ 1
Nöjd kund-index ²	u.s.	74	72	71	73
Punktlighet / tidshållning	71 %	66 %	79 %	83 %	89%
Totala kostnader (mnkr)	789	830	885	904	903
Produktivitetens förändring	3,3%	3,7%	0,9%	4,0%	3,3%
Kostnader för företag, kommuner, organisationer (mnkr)	u.s.	u.s.	u.s.	1038	876
Allmänhetens inställning (mycket eller ganska positiv) (%)	u.s.	48	47	47	50
Registerutdrag	10400	5000	900	3700	2500

¹ Produktansvarigas vid SCB bedömning av kvalitetsutvecklingen. Andelen produkter (%) med förbättrad kvalitet minus andelen produkter med försämrad kvalitet jämfört med föregående år.

² Nöjd-kund-index-talet kan variera mellan 1 och 100.

Kvaliteten har förbättrats eller varit oförändrad för två av de fem komponenter som SCB mäter medan kvaliteten har försämrats för tre av komponenterna.

Under året har produktiviteten ökat med 3,3 procent. Under perioden 2001-2005 har produktiviteten ökat med i genomsnitt 3 procent per år och för perioden 1998-2005 är motsvarande genomsnittliga ökning 2,6 procent per år. Uppgiftslämnarkostnaderna har minskat. Åtgärder har vidtagits bl.a. för att minska uppgiftslämnarnas tidsåtgång för den tidskrävande undersökningen om handel mellan EU:s medlems-

länder (Intrastat). Ett omfattande arbete pågår inom EU för att ytterligare begränsa företagens uppgiftslämnande för statistik. Resultatet i SCB:s verksamhet har uppnåtts till en kostnad av totalt 903 miljoner kronor, i nivå med föregående år.

Tabell 7.3 Nyckeltal för det statistiska systemet

	2002	2003	2004	2005
Antal produkter för officiell statistik	254	290	312	322
Kostnad för samordning av den officiella statistiken (mnkr)	3,4	3,4	3,1	2,8

Rådet för den officiella statistiken har i sin årliga rapport redovisat att samarbetet mellan de statistikansvariga myndigheterna under året haft fokus på kvalitet och tillgänglighet.

Enligt 14 § förordningen (2001:100) om den officiella statistiken skall individbaserad officiell statistik vara uppdelad efter kön om det inte finns särskilda skäl mot detta. SCB har i uppdrag att redovisa hur arbetet med jämställdhetsintegrering kan fördjupas inom ett eller flera statistikområden.

7.4.3 Analys och slutsatser

Verksamheten har resulterat i produktion och spridning av statistik i enlighet med den plan som SCB lagt fast. Resultatet har åstadkommit med en marginell resursökning jämfört med året innan. De totala kostnaderna minskade marginellt, det gäller både lönekostnader och övriga kostnader. Anslagssparandet har minskat till följd av den tidigare regeringens indragning. Det ackumulerade överskottet i den avgiftsfinansierade verksamheten har ökat och är nu drygt 20 miljoner kronor. Anslagskrediten har inte utnyttjats.

7.5 Politikens inriktning

Regeringen föreslår i denna proposition en kraftfull ekonomisk förstärkning för att förbättra kvaliteten i den ekonomiska statistiken. Statistikens kvalitet är av avgörande betydelse för de ekonomisk-politiska beslut som fattas,

både nationellt och inom EU. I dag finns kvalitetsbrister inom den ekonomiska statistiken som måste åtgärdas. Det gäller särskilt nationalräkenskaperna men också andra områden.

SCB har i uppdrag att utforma en åtgärdsplan för att förbättra och utveckla den ekonomiska statistiken. Med resurstillskottet ges SCB möjlighet att genomföra åtgärdsplanen utan dröjsmål.

Den fortlöpande EU-anpassningen av statistiken är en prioriterad uppgift och skall finansieras inom ramen.

Regeringen beslutade den 18 december 1986 om definition av begrepp i arbetskraftsundersökningarna. Beslutet innebär att heltidsstuderande som aktivt söker arbete och är beredda att ta arbete inte definieras som arbetslösa i den officiella arbetsmarknadsstatistiken. Regeringen har för avsikt att upphäva nämnda beslut så snart det kan ske med bibehållen kontinuitet och kvalitet i arbetsmarknadsstatistiken.

Regeringen har för avsikt att uppdra åt SCB att undersöka omfattningen av ideella organisationers vård och omsorg.

8 Prognos- och uppföljningsverksamhet

8.1 Omfattning

Verksamhetsområdet omfattar uppföljning och analys av utfall samt utarbetande av kort- och medelfristiga prognoser och analyser avseende den samhällsekonomiska utvecklingen och de offentliga finanserna. Budgetprognoser och prognoser för svensk och internationell makroekonomi är viktiga verksamheter inom området. Inom området ingår också visst miljöekonomiskt utvecklingsarbete samt arbete med att ta tillvara resultat från den nationalekonomiska forskningen som är relevanta för Regeringskansliets och Konjunkturinstitutets verksamheter. Verksamheten är i huvudsak anslagsfinansierad och bedrivs inom Ekonomistyrningsverket, Konjunkturinstitutet och Ekonomiska rådet.

8.2 Mål

Målet är tillförlitliga och väldokumenterade prognoser och analyser av den samhällsekonomiska och statsfinansiella utvecklingen.

För att bedöma uppfyllelsen av prognos- och analysverksamhetens mål används dels kvantitativa mått på prognosprecisionen för de viktigaste prognosvariablerna, dels de omdömen om prognoserna och analyserna som lämnas av dem som använder dem.

För Ekonomistyrningsverkets prognoser gäller att de skall vara tillförlitliga, ha hög precision, vila på vetenskaplig grund och vara analytiskt inriktade. Ekonomistyrningsverket gör årligen en uppföljning av prognosprecisionen i vilken en skala för bedömning redovisas.

Konjunkturinstitutets mål är att prognoser och medelfristiga kalkyler för den ekonomiska utvecklingen inom och utom landet skall vara tillförlitliga som beslutsunderlag. De makroekonomiska prognosernas precision redovisas och kommenteras regelbundet, bl.a. i Konjunkturinstitutets årsredovisning.

Ekonomiska rådet skall bidra till målet genom att ta initiativ till och presentera forskning och utredningsarbete av särskilt intresse för den ekonomiska politikens utformning.

Vidare skall Ekonomiska rådet bistå Finansdepartementet och Konjunkturinstitutet med råd i vetenskapliga frågor. Genom sin verksamhet skall Ekonomiska rådet fungera som en länk mellan Finansdepartementet respektive Konjunkturinstitutet och den nationalekonomiska forskningen.

Ovanstående mål är beslutade av den tidigare regeringen. Resultatbeskrivningen i det följande görs i förhållande till dessa mål.

8.3 Insatser

8.3.1 Insatser inom politikområdet

Ekonomistyrningsverkets uppdrag inom verksamhetsområdet är att tillgodose statsmakernas behov av information om den statliga ekonomin. Ekonomistyrningsverket lämnar underlag till regeringen i form av månadsvisa prognoser över statsbudgeten, månadsvisa uppföljningar av statsbudgetens utfall och en årlig uppföljning samt underlag för årsredovisning för staten. Ekonomistyrningsverket producerar även

finansstatistik över den statliga verksamheten som underlag till nationalräkenskaperna.

Ekonomistyrningsverket har under året särskilt analyserat ett antal aktuella statsfinansiella faktorer, exempelvis hur sjukfrånvaron påverkas av regelförändringar och hur statsfinanserna skulle påverkas om bromsen i pensionssystemet slår till. Ekonomistyrningsverket har också utvecklat en ny modell för att prognostisera och månadsfördela Sveriges EU-avgift. Ekonomistyrningsverket har vidare genomfört ett projekt där slutmålet är en indelning av den arbetsföra befolkningen efter huvudsaklig försörjning för att uppnå bättre kunskaper om flödena mellan sysselsättning och olika transfereringssystem.

Konjunkturinstitutet bedriver regelbunden prognosverksamhet samt utvecklar metoder och modeller för prognoser och makroekonomiska analyser. Institutet publicerar också barometerundersökningar av företag och hushåll samt arbetar med frågor som rör den ekonomiska statistikens kvalitet och utveckling.

Inom det miljöekonomiska området genomför Konjunkturinstitutet analyser och utvecklar metoder. Konjunkturinstitutet lämnar också bistånd till Regeringskansliet.

Ekonomiska rådet anordnar konferenser och seminarier på aktuella ekonomisk-politiska teman samt bedriver och initierar egen forskning.

8.3.2 Insatser utanför politikområdet

Prognos- och uppföljningsverksamhet bedrivs även utanför detta verksamhetsområde, av såväl statliga myndigheter som andra aktörer. Regeringskansliet, Riksgäldskontoret och ett stort antal andra statliga myndigheter med ansvar för anslag och transfereringar bedriver en relativt omfattande prognosverksamhet som bl.a. utgör underlag för arbetet med statsbudgeten.

Resultaten av insatserna inom verksamhetsområdet är i stor utsträckning beroende av underlag från myndigheter utanför politikområdet samt från företag, organisationer m.fl. De prognoser och analyser som produceras inom verksamhetsområdet är i sin tur ett viktigt beslutsunderlag för många olika aktörer i samhället.

8.4 Resultatredovisning

8.4.1 Resultat

Ekonomistyrningsverket gör årligen en uppföljning av träffsäkerheten i föregående års budgetprognoser. Avsikten är att analysera större avvikelser från utfallet och redovisa eventuella systematiska fel. Prognosuppföljningen för 2005 visar en sämre prognosprecision än tidigare år. Avvikelsen från utfallet var i genomsnitt 0,75 procent för utgifterna och – 3,10 procent för inkomsterna. Det skall jämföras med en avvikelse på 0,40 procent för utgifterna under perioden 1999-2005 och 1,59 procent för inkomsterna under motsvarande period.

Enligt Ekonomistyrningsverket förklaras den sämre prognosprecisionen med att 2005 var ett exceptionellt år ur prognossynpunkt. Effekten av den tidigare regeringens utgiftsbegränsande åtgärder på bred front i början av året bedöms ha underskattats. Inte minst avsaknaden av anslagskredit för flertalet myndigheter försvårade prognosarbetet. Problemet bestod framför allt i att bedöma myndigheternas behov av marginal till tilldelade medel eftersom dessa inte fick överskridas. Dessutom sjönk antalet sjukpenningdagar snabbare än beräknat. Den viktigaste orsaken till sämre precision för inkomsterna är räntebeläggningen av företagens periodiseringsfonder som innebar att många företag valde att helt upplösa dessa, vilket inte var en avsedd effekt. Sammantaget inbetalades därmed ca 14 miljarder kronor extra som skatt. Dessutom underskattades effekten av den kraftiga konjunktur- och börsuppgången.

Den genomsnittliga precisionen i de prognoser som Konjunkturinstitutet gjorde under 2004 och 2005 för den makroekonomiska utvecklingen under 2005 redovisas för tre nyckelvariabler i den sista kolumnen i tabell 8.1. Mätt på detta sätt var träffsäkerheten i Konjunkturinstitutets prognoser för BNP-tillväxten 2005 bättre än den varit de senaste åren och något bättre än genomsnittet för ett antal prognosinstitut. (En jämförelse med andra prognosmakare finns i Finansdepartementets senaste prognosutvärdering i 2006 års ekonomiska vårproposition [prop. 2005/2006:100 bil. 1 avsnitt 6.2]). När det gäller arbetslösheten var prognosfelet något större för 2005 än för 2004 såväl för Konjunkturinstitutet som för genomsnittet av prognostiker. För inflationen var Konjunktur-

institutets prognosfel större för 2005 än för 2004 men mindre än medelvärdet för prognostikerna.

Tabell 8.1 Precision i prognoser för BNP, inflation och arbetslöshet gjorda våren och hösten före aktuellt år samt våren och hösten under aktuellt år

Medelvärde av absoluta prognosfel för Konjunkturinstitutet samt ett medelvärde för prognosinstitut¹. Procentenheter.

	2001	2002	2003	2004	2005
BNP, volymutveckling, procent					
- Konjunkturinstitutet	1,6	0,7	0,7	0,7	0,3
- Medelvärde	1,5	0,5	0,6	0,9	0,4
Arbetslöshet, nivå, procent					
- Konjunkturinstitutet	0,1	0,2	0,5	0,6	0,6
- Medelvärde	0,2	0,2	0,6	0,6	0,6
Inflation, KPI, årsmedelvärde, procent					
- Konjunkturinstitutet	0,8	0,4	0,1	0,4	0,4
- Medelvärde	0,6	0,3	0,4	0,7	0,6

¹ Finansdepartementet, Föreningsparbanken, NI, Nordea, Riksbanken, SEB, Handelsbanken, Svenskt näringsliv och Organisation for Economic Cooperation and Development.

Utöver den regelbundna kvantitativa prognosverksamheten genomför Konjunkturinstitutet fördjupade analyser inom olika specialområden av betydelse för förståelsen av den makroekonomiska utvecklingen. Analyserna ingår i det kontinuerliga utvecklingsarbetet och redovisas bland annat i form av fördjupningsrutor i publikationen Konjunkturläget. Under 2005 har institutet också genomfört mer omfattande specialstudier. Bland annat redovisade institutet på den tidigare regeringens uppdrag en bedömning av den potentiella produktiviteten på medellång sikt i den svenska ekonomin. Såväl den regelbundna kvantitativa prognosverksamheten som den fördjupade makroekonomiska analysen förutsätter ett kontinuerligt metodutvecklingsarbete. Utvecklingsinsatserna inom det makroekonomiska området inriktades även under 2005 bland annat på att vidareutveckla den makroekonomiska modellen Kimod.

Konjunkturinstitutets miljöekonomiska arbete har under året lett till flera forskningsrapporter som bl.a. analyserar miljöpolitiska åtgärder, t.ex. en utvärdering av de statliga bidragen till sanering av förorenad mark, samt effekterna för svensk skogsindustri av en kilometerskatt.

Under 2005 utkom två nummer av Ekonomiska rådets engelskspråkiga tidskrift Swedish Economic Policy Review (SEPR). Dessa innehöll artiklar om egenföretagande och entreprenörskap. Under 2005 anordnade Ekonomiska

rådet två vetenskapliga konferenser dels om reglering av ohälsosam konsumtion, dels om maktindelning mellan EU:s centrala nivå och nationella nivåer. Ekonomiska rådet har haft möten med den tidigare finansministern vid fyra tillfällen under 2005 samt haft regelbundna lunchmöten och seminarier på Finansdepartementet där aktuella ekonomisk-politiska ämnen behandlats.

8.4.2 Analys och slutsatser

Ekonomistyrningsverkets verksamhet har resulterat i bl.a. budgetprognoser, statsbudgetuppföljning, underlag till årsredovisning för staten samt finansstatistik. Bedömningen är att målet är uppfyllt för prognoserna över de takbegränsade utgifterna och de statliga inkomsterna. De statliga insatserna har resulterat i prognoser och utfallsinformation av god kvalitet som underlag för beslutsfattande liksom information till allmänheten om den statliga ekonomin.

När olika konjunkturbedömares prognosprecision skall jämföras är det olämpligt att utgå från resultaten för ett enskilt år eftersom tillfälligheter då får stort genomslag. I tabell 8.2 redovisas därför femåriga glidande medelvärden för de olika institutens prognosfel. Tabellen visar att Konjunkturinstitutets precision ligger ungefär i nivå med genomsnittet för prognosinstitut. De ovanligt stora prognosfelen för BNP och inflation 2001 (se tabell 8.1) drar upp femårsmedelvärdena för såväl Konjunkturinstitutet som för medelvärdet av prognostiker.

De olika svenska prognosinstitutens bedömningar är inte oberoende av varandra. Konjunkturinstitutets rapporter och databaser används i stor utsträckning av andra prognostiker som underlag och utgångspunkt för prognoserna. En utförligare diskussion om svenska konjunkturbedömares precision återfinns i 2006 års ekonomiska vårproposition (prop. 2005/06:100 bil. 1 avsnitt 6).

Tabell 8.2 Precision i prognoser för BNP, inflation och arbetslöshet gjorda våren och hösten före aktuellt år samt våren och hösten under aktuellt år

Femåriga glidande medelvärden av absoluta prognosfel för Konjunkturinstitutet samt ett medelvärde för prognosinstitut¹. Procentenheter.

	2001	2002	2003	2004	2005
BNP, volymutveckling, procent					
- Konjunkturinstitutet	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8
- Medelvärde	0,7	0,8	0,8	0,8	0,8
Arbetslöshet, nivå, procent					
- Konjunkturinstitutet	0,5	0,4	0,3	0,3	0,4
- Medelvärde	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4
Inflation, KPI, års-medelvärde, procent					
- Konjunkturinstitutet	0,6	0,5	0,4	0,4	0,4
- Medelvärde	0,6	0,5	0,4	0,5	0,5

¹⁾ Finansdepartementet, Föreningsparbanken, KI, Nordea, Riksbanken, SEB, Handelsbanken, Svenskt näringsliv och Organisation for Economic Cooperation and Development.

Vid sidan av det kontinuerliga arbetet med att förbättra den kvantitativa prognosprecisionen har Konjunkturinstitutet under de senaste åren utvecklat sina rapporter i riktning mot mer fördjupad analys. Detta har gjort rapporterna mer användbara som underlag för diskussioner och beslut i ekonomisk-politiska frågor.

Målen för de makroekonomiska prognosernas precision bedöms vara uppfyllda. Även när det gäller de kvalitativa målen för den makroekonomiska prognosverksamheten bedöms målen vara uppfyllda. Verksamheten bedöms också ha bidragit till att utveckla den ekonomiska statistikens kvalitet.

8.5 Politikens inriktning

Ekonomistyrningsverkets budgetprognoser skall vara tillförlitliga och ha en hög precision. Utvecklingsarbetet skall fortsätta. Det är angeläget att dokumentationen av prognoserna är god och att det görs tydligt för användarna hur prognoserna är uppbyggda och vilka antaganden som ligger bakom. Budgetprognoserna skall vila på vetenskaplig grund.

Inom den makroekonomiska prognos- och analysverksamheten skall Konjunkturinstitutet prioritera fortsatt förbättrad prognosprecision genom utveckling och fördjupning av den ekonomiska analysen samt genom fortsatt metod- och modellutveckling.

Inom den miljöekonomiska verksamheten skall särskild vikt ges åt utvecklingen av och analys med modeller för beräkningar av samhälls-ekonomiska kostnader och intäkter vid förändringar av energi- och miljöpolitik.

Expertgruppen för miljöstudiers direktiv behöver ses över. Expertgruppen skall ha till uppgift att studera samhällsekonomisk effektivitet och måluppfyllelse i användning av offentliga medel och andra styrmedel som har miljömässiga konsekvenser

Ekonomiska rådets verksamhet kommer att ses över. Att rådet bidrar till att utvärdera sysselsättnings- och tillväxteffekter av den ekonomiska politiken är centralt de kommande åren.

9 Fastighetsförvaltning

9.1 Omfattning

Verksamhetsområdet fastighetsförvaltning omfattar förvaltning av de fastigheter som av försvarspolitiska, kulturhistoriska eller andra skäl inte ansetts lämpliga att förvalta i bolagsform, bl.a. regeringsbyggnader, länsresidens, ambassader, de kungliga slotten, museer, teatrar, monument, försvarsfastigheter, markområden samt vissa fastigheter som donerats till staten.

Kulturarvs- och vissa andra fastigheter förvaltas av Statens fastighetsverk (SFV). Fortifikationsverket (FortV) förvaltar fastigheter för försvarsändamål. Verksamheten finansieras utslutande genom avgifter, dvs. hyresintäkter.

9.2 Mål

Målet för verksamhetsområdet är en kostnads-effektiv statlig kapital- och fastighetsförvaltning. Det skall ske med rimligt risktagande samt med likvärdig avkastning och service i jämförelse med andra alternativ. I korthet avser det för de fastighetsförvaltande myndigheterna bl.a. följande övergripande målsättningar:

- Fastigheterna skall förvaltas så att god hushållning och hög ekonomisk effektivitet uppnås.
- Fastigheternas värden skall bevaras på en för ägaren och brukaren långsiktig lämplig nivå.
- Hyresgästerna skall ges ändamålsenliga och konkurrenskraftiga lokaler, mark och anläggningar.

- Myndigheterna skall uppfattas som goda och serviceinriktade hyresvärdar.
- Hänsyn till miljö- och kulturmiljövärden skall i tillämpliga delar motsvara vad som gäller för andra stora fastighetsförvaltare.

De båda myndigheterna skall i sin verksamhet uppnå ett resultat efter finansiella poster som motsvarar en viss avkastning på genomsnittligt myndighetskapital. Avkastningskravet för 2006 ligger på 6,0 procent för Statens fastighetsverk och 6,1 procent för Fortifikationsverket. De båda fastighetsförvaltande myndigheternas soliditet skall på sikt sjunka. I dag uppgår Statens fastighetsverks soliditet till ca 32,5 procent (per den 30 juni 2006) medan Fortifikationsverkets soliditet är ca 31 procent (per den 30 juni 2006). Målet när det gäller Statens fastighetsverks bidragsfastigheter är att intäkterna på sikt skall öka. Bidragsfastigheterna är fastigheter som saknar förutsättningar att ge ett långsiktigt ekonomiskt överskott.

Ovanstående mål är beslutade av den tidigare regeringen och kommer att ses över. Resultatbeskrivningen i det följande görs i förhållande till dessa mål.

9.3 Insatser

Statens fastighetsverk och Fortifikationsverket är de två största förvaltarna av statens fastigheter. De förvaltar ett stort antal försvarsanläggningar med tillhörande byggnader samt olika kulturhistoriskt värdefulla byggnader. Omfattning och förändring i förhållande till tidigare

år beträffande fastigheternas värde framgår av tabellen 9.1.

Tabell 9.1 Statens byggnader, mark och annan fast egendom

Bokfört värde i miljoner kronor

	2002	2003	2004	2005
Staten totalt	34 369	37 160	38 939	39 591
- varav SFV	10 759	10 713	12 161	13 039
- varav FortV	9 475	9 670	9 723	8 498
SFV och FortV:s andel	58,8 %	54,9 %	56,2 %	54,4 %

Uppgifterna i tabellen bör tolkas med viss försiktighet då vissa tillgångar med kulturhistoriskt värde undantas från krav på att tas upp i balansräkningen. Andra myndigheter som förvaltar fast egendom är bl.a. Kammarkollegiet, Statens jordbruksverk, Sveriges lantbruksuniversitet, Riksantikvarieämbetet, Naturvårdsverket, Skogsstyrelsen och vissa affärsverk.

Statens fastighetsverks bokförda värde för byggnader, mark och annan fast egendom uppgick på balansdagen den 31 december 2005 till 13 miljarder kronor, vilket är en ökning med drygt 15 procent sedan 1998 och en ökning med 7 procent jämfört med 2004. Orsaken till ökningen 2005 är främst övertagande av fastigheter från Försäkringskassan.

Fortifikationsverkets bokförda värde på byggnader, mark och annan fast egendom uppgick på balansdagen den 31 december 2005 till 8,5 miljarder kronor, vilket är en minskning med cirka 21 procent sedan 1998 och en minskning med cirka 12 procent jämfört med 2004. Minskningen beror främst på avyttringar och nedskrivningar som konsekvenser av försvarsbesluten 1996, 2000 och 2004.

Tabell 9.2 Fastighetsförvaltningens omfattning

Lokalarea (1000m²)

	2003	2004	2005
Kulturarvs- och bidragsfastigheter	1 654	1 680	1 728
varav inrikes hyresfastigheter	1 122	1 161	1 215
varav utrikes hyresfastigheter	155	154	154
varav bidragsfastigheter	377	365	359
Försvarsfastigheter ¹	3 820	3 820	3 250

¹ Försvarsanläggningar redovisas normalt som bruttoarea, omräkningsfaktor till lokalarea är 0,83 (omräkningsfaktor var tidigare 0,8).

Statens fastighetsverks lokalarea har sedan 2003 ökat marginellt från ca 1 654 000 kvadratmeter till drygt 1 728 000 kvadratmeter.

Uppgifterna om lokalarea för Fortifikationsverket omfattar enbart uthyrningsbar yta i det öppna beståndet.

Statens fastighetsverk beräknar, inom ramen för den tidigare regeringens satsning på arbetslösa akademiker på kulturområdet, under 2006 och 2007 kunna anställa ca 50 arbetslösa akademiker för att stödja kommande underhållsåtgärder.

Översyn av ändamålshyror m.m.

En parlamentarisk kommitté (Ändamålsfastighetskommittén) har utrett frågor om hyressättning av ändamålsfastigheter inom kulturområdet och universitets- och högskoleområdet. Kommittén överlämnade våren 2004 betänkandet Hyressättning av vissa ändamålsbyggnader (SOU 2004:28). Betänkandet är remissbehandlat.

Den tidigare regeringen har behandlat flera av de förslag som ändamålsfastighetskommittén lämnade. Ändamålsfastighetskommittén lämnade bl.a. förslag för ett effektivare statligt lokalutnyttjande. Ekonomistyrningsverket har haft i uppdrag att utreda och lämna förslag på dels inriktningen och utformningen av verkets stöd till myndigheter inom lokalförsörjningsområdet, dels hur styrningen och uppföljningen av myndigheternas lokalförsörjningsansvar kan utvecklas. Uppdraget redovisades den 30 maj 2006 och förslagen bereds inom Regeringskansliet. Ändamålsfastighetskommitténs förslag avseende statlig mark för röligt friluftsliv behandlas nedan under avsnittet Rörligt friluftsliv.

Däremot finns det i dag inte någon grund för ett genomförande av Ändamålsfastighetskommitténs förslag till förändringar avseende vissa principer för hyressättning. Flertalet remissinstanser har haft invändningar mot de förslag som kommittén lämnat. Den hållbara och för alla intressenter acceptabla lösning som riksdagen efterfrågat måste därför åstadkommas på annat sätt. Regeringens avsikt är därför att fortsätta arbetet med att se över hyressättningen för statliga myndigheter och institutioner.

Rörligt friluftsliv

Ändamålsfastighetskommittén föreslog i sitt betänkande att försäljning av fast egendom

(statlig mark) skall kunna underlåtas om det föreligger särskilda skäl med hänsyn till det rörliga friluftslivet. Marken skall då kunna behållas i statlig ägo. I sitt betänkande anförde kommittén vidare att den inte, med den tid som stått till förfogande, haft möjlighet att ta ställning till vilka markområden som bör vara kvar i statlig ägo. Den tidigare regeringen uppdrog därför hösten 2005 åt Fortifikationsverket att, i samråd med Naturvårdsverket och Statens fastighetsverk, genomföra en inventering av de fastigheter och områden Försvarsmakten hyr och som de avser att lämna och som kan komma i fråga att betraktas som viktiga och värda att skyddas för det rörliga friluftslivet. Fortifikationsverket definierade i sin rapport Mark i statlig ägo för skydd av rörligt friluftsliv (Fi2004/1882) vad som avses med rörligt friluftsliv samt kriterier för urval av skyddsvärda områden eller fastigheter. Myndigheten har i rapporten bedömt att 20 fastigheter, som Försvarsmakten ansett inte längre erfordras för försvarsändamål, bör bibehållas i statlig ägo till skydd för det rörliga friluftslivet. Den tidigare regeringen delade Fortifikationsverkets bedömning och beslutade därför den 11 maj 2006 att Fortifikationsverket inte utan regeringens medgivande får sälja följande 20 fastigheter:

Böda kronopark 2:172, Borgholms kommun,
 Othem Grunnet 1:1, Gotlands kommun,
 Othem Majgu 1:1, Gotlands kommun,
 Fårö Broa 1:99, Gotlands kommun,
 Fårö Dämba 1:45 (del av), Gotlands kommun,
 Othem Asunden 1:1, Gotlands kommun,
 Aspö 1:122-3, 103-5, 186-7 och 119, Karlskrona kommun,
 Ungskär 1:2 och 3:6, Karlskrona kommun,
 Rosslö 1:4, Karlskrona kommun,
 Ivön 1:1, Ronneby kommun,
 Stora Kornö 1:22, Lysekil kommun,
 Gottenvik 1:15, Norrköpings kommun,
 Svenska Högarna 1:1 (del av), Norrtälje kommun,
 Tjockö 1:3 (del av) och 1:12, Norrtälje kommun,
 Aspöja 1:18, Söderköpings kommun,
 Holmön 13:1, Umeå kommun,
 Tynningö 1:40, Vaxholms kommun,
 Ramsö 1:10, Vaxholms kommun,
 Överby 1:4 (del av), Värmdö kommun och
 Västra Lagnö 1:112, Österåker kommun.

Den redovisning som Fortifikationsverket har lämnat omfattar endast ett mindre antal av de fastigheter som förmodligen inte längre kommer att behövas för försvarsändamål. Genom ändring i förordningen (1996:1190) om överlåtelse av statens fasta egendom, m.m. har det rörliga friluftslivet lagts till som ett särskilt skäl för att fast egendom, som inte längre behövs i statens verksamhet, fortfarande skall ägas av staten. Denna ändring trädde i kraft den 1 juli 2006. Hänsynen till kulturminnesvården, totalförsvaret, naturvården och nu också det rörliga friluftslivet kan således utgöra särskilda skäl för att en egendom fortfarande skall ägas av staten. Mot denna bakgrund skall Fortifikationsverket, tillsammans med berörda myndigheter, fortsätta att utreda vilka fastigheter som bör behållas i statlig ägo. De fastigheter som är aktuella att behålla skall föras över från Fortifikationsverket till annan statlig myndighet. Se även utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård, avsnitt 3.5.1.9, Friluftsliv. Överföringen innebär att kostnaderna för fastigheterna inte längre kommer att belasta Fortifikationsverket eller verkets hyresgäster.

Försvarsfastigheter och effektiv lokalförsörjning

Riksdagens revisorer lämnade i oktober 2002 en skrivelse till riksdagen angående styrningen av försvarets fastigheter och anläggningar (2002/03:RR7). En utredning fick i uppdrag att lämna förslag på hur regeringens rapportering till riksdagen i fastighets- och anläggningsfrågor inom försvaret kunde förbättras. Utredningen skulle också lämna förslag på ett system där riksdagen och regeringen ges en bättre överblick över Fortifikationsverkets totala verksamhet, resurser och finansiering. Utöver detta skulle utredaren undersöka och beskriva vilka åtgärder Fortifikationsverket och Försvarsmakten vidtagit för att höja effektiviteten i lokalförsörjningen för Försvarsmakten samt lämna förslag på eventuella förbättringar i lokalförsörjningsfrågorna.

Utredningen överlämnade i februari 2005 betänkandet Försvarsfastigheter – information till riksdagen och effektiv lokalförsörjning (SOU 2005:7). Betänkandet har remissbehandlats. Utredningen föreslår bl.a. utökad information i budgetpropositionen gällande Fortifikationsverkets pågående och planerade investeringar.

Den tidigare regeringen anslöt sig till detta förslag och från och med föregående år lämnas information i budgetpropositionen om Fortifikationsverkets pågående och planerade investeringar på samma sätt som beträffande Statens fastighetsverk. Informationen innehåller en kortfattad beskrivning av vad investeringarna avser. Under 2006 anmälde också den tidigare regeringen i en skrivelse till riksdagen (2005/06:131) att Försvarsmakten och Fortifikationsverket skall renodla sina roller som hyresvärd och hyresgäst i syfte att effektivisera de gemensamma processerna och skapa förutsättningar för rationaliseringar och besparingar om ca 100 miljoner kronor. Försvarsmakten och Fortifikationsverket genomför under 2006 och 2007 dessa effektiviserings- och besparingsprogram. Fortifikationsverket och Försvarsmakten har under 2006 kommit överens om en ny hyresmodell som fullt ut skall tillämpas från den 1 januari 2007. Modellen innebär bl.a. att upplåtelseerna för de enskilda kontrakten skall vara långa och tidsbundna.

9.4 Resultatredovisning

9.4.1 Resultat

För 2005 uppgick Statens fastighetsverks resultat till ca 178 miljoner kronor.

Avkastningskravet till staten omfattade 238 miljoner kronor under 2005, vilket motsvarar 6,4 procent av genomsnittligt myndighetskapital. Det i förhållande till avkastningskravet låga resultatet förklaras av att Statens fastighetsverks s.k. bidragsfastigheter belastat myndighetens resultaträkning med 194 miljoner kronor. Utfallet för 2005 innebar en avkastning på 9,8 procent, vilket motsvarar 364 miljoner kronor.

Tabell 9.3 Uppgifter om det ekonomiska läget för Statens fastighetsverk

Miljoner kronor

	Utfall 2002	Utfall 2003	Utfall 2004	Utfall 2005	Prognos 2006	Budget 2007
Totala intäkter	1 843	1 974	2 014	2 079	2 239	2 200
Totala kostnader	1 611	1 906	1 896	1 901	2 019	1 980
Resultat	232	68	118	178	220	220

För åren 2004 till 2006 har Statens fastighetsverks resultat belastats med i snitt 180 miljoner kronor per år för bidragsfastigheternas kostnader. För 2006 fick Statens fastighetsverks resultat belastas med ytterligare ett engångsbelopp om 6 miljoner kronor för säkerhetsåtgärder på vissa bidragsfastigheter.

Fortifikationsverkets resultat av verksamheten under 2005 uppgick till ca 389 miljoner kronor, vilket var 126 miljoner kronor mer än budgeterat. Detta förklaras av bättre nettoresultat beroende på effektiviseringar och besparingar samt att flera försäljningar av uppsagda lokaler har kunnat genomföras tidigare än beräknat. Statens avkastningskrav uppgick till 272 miljoner kronor, vilket motsvarar 6,6 procent av genomsnittligt myndighetskapital.

Tabell 9.4 Uppgifter om det ekonomiska läget för Fortifikationsverket

Miljoner kronor

	Utfall 2002	Utfall 2003	Utfall 2004	Utfall 2005	Prognos 2006	Budget 2007
Totala intäkter	3 164	3 060	3 115	2 851	2 682	2 657
Totala kostnader	2 709	2 620	2 726	2 462	2 383	2 372
Resultat	456	440	389	389	299	285

Det beräknade resultatet för 2006 är 90 miljoner kronor lägre än för 2005 och för 2007 beräknas resultatet minska med ytterligare 14 miljoner kronor. Orsaken är huvudsakligen konsekvenser av tidigare försvarsbeslut som inneburit att ett antal fastigheter såldes under 2005 vilket gav ett högt resultat för det året. Vidare har hyresintäkterna minskat efter att bl.a. Försvarsmakten lämnat ett antal fastigheter.

9.4.2 Analys och slutsatser

Regeringen bedömer att Fortifikationsverket uppfyllt de mål den tidigare regeringen ställt. Erfarenhetsmässigt har det visat sig vara svårt att vid försäljning av vissa fastigheter återfå de kostnader som tidigare lagts ner eftersom marknadsvärdet är betydligt lägre än investeringskostnaderna för denna typ av särskilt anpassade byggnader. Regeringen bedömer att Fortifikationsverkets försäljningar genomförts affärsmässigt och att statens intressen tillvaratagits på ett bra sätt. Regeringen anser att en viktig förut-

sättning för att försvarsbesluten skall implementeras på ett effektivt sätt är att Fortifikationsverket avyttrar uppsagda fastigheter på ett sätt som minimerar eventuella förluster.

Fortifikationsverket har under året genomfört ett besparingsprogram med gott resultat. Fortifikationsverket har, trots den stora osäkerhet som präglat myndigheten efter försvarsbeslutet 2004, presterat ett gott resultat. Myndighetens mätningar gällande kundnöjdhet visar på goda relationer med nöjda hyresgäster. Myndigheten har också under året genomfört sina uppdrag på ett tillfredställande sätt.

Statens fastighetsverk har genomfört sina instruktionsenliga uppgifter och uppfyllt sina mål på ett fullgott sätt. Mätningar avseende kundernas uppfattning om myndigheten har genomförts och dessa visar på goda resultat vad avser kundnöjdhet. Myndigheten har uppfyllt sitt avkastningskrav. Under året har dock fortsatt stora problem funnits vad avser underhållet på de s.k. bidragsfastigheterna och det begränsade ekonomiska utrymmet som finns till förfogande för dessa fastigheter. Behovet av underhållsåtgärder på bidragsfastigheter är omfattande och hittills disponibla medel räcker inte till för att myndigheten skall kunna uppfylla målen avseende dessa fastigheter. För 2007 föreslås att nettobudgeteringen skall upphöra för åtgärder på s.k. bidragsfastigheter. Istället föreslås Statens fastighetsverk få disponera ett nytt anslag för dessa åtgärder (se avsnitt 10.14 Bidragsfastigheter).

9.5 Revisionens iakttagelser

Riksrevisionen har i en revisionsrapport (RiR Dnr 32-2005-0520) om Statens fastighetsverks hyressättning av fritidsfastigheter, bostadsarronden och permanentbostäder funnit ett antal fall där hyresnivån, såväl över- som understiger bedömd marknadsmässig hyra. Enligt förordningen (1993:527) om förvaltning av fastigheter skall upplåtelse ske på marknadsmässiga villkor.

Regeringens avsikt är att följa utvecklingen av hyresnivåerna.

9.6 Politikens inriktning

De av riksdagen 1991 beslutade lokalförsörjnings- och fastighetsreformerna som låg till grund för omorganisationen av statens fastighetsförvaltning 1993 ligger fast.

Fortifikationsverket skall inom ramen för målen anpassa sin verksamhet till förändrade förutsättningar till följd av bl.a. försvarspolitiska beslut.

På grund av den omställning av försvaret som pågår kommer ett stort antal fastigheter och mark att behöva avyttras under de kommande åren.

10 Budgetförslag

10.1 1:1 Konjunkturinstitutet

Tabell 10.1 Anslagsutveckling för 1:1 Konjunkturinstitutet

Tusental kronor

År	Utfall	45 533	Anslags- sparande	1 548
2005	Utfall	45 533	Anslags- sparande	1 548
2006	Anslag	48 082	Utgifts- prognos	48 522
2007	Förslag	47 640		
2008	Beräknat	48 408 ¹		
2009	Beräknat	49 436 ¹		

¹ Motsvarar 47 640 tkr i 2007 års prisnivå.

Anslaget finansierar merparten av Konjunkturinstitutets verksamhet. En mindre del av verksamheten finansieras av avgifter.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 10.2 Uppdragsverksamhet

Tusental kronor

Uppdragsverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat (intäkt – kostnad)
Utfall 2005	2 360	1 542	818
Prognos 2006	2 400	2 400	0
Budget 2007	2 500	2 500	0

Intäkterna i den avgiftsbelagda verksamheten kommer främst från statistikförsäljning och kursverksamhet samt användarstöd och utredningsrapporter med samhällsekonomisk inriktning. Avgifterna disponeras i sin helhet av Konjunkturinstitutet.

Konjunkturinstitutet får ta emot bidrag för sin verksamhet från forskningsråd, forskningsstiftelser, forskningsfonder, statliga myndigheter samt organ inom Europeiska unionen och

Förenta nationerna. Bidragsintäkterna disponeras av Konjunkturinstitutet.

Sammanlagt beräknas Konjunkturinstitutet få disponera avgiftsinkomster och andra inkomster än anslag på knappt 5 miljoner kronor.

Regeringens överväganden

Tabell 10.3 Härledning av anslagsnivån 2007–2009, för 1:1 Konjunkturinstitutet

Tusental kronor

	2007	2008	2009
Anvisat 2006 ¹	48 082	48 082	48 082
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris och löneomräkning ²	-442	326	1 354
Beslut	–	–	–
Överföring till/från andra anslag	–	–	–
Övrigt	–	–	–
Förslag/beräknat anslag	47 640	48 408	49 436

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2005 (bet. 2005/06:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2006 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

Regeringen föreslår att anslaget för 2007 uppgår till 47 640 000 kronor. För 2008 beräknas anslaget till 48 408 000 kronor och för 2009 till 49 436 000 kronor.

10.2 1:2 Ekonomistyrningsverket

Tabell 10.4 Anslagsutveckling för 1:2 Ekonomistyrningsverket

Tusental kronor

År	Slagslag	Belopp	Slagslag	Belopp
2005	Utfall	93 150	Anslags-sparande	13 876
2006	Anslag	94 645	Utgifts-prognos	101 869
2007	Förslag	102 077		
2008	Beräknat	103 981 ¹		
2009	Beräknat	106 220 ¹		

¹ Motsvarar 102 077 tkr i 2007 års prisnivå.

Anslaget finansierar ungefär hälften av Ekonomistyrningsverkets (ESV) verksamhet. Andra hälften finansieras av avgifter.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 10.5 Uppdragsverksamhet

Tusental kronor

Uppdragsverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat (intäkt – kostnad)
Utfall 2005	95 441	98 121	- 2 680
(varav tjänsteexport)	(11 582)	(11 590)	(- 8)
Prognos 2006	88 300	92 424	- 4 124
(varav tjänsteexport)	(13 000)	(13 000)	(0)
Budget 2007	91 800	88 500	3 300
(varav tjänsteexport)	(14 000)	(14 000)	(0)

Tabell 10.6 Offentligrättslig verksamhet

Tusental kronor

Offentlig-rättslig verksamhet	Intäkter till inkomsttitel	Intäkter som får disponeras	Kostnader	Resultat (intäkt – kostnad)
Utfall 2005	6 461	–	–	6 461
Prognos 2006	3 711	–	–	3 711
Budget 2007	3 094	–	–	3 094

Ekonomistyrningsverkets avgifter finansierar drygt 60 procent av verksamhetsgrenen resultatstyrning och finansiell styrning, 100 procent av verksamhetsgrenen administrativa system EA- och PA-system samt hälften av Hermes-verksamheten.

Regeringens överväganden

Tabell 10.7 Härledning av anslagsnivån 2007–2009, för 1:2 Ekonomistyrningsverket

Tusental kronor

	2007	2008	2009
Anvisat 2006 ¹	94 645	94 645	94 645
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris och löneomräkning ²	832	2 613	4 707
Beslut	6 600	6 723	6 868
Överföring till/från andra anslag	–	–	–
Övrigt	–	–	–
Förslag/beräknat anslag	102 077	103 981	106 220

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2005 (bet. 2005/06:FIU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2006 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

Anslaget ökas med 6 600 000 kronor för revision av EU-medel. Finansiering sker genom att anslaget 22:1 *Arbetsmarknadsverkets förvaltningskostnader* under utgiftsområde 13 minskas med 3 200 000 kronor och anslaget 32:1 *Länsstyrelserna m.m.* under utgiftsområde 1 minskas med 3 400 000 kronor.

Regeringen föreslår att anslaget för 2007 uppgår till 102 077 000 kronor. För 2008 beräknas anslaget till 103 981 000 kronor och för 2009 till 106 220 000 kronor.

10.3 1:3 Statskontoret

Tabell 10.8 Anslagsutveckling för 1:3 Statskontoret

Tusental kronor

År	Slagslag	Belopp	Slagslag	Belopp
2005	Utfall	85 979	Anslags-sparande	3 535
2006	Anslag	61 713	Utgifts-prognos	67 114
2007	Förslag	52 189		
2008	Beräknat	53 070 ¹		
2009	Beräknat	54 204 ¹		

¹ Motsvarar 52 189 tkr i 2007 års prisnivå.

Anslaget finansierar i princip all Statskontorets verksamhet som sedan den 1 januari 2006 har ett renodlat utrednings-, uppföljnings- och utvärderingsuppdrag. På anslaget finns även vissa medel för regeringens behov av förvaltningspolitiska insatser.

Utöver anslagsmedel tar Statskontoret emot ca 2 miljoner i bidragsintäkter årligen från

Regeringskansliet när det finns extraordinära kostnader kopplade till projekten.

Regeringens överväganden

Tabell 10.9 Härledning av anslagsnivån 2007–2009, för 1:3 Statskontoret

Tusental kronor

	2007	2008	2009
Anvisat 2006 ¹	61 713	61 713	61 713
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris och löneomräkning ²	568	1 620	2 973
Beslut	-10 092	-10 263	-10 482
Överföring till/från andra anslag	–	–	–
Övrigt	–	–	–
Förslag/beräknat anslag	52 189	53 070	54 204

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2005 (bet. 2005/06:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2006 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

Regeringen bedömer att Statskontorets administrativa kostnader behöver minska men att utredningskapaciteten bör fortsätta ungefär på samma nivå som 2006. Anslaget minskar med 10 miljoner kronor till följd av engångsvisa omstruktureringsmedel som anvisades 2006.

Regeringen föreslår att anslaget för 2007 uppgår till 52 189 000 kronor. För 2008 beräknas anslaget till 53 070 000 kronor och för 2009 till 54 204 000 kronor.

10.4 1:4 Täckning av merkostnader för lokaler

Tabell 10.10 Anslagsutveckling för 1:4 Täckning av merkostnader för lokaler

Tusental kronor

År	Utfall	574	Anslags-sparande	4 093
2005	Utfall	574	Anslags-sparande	4 093
2006	Anslag	422	Utgifts-prognos	616
2007	Förslag	422		
2008	Beräknat	422		
2009	Beräknat	422		

Anslaget finansierar hyror för vissa tomma lokaler för vilka staten har betalningsansvar till dess att avtalen går att avveckla. De huvudsakliga faktorer som styr utgifterna är avtalskonstruktioner samt möjligheter att hyra ut lokalerna i

andra hand. Utgifterna på anslaget har under flera år varit större än anslaget. För att täcka kostnaderna för hyrorna har anslagssparande från tidigare år tagits i anspråk.

Regeringens överväganden

Tabell 10.11 Härledning av anslagsnivån 2007–2009, för 1:4 Täckning av merkostnader för lokaler

Tusental kronor

	2007	2008	2009
Anvisat 2006 ¹	422	422	422
<i>Förändring till följd av:</i>			
Beslut	–	–	–
Överföring till/från andra anslag	–	–	–
Övrigt	–	–	–
Förslag/beräknat anslag	422	422	422

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2005 (bet. 2005/06:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

Regeringen föreslår att anslaget för 2007 uppgår till 422 000 kronor. För 2008 beräknas anslaget till 422 000 kronor och för 2009 till 422 000 kronor.

10.5 1:5 Statistiska centralbyrån

Tabell 10.12 Anslagsutveckling för 1:5 Statistiska centralbyrån

Tusental kronor

År	Utfall	429 441	Anslags-sparande	22 409
2005	Utfall	429 441	Anslags-sparande	22 409
2006	Anslag	450 330 ¹	Utgifts-prognos	447 007
2007	Förslag	473 814		
2008	Beräknat	481 417 ²		
2009	Beräknat	489 519 ³		

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2006 års ekonomiska vårproposition (bet. 2005/06:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2007.

² Motsvarar 473 814 tkr i 2007 års prisnivå.

³ Motsvarar 471 814 tkr i 2007 års prisnivå.

Anslaget finansierar ungefär hälften av Statistiska centralbyråns verksamhet.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 10.13 Uppdragsverksamhet

Tusental kronor

Uppdragsverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat (intäkt – kostnad)
Utfall 2005	470 233	463 582	6 651
(varav tjänsteexport)	(81 063)	(78 900)	(2 163)
Prognos 2006	470 000	470 000	0
(varav tjänsteexport)	(85 000)	(85 000)	(0)
Budget 2007	475 000	475 000	0
(varav tjänsteexport)	(87 000)	(87 000)	(0)

Den avgiftsfinansierade verksamheten avser produktion av officiell statistik åt andra statistikansvariga myndigheter, produktion av annan statistik och tjänsteexport.

Regeringens överväganden

Tabell 10.14 Härledning av anslagsnivån 2007–2009, för 1:5 Statistiska centralbyrån

Tusental kronor

	2007	2008	2009
Anvisat 2006 ¹	444 330	444 330	444 330
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	4 118	11 314	20 946
Beslut	22 000	22 353	20 751
Överföring till/från andra anslag	3 366	3 420	3 492
Övrigt	–	–	–
Förslag/beräknat anslag	473 814	481 417	489 519

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2005 (bet. 2005/06:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2006 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

Anslaget ökas med 20 000 000 kronor för ekonomisk statistik och med 2 000 000 kronor för materialflödesstatistik.

Anslaget ökas med 4 400 000 kronor för sjuklönestatistik. Finansiering sker genom att anslaget 19:6 *Försäkringskassan* under utgiftsområde 10 minskas med motsvarande belopp.

Anslaget ökas vidare med 1 000 000 kronor för demokratistatistik. Finansiering sker genom att anslaget 46:1 *Allmänna val och demokrati* under utgiftsområde 1 minskas med motsvarande belopp.

Anslaget minskas med 2 034 000 kronor till följd av att tidigare beslutad tidsbegränsad ökning av anslaget upphör.

Regeringen föreslår att anslaget för 2007 uppgår till 473 814 000 kronor. För 2008 har anslaget beräknats till 481 417 000 kronor och för 2009 till 489 519 000 kronor.

10.6 1:6 Kammarkollegiet

Tabell 10.15 Anslagsutveckling för 1:6 Kammarkollegiet

Tusental kronor

2005	Utfall	25 925	Anslags- sparande	10 244
2006	Anslag	30 909 ¹	Utgifts- prognos	30 572
2007	Förslag	30 933		
2008	Beräknat	31 462 ²		
2009	Beräknat	31 111 ³		

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2006 års ekonomiska vårproposition (bet. 2005/06:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2007.

² Motsvarar 30 915 tkr i 2007 års prisnivå.

³ Motsvarar 29 933 tkr i 2007 års prisnivå.

Anslaget finansierar Kammarkollegiets förvaltningskostnader och inkluderar kollegiets kostnader att bevaka statens rätt och andra allmänna intressen.

Utöver förvaltningsanslaget disponerar Kammarkollegiet ett fyrtiotal anslag inom 12 utgiftsområden för olika ändamål.

Av Kammarkollegiets verksamhet finansieras drygt 75 procent med avgifter.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 10.16 Offentlighetsrättslig verksamhet

Tusental kronor

Offentlig- rättslig verksamhet	Intäkter till inkomsttitel	Intäkter som får disponeras	Kostnader	Resultat (intäkt – kostnad)
Utfall 2005	3 601	0	9 692	- 6 091
Prognos 2006	3 600	0	9 800	- 9 200
Budget 2007	3 600	0	9 800	- 9 200

Den offentlighetsrättsliga verksamheten avser Auktorisation av tolkar m.m. och Stiftelserätt.

Verksamheterna är anslagsfinansierade. I samband med ansökan i dessa ärenden tas avgift ut enligt avgiftsförordningen (1992:191). Kammarkollegiet disponerar inte ansökningsavgifterna.

Tabell 10.17 Uppdragsverksamhet

Tusental kronor

Uppdragsverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat (intäkt – kostnad)
Utfall 2005	293 194	222 915	70 279
Prognos 2006	278 720	258 720	20 000
Budget 2007	278 720	258 720	20 000

Uppdragsverksamheten avser Administrativ service, Kapitalförvaltning, Försäkringsverksamhet, Fordringsbevakning, Registrering av trossamfund och Upplösning av stiftelser. Resultatet beror i huvudsak på överskott i försäkringsverksamheten. Överskottet används för att under ett antal år bygga upp en fond för att täcka risken för framtida skador.

Regeringens överväganden

Tabell 10.18 Härledning av anslagsnivån 2007–2009, för 1:6 Kammarkollegiet

Tusental kronor

	2007	2008	2009
Anvisat 2006 ¹	31 239	31 239	31 239
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris och löneomräkning ²	874	1 442	2 138
Beslut	-1 180	-1 219	-2 266
Överföring till/från andra anslag	–	–	–
Övrigt	–	–	–
Förslag/beräknat anslag	30 933	31 462	31 111

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2005 (bet. 2005/06:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2006 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

Anslaget minskas med 850 000 kronor till följd av en tidigare tillfällig satsning i samband med införandet av en ny instans- och processordning i utlännings- och medborgarskapsärenden. Anslaget minskas därutöver med 330 000 kronor för att finansiera en ökning av anslaget 32:1 *Länsstyrelserna m.m.* under utgiftsområde 1 i samband med att ansvaret och kostnaderna för regleringen av sjön Åsnen har förts över till länsstyrelsen i Kronobergs län.

Regeringen föreslår att anslaget för 2007 uppgår till 30 933 000 kronor. För 2008 beräknas anslaget till 31 462 000 kronor och för 2009 till 31 111 000 kronor.

10.7 1:7 Nämnden för offentlig upphandling

Tabell 10.19 Anslagsutveckling för 1:7 Nämnden för offentlig upphandling

Tusental kronor

2005	Utfall	7 599	Anslags- sparande	1 042
2006	Anslag	8 171	Utgifts- prognos	8 271
2007	Förslag	8 247		
2008	Beräknat	8 382 ¹		
2009	Beräknat	8 560 ¹		

¹ Motsvarar 8 247 tkr i 2007 års prisnivå.

Anslaget finansierar myndighetens verksamhet i sin helhet.

Regeringens överväganden

Tabell 10.20 Härledning av anslagsnivån 2007–2009, för 1:7 Nämnden för offentlig upphandling

Tusental kronor

	2007	2008	2009
Anvisat 2006 ¹	8 171	8 171	8 171
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris och löneomräkning ²	76	211	389
Beslut	–	–	–
Överföring till/från andra anslag	–	–	–
Övrigt	–	–	–
Förslag/beräknat anslag	8 247	8 382	8 560

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2005 (bet. 2005/06:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2006 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

Regeringen föreslår att anslaget för 2007 uppgår till 8 247 000 kronor. För 2008 beräknas anslaget till 8 382 000 kronor och för 2009 till 8 560 000 kronor.

10.8 1:8 Verket för förvaltningsutveckling

Tabell 10.21 Anslagsutveckling för 1:8 Verket för förvaltningsutveckling

Tusental kronor

2005	Utfall	–	Anslags-sparande	–	
2006	Anslag	54 151	¹	Utgifts-prognos	53 040
2007	Förslag	55 511			
2008	Beräknat	56 419	²		
2009	Beräknat	57 619	²		

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2006 års ekonomiska vårproposition (bet. 2005/06:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2007.

² Motsvarar 55 511 tkr i 2007 års prisnivå.

Anslaget finansierar knappt hälften av Verket för förvaltningsutvecklings verksamhet (Verva).

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 10.22 Uppdragsverksamhet

Tusental kronor

Uppdragsverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat (intäkt – kostnad)
Utfall 2005 ¹	42 680	47 596	-4 976
Prognos 2006	42 000	43 000	-1 000
(varav IT)	(39 000)	(40 000)	(-1 000)
(varav D3-verksamhet)	(3 300)	(6 000)	(-2 700)
Budget 2007	44 000	46 000	-2 000
(varav IT)	(41 000)	(40 000)	(1 000)
(varav D3-verksamhet)	(3 000)	(6 000)	(-3 000)

¹ Den avgiftsfinansierade verksamhetsgrenen IT-upphandling låg under 2005 hos Statskontoret. Verksamheten inkluderade då utöver IKT övrig verksamhet inom samordning av den statliga inköpsverksamheten.

En större del av den avgiftsfinansierade verksamheten avser verksamhetsgrenen IT-upphandling. Verksamheten föreslås liksom tidigare finansieras med avgifter i sin helhet. Avgiften skall sättas så att full kostnadstäckning nås på sikt. En mindre del av den avgiftsfinansierade verksamheten avser verksamheten Kompetensstöd och verksamhetsutveckling.

Regeringens överväganden

Tabell 10.23 Härledning av anslagsnivån 2007–2009, för 1:8 Verket för förvaltningsutveckling

Tusental kronor

	2007	2008	2009
Anvisat 2006 ¹	47 137	47 137	47 137
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	417	1 195	2 223
Beslut	–	–	–
Överföring till/från andra anslag	7 957	8 087	8 259
Övrigt	–	–	–
Förslag/beräknat anslag	55 511	56 419	57 619

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2005 (bet. 2005/06:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2006 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

Anslaget ökar med 5 457 000 kronor till följd av att delar av utbildningar, som tidigare har genomförts i Regeringskansliets regi, förts över till Verva. Anslaget 90:5 *Regeringskansliet m.m.* inom utgiftsområde 1 minskar därmed med motsvarande belopp. Anslaget ökas också med 2 500 000 kronor vilka tillfälligtvis under 2006 finansierade avvecklingen av Statens kvalitets- och kompetensråd.

Regeringen föreslår att anslaget för 2007 uppgår till 55 511 000 kronor. För 2008 beräknas anslaget till 56 419 000 kronor och för 2009 till 57 619 000 kronor.

10.9 1:9 Ekonomiska rådet

Tabell 10.24 Anslagsutveckling för 1:9 Ekonomiska rådet

Tusental kronor

2005	Utfall	1 334	Anslags-sparande	1 749
2006	Anslag	2 483	Utgifts-prognos	2 663
2007	Förslag	2 507		
2008	Beräknat	2 546	¹	
2009	Beräknat	2 600	¹	

¹ Motsvarar 2 507 tkr i 2007 års prisnivå.

Anslaget finansierar Ekonomiska rådets verksamhet. Ekonomiska rådet söker externa medel för vissa aktiviteter. Rådet, som är knutet till Finansdepartementet, består av sex forskare i nationalekonomi samt Konjunkturinstitutets generaldirektör som adjungerad medlem.

Regeringens överväganden

Tabell 10.25 Härledning av anslagsnivån 2007–2009, för 1:9 Ekonomiska rådet

Tusental kronor

	2007	2008	2009
Anvisat 2006 ¹	2 483	2 483	2 483
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris och löneomräkning ²	24	63	117
Beslut	–	–	–
Överföring till/från andra anslag	–	–	–
Övrigt	–	–	–
Förslag/beräknat anslag	2 507	2 546	2 600

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2005 (bet. 2005/06:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2006 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

Regeringen föreslår att anslaget för 2007 uppgår till 2 507 000 kronor. För 2008 beräknas anslaget till 2 546 000 kronor och för 2009 till 2 600 000 kronor.

10.10 1:10 Arbetsgivarpolitiska frågor

Tabell 10.26 Anslagsutveckling för 1:10 Arbetsgivarpolitiska frågor

Tusental kronor

År	Utfall	Anslags- sparande	Utgifts- prognos
2005	Utfall	2 205	1 181
2006	Anslag	7 443	8 365
2007	Förslag	7 443	
2008	Beräknat	2 443	
2009	Beräknat	2 443	

Anslaget finansierar bl.a. sådana stabsuppgifter som regeringen eller Regeringskansliet kan komma att beställa hos Arbetsgivarverket och som inte ingår i Arbetsgivarverkets uppgifter som medlemsorganisation, t.ex. utgivning av författningssamling (AgVFS) och uppgifter i anslutning till utmärkelsen För nit och redlighet i rikets tjänst. Anslaget finansierar vidare regeringens behov inom det arbetsgivarpolitiska området, såsom konsult- och utredningsuppdrag.

Anslaget finansierar även kostnader för vissa nämnder. Detta avser främst arvoden till ledamöter och ersättare i Statens ansvarsnämnd, Offentliga sektorns särskilda nämnd, Statens

tjänstepensions- och grupplivnämnd samt Statens utlandslönenämnd.

Regeringens överväganden

Tabell 10.27 Härledning av anslagsnivån 2007–2009, för 1:10 Arbetsgivarpolitiska frågor

Tusental kronor

	2007	2008	2009
Anvisat 2006 ¹	7 443	7 443	7 443
<i>Förändring till följd av:</i>			
Beslut	–	- 5 000	- 5 000
Överföring till/från andra anslag	–	–	–
Övrigt	–	–	–
Förslag/beräknat anslag	7 443	2 443	2 443

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2005 (bet. 2005/06:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

Anslaget tillförs 5 000 000 kronor per år under 2006 och 2007 avseende åtgärder för ökad etnisk och kulturell mångfald i statsförvaltningen. År 2008 upphör den tvååriga satsningen, som främst avser ett regionalt utvecklingsprojekt om mångfald och diskriminering.

Regeringen föreslår att anslaget för 2007 uppgår till 7 443 000 kronor. För 2008 beräknas anslaget till 2 443 000 kronor och för 2009 till 2 443 000 kronor.

10.11 1:11 Statliga tjänstepensioner m.m.

Tabell 10.28 Anslagsutveckling för 1:11 Statliga tjänstepensioner m.m.

Tusental kronor

År	Utfall	Anslags- sparande	Utgifts- prognos
2005	Utfall	8 209 178	-22 093
2006	Anslag	8 588 000	8 636 000
2007	Förslag	8 909 860	
2008	Beräknat	9 350 847	
2009	Beräknat	9 800 847	

Anslaget finansierar personalpensionsförmåner, särskild löneskatt på pensionskostnader m.m. Personalpensionsförmånerna styrs av kollektivavtal. Inkomsterna utgörs främst av de försäkringsmässigt beräknade premier som statliga arbetsgivare fr.o.m. den 1 januari 1998 skall betala (prop. 1996/97:1, bet. 1996/97:FiU1, rskr. 1996/97:53) och som redovisas under inkomst-

titeln Statliga pensionsavgifter. Inkomsterna på inkomstiteln motsvarar inte utgifterna på anslaget beroende på att de försäkringsmässigt beräknade premier som redovisas på inkomstiteln avser beräknade pensionskostnader för aktiv personal för ett visst år medan anslaget belastas med de pensioner som utbetalas samma år.

Medelsbehovet för anslaget styrs främst av antalet förmånstagare, medelvärdet av den statliga kompletteringspensionen samt av basbeloppsförändringar. Löneutvecklingen har betydelse för nytillkomna förmånens storlek. Utfallet för 2006 beräknas överstiga anvisat belopp något, men ryms inom anslagskrediten.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 10.29 Uppdragsverksamhet

Tusental kronor

Uppdragsverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat (intäkt – kostnad)
Utfall 2005	255 051	258 325	- 3274
Prognos 2006	249 121	247 500	1 621
Budget 2007	249 200	250 900	- 1 700

Regeringens överväganden

Tabell 10.30 Härledning av anslagsnivån 2007–2009, för 1:11 Statliga tjänstepensioner m.m.

Tusental kronor

	2007	2008	2009
Anvisat 2006 ¹	8 588 000	8 588 000	8 588 000
<i>Förändring till följd av:</i>			
Beslut	–	–	–
Övriga makroekonomiska förutsättningar	131 000	329 000	527 000
Volymer	191 000	434 000	686 000
Överföring till/från andra anslag	9 156	15 303	15 303
Övrigt	-9 296	-15 456	-15 456
Förslag/beräknat anslag	8 909 860	9 350 847	9 800 847

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2005 (bet. 2005/06:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

Det makroekonomiska antagande som har absolut störst inverkan på anslaget är prisbasbeloppet. En beräknad höjning av detta medför en ökad belastning på anslaget. Kommande generationsskifte avspeglar höjningen av volymer som påverkar anslagets storlek. I posten

Övrigt återfinns belastningar av engångskaraktär, såsom EU-överföringar.

Med ledning av ovanstående föreslår regeringen att anslaget för 2007 uppgår till 8 909 860 000 kronor. För 2008 beräknas anslaget till 9 350 847 000 kronor och för 2009 till 9 800 847 000 kronor.

10.12 1:12 Statliga kompetensöverföringsjobb

Tabell 10.31 Anslagsutveckling för 1:12 Statliga kompetensöverföringsjobb

Tusental kronor

År	Utfall	Anslags-sparande	Utgifts-prognos
2005	408	9 592	
2006	Anslag	380 000 ¹	263 591
2007	Förslag	225 000	
2008	Beräknat	–	
2009	Beräknat	–	

¹ Inklusivt tilläggsbudget i samband med 2006 års ekonomiska vårproposition (bet. 2005/06:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2007.

Anslaget finansierar statliga kompetensöverföringsjobb som är en del i den tidigare regeringens sysselsättningspaket och som innebär att myndigheter under 2006 och 2007, efter ansökan hos Kammarkollegiet, får ett tillfälligt bidrag för vissa nyanställningar.

Av anslaget finansierar 2 miljoner kronor Kammarkollegiets kostnader för administration av bidragen.

Regeringens överväganden

Tabell 10.32 Härledning av anslagsnivån 2007–2009, för 1:12 Statliga kompetensöverföringsjobb

Tusental kronor

	2007	2008	2009
Anvisat 2006 ¹	360 000	360 000	360 000
<i>Förändring till följd av:</i>			
Beslut	-135 000	-360 000	-360 000
Överföring till/från andra anslag	–	–	–
Övrigt	–	–	–
Förslag/beräknat anslag	225 000	–	–

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2005 (bet. 2005/06:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

Regeringen anser att den tidigare regeringens satsning på statliga kompetensöverföringsjobb skall fasas ut i en snabbare takt än tidigare angivet.

Regeringen minskar därmed anslaget för s.k. statliga kompetensöverföringsjobb och föreslår att anslaget för 2007 uppgår till 225 000 000 kronor. För 2008 och 2009 har inga medel beräknats.

10.13 1:13 E-legitimationer

Tabell 10.33 Anslagsutveckling för 1:13 E-legitimationer

Tusental kronor				
2005	Utfall	–	Anslags-sparande	–
2006	Anslag	12 068 ¹	Utgifts-prognos	11 854
2007	Förslag	12 930		
2008	Beräknat	10 890		
2009	Beräknat	–		

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2006 års ekonomiska vårproposition (bet. 2005/06:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2007.

Anslaget finansierar e-legitimationer i syfte att stimulera en ökad användning av dessa.

Verket för förvaltningsutveckling (Verva) har i uppdrag att stödja de myndigheter som sätter nya tjänster i drift. Verva skall ta fram standardiserade former för avrop under gällande ramavtal samt svara för vissa av myndigheternas och kommunernas kostnader för e-legitimationer och infratjänster. Verva skall även informera berörda myndigheter, landsting och kommuner om denna satsning (prop. 2005/06:100, bet. FiU2005/06:21, rskr. 2005/06:370).

Regeringens överväganden

Tabell 10.34 Härledning av anslagsnivån 2007–2009, för 1:13 E-legitimationer

Tusental kronor			
	2007	2008	2009
Anvisat 2006 ¹	–	–	–
<i>Förändring till följd av:</i>			
Beslut	12 930	10 890	–
Överföring till/från andra anslag	–	–	–
Övrigt	–	–	–
Förslag/beräknat anslag	12 930	10 890	–

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2005 (bet. 2005/06:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

Regeringen föreslår att anslaget för 2007 uppgår till 12 930 000 kronor. För 2008 beräknas anslaget till 10 890 000 kronor och för 2009 till 0 kronor.

10.14 1:14 Bidragsfastigheter

Tabell 10.35

Tusental kronor				
2005	Utfall	–	Anslags-sparande	–
2006	Anslag	–	Utgifts-prognos	–
2007	Förslag	247 000		
2008	Beräknat	290 000		
2009	Beräknat	310 000		

Anslaget finansierar underhåll och löpande driftunderskott avseende Statens Fastighetsverks bidragsfastigheter. Som bidragsfastigheter definieras de fastigheter som saknar förutsättningar att ge ett långsiktigt ekonomiskt överskott.

Statens fastighetsverk förvaltar 92 bidragsfastigheter med ca 1 000 byggnader och anläggningar. I ungefär hälften av bidragsfastigheterna ingår parker och trädgårdar. Bland bidragsfastigheterna ingår bl.a. nio kungliga slottsmiljöer, ytterligare ett antal slotts- och herrgårdsmiljöer, flera stora slottsparkar, ett 30-tal fästningsmiljöer, ruiner, kloster, kungsgårdar, bruksmiljöer och Vasaminnena. Två världsarv ingår i bidragsfastigheterna, Drottningholms slott och delar av Karlskrona örlogsstad.

Regeringens överväganden

Tabell 10.36 Härlledning av anslagsnivån 2007–2009, för 1:14 Bidragsfastigheter

Tusental kronor

	2007	2008	2009
Anvisat 2006	–	–	–
<i>Förändring till följd av:</i>			
Beslut	247 000	290 000	310 000
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	247 000	290 000	310 000

För åren 2004 – 2006 får Statens fastighetsverks resultat belastats med i snitt 180 miljoner kronor per år för bidragsfastigheternas kostnader. För 2006 får Statens fastighetsverk därutöver belasta resultatet med ytterligare 6 miljoner kronor för säkerhetsåtgärder på vissa bidragsfastigheter.

Mot bakgrund av att behovet av underhållsåtgärder är stort på bidragsfastigheterna bör ett särskilt anslag uppföras och ytterligare resurser tillföras för ändamålet. Behoven avser befintligt fastighetsbestånd. Åtgärden innebär att Statens fastighetsverks inleverans till statsbudgeten ökar med 180 miljoner kronor per år. Vidare innebär åtgärden att Statens fastighetsverk levererar in ett engångsbelopp motsvarande det balanserade resultatet (vid årsskiftet 2005/2006).

Regeringen föreslår att anslaget för 2007 uppgår till 247 000 000 kronor. För 2008 beräknas anslaget till 290 000 000 kronor och för 2009 till 310 000 000 kronor. Tillgången till utökade medel avser åren 2007 – 2009.

10.15 Statens fastighetsverk

Statens fastighetsverk är en central förvaltningsmyndighet med uppgift att förvalta det fastighetsbestånd som regeringen bestämmer. Det övergripande målet för myndigheten är att förvaltningen skall ske på det sätt som innebär god resurshushållning och hög ekonomisk effektivitet samtidigt som fastigheternas värden i vid mening bevaras. Förvaltningen av fastigheter skall utgå från att tillgodose en primärverksamhets behov av lokaler och optimera brukarens nytta av de resurser som läggs ner på lokalanskaffningen.

Större investeringar i pågående projekt

Fastigheten Blåmannen 21 i Stockholm, som förvärvades 2004, iordningställs fram till våren 2008 för Regeringskansliets behov. Regeringskansliet har bl.a. särskilda krav på säkerhet och arbetsmiljö. Beräknade investeringar uppgår till ca 555 miljoner kronor.

Statens fastighetsverk har efter medgivande från den tidigare regeringen tecknat ett hyresavtal för ett nytt ambassadkansli i Washington, USA. Fastighetsverket står för utformning av byggnaden efter en svensk arkitekttävling. Den planerade investeringen är 482 miljoner kronor. Riksdagen har efter förslag på tilläggsbudget i 2004 års ekonomiska vårproposition godkänt att regeringen senare får utnyttja köpoptionerna att köpa hela byggnaden (prop. 2003/04:100, bet. 2003/04:FiU21, rskr. 2003/04:273). Statens fastighetsverk har fått regeringens bemyndigande att avropa köpoptionen.

På uppdrag av Försvarsmakten har Statens fastighetsverk utarbetat ett underlag till ett nytt motorområde för militära fordon i anslutning till Karlsborgs fästning (motorområde Heden). Projektet beräknas kosta 101 miljoner kronor och inledas 2006 med färdigställande 2008.

Gamla riksarkivet på Riddarholmen i Stockholm planeras att byggas om för en framtida uthyrning. Investeringen beräknas till 83 miljoner kronor.

Stockholms observatorium i Saltsjöbaden med kringbyggnader skall rustas upp och kommer från och med hösten 2007 att hyras ut till ny hyresgäst. Projektet beräknas kosta 67 miljoner kronor.

Vid ambassaden i Bukarest planeras en förtätning av lokalerna så att kanslilokalerna kan inrymmas i samma byggnad som chefsbostaden. Projektet beräknas kosta 30 miljoner kronor.

I kvarteret Krubban på Östermalm i Stockholm skall en upprustning och modernisering av lokalerna ske. Projektet beräknas vara avslutat under 2007 till en kostnad av 27 miljoner kronor.

Botaniska trädgården i Uppsala rustas upp för framtida hyresgäst. Projektet beräknas vara avslutat under 2008 till en kostnad av 20 miljoner kronor.

Statens fastighetsverk uppför just nu en ny chefsbostad för ambassadören i Santiago de Chile, Chile. Projektet beräknas kosta totalt 21 miljoner kronor.

Planerade större investeringar som inte är beslutade av regeringen

Den sedan länge planerade renoveringen och ombyggnaden av fastigheterna som utgör de s.k. regeringsbyggnaderna beräknas påbörjas under 2006. Arbetet omfattar i detta skede kv. Loen, kv. Brunkhalsen och kv. Björnen i Stockholm. Hela projektet beräknas vara avslutat under 2012 till en kostnad av 644 miljoner kronor.

Statens fastighetsverk undersöker alternativet att för Statens maritima museers räkning uppföra en ny museibygnad åt Sjöhistoriska museet vid Galärvarvet i Stockholm.

Statens fastighetsverk har hemställt om att få genomföra byggnadsprogram gällande en byggnad ämnad för sametinget i Kiruna. Utifrån uppdrag från den tidigare regeringen har en arkitekttävling genomförts. (Det planerade byggprojektet beräknas slutföras 2009). Den preliminära investeringen för denna Sametingsbyggnad är beräknad till 196 miljoner kronor.

Utredning pågår om en gemensam ambassadanläggning för Sverige och Norge i Hanoi, Vietnam. Att bygga om den nuvarande fastigheten anses bli för dyrt då det kräver omfattande grundförstärkningsarbeten.

I den fastighet som inrymmer Kungliga Operan beräknas flera större arbeten med inomhusmiljön att genomföras.

Botanhuset, som tillhör Naturhistoriska riksmuseet i Stockholm, skall restaureras. Samtidigt planeras en utbyggnad då lokalerna är underdimensionerade för hyresgästens behov.

På Skeppsholmen behöver byggnad 33 och 34 (den s.k. långa raden) renoveras för nya hyresgäster.

Statens fastighetsverk planerar att bygga om och rusta upp EU-representationens kansli i Bryssel. Projektet innebär också en förtätning för att lösa problemet med brist på arbetsplatser.

Byggnad 102–103 (minverkstaden och mindepartementet) på Skeppsholmen behöver totalrenoveras. Renovering kommer att ske både invändigt och utvändigt.

En om- och tillbyggnad av Nationalmuseum planeras med byggstart under 2009.

På Skeppsholmen i Stockholm planeras en ombyggnad av byggnad 021. När nuvarande hyresgäst lämnat lokalerna är det tänkt att de skall byggas om för ett konstabibliotek för bl.a. Nationalmuseum och Moderna museet.

På Djurgården i Stockholm planeras en ombyggnad av Gamla skogsinstitutet (Vädla kungsgård). Projektet innebär också anpassningar för kommande hyresgäst.

I fastigheten som inrymmer Kungliga Operan behöver korsalen byggas om för att uppfylla arbetsmiljökraven. Ombyggnaden innebär en flytt av korsalen till f.d. snickeriet.

Investeringsplan

Regeringen föreslår att riksdagen godkänner följande investeringsplan för Statens fastighetsverk.

Tabell 10.37 Investeringsplan för Statens Fastighetsverk 2006–2009

Miljoner kronor

	Utfall 2005	Prognos 2006	Beräkn. 2007	Beräkn. 2008	Beräkn. 2009
Inrikes	1 101	426	711	712	601
Utrikes	58	115	487	98	57
Mark	22	16	19	10	20
Summa investeringar	1 181	557	1 217	820	678
Summa finansiering via lån	1 181	557	1 217	820	678
Projekt som är beslutade av regeringen:					
Blåmannen 21	74	151	240	90	–
Ambassad-kansli, Washington	35	67	380	–	–
Motorområde, Karlsborg	1	12	65	23	–
Gamla riksarkivet	4	0	2	50	27
Stockholms observatorium i Saltsjöbaden		10	36	21	–
Ambassad-residens, Bukarest	1	4	24	–	–
Kv Krubban 1	5	8	14	–	–
Botaniska trädgården, Uppsala		–	3	17	–
Residens, Santiago de Chile	12	5	–	–	–
Nya större projekt som inte är beslutade av regeringen:					
Regeringsbyggnader Kv. Loen, Kv. Björnen och Kv. Brunkhalsen	2	4	19	97	116
Sjöhistoriska museet	–	–	5	50	175
Sametingsbyggnad	2	7	20	105	62
Ambassad Hanoi	1	3	20	69	57
Kungliga Operan, innermiljö	–	–	5	10	110
Botanhuset NRM, Sthlm	2	1	4	29	30
Skeppsholmen by. 33, 34	–	2	20	30	6
EU-repr. kansli, Bryssel	1	4	23	27	–
Skeppsholmen by. (102- 103)	–	1	4	49	–

Nationalmuseum	–	2	15	18	10
Skeppsholmen by. 021	–	–	1	15	15
Gamla skogsinstitutet, Djurgården		2	14	5	–
Kungliga Operan, Korsal		–	20	–	–
Mindre projekt < 20 mkr			283	115	70

Planerade investeringar som understiger 20 miljoner kräver inte regeringens godkännande och redovisas inte närmare i investeringsplanen.

Låneram

Regeringens förslag: Regeringen bemyndigas att besluta att Statens fastighetsverk får ta upp lån i Riksgäldskontoret inom en ram av högst 11 000 000 000 kronor för investeringar i fastigheter m.m.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 10.38 Uppgifter om den utnyttjade låneramen för Statens fastighetsverk

Miljoner kronor

	Utfall 2002	Utfall 2003	Utfall 2004	Utfall 2005	Prognos 2006	Budget 2007
Utnyttjad låneram	5 511	5 948	7 248	8 462	8 700	11 000
Utnyttjad andel av låneram (%)	78,7	85,0	72,5	84,6	87,0	96,4

Statens fastighetsverk disponerar en låneram i Riksgäldskontoret för 2006 om 10 000 miljoner kronor för investeringar i mark, anläggningar och lokaler. Redovisad plan för investeringar bygger på investeringsbehov som angetts av brukarna. Låneramen bör därför utökas med 1 000 miljoner kronor. Statens fastighetsverk tar årligen upp lån för att finansiera de löpande investeringarna. Den föreslagna låneramen om 11 000 000 000 kronor är lämplig med hänsyn till det fortsatta behovet av investeringar hos brukarna.

10.16 Fortifikationsverket

Fortifikationsverket är en central förvaltningsmyndighet med huvuduppgift att förvalta statens fastigheter avsedda för försvarsändamål, s.k. försvarsfastigheter. Fastigheterna skall förvaltas så att god hushållning och hög ekonomisk effektivitet uppnås, att ändamålsenliga mark-, anläggnings- och lokalresurser kan tillhandahållas på för brukaren konkurrenskraftiga villkor samt att fastigheternas värden bevaras på en för ägaren och brukaren långsiktigt lämplig nivå.

Investeringsplan

Regeringen föreslår att riksdagen godkänner följande investeringsplan för Fortifikationsverket.

Tabell 10.39 Investeringsplan för Fortifikationsverket 2006–2009

Miljoner kronor

	Utfall 2005	Prognos 2006	Beräkn. 2007	Beräkn. 2008	Beräkn. 2009
Nybyggnad	195	500	600	400	200
Ombyggnad	676	685	445	400	450
Markanskaffning	11	15	5	–	–
Summa investeringar	882	1 200	1 050	800	650
Betalplan	39	100	80	70	50
Lån	843	1 100	970	730	600
Förskottshyra	–	–	–	–	–
Summa finansiering	882	1 200	1 050	800	650

Tabell 10.40 Fortifikationsverkets pågående och planerade investeringar över 20 miljoner kronor för 2007–2009.

Ort	Typ	Investering/objekt	Total utgift (Mkr)
Norra Sverige	O	anläggning	25
Boden	N	motorområde	130
	N	kontor och förråd	52
	N	piäshall	38
	O	två kaserner (28+27mkr)	55
	N	artillerihall	25
Luleå	O	uppställningsplatta flygplan	63
Umeå	N	träningsanläggning (Skydds)	28
Mellansverige	O	två anläggningar (62+75)	137
Stockholm	O	restaurang f.d. K1	26
Berga/Haninge	N	restaurang	75
Kungsängen	N	FöMuC	60
Myttinge, Värmdö	N	hangar mm för Polis m.fl.	140
Visby	N	förråd m.m. för FMLOG m.fl.	34
Kvarn/Motala	O	strid i bebyggelse	150
	N	motorområde	90
	N	förläggningsskasern	45
	T	gymnastiksal	23
	N	Markköp	35
	N	elevförläggning	60
Malmen, Linköping	NO	byggnader för helikoptrar	320
	NO	FlvGS	174
	N	förråd mm. (logistikcentrum)	46
Eksjö	O	ammunition och minröjning	20
	N	utbildningslokaler	20
Revingehed, Lund	N	spolhall	32
	N	utbildningscentrum	52
Karlskrona	O	simulatorbyggnad	80
	O	Sjösäkskolan	64
	NO	dykträningsanläggning	28
Ronneby	N	taxibana, norra delen	24
	N	helikopterhangar	260
	N	uppställningsplatta	55
	N	uppställningsplatta flygplan	21
	N	flygdrivmedelsanläggning	39
	N	förråd m.m.	24
	N	flygledartorn	32
	N	beredskapsbyggnad	40
	N	infrastruktur, VA, vägar m.m.	49
	N	incidentbyggnad	39
Skövde	N	fordonsuppställning	25
	N	simulatorcentrum	20
	N	stridsfordonsgarage	50
	O	kanslihus	20
	N	motorskola	85
	N	gymnastikhall	70
Halmstad	N	skolbyggnad	34
	N	teknikhus	185
Såtenäs	O	uppställningsplatta flygplan	64

Förkortningarna för typ av investering står för följande: N (Nybyggnad), O (Ombyggnad), T (Tillbyggnad) NO (Ny- och Ombyggnad)

I december 2004 beslutade riksdagen om försvarets verksamhet de kommande åren. Konsekvenserna för investeringarna i fastigheter är ännu inte helt klarlagda vilket medför osäkerhet i investeringsplaneringen.

Låneram

Regeringens förslag: Regeringen bemyndigas att besluta att Fortifikationsverket får ta upp lån i Riksgäldskontoret inom en ram av högst 7 725 000 000 kronor för investeringar i mark, anläggningar och lokaler.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 10.41 Uppgifter om den utnyttjade låneramen för Fortifikationsverket

Miljoner kronor

	Utfall 2002	Utfall 2003	Utfall 2004	Utfall 2005	Prognos 2006	Budget 2007
Utnyttjad låneram	4 554	5 234	5 660	6 063	6 835	7 725
Utnyttjad andel av låneram (%)	89,6	92,2	89,1	90,5	98,7	100,0

Fortifikationsverket disponerar en låneram i Riksgäldskontoret för 2006 om 6 925 miljoner kronor för investeringar i mark, anläggningar och lokaler. Redovisad plan för investeringar bygger på investeringsbehov som angetts av brukarna. Låneramen bör därför utökas med 800 miljoner kronor. Den omstrukturering som sker till följd av tidigare försvarsbeslut får till följd att Försvarsmakten har ett stort behov av nyinvesteringar vid de förband som ingår i den nya organisationen. Fortifikationsverket tar årligen upp lån för att finansiera de löpande investeringarna. Den föreslagna låneramen om 7 725 000 000 kronor är lämplig med hänsyn till det fortsatta behovet av investeringar hos brukarna.

11 Politikområde Finansiella system och tillsyn

11.1 Omfattning

Politikområdet finansiella system och tillsyn omfattar flera olika verksamheter, som indelats i fem verksamhetsområden (avsnitt 12–16).

Reglering och tillsyn av det finansiella systemet omfattar den verksamhet som bedrivs inom Finansinspektionen (FI). Därtill ingår Bokföringsnämndens (BFN) normgivning i redovisningsfrågor.

Finans- och kapitalförvaltning (tidigare Övrig finansiell förvaltning) omfattar verksamheterna in- och utlåning samt statens betalningssystem (statens internbank, SIB) i Riksgäldskontoret (RGK) samt premiepensionssystemet inom Premiepensionsmyndigheten (PPM).

Statsskuldsförvaltning omfattar den verksamhet som RGK bedriver för upplåning och förvaltning av statsskulden.

Statliga garantier och särskilda åtaganden omfattar främst Riksgäldskontorets utfärdande och förvaltning av garantier och lån med kreditrisk. Vidare ingår systemen för insättningsgaranti och investerarskydd som administreras av Insättningsgarantinämnden (IGN). Till området räknas även vissa särskilda garantiåtaganden.

Tillsyn av spelmarknaden omfattar Lotteriinspektionens tillståndsgivning, kontroll och tillsyn av spelmarknaden m.m.

Det tidigare verksamhetsområdet Internationella finansiella institutioner redovisas inte då återstående ca 1,4 miljoner kronor av kapitalhöjning i Europeiska utvecklingsbanken (EBRD) slutförts sent under 2005 och området saknar för närvarande budgetförslag.

Finansmarknadsrådet (FMR) har inrättats, men i annan form, inom ramen för utgiftsområde 1, anslaget 90:5 *Regeringskansliet m.m.* Finansmarknadsrådet behandlas vidare i avsnitt 11.6.

11.2 Utgiftsutveckling

Tabell 11.1 Utgiftsutveckling för politikområdet Finansiella system och tillsyn

Miljoner kronor

	Utfall 2005	Budget 2006 ¹	Prognos 2006	Förslag 2007	Beräknat 2008	Beräknat 2009
<i>Anslag inom utgiftsområde 2</i>						
2:1 Finansinspektionen	164,1	186,3	185,4	187,9	191,2	195,3
2:2 Insättningsgarantinämnden	7,4	10,1	11,1	17,7	18,0	18,4
2:3 Riksgäldskontoret: Förvaltningskostnader	262,9	267,8	263,3	270,1	275,6	281,5
2:4 Bokföringsnämnden	7,6	8,3	8,4	8,4	8,5	8,7
2:5 Avsättning för garantiverksamhet	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4
2006 02:6 Finansmarknadsrådet ²	–	0,0	0,0	–	–	–
2005 02 2:5 Insatser i internationella finansiella institutioner	57,6	–	0	–	–	–
Totalt för utgiftsområde 2	501,1	473,8	469,6	485,5	494,7	505,3
<i>Anslag inom utgiftsområde 17</i>						
2:1 Lotteriinspektionen	38,1	42,8	42,1	44,2	45,0	45,9
Totalt för politikområdet (U02 och 17)	539,2	516,7	511,7	529,7	539,6	551,2

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2006 års ekonomiska vårproposition (bet. 2005/06:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i denna budgetproposition.

² Finansmarknadsrådet bedrivs 2006–2009 som en kommitté inom Uo1, anslaget 90:5 Regeringskansliet m.m. (2006 års ekonomiska vårproposition, avsnitt 7.2.2).

Utfallet för politikområdet 2005 har kommenterats i avsnitt 3.2.

11.3 Mål

Mål för 2006

Målet för politikområdet är;

- att det finansiella systemet skall vara effektivt och tillgodose såväl samhällets krav på stabilitet som konsumenternas intresse av ett gott skydd,
- att tillsynen skall bedrivas effektivt,
- att statens finansförvaltning bedrivs effektivt, samt
- att kostnaderna för statsskulden långsiktigt minimeras samtidigt som risken i förvaltningen beaktas.

Ovanstående mål är beslutade av riksdagen i samband med beslut om budgetproposition för 2001. (prop. 2000/01:1, utg. omr. 2, bet. 2000/01:FiU2, rskr 2000/01:123). Resultatbeskrivningen i det följande görs i förhållande till dessa mål.

Mål för 2007

Regeringens förslag: Målet för politikområdet är att det finansiella systemet skall vara effektivt och tillgodose såväl samhällets krav på stabilitet som konsumenternas intresse av ett gott skydd, att reglering och tillsyn skall bidra till förtroendet för den finansiella sektorn, att tillsynen skall bedrivas effektivt, att statens finansförvaltning skall bedrivas effektivt samt att kostnaderna för statsskulden långsiktigt minimeras samtidigt som risken i förvaltningen beaktas.

Skälen för regeringens förslag: Med tanke på den betydelse förtroende och god etik har för att säkra finansiell stabilitet och ett gott konsumentskydd, bör målen för politikområdet Finansiella system och tillsyn utvecklas.

Förtroende bland exempelvis ekonomiska aktörer innebär att de kan räkna med att lagarna följs av andra och att det går att lita på att motparten fullföljer skriftliga och muntliga överenskommelser. Det utgör därför en väsentlig förutsättning för välstånd och tillväxt. En brist på förtroende kan medföra ökade transaktionskostnader då det går åt mer resurser

för att genomföra produktion, distribution, produktutveckling etc.

Finansiell verksamhet är i osedvanligt hög grad beroende av förtroende, både när det gäller stabiliteten i systemet, effektiviteten på marknaderna och när det gäller relationen mellan kunder och företag. Finansiella tjänster är ofta komplexa. Det kan vara svårt för kunden att värdera produkten och att överblicka alla beroenden, ansvarsförhållanden och risker som kan uppstå. Om förtroende saknas, sjunker effektiviteten i systemet och förtroendekriser kan i extremfallet utgöra ett hot mot de finansiella marknadernas och företagets möjligheter att fungera över huvudtaget. Detta är ett skäl till att finanssektorn, mer än andra delar av näringslivet, är föremål för statlig reglering och tillsyn.

En effektiv tillsyn kan, liksom en väl anpassad reglering, bidra till förtroendet för den finansiella sektorn. Alltför långtgående regleringar och tillsyn kan emellertid innebära höga kostnader, låg effektivitet, låg utvecklingstakt och dålig konkurrens. Lagregleringen bör därför kompletteras av en självreglering på initiativ från enskilda, föreningar och företag. Branschen och dess enskilda företag har således ett stort ansvar för att upprätthålla och stärka förtroendet för sin verksamhet. Därutöver har konsumenterna ett ansvar att själva så långt möjligt skaffa och tillgodogöra sig information samt kritiskt granska erbjudanden om finansiella tjänster

11.4 Insatser

Ett av de viktigaste statliga medlen för att nå målen inom politikområdet är myndighetsutövning i olika former (normgivning, tillsyn, tillståndsgivning). Andra medel utgörs av tillgångs- och skuldförvaltning (skulder, garantier och pensioner).

Väsentliga myndighetsinsatser och händelser under 2005 och 2006 redovisas under respektive verksamhetsområde (avsnitt 12–16).

11.5 Resultatredovisning

11.5.1 Resultat

Väsentliga resultatindikatorer för politikområdet och enskilda myndighetsresultat under 2005 och 2006 redovisas i respektive verksamhetsområde (avsnitt 12–16). Nedan redovisas några övergripande ekonomiska och verksamhetsmässiga resultat.

Tabell 11.2 Översikt över politikrådets finansiering

Miljoner kronor						
	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Anslag (inom PO) ¹	659	1 303	505	549	559	540
Uppdragsverksamhet	22	27	22	17	192	215
Inkomster av 4§ AvgF	13	8	6	3	1	3
Disponerade offentligrättsliga avgifter	75	313	412	534	354	366
Summa	769	1 651	945	1 103	1 106	930
Ej disp off.rättsl. avg.	2 129	610	574	623	577	723

¹Exklusive medel för civil beredskap från UO 6

Källa: ESV avgifter i staten, ESV:s tidsserier över utfallet av statsbudgeten

Av ovanstående tabell framgår att politikområdets omfattning och finansiering varierat kraftigt mellan åren, bl.a. beroende på garanti-avsättningar, premiepensionssystemets uppbyggnad, Insättningsgarantinämndens avgiftsuttag samt Finansinspektionens avgiftsfinansiering. Det sistnämnda är den främsta förklaringen till politikområdets ökade uppdragsverksamhet 2004 och 2005.

Den löpande verksamheten inom området har i stora drag bedrivits planenligt samt inom givna finansiella ramar och villkor. Tillsynsverksamheten (inom Finansinspektionen och Lotteriinspektionen) har dock varit av mindre omfattning än planerat bl.a. på grund av vakanser. Vidare har Insättningsgarantinämndens verksamhet haft en större omfattning och annan karaktär än planerat på grund av uppkomna ersättningsfall.

För två myndigheter har kundernas omdömen undersökts med fullt tillfredsställande resultat. Vidare genomför PPM undersökningar av kunskaperna inom pensionssystemen. Undersökningarna tyder på bristande kunskaper hos pensionsspararna.

Politikområdets resultat i Ekonomistyrningsverkets ekonomiadministrativa värdering har varit tillfredsställande och likvärdigt 2001–2005.

11.5.2 Analys och slutsatser

Målen för politikområdet och dess fem verksamhetsområden har i allt väsentligt uppfyllts. Regeringen noterar dock vissa mindre brister.

I likhet med tidigare år fortsätter internationaliseringen att påverka reglering och tillsyn. En stor del av regelverket för de finansiella marknaderna och företagen baseras på EU-lagstiftning, där reformtakten de senaste åren har varit hög.

Särskilda åtgärder har genomförts vad gäller konsumentskyddet på de finansiella marknaderna och ytterligare åtgärder aviseras. Den finansiella tillsynen har stärkts och betalningssystemet effektiviserats.

I vissa delar (tillsyn, pensionsförvaltning, internbank) betonar regeringen att fortsatta effektiviseringsmöjligheter bör tillvaratas.

Arbetet med statsskulden och statliga garantier har lett till bättre överblick och styrning. Statsskuldsvältnings kostnader har kunnat minimeras med beaktande av risken.

11.5.3 Revisionens iakttagelser

Årsredovisningarna för myndigheterna inom politikområdet har av Riksrevisionen bedömts vara i allt väsentligt rättvisande.

Effektivitetsrevisionens rapport Konsumentskyddet inom det finansiella området – fungerar tillsynen? (RiR 2006:12) behandlas i avsnitt 12.

I rapporten Redovisning av myndigheters betalningsflöden (RiR 2006:6) konstaterar Riksrevisionen att det finns brister i tillämpningen av regelverket för avräkning med statsverket, vilket bedöms medföra en risk för att statsverkets checkräkning utnyttjas på ett felaktigt sätt, om inte tillämpningen av regelverket tydliggörs.

Regeringen bedömer att rutinen med dubbla betalningsflöden fungerar på ett tillfredsställande sätt för huvuddelen av myndigheterna även om rutinen kräver vissa löpande avstämningar och korrigeringar mellan flödena. Regeringen har för avsikt att göra en analys av systemet med dubbla flöden i syfte att öka kunskapen om dubbla flöden och senare utifrån en sådan utvärdering åstadkomma nödvändiga förändringar och förbättringar.

Behandlingen av tre tidigare rapporter av effektivitetsrevisionen bedöms avslutad, nämligen Premiensionens första år (RiR 2004:16), Den statliga garantimodellen (RiR 2004:4, 2003/04:RRS, bet. 2003/04:FiU28, rskr. 2003/04:304 och 305) samt Statliga myndigheters bemyndiganderedovisning (RiR 2005:20, 2005/06:RRS13, bet. 2005/06:FiU21, rskr 2005/06:370).

11.6 Politikens inriktning

Den övergripande inriktningen är att skapa förutsättningar för en stabil, effektiv och konkurrenskraftig finansiell sektor samt ett gott konsumentskydd. För 2007 betonas vidare att politiken skall bidra till förtroendet för den finansiella sektorn. Politikens inriktning i övrigt, framgår av respektive verksamhetsområde (se avsnitt 12–16).

Finansmarknadsrådet

Regeringen anser att Finansmarknadsrådet (Fi 2006:06) bör kunna bidra till att uppfylla flera av målen inom politikområdet Finansiella system och tillsyn. I rådets uppgifter ingår att identifiera utvecklingstendenser och kritiska faktorer som har betydelse för den finansiella sektorns funktion och utveckling. Här ingår att identifiera skatter och lagstiftning som kan utgöra ett hinder för den finansiella sektorns utveckling och internationella konkurrenskraft. Rådet skall också ge råd till regeringen i långsiktigt strategiska frågor och regelverkets effektivitet är i det sammanhanget ett naturligt diskussionsämne.

12 Reglering och tillsyn av det finansiella systemet

12.1 Omfattning

Det finansiella systemet svarar för grundläggande ekonomiska funktioner som betalningsförmedling, kapitalallokering och hantering av risker. Ju bättre dessa fungerar desto större bidrag ger finanssektorn till den reala ekonomin. Verksamhetsområdet Reglering och tillsyn av det finansiella systemet omfattar reglering, tillsyn och tillståndsgivning inom finansmarknadens olika delar och avser den verksamhet som drivs inom ramen för Finansinspektionens och Bokföringsnämndens ansvarsområde.

12.2 Mål

Målen för Finansinspektionens verksamhet är

- att bidra till ett stabilt och väl fungerande finansiellt system, samt
- att bidra till konsumentskyddet inom det finansiella systemet.

De åtgärder som Finansinspektionen vidtar i syfte att uppnå målen skall vägas mot eventuella negativa effekter för det finansiella systemets effektivitet.

Bokföringsnämnden skall vara statens expertorgan på redovisningsområdet och ansvara för utvecklandet av god redovisningssed. Verksamheten skall också bidra till att förbättra standarden i mindre och medelstora företags redovisning.

Ovanstående mål är beslutade av den tidigare regeringen. Resultatbeskrivningen i det följande görs i förhållande till dessa mål.

12.3 Insatser

Ett av kännetecknen för den finansiella sektorn är den ständigt pågående förändringen. Internationaliseringen av sektorn fortsätter och samtidigt integreras de nationella marknaderna i EU allt mer. Nya produkter utvecklas och i Sverige är fler människor än tidigare aktiva på finansmarknaden, t.ex. genom det ökade pensionssparandet. Därmed får utvecklingen av aktiekurser och räntor ett större genomslag än tidigare.

Inom EU har det under flera år bedrivits ett intensivt arbete med att skapa regler för en integrerad finansmarknad. Reglerna ställer bl.a. större krav på tillsynsmyndigheterna genom att ansvaret fördjupas samtidigt som det breddas till fler områden. Därtill sker en faktisk integration av finansmarknaderna i EU och då särskilt i länderna kring Östersjön, vilket ställer krav på att regleringen och tillsynen samordnas inom regionen.

Inom bankområdet bedrivs ett omfattande arbete med att ta fram nya kapitaltäckningsregler i ett EU-direktiv som är baserade på de nya s.k. Baselreglerna. Syftet med de nya reglerna är att den miniminivå på det buffertkapital som kreditinstitut och värdepappersbolag måste ha för att kunna möta förluster i verksamheten bättre skall spegla risker i verksamheten än vad som är fallet med nuvarande regler. Reglerna

bidrar därmed till ökad stabilitet i det finansiella systemet. De ändrade kapitalkraven kan dessutom påverka räntorna för utlåning till hushåll nedåt, vilket skulle gynna konsumenterna. En remiss om nya kapitaltäckningsregler har lämnats till Lagrådet i juli 2006.

Den 1 juli 2006 infördes en ny lag om särskild tillsyn över finansiella konglomerat (prop. 2005/06:45). Ett konglomerat är en företagsgrupp som bedriver verksamhet inom såväl bank- och värdepapperssektorn som försäkringssektorn. De nya bestämmelserna för finansiella konglomerat syftar till att få en sammanhållen reglering och tillsyn som bättre skyddar enskilda insättare och försäkringstagare och främjar stabiliteten i det finansiella systemet.

Inom försäkringsområdet har Försäkringsföretagsutredningen överlämnat betänkandet Ny associationsrätt för försäkringsföretag (SOU 2006:55). Utredningen föreslår ny lagstiftning som skall vara tillämplig på samtliga svenska försäkringsföretag och som syftar till att stärka försäkringstagarnas ställning, främja en aktiv ägarstyrning samt underlätta kapitalförsörjningen i ömsesidigt bedrivna livförsäkringsföretag. Betänkandet har remitterats.

Arbete med att reformera solvenssystemet för försäkringsföretag bedrivs såväl nationellt som inom EU. En promemoria med förslag till nya svenska solvensregler har remitterats.

För att få till stånd en effektiviserad återköpsrätt för individuella livförsäkringar har det i två lagrådsremisser under 2006 föreslagits ändringar i såväl försäkringsavtalslagen som i försäkringsrörelselagen. Förslagen syftar bl.a. till att underlätta flytt av försäkringssparande, utom när försäkringsteknik eller skattelagstiftningen lägger hinder i vägen.

Inom området pågår även arbete med att genomföra ett EG-direktiv om återförsäkring. Bestämmelserna innebär att nuvarande regler för direktförsäkringsföretag i huvudsak görs tillämpliga även på återförsäkringsföretag, dvs. företag som bara meddelar återförsäkring.

Den 1 juli 2006 genomfördes nya bestämmelser om inlösen av minoritetsaktier i försäkringsaktiebolag (prop. 2005/06:196). Det innebär att inlösenbestämmelserna för försäkringsaktiebolag är desamma som för aktiebolag. Genomförandet tillgodoser också bestämmelserna om inlösen i EG-direktivet om

uppköpserbudanden i fråga om försäkringsaktiebolag.

Inom värdepappersmarknadsområdet har Värdepappersmarknadsutredningen i två betänkanden redovisat sitt uppdrag, En ny lag om värdepappersmarknaden (SOU 2006:50 och SOU 2006:74), om hur EG-direktivet om marknader för finansiella instrument (MiFID) bör genomföras. Direktivet syftar bl.a. till bättre förutsättningar för konkurrens, ökad genomlysning som förbättrar möjligheten att jämföra de priser som erbjuds av olika marknadsplatser/marknadsaktörer samt bättre skydd för investerarna, t.ex. genom regler för hur värdepappersföretag skall uppföra sig gentemot sina kunder.

I en departementspromemoria, Informationskrav i noterade företag, m.m. (Ds 2006:6) lämnas förslag till genomförande av EG-direktivet om harmoniserade regler för offentliggörande av regelbunden finansiell information, såsom års- och koncernredovisning och viss delårsrapportering, i aktiemarknadsbolag och andra noterade företag. Förslagen medför bl.a. ökad öppenhet i de företag som är upptagna till handel på börserna. Med de ökade informationskraven följer en utökad tillsyn över att bestämmelserna följs. I promemorian föreslås bl.a. att Finansinspektionen får det övergripande tillsynsansvaret för de noterade företagens regelbundna finansiella information.

Under året har nya regler införts om offentliga uppköpserbudanden. I samband därmed har Finansinspektionens tillsynsområde utvidgats (prop. 2005/06:140).

Inom det konsumentinriktade området har det tagits särskilda initiativ. Förtroendekommissionen lämnade i sitt slutbetänkande (SOU 2004:47) förslag inom området och föreslog en höjd ambitionsnivå och ändrade arbets- och organisationsformer för konsumentskyddet inom det finansiella området. I konsultrapporten, Konsumentskyddet inom det finansiella området (Fi2005/1958), redovisas flera förslag på förstärkt konsumentskydd i form av bl.a. lagändringar och förbättrad information till konsumenterna från bl.a. Konsumenternas Bank- och finansbyrå samt förslag till tydligare ansvarsfördelning mellan ansvariga myndigheter. Flera av förslagen rör ändringar i konsumentkreditlagen. Förslaget som rör en översyn av standardvillkoren på det finansiella området har lett till att ett uppdrag lämnats till

Finansinspektionen och Konsumentverket under 2006.

Finansinspektionen och Konsumentverket skall vidare fördjupa sitt samarbete i frågor där de har ett gemensamt ansvar samt redovisa utfallet av samarbetet. Finansinspektionen och Konsumentverket skall också redovisa de insatser som de gjort som företrädare för staten i styrelserna för Konsumenternas Bank- och finansbyrå och Konsumenternas Försäkringsbyrå. För att förbättra sin rapportering till regeringen skall Finansinspektionen årligen lämna en rapport om konsumentskyddet inom det finansiella området, på samma sätt som Finansinspektionen årligen presenterar sina bedömningar av finanssektorns stabilitet.

Finansinspektionen har också fått i uppdrag att se över hur informationen om finansiella tjänster kan samordnas och bli mer enhetlig hos såväl myndigheter som övriga aktörer.

Bokföringsnämnden

Bokföringsnämnden har under 2005 utfärdat kompletterande normgivning, biträtt Regeringskansliet i redovisningsfrågor, deltagit i utredningar inom kommittéväsendet samt avgett yttranden om god redovisningssed till domstolar i olika frågor.

12.4 Resultatredovisning

12.4.1 Resultat

Inom Finansinspektionen är tillsynen av de finansiella företagen och marknaderna en av huvuduppgifterna.

Under 2005 förbrukades 59 procent av myndighetens resurser inom området tillsyn som därmed är den dominerande verksamheten.

Tabell 12.1 Procentuell fördelning av Finansinspektionens kostnader per verksamhetsgren i löpande priser

Procent			
Verksamhet	2003	2004	2005
Tillsyn	35	54	59
Marknadsövervakning ¹	10	-	-
Regelgivning	16	23	19
Tillstånd och anmälningar	20	12	16
Analys ²	19	11	-
Statistik ³	-	-	6

1. Marknadsövervakning ingår från 2004 i verksamhetsgrenen tillsyn.

2. Verksamhetsgrenen analys upphörde från 2005, verksamheten finns fördelad på övriga grenar.

3. Statistik fördelades före 2005 på de övriga verksamhetsgrenarna.

Inom Finansinspektionen delas tillsynen upp i stabilitetstillsyn och marknadstillsyn. Båda dessa tillsynsgrenar innehåller konsumentskyddsaspekter.

Den stabilitetsinriktade tillsynen hänger samman med risker som avser hela det finansiella systemet. Riskerna är inte jämnt fördelade i den finansiella sektorn. Företag av olika storlekar och typer uppvisar skillnader i exponering och känslighet för störningar som kan inträffa. Finansinspektionen tillämpar därför en tillsynsstrategi där företagen delas in i fyra riskklasser efter den påverkan de bedöms ha på marknaden, där riskklass I bedöms ha mest betydelse för stabiliteten på marknaden.

Tabell 12.2 Totalt nedlagd tid i timmar på tillsynsaktiviteter i riskklasserna

	2003	2004	2005
Riskklass I	21 000	21 142	14 904
Riskklass II-IV	16 244	-	-
Riskklass II	-	4 303	8 405
Riskklass III	-	6 439	3 667
Riskklass IV	-	432	180

I riskklass I finns främst de största bankerna. Samlade riskbedömningar har tagits fram för de fyra största bankkoncernerna och Finansinspektionen samordnar de nordiska tillsynsmyndigheternas tillsyn av Nordea. Avseende 2005 bedömde Finansinspektionen att stabiliteten inom banksektorn var god.

Vissa försäkringsbolag hörde tidigare till riskklass I. Dessa har lägre riskkategori och de flesta har förts till kategori II. Försäkringsföretagen är numera föremål för riskanalyser i enlighet med den s.k. trafikljusmodellen. Denna tillsynsmetod gör det

möjligt att tidigt upptäcka livförsäkringsbolag och tjänstepensionskassor som kan få problem med att fullgöra sina åtaganden (solvensproblem). Modellen är utvecklad till att följa fler typer av risker och verksamheter.

Finansinspektionen har konstaterat, efter det att inspektionen granskat livbolagens sätt att möta, följa upp och anpassa riskerna i verksamheten, att riskhanteringsförmågan i livbolagen stärkts. I skadeförsäkringsbolagen bidrog enligt Finansinspektionen en kombination av premiehöjningar och kostnadsreduktioner till att bolagens finansiella ställning successivt har stärkts.

Finansinspektionen genomförde under 2005 flera undersökningar med direkt betydelse för konsumentskyddet, nämligen:

- Indexobligationer – en granskning av informationen till kunderna (2005:1)
- Livbolagens provisioner till försäkringsmäklare (2005:2)
- Blancokrediter till konsumenter (2005:4)
- Livbolagens avgifter (2005:5)
- Stärkt skydd för trafikskadade (2005:7)
- Hantering av klagomål i finanssektorn (2005:9)
- Från konto till konto VII (2005:11)
- Konsumenten och rådgivningen (2005:13)

Finansinspektionen konstaterar i dessa undersökningar bl.a. att informationen som ges till köpare av indexobligationer inte uppfyller ställda informationskrav. Den nya regleringen av finansiell rådgivning till konsumenter har enligt Finansinspektionen medfört ökad säkerhet och skydd för konsumenterna utan att de nya reglerna hämmat utvecklingen inom området. Vidare redovisar Finansinspektionen att efterlevnaden inom de finansiella företagen av föreskrifter och allmänna råd om klagomålshantering är varierande. Företag med få anställda uppvisar oftare en sämre efterlevnad än större företag. Finansinspektionen konstaterar med anledning därav att konsumenterna skall ha rätt till ett grundläggande skydd oavsett om de vänder sig till ett större eller ett mindre företag.

Inom den finansiella elmarknaden har Finansinspektionen funnit brister när det gäller information och hantering av intressekonflikter.

I tillsynen av värdepappersmarknaden har antalet överlämnade ärenden till Ekobrottsmyndigheten ökat. Finansinspektionen

konstaterar dock att ökningen inte enbart bör tolkas som en ökad frekvens av överträdelse, utan pekar också på den ändrade ansvarsfördelningen mellan Finansinspektionen och Ekobrottsmyndigheten som genomfördes den 1 juli 2005. Ändringen innebär att ärenden numera överlämnas till Ekobrottsmyndigheten i ett tidigare skede.

Tabell 12.3 Antalet ärenden som anmäldes till Ekobrottsmyndigheten

	2001	2002	2003	2004	2005
Insider	3	8	15	15	19
Otillbörlig kurspåverkan	2	5	6	1	6

Den som har insynsställning i marknadsnoterade företag skall anmäla sitt och närstående fysiska och juridiska personers innehav av aktier och andra finansiella instrument i bolaget till Finansinspektionen. Vid utebliven eller försenad anmälan tar inspektionen ut en avgift av den anmälningsskyldige.

Tabell 12.4 Avgifter enligt 20 § lagen (2000:1087) om anmälningsskyldighet för vissa innehav av finansiella instrument

Tusental kronor	
År	Avgift
2001	1 800
2002	3 483
2003	3 054
2004	5 102
2005	16 125

Bestämmelserna om anmälningsskyldighet och insynsställning skärptes under 2005, vilket delvis förklarar den kraftiga ökningen av avgiftsintäkterna i tabellen ovan. Bland annat utökades kretsen av anmälningsskyldiga och möjligheter till ytterligare sanktionsavgifter infördes.

Finansinspektionen har också stärkt sin organisation inom området för penningtvätt och terroristfinansiering vilka numera ingår i den löpande.

Under 2005 inkom 5 616 ärenden avseende ansökningar om tillstånd samt anmälningar till Finansinspektionen. Trots ökningen av antalet ärenden minskade den totala handläggningstiden i förhållande till året innan. Finansinspektionen har ett serviceåtagande för tillstånds- och anmälningsärenden, vilket anger ramar för den

tid det skall ta att handlägga ett ärende av ett visst slag på ett korrekt sätt. Under 2005 handlades 91 procent av ärendena inom utsatt tid.

Tabell 12.5 Genomsnittlig handläggningstid i dagar för tillstånds- och anmälningsärenden

Antal dagar/ärende

	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Handläggningstid	40	34	53	37	25	21

Inom regelgivningen har Finansinspektionens roll ökat. Även om Finansinspektionen sedan flera år skall arbeta för begränsad och förenklad regelgivning för de finansiella företagen, har införlivandet av nya EU regler i svensk rätt medfört en ökad regelmängd. I flera av de nya författningarna som har utfärdats under 2005 finns en tydlig strävan att främja konsumentskyddet.

Tabell 12.6 Finansinspektionens regelgivning, föreskrifter/allmänna råd

	2003	2004	2005
Nya	13	24	32
Upphävda	15	25	37

Finansinspektionen har inom samverkansområdet ekonomisk säkerhet arbetat för att minimera störningar och tillgodose samhällets grundläggande behov av ekonomisk säkerhet vid svåra påfrestningar på samhället i fred. Under 2005 genomförde Finansinspektionen flera scenario- och krisledningsövningar med de större företagen för att kartlägga den finansiella sektorns motståndskraft avseende allvarliga hot mot samhället. Övningarna visade att sektorn har motståndskraft mot de risker som är förknippade med de enskilda företagens verksamhet, men att företagen samtidigt är starkt beroende av att andra samhällsfunktioner fungerar. Finansinspektionen framhåller bl.a. brister i säkerställandet av kontantförsörjningen efter tre dagars elavbrott. Finansinspektionen har också påbörjat ett privat-offentligt samverkansprojekt med syfte att stärka hållbarheten och höja den gemensamma krisberedskapen i den svenska finansiella sektorn. I detta arbete deltar utöver Finansinspektionen även Riksbanken, Riksgäldskontoret, BGC, VPC,

Stockholmsbörsen AB och flera av branschorganisationerna.

Bokföringsnämnden

Under 2005 utfärdade Bokföringsnämnden tre allmänna råd samt gav 31 remissyttranden till Regeringskansliet, domstolar m.fl., vilket är fler yttranden än tidigare år men färre allmänna råd.

Samtidigt har Bokföringsnämnden svarat på 1 480 frågor från företag samt förbättrat sin hemsida så att den under 2005 hade ca 180 000 besök, vilket är 50 000 fler än föregående år. Under 2004 introducerade Bokföringsnämnden ett elektroniskt nyhetsbrev. Vid utgången av 2005 hade nyhetsbrevet ca 2 200 prenumeranter.

Bokföringsnämnden arbetar med ett för nämnden mycket stort och flerårigt projekt som syftar till att skapa fyra separata redovisningsregelverk för främst olika storlekskategorier av företag. Regler för de minsta företagen (enskilda näringsidkare och handelsbolag) har arbetats fram. Under 2005 har Bokföringsnämnden och Skatteverket lämnat en rapport om möjligheterna att förenkla redovisningsreglerna för aktiebolag och ekonomiska föreningar samt för de enskilda näringsidkare och handelsbolag som inte tillhör den första kategorin. Samtidigt har Bokföringsnämnden påbörjat arbetet med att ta fram ett förslag till allmänt råd för den tredje kategorin; större icke-noterade företag.

Nämnden har under 2006 antagit ett allmänt råd för enskilda näringsidkare och hoppas också på att kunna anta ett samlat allmänt råd för mindre aktiebolag före utgången av 2006.

12.4.2 Analys och slutsatser

Finansinspektionen

Finansinspektionen har en viktig roll att fylla inom den finansiella sektorn. Den finansiella tillsynen är central för såväl stabiliteten i systemet som konsumentskyddet. En annan viktig del är den reglering som Finansinspektionen står för. En betydande del av Finansinspektionens resurser används för tillståndsprovning. Denna bör vara snabb och

förutsägbar, särskilt som prövningen ofta berör nya företag eller företag som utvecklas.

Konsumentskyddet inom finansmarknadsområdet är viktigt för förtroendet och för att marknaden skall kunna utvecklas. Konsumentorganisationerna är ofta svagt representerade på finansmarknaden och konsumenten befinner sig ofta i ett kunskaps- och resursmässigt underläge. Finansinspektionens uppgifter avseende konsumentskyddet tillgodoses främst genom kontakter med och ingripanden mot de företag som bedriver finansiell verksamhet.

Finansinspektionen skall bedriva tillsyn, regelgivning och tillståndsprövning. Regler och praxis skall utformas och regelefterlevnaden skall granskas. Överträdelser skall utredas och vid behov skall sanktioner fastställas. Även regelutvecklingsarbetet inom EU ställer krav på fortsatta insatser.

Finansinspektionen i stort levt upp till ställda mål.

Inför budgetåret 2006 förstärktes Finansinspektionen resursmässigt med 14,5 miljoner kronor, varav 12 miljoner kronor utgjorde en permanent nivåhöjning. Medlen som tillfördes används till förstärkningar av tillsyn och reglering inom områden där nya bestämmelser ställer krav på ökade insatser av Finansinspektionen. Den resursmässiga satsningen har gett Finansinspektionen bättre möjlighet att leva upp till de nya och befintliga kraven som ställs inom tillsyn och regelgivning. Inför 2007 föreslås en viss förstärkning med anledning av den genomförda reformen om offentliga uppköpserbudanden på aktiemarknaden (takeover direktivet).

Bokföringsnämnden

Nämndens arbete är av stor betydelse när det gäller att fylla ut de områden som inte regleras i lag. De redovisningsnormer som meddelas bidrar till att förbättra kvaliteten på företagets bokföring och bokslut vilket i sin tur har stor betydelse för bl.a. skatteförvaltningens verksamhet. De ger också förutsättningar för analytiker och rådgivare att bättre kunna jämföra och analysera olika företags ekonomiska ställning.

Bokföringsnämndens normgivning och information har gjorts mera lättillgänglig och begriplig samt mer efterfrågad av småföretag och

yrkesverksamma inom redovisningsområdet. Ytterligare steg har tagits mot att skapa redovisningsregler som är mer enkla att tillämpa för företag samt finansiell information som är mer begriplig.

12.5 Revisionens iakttagelser

Riksrevisionen har granskat den tidigare regeringens styrning och myndigheternas genomförande av tillsynen inom det finansiella området utifrån målet om ett gott konsumentskydd. Rapporten Konsumentskyddet inom det finansiella området – fungerar tillsynen? (RiR 2006:12) överlämnades till regeringen i maj 2006.

Riksrevisionen påtalar vissa brister i hur den tidigare regeringen har styrt och myndigheterna genomfört tillsynen på området. Bristerna handlar bl.a. om dålig samverkan och otydlig ansvarsfördelning mellan de två ansvariga myndigheterna Finansinspektionen och Konsumentverket samt otillräcklig uppföljning från den tidigare regeringens sida.

Några av Riksrevisionens rekommendationer har medfört ändringar i myndigheternas instruktioner och i regleringsbrev för innevarande år, se avsnitt 12.3.

Regeringen kommer att överväga Riksrevisionens iakttagelser och rekommendationer i den fortsatta myndighetsstyrningen. Regeringen har för avsikt att återkomma till riksdagen om ytterligare lämpliga åtgärder inom det aktuella området.

12.6 Politikens inriktning

En väl fungerande finansiell sektor är av stor betydelse för samhällsekonomin. Inriktningen på politiken inom området skall vara att skapa förutsättningar för en stabil, effektiv och konkurrenskraftig finansiell sektor. Den finansiella regleringen och tillsynen skall värna stabiliteten i det finansiella systemet och ett gott konsumentskydd. Regleringen och tillsynen skall också lägga grunden för en sund konkurrens, vilket främjar både effektiviteten och konsumentskyddet. Insatserna skall även

syfta till att skapa förtroende mellan olika aktörer på finansmarknaden.

Bokföringsnämnden skall även fortsättningsvis arbeta för att främja utvecklingen av god redovisningssed i företagens bokföring och offentliga redovisning.

Verksamheten skall under 2007 främst inriktas mot förenklingar för större icke-noterade företag samt för andra mindre företag än aktieföretag, såsom handelsbolag och ideella föreningar.

13 Finans- och kapitalförvaltning

13.1 Omfattning

Avsnittet omfattar verksamhet som syftar till en effektiv finans- och kapitalförvaltning inom staten och verksamheten inom premiepensions-systemet. Förvaltningen bedrivs av Statens internbank inom Riksgäldskontoret och Premiepensionsmyndigheten (PPM).

PPM:s verksamhet drivs inom ramen för det allmänna pensionssystemet som består av inkomst- och premiepension. PPM:s huvudsakliga uppgift är att hantera individuella konton för pensionsmedel i olika värdepappersfonder och besluta om utbetalning av premiepensioner. Övriga delar av det statliga pensionssystemet administreras av Försäkringskassan.

Avsnittet innehåller även en redovisning av regeringens arbete med en ny förordning för statens betalningar och medelshantering. Frågan redovisas närmare i avsnitt 13.5 nedan.

13.2 Mål

Statens internbank i Riksgäldskontoret skall bidra till en effektiv finansförvaltning och likviditetsstyrning i staten. Detta innebär att till statliga myndigheter och vissa bolag skall Riksgäldskontoret sätta marknadsmässiga villkor på lån och placeringar baserade på statens upplåningskostnader på kapitalmarknaden. Kontoret skall även verka för att det statliga betalningssystemet möjliggör effektiva betalningar, håller hög säkerhet, är anpassat till statens redovisningssystem, tillgodoser statens informationsbehov och är konkurrensneutralt. Därutöver skall Riksgäldskontoret verka för

minskade räntekostnader i staten och erbjuda myndigheter en god service.

Målen för PPM är att:

- administration och förvaltning av premiepensionerna skall bedrivas med låga kostnader och till nytta för pensionsspararna,
- de erbjudna försäkringsprodukterna över tiden var för sig bär sina egna kostnader.

Ovanstående mål är beslutade av den tidigare regeringen. Resultatbeskrivningen i det följande görs i förhållande till dessa mål.

13.3 Insatser

Statens internbank

Nya statliga ramavtal om betal- och inköpskort började gälla från 1 januari 2005. Avtalen syftar bl.a. till att få bort manuella och kostsamma rutiner såsom fakturahantering, vouchers, kontantförskott etc. Under 2005 har antalet betalkort ökat kraftigt och inköpskort börjat användas av större myndigheter.

Under 2005 har Riksgäldskontoret fortsatt att utveckla sin internetbanktjänst i affärssystemet SIBSYS bl.a. genom att möjliggöra intern autogirering mellan anslutna myndigheter. Räntor, avgifter och anslagsmedel kan nu direkt föras mellan myndigheternas räntekonton i stället för som tidigare genom faktiska betalningar i banksystemet. Riksgäldskontoret har även fortsatt att stimulera myndigheter till att effektivisera sin finansiella hantering, bl.a. genom seminarieverksamhet och den årligt återkommande Finansdagen. Tidningen Intern-

banksnytt informerar löpande om aktuella frågor och förhållanden.

Riksgäldskontoret lämnade under 2005 förslag till ändrat ansvarsförhållande för att fastställa statens referensräntor. Frågan bereds för närvarande i regeringskansliet.

Premiepensionsmyndigheten

Premiepensionsutredningen har avlämnat betänkandet Svårnavigerat? Premiepensions-sparande på rätt kurs (SOU 2005:87). Utredningen konstaterar att premiepensionssystemet fungerar bra och är rimligt kostnadseffektivt men att det bör bli ännu enklare för pensions-spararna att förvalta sin premiepension. Utredningen föreslår därför bl.a. utökad vägledning för pensionssparare, inrättandet av väldiversifierade fondportföljer med låga förvaltningsavgifter och att modellen för PPM:s rabattsystem ses över.

Förslagen har remissbehandlats och bl.a. med ledning av inkomna synpunkter har PPM i juni 2006 fått i uppdrag att fördjupa analysen inom vissa områden. PPM skall redovisa möjligheterna att med olika typer av avgifter på ett bättre sätt fördela kostnader mellan fondbolag och pensionssparare. Vidare skall PPM redovisa en uppskattning av de kostnader som uppkommer vid fondbyte, såväl hos myndigheten som hos fondbolagen. I vilken omfattning olika avgifter bedöms påverka antalet fondbyten skall också redovisas. PPM skall även redovisa en analys av hur olika styrmedel kan användas för att påverka antalet fonder inom premiepensionssystemet och vilka konsekvenser dessa får för fondutbudet. PPM skall slutligen redovisa hur premiepensionssystemet kan kompletteras med ett begränsat antal kostnadseffektiva placeringsalternativ i syfte att underlätta fondvalet, uppnå lägre kostnader och minska risken för dåliga utfall hos pensionssparare på grund av okunskap.

Den nuvarande uppdelningen mellan Försäkringskassan och PPM ställer stora krav på samarbete för en sammanhållen pensions-hantering. Den tidigare regeringen har vid olika tillfällen gett myndigheterna gemensamma uppdrag i syfte att förbättra samarbetet. Två myndigheter innebär dock alltid en gränsdrag-ningsproblematik och det har också visat sig vara svårt att få samarbetet att fungera helt till-fredsställande. En utredning har därför tillsatts

som skall utvärdera den nuvarande administra-tionsstrukturen för ålderspensionen. Utvärde-ningen skall bl.a. innehålla en analys av den nuvarande strukturens för- och nackdelar samt en analys av andra former som kan vara mer ändamålsenliga sett ur perspektivet pensionärer-nas och pensionsspararnas bästa. De två huvud-alternativ som utredningen åtminstone skall analysera är dels en särskild ålderspensions-myndighet, dels att samla hela verksamheten inom socialförsäkringsadministrationen. Utred-ningen skall vara klar senast den 15 december 2006.

Försäkringskassan, Skatteverket och Krono-fogdemyndigheten har inom ramen för admi-nistrationen av ålderspensionssystemet kost-nader för administrationsuppgifter med direkt betydelse för premiepensionssystemets funk-tion. Dessa myndigheter och PPM har träffat en överenskommelse om principerna för hur kostnaderna skall fördelas. För 2006 har det fastställts att PPM skall erlagga ca 74 miljoner kronor till de aktuella myndigheterna. Reste-rande delar av administrationskostnaderna för inkomstpensionssystemet bekostas genom utbetalning från AP-fonderna till de aktuella myndigheterna. De totala kostnaderna för admi-nistrationen av ålderspensionssystemet har ökat sedan ålderspensionssystemet reformerades. För att förbättra möjligheten till att sänka kost-naderna inom administrationen har Statskon-toret ett uppdrag att bl.a. analysera kostnads-utvecklingen samt granska de beräknings-modeller och redovisningsprinciper som tilläm-pas avseende de medel som betalas av AP-fonderna och premiepensionssystemet. Uppdraget skall redovisas senast den 15 december 2006.

PPM:s verksamhet finansieras med avgifter från pensionsspararna. Avgiften får maximalt uppgå till 0,3 procent av behållningen på respektive pensionssparares konto och avgiften uppgick till 0,16 procent av behållningen avseende 2006. För att förbättra uppföljningen av PPM:s utgifter har den tidigare regeringen angett ett tak för myndighetens driftkostnader.

13.4 Resultatredovisning

13.4.1 Resultat

Statens internbank

De statliga betalningsvolymerna ökade med en procent under 2005 och uppgick till 4 184 miljarder kronor. Huvuddelen av betalningarna, 85 procent, sker via de nya ramavtal som trädde i kraft 2004. Ramavtalen är tecknade med Nordea, SEB och Swedbank (tidigare Förenings-sparbanken). Den enskilt största förändringen i ramavtalen är att myndigheterna direkt faktureras för de betalningstjänster de utnyttjar. Detta har fått många myndigheter att anpassa sin efterfrågan av banktjänster till sina behov.

Tabell 13.1 Antalet betalningar och bankkonton samt kostnader för betalningar i statens betalsystem

Miljoner kronor

	2004	2005
Antal betalningar (miljoner)	119,8	125,3
Total kostnad (mkr)	176,4	160,8
Kostnad/bet. (kr/st.)	1,47	1,28
Antal bankkonton (st.)	5 000 ¹	4 500 ²

¹ Februari 2004

² September 2005

Ett mått på detta är antalet bankkonton som reducerats kraftigt sedan systemet infördes. Åren 2002 och 2003 fanns det närmare 7 000 statliga bankkonton. I september 2005 hade dessa reducerats till 4 500. Även kostnaderna för statens betalningar har minskat. År 2005 minskade kostnaderna med 16 miljoner kronor trots att antalet betalningar steg med drygt 5 miljoner. Därmed föll genomsnittskostnaden för en statlig betalning via de nya ramavtalen från 1,47 kronor till 1,28 kronor under 2005.

Spridningen är stor mellan ramavtalsbankerna. Till exempel uppgår kostnaden för en betalning via Nordea i genomsnitt till 1,72 kronor vilket i stor utsträckning beror på att banken används som "allsortimentsbank" dvs. att vissa myndigheter uteslutande nyttjar Nordeas tjänster trots att vissa tjänster är billigare hos de andra ramavtalsbankerna. För SEB ligger genomsnittskostnaden på 1,16 kronor och för Swedbank på 0,85 kronor per betalning.

Övriga betalningar, 15 procent av statens totala volym, sker via Danske bank, Svenska

handelsbanken och Riksbanken som tillhandahåller tjänster som inte ingår i ramavtalen.

Enligt Riksgäldskontorets årliga kundenkät ser myndigheterna mycket positivt på de produkter och tjänster som kontoret erbjuder; nöjd kundindex steg från 81 (av totalt 100) 2004 till 83 för 2005.

Premiepensionsmyndigheten

Den 31 december 2005 uppgick antalet pensionssparare till 5,4 miljoner. PPM har t.o.m. december 2005 betalat ut premiepension till 249 747 personer. Av dessa tog 25 884 ut pension i form av traditionell försäkring. Året innan var motsvarande siffror 160 310 respektive 13 087.

Tabell 13.2 Pensionskapital per den 31 december 2005 och genomsnittligt månadsbelopp för december per pensionssparare som börjat ta ut premiepension åren 2005, 2004 och 2003

Kronor

	Fondförsäkring		Traditionell försäkring	
	Pensionkapital	genomsnittligt månadsbelopp	Pensionkapital	genomsnittligt månadsbelopp
2005	12 574	46	11 229	49
2004	7 369	33	7 074	33
2003	4 901	23	4 777	25

Den genomsnittliga nivån på de premiepensioner som betalas ut ökar stadigt och förväntas på sikt uppgå till en betydligt större andel av den samlade pensionen. Totalt har pensioner om 103,7 miljoner kronor betalats ut under 2005. Motsvarande siffror för 2004 var 42,5 miljoner kronor.

Från och med år 2006 förväntas antalet pensionssparare som väljer att påbörja uttag av premiepension öka med mellan 90 000 till 100 000 personer årligen.

Under 2005 ökade antalet fonder inom premiepensionssystemet något. Vid utgången av 2005 var 725 fonder fördelade på 83 förvaltare registrerade i systemet.

Tabell 13.3 Antal registrerade fonder och fondförvaltare den 31 december resp. år

År	Fonder	Fondförvaltare
2000	465	69
2001	597	81
2002	644	87
2003	664	85
2004	697	84
2005	725	83

År 2000 var det 4,4 miljoner pensionssparare som fick möjlighet att för första gången välja fonder, varav 3 miljoner gjorde ett aktivt val. Andelen aktiva bland nya väljare har successivt minskat. Vid årsskiftet var det 2,3 miljoner pensionssparare som hade sina premiepensionsmedel i Premiesparfonden (ickeväljarnas fond) av totalt 5,4 miljoner pensionssparare. Det totala fondinnehavet i premiepensionssystemet uppgick samtidigt till ett marknadsvärde om 192,4 miljarder kronor.

Värdeutvecklingen på hela premiepensionskapitalet under 2005 var 30 procent. Den genomsnittliga årliga avkastningen i premiepensionssystemet har sedan de första inbetalningarna till systemet ägde rum år 1995 t.o.m. den 31 december 2005 varit 5,1 procent. Motsvarande avkastning inom inkomstpensionssystemet har beräknats till 2,9 procent per år.

Tabell 13.4 Värde fördelat på fondkategori

Miljarder kronor

Fondkategori	Förvaltad kapital den 30 juni 2006	Förvaltad kapital den 31 dec. 2005	Förvaltad kapital den 31 dec. 2004	Förvaltad kapital den 31 dec. 2003
Aktiefonder	108,8	99,2	60,7	45,8
Blandfonder	7,9	7,2	5,1	4,0
Generationsfonder	25,3	23,0	15,2	11,6
Räntefonder	9,1	4,9	3,7	2,7
Premiesparfonden	64,5	58,1	40,1	29,8
Totalt	215,6	192,4	124,8	93,9

Under perioden 2003–2005 har män varit något mer aktiva med att byta fonder än kvinnor. Dels är det totalt fler män än kvinnor som genomfört ett fondbyte, dels har männen genomfört fondbyten något oftare än kvinnorna. Under samma period är det personer i åldersintervallet 30–50 år som har varit mest aktiva.

Premiepensionsspararen betalar två typer av avgifter, dels en årlig administrationsavgift till

PPM på maximalt 0,3 procent av tillgodohavandet på kontot, dels en avgift till fondförvaltarna. Under 2005 betalade varje pensions-sparare i genomsnitt 0,66 procent av pensionsbehållningen i avgifter, dels avgiften till fondförvaltarna på i genomsnitt 0,44 procent, dels 0,22 procent eller totalt 335 miljoner kronor till myndighetens administration. Under 2005 återfördes 476 miljoner kronor till pensionsspararna som rabattmedel. För 2006 är motsvarande summa 727 miljoner kronor.

Tabell 13.5 Avgifter som pensionsspararna betalar till PPM

År	Avgift i procent	Avgift i mnkr
2001	0,3	261
2002	0,3	234
2003	0,3	242
2004	0,27	331
2005	0,22	335
2006	0,16	370

Avgiftens andel som pensionsspararna betalar till PPM faller i takt med att behållningen inom premiepensionssystemet ökar.

Tabell 13.6 Genomsnittliga avgifter 2005 för respektive fondkategori före och efter att rabatten har dragits av.

Fondkategori	Förvaltningsavgift i procent utan avdrag	Förvaltningsavgift i procent efter återförda rabattmedel
Aktiefonder	1,19	0,63
Blandfonder	0,68	0,49
Generationsfonder	0,51	0,36
Räntefonder	0,43	0,39
Premiesparfonden	0,50	0,15
Totalt	0,86	0,44

Den genomsnittliga förvaltningsavgiften efter rabatt har ökat något under 2005 jämfört med 2004. Det beror enligt PPM på att Premiesparfondens marknadsandel i premiepensionssystemet har minskat till förmån för relativt sett dyrare fonder, t.ex. inom kategorin Aktiefonder Östeuropa. Premiesparfonden har en låg förvaltningsavgift. PPM gör emellertid bedömningen att avgiftsökningen är av tillfällig natur och att den genomsnittliga förvaltningsavgiften efter rabatt framöver kommer att fortsätta att minska till följd av det progressiva rabattsystemet.

De avgifter som tas ut av pensionsspararna får stor betydelse för den framtida pensionens storlek. Detta förklaras av att medlen är investerade i systemet under lång tid och att avgifter tas ut under hela perioden ("ränta på ränta"-effekt).

Tabell 13.7 Avgiftens betydelse för minskningen av pensionen

Avgift, procent	Minskning av pensionen, procent
0,05	2
0,15	5
0,25	8
0,50	15
0,75	22
1,00	28
1,50	39

Information till pensionsspararna under 2005 har i huvudsak förmedlats via de årligen återkommande utskick PPM gör, exempelvis årligt värdebesked ("orangea kuvertet") och valpaket till nytillkommande pensionssparare.

Sedan december 2005 tillhandahåller PPM en webbaserad vägledning för pensionsspararna vid val av fonder (PPM-Lotsen). Med hjälp av denna får pensionsspararna information om risk samt vägledning vid val av placering. Pensionsspararen får ett förslag på portföljer (bestående av olika tillgångsslag) med olika risknivå. Informations-spridning om PPM-Lotsen har skett genom främst annonsering på utvalda webbplatser samt via mediekontakter.

Försäkringskassan och PPM inrättade hösten 2004 ett myndighetsgemensamt program vars utgångspunkt är att bredda, fördjupa och vidareutveckla samverkan mellan myndigheterna. Syftet är att programmet skall kunna leda till en mer effektiv och väl fungerande ålderspensionsverksamhet med fokus på de försäkrade. Under 2005 har samarbetet mellan PPM och Försäkringskassan utvecklats inom flera områden såsom kommunikation, gemensamma blanketter och samordnade beslut. Mätbara mål har fastställts och en fördjupad målgruppsanalys har genomförts för att kartlägga pensionsspararnas kunskaper, attityder och förhållningssätt till den allmänna pensionen. Analysen visar bl.a. att fler pensionssparare behöver kunskap för att de skall kunna bedöma sin framtida pension och för att ta hand om sitt premiepensionssparande. Myndigheterna avvak-

tar den pågående översynen av myndighetsstrukturen innan fler initiativ tas.

Pensionsportalen minpension.se har utvecklats ytterligare i samarbete mellan PPM, Försäkringskassan, SPV och Sveriges försäkringsförbund. Portalen ger individen i första hand en samlad information om den allmänna pensionen och den kollektivavtalade tjänstepensionen. Antalet användare av portalen uppgår hittills i år till 390 000.

PPM har under 2005 låtit ett internationellt konsultföretag jämföra kostnaderna och servicenivån för myndighetens pensionsadministration avseende 2004 med kostnaderna hos andra pensionsinstitut och avser såväl avgiftsbaserade som förmånsbaserade pensionssystem. Jämförelsen visar att PPM:s kostnad per pensions-sparare är låg, även om hänsyn tas till PPM:s stordriftsfördelar, i förhållande till jämförda institut, samtidigt som servicenivån är hög.

PPM har i en rapport till den tidigare regeringen redovisat hur arbetet med kostnadseffektivitet bedrivs vid myndigheten.

13.4.2 Analys och slutsatser

Statens internbank

Riksgäldskontoret har i enlighet med sitt uppdrag fortsatt att utveckla statens finansiella hantering med ökad kvalitet och säkerhet som följd. De insatser som gjorts bedöms även ha medfört effektiviseringar och minskade kostnader i de statliga betalningarna. Ett exempel är de nya ramavtalen där ambitionen att öka transparensen och konkurrensen i allt större utsträckning nu förefaller bidra till ökad produktutveckling, lägre risker och lägre räntekostnader i betalningssystemet. Ramavtalen bedöms därmed ha medfört en rad fördelar i den statliga betalningshanteringen. Rätt utnyttjade bedöms avtalen ha en fortsatt besparingspotential på tiotals miljoner kronor.

Riksgäldskontoret har även bidragit med beslutsunderlag av god kvalitet genom de förslag om referensräntor i staten och en modernisering av betalningsförordningen (se även avsnitt 13.5 nedan) som lämnats.

Sammantaget bedöms målen för verksamheten Statens internbank ha uppnåtts.

Premiepensionsmyndigheten

PPM har redovisat verksamheten i enlighet med uppställda krav och har i allt väsentligt nått upp till ställda mål.

Det är av stor betydelse att PPM:s verksamhet bedrivs effektivt. Kostnaderna för fondförvaltning och myndighetsadministration har betydelse för den pension som senare betalas ut. Det är viktigt att det arbete som bedrivs inom PPM avseende kostnadsreduceringar ges fortsatt prioritet och PPM bör även sträva till att pensionsparerna får så goda villkor som möjligt inom rabattsystemet.

PPM har för närvarande tillgång till en kredit för att tillgodose behovet av likviditet i handel med fondandelar. Behovet av denna kredit har ökat och PPM bör för den löpande fondhandeln ges tillgång till en kredit som kan täcka de allra flesta situationer. Krediten bör därför höjas fr.o.m. kommande budgetår (se avsnit 17.6)

13.5 Moderniserad förordning för statens betalningar

Regeringens förslag: Uttrycket statens checkräkning i Riksbanken i lagen (2002:1022) om revision i statlig verksamhet ändras till statens centralkonto i Riksbanken.

Ärendet och dess beredning: Vid årsskiftet 2006/07 träder förordningen (2006:1097) om statliga myndigheters betalningar och medelsförvaltning i kraft. Förordningen ersätter en förordning från 1994 med samma rubrik. Den nya förordningen innebär en modernisering och anpassning till den praxis som utvecklats för de statliga betalningarna. Den föregicks av ett förslag om författningsändringar från Riksgäldskontoret som även avsåg lagen (2002:1022) om revision i statlig verksamhet m.m. Riskgäldskontorets förslag har remissbehandlats. Remissyttrandena finns tillgängliga i Finansdepartementet (dnr Fi2006/391).

I den språkliga moderniseringen av förordningen ingår att uttrycket ”statens checkräkning” ersätts med ”statens centralkonto i Riksbanken”. Som en följd av detta behöver

motsvarande ändring göras i lagen om revision i statlig verksamhet m.m. Ändringen har med hänsyn till sitt innehåll bedömts vara av sådan beskaffenhet att Lagrådets yttrande inte har behövt inhämtas.

Skälen för regeringens förslag: Sedan 1990-talet har statsmakterna haft den långsiktiga inriktningen att öppna det statliga betalningsområdet för valfrihet och konkurrens. Det första steget togs 1994 då statliga myndigheters skyldighet att anlita Riksbanken och Postgirot och Postgirots ensamrätt till flertalet statliga betalningar slopades genom att förordningen (1994:14) om statliga myndigheters betalningar och medelsförvaltning (betalningsförordningen) trädde i kraft. Därefter har avregleringen successivt fortsatt. Regeringens beslut att säga upp avtalet med Postgirot Bank AB om koncernkontot Cassanova per den 31 december 2003 markerade slutpunkten på Postgirots kvarvarande reglerade ensamrätt till vissa statliga betalningar. Från och med 2004, då nya ramavtal tecknades med SEB, Nordea och Swedbank, är därmed ingen betalningstjänst genom statlig reglering förbehållen en viss betalningsförmedlare.

Den grundsyn som varit vägledande för utvecklingen och för utformningen av statens betalningssystem uttrycks i olika sammanhang, bl.a. i budgetpropositionen för 2006 och i målen för internbanksverksamheten i Riksgäldskontoret. Målet är att det statliga betalningssystemet skall möjliggöra effektiva betalningar, hålla hög säkerhet, vara anpassad till statens redovisningssystem, tillgodose statens informationsbehov samt vara konkurrensneutral.

Avregleringen och de förändringar som skett sedan betalningsförordningen infördes 1994 har successivt skapat ett behov av att se över de regler som gäller för det statliga betalningssystemet. Riksgäldskontoret lämnade därför i januari 2006 förslag till sådana förändringar. Förslaget innefattade främst förslag om ändringar i betalningsförordningen men innehöll även uppgift om nödvändiga följdändringar i andra förordningar samt lagen om revision i statlig verksamhet.

Regeringen beslutade i september 2006 om en ny betalningsförordning som träder i kraft vid årsskiftet 2006/07. Den nya förordningen innebär en modernisering och anpassning till den praxis som över tiden utvecklats för de statliga betalningarna, förordning om statliga

myndigheters betalningar och medelsförvaltning. Till förändringarna hör bl.a. att det absoluta kravet på skilda konton för in- och utbetalningar slopas, att valutasäkring i statens verksamhet regleras och att Riksgäldskontoret får exklusiv föreskrifträtt till hela förordningen. Till ändringarna hör även en språklig modernisering, bl.a. kallas statens checkräkning i Riksbanken

(SCR) framdeles statens centralkonto i Riksbanken (SCR). Namnändringen innebär, förutom ändringar i en rad förordningar, en följdändring i lagen om revision i statlig verksamhet m.m. Förslag till lagändring återfinns i föreliggande budgetproposition (UO2, avsnitt 2).

14 Statsskultsförvaltning

14.1 Omfattning

Statsskultsförvaltningen omfattar den verksamhet som Riksgäldskontoret bedriver för upplåning och förvaltning av statsskulden.

14.2 Mål

Målet för verksamhetsområdet finns beskrivet i lagen (1988:1387) om statens upplåning och skultförvaltning. Där anges att statens skult skall förvaltas så att kostnaden för skulten långsiktigt minimeras samtidigt som risken i förvaltningen beaktas. Därtill skall förvaltningen ske inom ramen för de krav som penningpolitiken ställer.

14.3 Resultatredovisning

14.3.1 Resultat

I den årliga skrivelsen till riksdagen per den 20 april 2006, Utvärdering av statens upplåning och skultförvaltning 2001–2005 (skr. 2005/06:104), redovisade dåvarande regering sin bedömning av förd statsskultsförvaltning. Skrivelsen behandlar såväl regeringens riktlinjer som Riksgäldskontorets verksamhet. Nedan redovisas de viktigaste slutsatserna från denna utvärdering som berör Riksgäldskontoret.

I skrivelsen bedöms att de mer övergripande och strategiska beslut som tagits av Riksgäldskontoret har varit väl motiverade och

resultaten fallit väl ut. Bland annat bedömdes kontorets beslut att skjuta på valutaamorteringar med ett sammanlagt belopp om 25 miljarder kronor under 2001 och 2002 som välgrundade ur såväl kostnads- som risksynpunkt. I en slututvärdering i årets skrivelse beräknades besluten ha inneburit kostnadsbesparingar på omkring 1,2 miljarder kronor.

Riksgäldskontorets aktiva förvaltning av valutaskulten, dvs. positionering i utländska räntor och valutor, uppgick till –0,4 miljarder kronor för 2005. Sett över utvärderingsperioden 2001–2005 var dock resultatet positivt; +1,1 miljarder kronor. Förvaltningen har därmed uppnått målet om lägre kostnader i förhållande till en passivt förvaltat valutaskult. Riskmått indikerar att resultatet inte uppnåtts till priset av ett högt risktagande. Kontoret har även bedrivit en kostnadseffektiv upplåning i utländsk valuta och flexibelt utnyttjat de möjligheter till sänkta upplåningskostnader som getts.

Det preliminära resultatet för den reala upplåningen uppgick till 4,1 miljarder kronor 2005 och 8,1 miljarder kronor för perioden 2001–2005. Real upplåning i svenska kronor har därmed uppnått det kvantitativa målet om att vara billigare än motsvarande upplåning i nominella statsobligationer.

Den samlade kostnadsbesparingen från privatmarknadsupplåningen uppgick till 0,1 miljard kronor för 2005 och 1,1 miljarder kronor för 2001–2005. Uppställt mål har därmed även i år uppnåtts. Regeringen konstaterar att de felbetalningar som skedde i samband med avvecklingen av sparformen Riksgäldskonto, då en miljard kronor för mycket betalades ut till spararna, var olyckliga. Enligt den dåvarande

regeringen hanterade dock Riksgäldskontoret saken skyndsamt och väl.

Riksgäldskontorets marknads- och skuldvard bedöms ha bidragit till en mer likvid och effektiv statspappersmarknad och därmed befrämjat långsiktigt lägre kostnader för skuldförvaltningen. Marknadsundersökningar pekar mot att kontoret i allmänhet uppfattas som en effektiv och professionell aktör på värdepappersmarknaden som även står sig väl i internationell jämförelse.

14.3.2 Analys och slutsatser

Huvudintrycket är att staten har en väl fungerande upplåning och skuldförvaltning. De beslut som fattats av Riksgäldskontoret bedöms som väl motiverade och resultaten har fallit väl ut. Uppsatta kvantitativa mål har nåtts. Beräkningar pekar mot att statens lånekostnader har kunnat pressas ned. Såväl Riksgäldskontorets förvaltning som regeringens riktlinjer för 2001–2005 bedöms således ha varit i enlighet med det övergripande målet för statsskuldspolitiken, dvs. att långsiktigt minimera kostnaden för skulden med beaktande av risken i förvaltningen.

Regeringen anser även att styrningen och utvärderingen av statsskuldförvaltningen successivt har utvecklats och förbättrats. Det gäller inte minst synen på kostnader och risk i skuldförvaltningen och den långsiktiga inriktningen av skuldens sammansättning.

14.4 Politikens inriktning

Processen för att utforma och följa upp statskuldförvaltningen regleras i lagen (1988:1387) om statens upplåning och skuldförvaltning och hanteras i huvudsak utanför den statliga budgetprocessen. I årliga riktlinjer styr regeringen främst hur statsskulden skall fördelas på olika skuldslag och vilka löptider som skall tillämpas. Det är även dessa storheter som, tillsammans med storleken på skulden, är bestämmande för vilka kostnader och risker som kan förväntas i förvaltningen av skulden.

Sedan 2001 är den långsiktiga inriktningen i statsskuldspolitiken att valutaskuldens andel av statsskulden skall minska och den reala skuldens andel skall öka. I riktlinjebesluten för 2005 och 2006 har denna inriktning preciserats; andelen valutaskuld skall på sikt minskas till 15 procent och andelen realskuld ökas till 20 procent av total statsskuld. Vid årsskiftet 2005/06 var andelen valutaskuld och andelen real skuld i svenska kronor 23 respektive 16 procent av statsskulden.

I riktlinjerna för 2006 angavs även att skulden i utländsk valuta oförändrat skall amorteras med 25 miljarder kronor per år under 2006–2008 och att den genomsnittliga löptiden i den nominella kron- och valutaskulden skall behållas oförändrad för åren 2006–2008.

Statsskuldspolitikens inriktning och närmare utformning för kommande år (2007–2009) sker i riktlinjebeslut i november 2006.

15 Statliga garantier och särskilda åtaganden

15.1 Omfattning

Statliga garantier och särskilda åtaganden omfattar de garantier och lån med kreditrisk som utfärdas och förvaltas av Riksgäldskontoret och Insättningsgarantinämnden. Vid sidan av dessa garantier finns statliga garantier som utfärdas och förvaltas av Statens Bostadskreditnämnd, Exportkreditnämnden och SIDA. Regeringen redogör för dessa garantier under respektive utgiftsområde.

Förutom den ordinarie garantireserven för garantier som utfärdas av Riksgäldskontoret finns två särskilda garantireserver, dels en reserv för Venantius AB:s upplåning, dels en reserv som omfattar Sveriges åtaganden gentemot vissa internationella finansiella institutioner.

Insättningsgarantinämnden (IGN) administrerar insättningsgarantin och investerarskyddet. Till IGN:s huvudsakliga uppgifter hör att fastställa, debitera och förvalta garantiavgifter samt att – i förekommande fall – hantera ersättningsfall. Regeringen avseende insättningsgarantin och investerarskyddet har sin utgångspunkt i varsitt EG-direktiv och har utformats utifrån de minimikrav som fastställs i direktiven.

15.2 Mål

Riksgäldskontoret skall bedriva garanti- och kreditverksamhet på ett för staten effektivt och riskbegränsande sätt. Garantier skall hanteras inom ramen för garantimodellen. Kostnaderna

för verksamheten skall motsvaras av dess intäkter över en längre tidsperiod genom att avgiftssättningen sker till försäkringsmässiga principer. Kontoret skall verka för att garanti- och kreditverksamheten i andra myndigheter bedrivs på ett effektivt sätt och att statens kreditverksamhet fortsätter att utvecklas.

Målet för IGN:s verksamhet är att bidra till konsumentskyddet avseende insättningar och till stabiliteten i det finansiella systemet. Nämnden skall också bidra till konsumentskyddet avseende värdepapper och andra medel som hanteras för kunders räkning. Ovanstående mål är beslutat av den tidigare regeringen och resultatbeskrivningen i det följande görs i förhållande till dessa mål.

15.3 Insatser

Riksgäldskontoret

Riksgäldskontoret genomförde under hösten 2005 omvandlingen av Stockholmsleder AB:s och Göteborgs trafikleder AB:s skulder enligt regeringsbeslut i juni 2005. Bolagens statsgaranterade upplåning omvandlades då till direkta lån i Riksgäldskontoret. På sikt beräknas omläggningen minska statens räntekostnader med 150 miljoner kronor. Drygt hälften av bolagens skuldstock på 12 miljarder kronor har ersatts av nya lån i Riksgäldskontoret. Övriga lån med bundna räntor och längre löptider övertogs

av kontoret som ny låntagare i stället för bolagen.

På regeringens uppdrag har Riksgäldskontoret betalat ut lån på 80 miljoner kronor till Volvo Aero som delfinansiering av bolagets FoU-kostnader i projektet Trent-900. Projektet är ett samarbete med Rolls Royce för att ta fram en flygmotor till superjumbon Airbus-380.

Riksgäldskontoret har infört ett nytt systemstöd för garantier och regressfodringar som medför en förbättrad internkontroll. Kontoret har även uppdaterat modeller för riskbedömning och prissättning samt infört nya rutiner för riskuppföljning inom garanti- och kreditverksamheten.

I mars 2005 lämnade Riksgäldskontoret en rapport om gemensam kostnads- och riskredovisning för statens garantimyndigheter. Rapporten togs fram i samarbete med övriga garantimyndigheter, dvs. Exportkreditnämnden, Insättningsgarantinämnden, Sida och Statens bostadskreditnämnd. I rapporten föreslås en rad åtgärder för en mer enhetlig och samlad garantiredovisning till regeringen och riksdagen. Arbetet ledde bl.a. till att regeringen inför 2006 gav bostadskreditnämnden i uppdrag att införa en riskbaserad redovisning av sin garantiverksamhet i åiterrapporteringen till regeringen. Arbetet bedöms även ha medfört ett tätare samarbete mellan statens garantimyndigheter.

Riksgäldskontoret lämnade i mars 2006 en rapport som syftar till att få till stånd en gemensam redovisning av kostnader och risker inom det statliga kreditområdet. Rapporten var ett resultat av ett samarbete med Centrala studiestödsnämnden, Närings- och teknikutvecklingsverket, SIDA, Statens energimyndighet och Ekonomistyrningsverket. Arbetet har sökt tydliggöra gränsen mellan lån och bidrag samt fastställa enhetliga värderingsprinciper för lån. Tanken är att utlåningsmyndigheternas redovisningar skall utgöra ett bättre underlag för statsmakternas uppföljning och utvärdering av kreditverksamheten samt ett bättre beslutsunderlag för framtida kreditgivning. Rapporten bereds för närvarande i Regeringskansliet.

Insättningsgarantinämnden

De förslag beträffande bl.a. ett reformerat garantisystem som lämnades i betänkandet Reformerat system för insättningsgaranti (SOU 2005:16) har remissbehandlats (Fi2005/1477) och bereds för närvarande inom Regeringskansliet.

Insättningsgarantidirektivet (94/19/EEG) är ett minimidirektiv, vilket har medfört att det finns en mängd olika former av insättningsgarantisystem inom EU. Sådana olikheter ger upphov till konkurrenssnedvridning och kan utgöra etableringshinder för institut som vill driva verksamhet i filialform i flera länder. Delvis mot bakgrund av de problem som uppmärksammats med anledning av Nordeas planerade ombildning till europabolag har det därför inom EU inletts en översyn av det EG-direktiv som ligger till grund för de europeiska insättningsgarantiordningarna. Kommissionen genomförde under 2005 en bred konsultation och resultaten av denna skall enligt tidsplanen redovisas hösten 2006.

15.4 Resultatredovisning

15.4.1 Resultat

Riksgäldskontoret

Riksgäldskontorets garantiportfölj uppgick till 58 miljarder kronor 2005, varav 4,7 miljarder kronor avser den särskilda garantireserven för bostadsfinansieringsföretaget Venantius AB (se tabell nedan). Därtill tillkommer garantikapital till internationella finansieringsinstitutioner på 82 miljarder kronor som hanteras av Finansdepartementet och Utrikesdepartementet samt garantiåtaganden av affärsverken på 0,4 miljarder kronor. Kontorets portfölj är i hög grad koncentrerad till ett fåtal stora objekt; Öresundsbron står för drygt hälften av åtagandena och ännu mer i riskhänseende.

Tabell 15.1 Uppgifter om Riksgäldskontorets garantiverksamhet 2001-2005

Miljoner kronor

	2001	2002	2003	2004	2005
Garantiåtaganden					
- Ordinarie reserv	143 305	69 834	68 496	64 107	53 271
- Venantius AB	16 023	13 640	9 885	6 515	4 750
Garantiavgifter ¹	132	104	46	34	24
Anslagsmedel ²	1 016	108	201	141	141
Återvinningar	9	9	7	8	11
Kostnader ³	36	34	30	28	30
Saldo på garantireserver⁴					
- Ordinarie reserv	1 040	1 233	1 474	1 629	1 748
- Venantius AB	500	515	531	543	551

¹ Ej periodiserade avgifter.² Avsatta anslagsmedel motsvarande subventionerade avgifter för respektive år.³ Avser kostnader för administration och infrianden.⁴ Avser de medel som avsatts på räntekonto i Riksgäldskontoret för framtida infrianden av garantier, inklusive räntor.

Inbetalda avgifter till den ordinarie garantireserven uppgick till 165 miljoner kronor 2005, varav anslagsmedel som ersätter garantiavgifter stod för 141 miljoner kronor. Kostnaderna i garantisystemet steg till 30 miljoner kronor där kostnaderna för garantiinfrianden uppgick till endast 0,2 miljoner kronor. Under 2005 återvanns 11 miljoner kronor i fodringar för infriade garantier vilket innebär att totalt 50 miljoner kronor återvunnits sedan 1998. I resterande fodringar, drygt 300 miljoner kronor, är möjligheterna till återvinning begränsad. Sammantaget uppgick det ackumulerade belopp i den ordinarie garantireserven till 1 748 miljoner kronor.

Riksgäldskontoret har i sin löpande bevakning av garantier reviderat ned förväntade förluster i den ordinarie garantiportföljen med 0,2 miljarder kronor under 2005 till 2,2 miljarder kronor. Förändringen beror dels på att riskerna i garantier till hypoteksinstitut har minskat, dels på att riskbufferten i Nordiska Investeringsbanken fortsatt att öka.

Nuvarande saldo på ordinarie garantireserv (1,7 miljarder kronor) tillsammans med nuvärdet av de avgifter som beräknas inflyta (1,4 miljarder kronor) summerar garantitillgångarna till 3,1 miljarder kronor. Garantitillgångarna är därmed större än förväntade förluster.

Särskilt åtagande för Venantius AB

Venantius AB:s huvudsakliga uppgift är att på ett ansvarsfullt sätt hantera obeståndssituationer i den övertagna stocken av bostadskrediter och att i det arbetet beakta statens totala kostnader i samband med låneförvaltningen. I uppdraget ingår att, i den takt det är möjligt, återföra kreditengagemang till den reguljära kreditmarknaden, så att staten kan få tillbaka det kapital som avsatts till verksamheten.

Venantius AB har under 2005 fortsatt att utvecklas väl och utlåningsportföljen har genom försäljning av lån till banker och hypoteksbolag fortsatt att minska. Sannolikheten för att utställda kreditgarantier på 4,8 miljarder kronor skall infrias bedöms därmed som små. Riksgäldskontoret sänkte därför avsättningen för förväntad förluster från 50 miljoner kronor 2004 till 10 miljoner kronor 2005. Före 2004 uppgick reserveringen till 300 miljoner kronor.

De medel som finns avsatta i särskild garantireserv för Venantius AB, totalt 551 miljoner kronor, bedöms därmed som mer än tillräckliga. Regeringens ambition är att slutreglera den separata garantireserven när garantierna till Venantius AB helt har avvecklats.

Senare års positiva utvecklingen i Venantius AB:s finanser innebär att regeringen i Riksgäldskontorets regleringsbrev för 2006 minskade ramen för de garantiåtaganden som bolaget kan i kläda sig från 22 till 10 miljarder kronor.

Garantikapital till internationella finansiella institutioner

Förutom garantireserven för Venantius finns en särskild reserv för garantikapital till internationella finansiella institutioner. Ett infriande av en sådan garanti medför att reserven belastas vartefter motsvarande belopp avräknas från anslag inom respektive departements ansvarsområde. Förfarandet innebär att saldot på denna särskilda garantireserv normalt kommer att vara noll kronor. Kostnaden för dessa åtaganden görs synlig genom att ändamålet för de anslag som täcker kapitaltillskottet har vidgats till att även gälla infrianden av garantikapital.

Lån med kreditrisk

Riksgäldskontoret lån med kreditrisk uppgick till drygt 13 miljarder kronor i slutet av 2005. De största låntagarna är Botniabanan AB (7,8 miljarder kronor) och Svensk-Danska broförbindelsen AB (SVEDAB, 3,9 miljarder kronor).

Tabell 15.2 Riksgäldskontorets lån med kreditrisk

Miljoner kronor, per 31 december 2005

Låneram	Utestående lån	Nedskrivning förväntade kreditförluster
A-train AB	1 000	1 000
Svedab AB	¹	3 886
Botniabana	15 000	7 795
SJ AB	2 000	0
Övriga		392
Summa	13 073	-2 000

¹ 2 600 miljoner kronor i prisnivå jan 1997 jämte kapitaltjänstkostnader och mervärdeskatt.

Riksgäldskontoret redovisar sedan 2004 sina lån till verkligt värde i stället för till nominellt belopp, bl.a. som ett resultat av synpunkter från Riksrevisionen. Utlåningen till SVEDAB skrevs därför ned med 1,9 miljarder kronor vid årsskiftet 2004/05 på grund av förväntade kreditförluster. Denna värdering kvarstår.

Sedan några år tillbaka tar Riksgäldskontoret ut avgifter för kreditrisken i de nya lån som ges. Inbetalda kreditriskavgifter (9,1 miljoner kronor 2005) förs tills statsbudgeten. Det finns dock inga reserver som i dag kan täcka eventuella framtida kreditförluster.

Insättningsgarantinämnden

Insättningsgarantin och investerarskyddet finansieras genom avgifter från de institut som omfattas av systemen.

Reglerna avseende avgiftsuttaget för insättningsgarantin ändrades den 1 juli 2005. Från och med detta datum gäller att den sammanlagda årliga avgiften skall uppgå till 0,1 procent av de garanterade insättningarna.

För 2006 har IGN beslutat att det sammanlagda avgiftsbeloppet för de institut som omfattas av insättningsgarantin uppgår till drygt 527 miljoner kronor. Nämnden kommer under andra halvåret 2006 att besluta om avgifter för del av kalenderåret 2005 avseende de institut som då påbörjade sin verksamhet.

I IGN:s uppdrag ingår att förvalta de avgifter som på förhand tas ut för att täcka framtida ersättningsfall inom insättningsgarantin. Målet för förvaltningen är att uppnå en god avkastning samtidigt som riskspridning och betalningsberedskap upprätthålls. Marknadsvärdet på de förvaltade medlen uppgick den 30 juni 2006 till 15,6 miljarder kronor.

Mot bakgrund av att avkastningen i den förvaltningsmodell som IGN valt inte nådde upp till uppställda mål under ett flertal år, trots höga kostnader för förvaltningen, fick IGN i regleringsbrevet för 2005 i uppdrag av den tidigare regeringen att se över formerna för förvaltningen av de avgifter som tas ut för insättningsgarantin. Enligt beslut av nämnden förvaltas därför avgiftsmedlen sedan den 15 april 2005 av Kammarkollegiet, som fått i uppdrag att bedriva en passiv förvaltning (indexförvaltning) (Fi2005/1351).

Under 2005 gav förvaltningen en avkastning på 4,64 procent jämfört med 4,54 procent för jämförelseindex. Anledningen till att resultatet översteg index var att den aktiva förvaltning som bedrevs under inledningen av 2005 genererade en överavkastning i förhållande till index.

För investerarskyddet tas avgifter enbart ut för att täcka IGN:s kostnader för att administrera skyddet. Utbetalningar av ersättningsfall finansieras temporärt med investerarskyddets (IGN:s) lagstadgade obegränsade kredit i Riksgäldskontoret och genom att instituten i efterhand betalar in avgifter.

I juni 2004 försattes det svenska värdepappersbolaget CTA Lind & Co Scandinavia AB i konkurs då det upptäcktes att kundklientmedel hade frånhänts bolaget. IGN fick därmed sitt första ersättningsfall, sedan skyddet infördes 1999. IGN inledde ett omfattande utredningsarbete till följd av de oegentligheter som hade försiggått i bolaget, något som komplicerades av att den del av bolagets verksamhet som ersättningsfallet avser, har bedrivits i Italien och att vederbörlig bokföring saknas. Utbetalning av ersättning på totalt omkring 100 miljoner kronor till omkring 1 200 italienska investerare har påbörjats under 2006 och kommer att fortsätta under 2007. IGN:s kostnader för att administrera ersättningsfallet har hittills uppgått till 5,5

miljoner kronor, varav 4,5 miljoner kronor belöper på 2005.

Den 28 augusti 2006 försattes Custodia Credit AB i konkurs, vilket innebär att IGN hanterar ytterligare ett ersättningsfall. Förberedelser inför att ta emot Custodia har pågått inom IGN sedan Finansinspektionen i januari 2006 återkallade bolagets tillstånd att som kreditmarknadsbolag driva finansieringsrörelse. Återkallelsen skedde till följd av allvarliga brister i hanteringen av kreditgivningen, samt bristande intern styrning och kontroll.

En viktig del i nämndens arbete är att samarbeta med företrädare för utländska ersättningsssystem där gemensamma intressen finns. Detta gäller särskilt i de fall då eventuella ersättningsfall omfattas både av hemlandets och av värdlandets ersättningsssystem. Nämnden söker löpande ökade kontakter med företrädare för utländska garantisystem. IGN har etablerat samarbetsavtal med de ersättningsssystem, där ett eventuellt ersättningsfall kan komma att generera utbetalningar från både det svenska och det utländska systemet. Även i relation till vissa andra ersättningsssystem har IGN upprättat samarbetsavtal. Under 2005 arbetade nämnden för att få till stånd samarbetsavtal med insättningsgarantisystemen i Norge och Polen. Något nytt samarbetsavtal har dock ännu inte slutits.

15.4.2 Analys och slutsatser

Målet för verksamhetsområdet har i allt väsentligt uppfyllts.

Riksgäldskontoret bedöms ha uppfyllt målet om en ekonomiskt ansvarsfull prövning och hantering av garantier. Målet om långsiktig kostnadstäckning har varit styrande i garantiverksamheten och planliga reservationer av medel för att täcka framtida infrianden har avsatts. Regeringen noterar dock att de avgifter som förväntas ackumuleras väsentligen överstiger förväntade förluster i garantiåtagandena. Samtidigt är man medveten om att målet om full kostnadstäckning är av långsiktig karaktär och att kostnadsutvecklingen för infrianden har varit särskilt förmånlig de senaste åren. Det är därför för tidigt att bedöma om kontoret är framgångsrik i sin avgiftsättning eller ej. Man får heller inte glömma att sammansättningen av Riksgäldskontorets

garantiportfölj, med en rad stora engagemang, gör det svårt att vid varje tidpunkt uppfylla målet om full kostnadstäckning. I ljuset av detta är kontorets arbete med att fortlöpande utveckla och förbättra metoder för prissättning och riskbedömning av särskilt värde.

Riksgäldskontoret har även i övrigt fortsatt att utveckla garantihanteringen i staten och agera professionellt i de frågor som uppstått. Bland annat bedöms arbetet med en samordnad hantering av statens garantier leda till en ökad helhetsbild och överblick över statens samlade garantiåtagande. Även kontorets (och övriga myndigheters) arbete med att utveckla kreditverksamheten är av stort värde och leder till en bättre överblick och styrning av kredithanteringen i staten.

IGN har redovisat verksamheten i enlighet med uppställda krav. Målen för verksamheten har i allt väsentligt uppnåtts även om hanteringen av ersättningsfallen av olika skäl tagit lång tid.

Det förvaltningsanslag som IGN anvisas årligen är inte anpassat efter den verksamhet som skall bedrivas när ersättningsfall uppkommer. Det är inte möjligt att i förväg göra en uppskattning av förvaltningskostnaderna vid ersättningsfall då förekomsten av dessa beror på omständigheter som IGN inte själva råder över.

För att lösa problemet med IGN:s förvaltningsanslag bör anslaget fr.o.m. 2007 höjas med 10 miljoner kronor, som ställs till regeringens disposition på en särskild anslagspost. I händelse av ersättningsfall kan dessa medel, efter regeringsbeslut, ställas till IGN:s disposition. Anslagsposten kommer således inte att kunna utnyttjas av IGN i situationer utan ersättningsfall.

15.5 Politikens inriktning

En ny garantimodell för staten infördes 1997 (prop. 1996/97:1, bet. 1996/97:FiU1, rskr. 1996/97:53) och den 1 januari 1998 trädde garantiförordningen (1997:1006) i kraft. Avsikten med garantimodellen är dels att kostnaderna för statens garantigivning skall vara synliga, dels att verksamheten skall vara långsiktigt finansiellt självbärande. Från och med 2002 omfattar principerna i den nya garantimodellen även s.k. äldre garantier som utfärdats före införandet av

den nya modellen. En närmare redovisning av garantimodellen och av statens totala garanti-givning återfinns i regeringens skrivelse Årsredovisning för staten 2005 (skr. 2005/06:101).

Regeringens inriktning är att fortsatt värna de principer som ligger till grund för garantimodellen och arbeta för en ökad översikt och kontroll av de risker som finns i statens samlade garantiportfölj. Motsvarande inriktning gäller för statens krediter där inriktningen är att söka nå mer enhetliga principer i värdering och prissättning av de krediter som ingår i statens kreditportfölj. Syftet är även här att staten skall nå ökad risktransparens och helhetssyn och därigenom få underlag för en bättre styrning och uppföljning av den statliga kreditgivningen.

För Riksgäldskontorets del är uppdraget, liksom tidigare, att se till att statens risk i samband med garantier begränsas, att statens rätt med anledning av garantier tryggas och att uppföljning och redovisning sker. I stort handlar det om att fortsätta värna de grundläggande principerna i garantimodellen samt kontinuerligt utveckla och effektivisera statens risktagande i de garantier som staten ställer ut.

För IGN:s del är uppdraget, liksom tidigare, att fatta beslut om uttag av de årliga avgifterna och att förvalta avgiftsmedlen så att en långsiktigt god avkastning erhålls, att hantera ersättningsfall på ett korrekt och effektivt sätt och att ha ett etablerat samarbete med företrädare för utländska ersättningssystem.

15.6 Överföring av Venantius AB:s statsgaranterade lån

Regeringens förslag: Regeringen bemyndigas att ge Riksgäldskontoret i uppdrag att mot fullt vederlag överta gäldenärsansvaret för Venantius AB:s statsgaranterade obligationslån jämte samtliga bolagets utestående åtaganden på derivatmarknaden och förvalta övertagna skuldinstrument intill dess de förfaller.

Skälen för regeringens förslag: Venantius AB är ett kreditmarknadsbolag som ägs av staten. Bolaget bildades 1995 i syfte att från SBAB ta

över vissa statliga bostadslån med hög risk för kreditförluster och hantera dessa på ett för staten så förmånligt sätt som möjligt. Sedan 1997 har Venantius även i uppdrag att driva och avveckla resterande tillgångar och åtaganden inom Securum/Retriva koncernen. När Venantius har avvecklat sina åtaganden från den ursprungliga kreditstocken samt från Securum/Retriva koncernen, skall bolaget avvecklas.

Venantius uppdrag är att återföra kreditengagemang till kreditmarknaden, så att staten kan få tillbaka det kapital som tidigare satts in i verksamheten. De senaste årens förmånliga utveckling har inneburit att bolaget genom försäljning av lån till banker och hypoteksbolag kontinuerligt kunnat reducera sin kreditportfölj. Bolagets utlåning till allmänheten är idag betydligt mindre än bolagets eget kapital och är således helt finansierad med eget kapital. Eftersom Venantius, som är ett avvecklingsbolag, inte bedriver någon nyutlåning föreligger inte längre något behov externt av finansiering av bolagets verksamhet.

Venantius har därför i en skrivelse (daterad 2006-08-16) till regeringen föreslagit att staten övertar gäldenärsansvaret för bolagets kvarvarande statsgaranterade obligationslån jämte utestående ränte- och valutasäkringar på derivatmarknaden och att Riksgäldskontoret biträder vid övertagandet. Genom övertagandet minskar bl.a. Venantius kostnader för administration. Utställda obligationer med tillhörande ränte- och valutasäkringar uppgår till ca 4,5 miljarder kronor (marknadsvärdet på obligationerna samt övriga åtagande bestäms per dagen för övertaget) med varierande löptid fram till och med 2013. Möjligheterna att lösa in lånen i förtid anses vara begränsade.

Regeringen anser att staten, som en naturlig del i avvecklingen av Venantius, genom Riksgäldskontoret bör överta gäldenärsansvaret för bolagets statsgaranterade skuldinstrument. Skuldinstrumenten skall förvaltas av Riksgäldskontoret in till dess de förfaller senast 2013. Övertagandet sker mot att Venantius till Riksgäldskontoret betalar ett kontantbelopp motsvarande marknadsvärdet för åtagandena, beräknat utifrån kontorets upplåningskostnader. Även Riksgäldskontorets övriga kostnader hänförliga till övertagandet skall täckas med medel från Venantius. Regeringen avser att ge

Riksgäldskontoret det uppdrag som behövs för denna förvaltningsuppgift.

Det totala beloppet för den obligationsstock och utestående åtaganden på derivatmarknaden som staten föreslås överta beräknas uppgå till ca 4,5 miljarder kronor. Exakt värde på åtagandena fastställs per dagen för övertagandet. Transaktionen har inga effekter på statsskulden, eftersom skulden ökar med ett belopp motsvarande övertagandet och sedan minskar med samma belopp genom betalningen från Venantius. Övertagandet påverkar däremot statsbudgetens saldo (lånebehovet) positivt med ca 4,5 miljarder kronor då betalningen från Venantius redovisas på inkomstitel på statsbudgeten.

Venantius emissioner på marknaden har i olika former sedan 1995 garanterats av

Riksgäldskontoret inom ramen för ett totalbelopp. De senaste årens förmånliga finansiella utveckling i bolaget innebär att regeringen inför 2006 beslöt att minska tilldelad garantiram från 22 miljarder kronor till 10 miljarder kronor. I samband med flytten av obligationsstocken och åtaganden på derivatmarknaden till Riksgäldskontoret kommer nämnda garantier att avvecklas. Detsamma gäller inbetalda garantiavgifter på ca 0,55 miljard kronor som för Venantius del satts av på en särskild garantireserv i Riksgäldskontoret. Som en följd av övertagandet återförs detta belopp på ca 0,55 miljarder kronor till statsbudgeten. Beloppet redovisas såväl på inkomstitel som under Riksgäldskontorets nettoutlåning och påverkar därför inte statsbudgetens saldo (lånebehovet).

16 Tillsyn av spelmarknaden

16.1 Omfattning

Tillsyn av spelmarknaden omfattar frågor om tillsyn och reglering av spelmarknaden.

Lotteriinspektionen är central förvaltningsmyndighet på spel- och lotteriområdet. Myndighetens uppgifter innefattar bl.a. tillståndsgivning och typgodkännande samt tillsyn av spelmarknaden. I detta ingår bl.a. åtgärder för att motverka illegalt spel och utfärdande av förelägganden samt yttranden till domstol. Lotteriinspektionen ansvarar även för utbildning och information, bl.a. till handläggare hos länsstyrelser och kommuner. Inspektionen skall också informera regeringen om utvecklingen på spelmarknaden såväl nationellt som internationellt.

16.2 Mål

Målet för spelpolitiken är en sund och säker spelmarknad där sociala skyddsintressen och efterfrågan på spel tillgodoses under kontrollerade former. Överskottet från spel bör värnas och alltjämt vara förbehållet det allmänna eller allmännyttiga ändamål, dvs. föreningslivet, hästsporten och staten.

Ovanstående mål är fastlagt av riksdagen (prop. 2002/03:93, bet. 2002/03:KrU8, rskr. 2002/03:212). Resultatbeskrivningen i det följande görs i förhållande till detta mål. I den mån regeringen bedömer att indelning i politikområden eller mål för dessa bör ändras återkommer regeringen vid ett senare tillfälle.

16.3 Insatser

Lotteriinspektionen har fortsatt den utveckling som inleddes 2004 och som inneburit att verksamheten allt mer inriktats på att säkerställa att de sociala skyddsintressena tillgodoses. Detta har bland annat inneburit att myndighetens tillsynsinsatser i allt större utsträckning kommit att omfatta frågor som rör åldersgränser och spelansvar samt motverkande av creditspel och kriminalitet. Myndigheten har under året även deltagit i ett antal tillsynsärenden inom ramen för den s.k. kroganeringsgruppens arbete. Myndigheten har också haft kontakter med polisen bland annat i fråga om misstänkt olagligt spel på automater. Inspektionen genomförde 6 553 kontroller under 2005, vilket är en ökning med 14 procent jämfört med 2004.

Internetpoker erbjuds i stor skala av kommersiella spelbolag som bedriver gränsöverskridande verksamhet. Dessa bolag riktar omfattande marknadsföringsåtgärder mot den svenska marknaden. Under de senaste åren har sådant spel således ökat mycket kraftigt. Mot denna bakgrund beslutade den tidigare regeringen den 24 november 2005 att lämna AB Svenska Spel tillstånd att anordna poker över Internet med förhoppningen att det växande spelintresset skulle kanaliseras till ett annat alternativ som i högre grad tog hänsyn till sociala skyddsintressen. Tillståndet är förenat med ett antal villkor i syfte att i största möjliga utsträckning motverka sociala skadeverkningar och underårigt spel. Avsikten är att utvärdera verksamheten våren 2007.

Den 27 januari 2006 presenterade Lotteriutredningen sitt slutbetänkande Spel i en föränderlig värld (SOU 2006:11). Utredningen

hade i uppdrag att se över lagstiftningen inom spelområdet mot bakgrund av utvecklingen på spelmarknaden och utvecklingen av EG-rätten. Lotteriutredningen föreslår anpassningar med utgångspunkt i det gällande regelverket, men lämnar även förslag på en alternativ modell till reglering som innebär införandet av ett licenssystem. Detta skulle bland annat göra det möjligt för kommersiella anordnare att få tillstånd att anordna spel i Sverige. Utredningens betänkande har remissbehandlats och ärendet utreds inom Regeringskansliet.

Den 20 juni 2006 överlämnade Kasinoutvärderingen betänkandet Internationella kasinon i Sverige, En utvärdering (SOU 2006:64). Utredningen hade bl.a. i uppdrag att kartlägga förekomsten av sociala eller hälsomässiga skadeverkningar, i synnerhet problem med spelberoende, och brottslighet i samband med den ”internationella” kasinoverksamhet som bedrivs i Göteborg, Malmö, Stockholm och Sundsvall av AB Svenska Spel (genom deras dotterbolag Casino Cosmopol) med tillstånd av regeringen.

Utredningens slutsats är att etableringen av kasinona i sig knappast kan sägas ha ökat spelberoendeproblematiken. Även om den pågående forskningen om effekterna av kasinotableringen inte är slutrapporterad, tyder de preliminära resultaten på att det inte finns direkta och tydliga samband mellan kasinotableringen och spelproblem på de studerade orterna.

16.4 Resultatredovisning

16.4.1 Resultat

Spelmarknaden

Under 2005 minskade omsättningen på den reglerade svenska spelmarknaden med 2,5 procent till 35,6 miljarder kronor. Detta utgör ett trendbrott, då omsättningen ökat under många år i följd. AB Trav och Galopp (ATG) gick dock emot denna trend och noterade en ökning av omsättningen med 2 procent. Även om den reglerade delen av marknaden minskade är det föga sannolikt att den totala omsättningen minskade, om hänsyn även tas till spel hos aktörer som saknar tillstånd att anordna spel i Sverige. Sådana anordnare förefaller fortsatt ha

en stor – och enligt vissa ökande – andel av Internetspelsmarknaden. I dagsläget går det dock inte att med säkerhet uttala sig om hur stor denna andel är.

Den tidigare regeringen gav AB Svenska Spel och ATG i uppdrag att senast i samband med årsredovisningen redovisa de åtgärder som bolagen vidtagit i syfte att säkra de sociala skyddshänsynen. AB Svenska Spel har i en skrivelse till regeringen redovisat detta. Bolaget arbetar för att minimera negativa sociala konsekvenser som kan uppstå i samband med spelverksamhet. Detta gäller också för ATG.

Tillsynen av spelmarknaden

Lotteriinspektionens tillsynsverksamhet har under 2005 fortsatt att ha en inriktning som i större utsträckning prioriterar motverkandet av sociala skadeverkningar. Exempelvis har man under 2005 genomfört 919 kontroller med inriktning mot åldersgränser m.m., att jämföra med 367 sådana kontroller under föregående år. Myndighetens tillsyn över AB Svenska Spel och ATG har även i övrigt förändrats, då de kontrollprogram som tidigare användes har ersatts av ett tillsynsarbete som i högre grad omfattar anordnarens interna rutiner, dokumentation och liknande. Denna förändring bedöms medföra såväl kvalitetsförbättringar som en effektivisering. Tillsynen över illegalt spel har koncentrerats till att beivra illegalt automatspel enligt lagen (1982:636) om anordnande av visst automatspel. Effekten av tillsynen på det illegala automatspelet är dock inte känd. Beträffande otillåtet främjande av deltagande i lotterier kunde, i samband med att Regeringsrätten i oktober 2004 slagit fast att den svenska lotterilagen är i överensstämmelse med EG-rätten, noteras en tillfällig nedgång när det gäller marknadsföringen av utländska lotterier. Därefter har marknadsföringen ökat mycket kraftigt och Lotteriinspektionen har vidtagit tillsynsåtgärder genom såväl förelägganden som polisanmälningar. Trots att bland annat ett antal chefredaktörer för dagstidningar har dömts till dagsböter för brott mot lotterilagen (1994:1000) tycks effekten av tillsynen vara mycket begränsad. En bidragande orsak till detta torde vara att verkställigheten av Lotteriinspektionens tillsynsbeslut i många fall fördröjs till följd av överklaganden.

16.4.2 Analys och slutsatser

Lotteriinspektionen har under året fortsatt att utveckla verksamheten i en riktning som innebär att myndigheten i allt högre grad bidrar till att motverka potentiella sociala skadeverkningar av spel. Även i fråga om spelsäkerhet och tillgodoseende av konsumentskyddsintresset bedöms genomförda förändringar som positiva.

Budgetförslag för anslaget 2:1 *Lotteriinspektionen* redovisas i utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid.

16.5 Politikens inriktning

Regeringens ambition är att bedriva en ansvarsfull spelpolitik i syfte att säkerställa en sund och säker spelmarknad.

Statens ansvar är att säkerställa att de oönskade effekterna av anordnandet av lotterier och spel i form av spelberoende m.m. blir så små som möjligt. Staten ansvarar också för att bevaka att olagligt spel begränsas i möjligaste mån. Staten skall därför möjliggöra för de aktörer som har tillstånd att erbjuda spel under sådana former att risken för spelberoende och andra negativa sociala konsekvenser begränsas.

17 Budgetförslag

17.1 2:1 Finansinspektionen

Tabell 17.1 Anslagsutveckling för 2:1 Finansinspektionen

Tusental kronor

År	Utfall	164 147	Anslags- sparande	10 902
2005	Utfall	164 147	Anslags- sparande	10 902
2006	Anslag	186 256 ¹	Utgifts- prognos	185 396
2007	Förslag	187 943		
2008	Beräknat	191 207 ²		
2009	Beräknat	195 292 ²		

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2006 års ekonomiska vårproposition (bet. 2005/06:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2007.

² Motsvarar 187 943 tkr i 2007 års prisnivå.

Anslaget finansierar Finansinspektionens verksamhet exklusive tillståndsprövningen. Prövningen finansieras i sin helhet med avgifter från de ansökande företagen.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 17.2 Offentligrättslig verksamhet

Tusental kronor

Offentlig- rättslig verksamhet	Intäkter till inkomsttitel	Intäkter som får disponeras	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2005	192 000	30 509	32 880	-2 371
Prognos 2006	181 000	43 800	42 000	1 800
Budget 2007	194 000	35 000	41 000	-6 000

Avgifterna regleras i förordningar om avgifter för prövning av ärenden hos Finansinspektionen (2001:911) samt om årliga avgifter för finansiering av Finansinspektionens verksamhet (2002:1042). Avgifterna bestäms med syfte att uppnå full kostnadstäckning.

Regeringens överväganden

Tabell 17.3 Härledning av anslagsnivån 2007–2009, för 2:1 Finansinspektionen

Tusental kronor

	2007	2008	2009
Anvisat 2006 ¹	187 756	187 756	187 756
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris och löneomräkning ²	1 687	4 977	9 095
Beslut	-1 500	-1 526	-1 559
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	187 943	191 207	195 292

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2005 (bet. 2005/06:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2006 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

2006 års tillfälliga förstärkning av anslaget med 2 500 000 kronor upphör 2007 samtidigt som anslaget från och med 2007 permanent tillförs 1 000 000 kronor som förstärkning i samband med reformen om offentliga uppköpserbudanden på aktiemarknaden (Take-over direktivet).

Regeringen föreslår att anslaget för 2007 uppgår till 187 943 000 kronor. För 2008 beräknas anslaget till 191 207 000 kronor och för 2009 till 195 292 000 kronor.

17.2 2:2 Insättningsgarantinämnden

Tabell 17.4 Anslagsutveckling för 2:2 Insättningsgarantinämnden

Tusental kronor

2005	Utfall	7 435	Anslags-sparande	1 947
2006	Anslag	10 090 ¹	Utgifts-prognos	11 065
2007	Förslag	17 669		
2008	Beräknat	17 978 ²		
2009	Beräknat	18 363 ²		

¹ Inklusive förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2007.

² Motsvarar 17 669 tkr i 2007 års prisnivå.

Anslaget finansierar Insättningsgarantinämndens (IGN) administration av ersättningsystemen insättningsgarantin och investerarskyddet. Motsvarande belopp avräknas från efterföljande års avgifter och redovisas mot inkomsttitel i statsbudgeten. Resterande avgiftsmedel placeras på räntekonto i Riksgäldskontoret eller i skuldförbindelser utfärdade av staten.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 17.5 Offentlighetsrättslig verksamhet

Tusental kronor

Offentlig-rättslig verksamhet	Intäkter till inkomsttitel ¹	Intäkter som får disponeras	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2005	5 398	–	7 705	-2 307
Prognos 2006	3 348	–	11 596	-8 248
Budget 2007	15 000	–	7 410	7 360

¹ Beloppet motsvaras normalt av föregående års anslagsförbrukning.

Intäkterna beror på när i tiden kostnaden för administrationen av det pågående ersättningsfallet CTA Lind & Co Scandinavia AB kan återvinnas och redovisas mot inkomsttitel. Detta beräknas ske under 2007.

Regeringens överväganden

Tabell 17.6 Härledning av anslagsnivån 2007–2009, för 2:2 Insättningsgarantinämnden

Tusental kronor

	2007	2008	2009
Anvisat 2006 ¹	7 590	7 590	7 590
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris och löneomräkning ²	79	213	380
Beslut	10 000	10 175	10 393
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	17 669	17 978	18 363

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2005 (bet. 2005/06:FIU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2006 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

IGN har till följd av pågående ersättningsfall CTA Lind & Co Scandinavia AB, som försattes i konkurs 2004, och ett nytt ersättningsfall, Custodia Credit AB, som försattes i konkurs den 28 augusti 2006, haft högre förvaltningskostnader än beräknat under 2006. Vissa arbetsuppgifter som har samband med ersättningsfallen beräknas pågå även under 2007.

Från och med 2007 ökas anslaget med 10 miljoner kronor. Dessa medel kommer endast i händelse av ersättningsfall att ställas till IGN:s disposition.

Regeringen föreslår att anslaget för 2007 uppgår till 17 669 000 kronor. För 2008 beräknas anslaget till 17 978 000 kronor och för 2009 till 18 363 000 kronor.

17.3 2:3 Riksgäldskontoret: Förvaltningskostnader

Tabell 17.7 Anslagsutveckling 2:3 Riksgäldskontoret: Förvaltningskostnader

Tusental kronor

2005	Utfall	262 942	Anslags-sparande	18 245
2006	Anslag	267 805	Utgifts-prognos	263 335
2007	Förslag	270 121		
2008	Beräknat	275 581 ¹		
2009	Beräknat	281 540 ¹		

¹ Motsvarar 270 121 tkr i 2007 års prisnivå.

Anslaget finansierar Riksgäldskontorets (RGK) förvaltningskostnader. Anslaget finansierar även

RGK:s omkostnader i upplåningen och låneförvaltningen samt kostnader för verksamheten inom statens internbank.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Från och med 2002 hanteras samtliga garantier utställda av Riksgäldskontoret i enlighet med den nya garantimodellen. Garantiverksamheten finansieras med riskbaserade avgifter som betalas av garantiobjektet, eller efter beslut av riksdagen, över statsbudgeten om det är fråga om subventioner. Avgifterna, liksom återvinningar på regressfordringar efter infrianden, förs till en garantireserv på ett räntebärande konto i Riksgäldskontoret. Garantireserven skall på sikt täcka förväntade infrianden och administrativa kostnader.

Garantireserven konsolideras med statens finanser i övrigt. Det innebär att influtna avgifter avräknas direkt mot statens upplåningsbehov utan att fonderas. Statsskulden blir därmed i motsvarande mån mindre och statens räntekostnader kan reduceras. Vid eventuella infrianden finns det således inga öronmärkta medel att tillgå utan dessa finansieras i praktiken genom den statliga upplåningen. Eventuella infrianden belastar dock och redovisas mot garantireserven i Riksgäldskontoret.

Intäkter i garantiverksamheten (garantiavgifter, subventionerade avgifter från statsbudgeten samt räntor) och i kreditverksamheten (kreditriskavgifter) uppgick till 235 miljoner kronor 2005. Tillsammans med kostnader på 29 miljoner kronor och minskade reservationer för framtida garantiförluster blev resultatet 423 miljoner kronor. Minskade reserveringarna för framtida garantiförluster berodde bl.a. på att ett antal åtaganden upphörde under året.

För 2007 beräknas resultatet uppgå till 206 miljoner kronor. Avgiftsintäkterna beräknas till 195 miljoner kronor.

Tabell 17.8 Budget för Riksgäldskontorets garantiverksamhet

Tusental kronor

Offentlig-rättslig verksamhet	Intäkter som får disponeras	Kostnader	Förändring i reservering för framtida garanti-förluster	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2005	235 339	-29 346	217 000	422 993
Prognos 2006	195 910	-35 904	50 000	210 000
Budget 2007	195 000	-35 000	46 000	206 000

Verksamheten inom Statens internbank i Riksgäldskontoret finansieras sedan 2003 via förvaltningskostnadsanslaget samtidigt som verksamhetens avgifter förs till inkomsttitel 2557 Avgifter till statens internbank i Riksgäldskontoret.

Avgifterna skall utformas som ett styrmedel i strävan att effektivisera den finansiella verksamheten inom staten och skall sammantaget täcka verksamhetens kostnader. Riksgäldskontoret har även möjlighet att ta kostnadstäckande avgifter av kunder som inte är myndigheter eller av verksamheter inom andra samhällssektorer än den statliga.

Resultat uppgick till 0,24 miljoner kronor 2005 och beräknas uppgå till noll kronor för 2006 och 2007.

Tabell 17.9 Budget för in- och utlåningsverksamheten i Statens internbank i Riksgäldskontoret

Tusental kronor

Offentlig-rättslig verksamhet	Intäkter till inkomsttitel	Intäkter som får disponeras	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2005	6 905	–	-6 660	245
Prognos 2006	5 800	–	-5 800	0
Budget 2007	5 000	–	-5 000	0

Regeringens överväganden

Tabell 17.10 Härledning av anslagsnivån 2007–2009, för 2:3 Riksgäldskontoret: Förvaltningskostnader

Tusental kronor

	2007	2008	2009
Anvisat 2006 ¹	267 805	267 805	267 805
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris och löneomräkning ²	2 316	7 776	13 735
Beslut			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	270 121	275 581	281 540

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2005 (bet. 2005/06:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2006 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

Regeringen föreslår att anslaget för 2007 uppgår till 270 121 000 kronor. För 2008 beräknas anslaget till 275 581 000 kronor och för 2009 till 281 540 000 kronor.

17.4 2:4 Bokföringsnämnden

Tabell 17.11 Anslagsutveckling 2:4 Bokföringsnämnden

Tusental kronor

År	Utfall	Anslags-sparande	Utgifts-prognos
2005	7 620		1 787
2006	Anslag 8 291		8 382
2007	Förslag 8 367		
2008	Beräknat 8 500 ¹		
2009	Beräknat 8 680 ¹		

¹ Motsvarar 8 367 tkr i 2007 års prisnivå.

Anslaget finansierar Bokföringsnämndens (BFN) verksamhet. BFN är statens expertorgan avseende redovisningsfrågor. Nämnden utfärdar kompletterande normgivning, biträder Regeringskansliet i redovisningsfrågor och yttrar sig över författningsförslag m.m.

Regeringens överväganden

Tabell 17.12 Härledning av anslagsnivån 2007–2009, för 2:4 Bokföringsnämnden

Tusental kronor

	2007	2008	2009
Anvisat 2006 ¹	8 291	8 291	8 291
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris och löneomräkning ²	76	209	389
Beslut			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	8 367	8 500	8 680

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2005 (bet. 2005/06:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2006 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

Regeringen föreslår att anslaget för 2007 uppgår till 8 367 000 kronor. För 2008 beräknas anslaget till 8 500 000 kronor och för 2009 till 8 680 000 kronor.

17.5 2:5 Avsättning för garantiverksamhet

Tabell 17.13 Anslagsutveckling 2:5 Avsättning för garantiverksamhet

Tusental kronor

År	Utfall	Anslags-sparande	Utgifts-prognos
2005	1 392		0
2006	Anslag 1 400		1 400
2007	Förslag 1 400		
2008	Beräknat 1 400		
2009	Beräknat 1 400		

Anslaget finansierar garantiavgift för Sveriges Hus i Sankt Petersburg. I enlighet med garantimodellen skall även anslaget kunna belastas om garantier till vissa internationella finansieringsinstitut behöver infrias.

Regeringens överväganden

Tabell 17.14 Härledning av anslagsnivån 2007–2009, för 2:5 Avsättning för garantiverksamhet

Tusental kronor

	2007	2008	2009
Anvisat 2006 ¹	1 400	1 400	1 400
<i>Förändring till följd av:</i>			
Beslut			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	1 400	1 400	1 400

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2005 (bet. 2005/06:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

Regeringen föreslår att anslaget för 2007 uppgår till 1 400 000 kronor. För 2008 och 2009 beräknas anslaget till 1 400 000 kronor.

17.6 Premiepensionsmyndigheten

Premiepensionsmyndighetens (PPM) verksamhet finansieras främst med avgifter från pensionssparare. Vidare medges lån hos Riksgäldskontoret för rörelsekapitalbehov och för investeringar i anläggningstillgångar. Därutöver har PPM en rörlig kredit för att kunna sköta handeln med fondandelar.

Tabell 17.15 PPM:s kreditutnyttjande

Tusental kronor

	Akkumulerad utnyttjad ram 2005-12-31	Akkumulerad ram 2006 (prognos)
Rörelsekapital	1 617	1 609
Anläggningstillgångar	93	93

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 17.16 Offentligrättslig verksamhet

Tusental kronor

Offentlig-rättslig verksamhet	Intäkter som får disponeras
Utfall 2005	336 000
Prognos 2006	355 000
Budget 2007	389 000

Utgifterna för PPM:s administration täcks med avgifter som tas ut från pensionsspararna. I

utgifterna ingår även kostnader för skulden i Riksgäldskontoret avseende räntekontokredit för rörelsekapitalbehov. Denna skuld byggdes upp i samband med uppbyggnaden av PPM när behållningarna inom systemet var betydligt lägre än i dag. PPM skall ha reducerat skulden till omkring 2018 och på detta sätt belastas flera generationer pensionssparare av uppbyggnadskostnaderna för PPM.

Regeringens överväganden

Regeringen avser i likhet med 2006 att i regleringsbrev för budgetåret 2007 ange den maximala nivån för Premiepensionsmyndighetens driftskostnader.

Regeringens förslag: Regeringen bemyndigas att för 2007 besluta om en rörlig kredit i Riksgäldskontoret om högst 4 000 000 000 kronor för att tillgodose Premiepensionsmyndighetens behov av likviditet i handeln med fondandelar.

Skälen för regeringens förslag: PPM har en särskild kredit enligt 23 § lagen (1996:1059) om statsbudgeten. Krediten skall användas för att finansiera likviditetsbehovet i samband med den dagliga fondhandeln inom PPM. Behovet av krediten föranleds av det underskott som uppstår på grund av samtidiga köp- och säljtransaktioner med olika likviddaggar för fonderna och behovet av handelslager i syfte att effektivisera handeln. De faktorer som har betydelse för utvecklingen av behovet av krediten är antalet fondbyten, värdet av pensionsspararnas konton, tidsmässig koncentration av fondbyten, samt eventuella avslut av fonder.

Den beviljade krediten enligt 23 § budgetlagen kan inte övertrasseras. Om kreditbehovet överstiger beviljad kredit, tvingas PPM att skjuta fram köporder som tidigast kan genomföras när likviditeten är återställd.

Under 2005 fördubblades antalet fondbyten jämfört med året innan. Under 2005 genomfördes ca 1,2 miljoner fondbyten och under innevarande år beräknas antalet fondbyten öka till ca 1,8 miljoner. Huvuddelen av medlen inom premiepensionssystemet är placerade i aktiefonder med hög exponering för dagliga kurs-

förändringar. I samband med att aktiemarknaden föll under våren ökade också pensionsspararnas bytesaktivitet. Det förekommer också en tidsmässig koncentration av fondbyten, t.ex. i samband med månadsskiften. Pensionsspararnas genomsnittliga behållning på premiepensionskontona ökar stadigt varje år. Under 2005 var behållningen i genomsnitt 35 000 kronor och i år uppgår den till 42 000 kronor. Behållningarna antas öka med 15 procent årligen framöver. Ökningen följer av att det tillförs nya pensionsrätter till pensionsspararnas konton årligen och att det därutöver sker en värdetillväxt. Behov av kredit uppstår även i samband med att en fond i premiepensionssystemet avregistreras. För närvarande finns drygt 700 fonder i systemet. Av dessa fonder har (utöver Premiesparfonden) 31 fonder ett placerat kapital hos PPM överstigande 1 miljard kronor och ytterligare 88 fonder har ett placerat kapital överstigande 300 miljoner kronor. När en fond avregistreras uppgår finansieringsbehovet under ett antal dagar till ett belopp motsvarande marknadsvärdet av PPM:s samlade innehav i fonden.

Mot bakgrund av att PPM:s kreditbehov för fondhandel ökat påtagligt höjdes kreditramen

under 2005 från 250 miljoner kronor till 750 miljoner kronor. Ett bemyndigande finns för innevarande år som omfattar 3 000 miljoner kronor och sedan senaste halvårsskiftet disponerar PPM hela utrymmet.

Den ökade handeln ställer krav på en fortsatt tillgång till en rörlig fondhandelskredit för 2007. PPM:s behov av denna kredit kan variera kraftigt mellan olika handelsdagar.

Prognosen från PPM visar att behovet under en enskild dag under vissa förutsättningar kan komma att uppgå till ca 3 000 miljoner kronor 2006 och ca 3 500 miljoner kronor 2007. Det kan dock inte uteslutas, på grund av osäkerheten i bedömningen, att kreditbehovet vid vissa tidpunkter kan bli större. På grund av de allvarliga konsekvenser en sådan situation skulle innebära, finns det behov av en utökad kredit om 4 000 miljoner kronor för att täcka extrema utfall av fondhandeln inom premiepensionssystemet. Regeringen föreslår därför att riksdagen bemyndigar regeringen att besluta om en rörlig kredit i Riksgäldskontoret omfattande högst 4 000 miljoner kronor.

18 Riksrevisionen

Riksrevisionen

Riksrevisionen är en del av riksdagens kontrollmakt och ansvarar för granskning av statlig verksamhet. Enligt lagen (2002:1022) om revision av statlig verksamhet m.m. omfattar granskningen såväl effektivitetsrevision som årlig revision. Enligt lagen (2002:1023) med instruktion för Riksrevisionen företräder Riksrevisionen Sverige som det nationella revisionsorganet i internationella sammanhang och får inom sitt verksamhetsområde utföra uppdrag och tillhandahålla tjänster på det internationella området. För sin verksamhet disponerar Riksrevisionen anslagen 90:1 *Riksrevisionen* inom utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning och anslaget 8:6 *Riksrevisionen: Internationellt utvecklingsamarbete* inom utgiftsområde 7 Internationellt bistånd.

18.1 90:1 Riksrevisionen

Tabell 18.1 Anslagsutveckling för 90:1 Riksrevisionen

Tusental kronor

År	Slagslag	Belopp	Anslags- sparande	Utgifts- prognos
2005	Utfall	266 927	8 344	
2006	Anslag	279 987 ¹		281 000
2007	Förslag	282 538		
2008	Beräknat	287 102 ²		
2009	Beräknat	293 170 ²		

¹ Inklusivt tilläggsbudget i samband med 2006 års ekonomiska vårproposition (bet. 2005/06:FIU21) och förslag till tilläggsbudget i samband med denna proposition.

² Motsvarar 279 987 tkr i 2007 års prisnivå.

Under anslaget anvisas medel för Riksrevisionens verksamhet utom Riksrevisionens internationella utvecklingsamarbete som finansieras inom utgiftsområde 7 Internationellt bistånd.

Riksrevisionens styrelses överväganden

Mål för Riksrevisionen

Uppgifter

Riksrevisionen är en myndighet under riksdagen. Riksrevisionens verksamhet tar sin utgångspunkt i den roll och de uppgifter för Riksrevisionen som riksdagen lagt fast i regeringsformen och i övrig lagstiftning. Riksrevisionen reviderar hela beslutskedjan i den verkställande makten och förser riksdagen och regeringen med ett kvalificerat beslutsunderlag. Detta ställer stora krav på myndigheten. Riksrevisionen och dess verksamhet måste därför präglas av hög effektivitet och kvalitet. Riksrevisionen bör sträva efter att utföra sina uppgifter på ett sådant sätt att myndigheten kan betraktas som ett föredöme i statsförvaltningen.

Verksamhetsmål

Uppgifterna för verksamhetsgrenarna årlig revision respektive effektivitetsrevision har av riksdagen lagts fast i lagen (2002:1022) om revision av statlig verksamhet m.m.

Den *årliga revisionen* skall ske enligt god revisionsred. Den skall ha till syfte att bedöma om redovisningen är tillförlitlig och räkenskaperna rättvisande samt om ledningens förvaltning följer tillämpliga föreskrifter. För Regeringskansliet gäller att revisionen inte skall avse ledningens förvaltning.

Effektivitetsrevisionen skall främst ta sikte på förhållanden med anknytning till statens budget, genomförandet och resultatet av statlig verksamhet och åtaganden i övrigt men får också avse de statliga insatserna i allmänhet. Granskningen skall främja en sådan utveckling att staten med hänsyn till allmänna samhällsintressen får ett effektivt utbyte av sina insatser.

Riksrevisionen arbetar fortlöpande med att utveckla mål och resultatindikatorer för sin verksamhet med utgångspunkt i de av riksdagen fastlagda riktlinjerna. För 2006 gäller följande:

Målet för den *årliga revisionen* är att på utsatt tid och i enlighet med god revisionsred avge revisionsberättelser i enlighet med lagen om revision av statlig verksamhet m.m. Verksamheten omfattar över 250 myndigheter och vissa andra organisationer, ett 40-tal bolag och ett 20-tal stiftelser.

Målet för *effektivitetsrevisionen* är enligt riksrevisorernas beslut att under 2006 slutföra minst 35 granskningar med hög kvalitet. I Riksrevisionens granskningsplan för 2006 redovisas riksrevisorernas beslut om inriktning av granskningsverksamheten. Granskningen ska ske inom hela Riksrevisionens mandat vilket återspeglas i de fyra huvudinriktningar som fastställts: förvaltningspolitik och statlig ägande, medborgarnas trygghet och rättssäkerhet, välfärdssystemets robusthet samt tillväxt och utveckling. Därutöver har riksrevisorerna beslutat om ett antal centrala frågeställningar som ska vara vägledande för granskningen under 2006. Exempel på sådana är om regeringens återrapportering till riksdagen är tillfredsställande och om förvaltningen behandlar medborgare och företag likvärdigt. Resultatet återspeglas i de enskilda granskningarna och ska framför allt återges i Riksrevisionens årliga rapport.

Riksrevisionens tredje verksamhetsgren *Internationell verksamhet* bedrivs med utgångspunkt i lagen (2002:1023) med instruktion för Riksrevisionen. Enligt denna får myndigheten inom sitt verksamhetsområde

också utföra uppdrag och tillhandahålla tjänster på det internationella området. Riksrevisionens företrädare Sverige som nationellt revisionsorgan i internationella sammanhang. Över anslag 90:1 *Riksrevisionen* finansieras åtaganden som normalt åvilar ett nationellt revisionsorgan, dvs. internationell samverkan och kontakter, EU-arbete samt viss revision. Riksrevisionen bedriver även internationellt utvecklingsarbete finansierat med anslag under utgiftsområde 7 Internationellt bistånd. Dessutom utför Riksrevisionen specifika uppdrag som finansieras med avgifter. Målet för verksamhetsgrenen är att Riksrevisionen ska delta som en framstående aktör inom utveckling av offentlig revision i Sverige och i världen.

Resultat

Revisionen har uppnått goda resultat under 2005. Inom ramen för den *årliga revisionen* har den granskning av delårsrapporter och årsredovisningar som Riksrevisionen enligt lag är ålagd genomförts i rätt tid och enligt god revisionsred. Inom ramen för den årliga revisionen har Riksrevisionen lämnat revisionsberättelser avseende samtliga uppdrag, 278 stycken, och förordnat revisorer i ett 60-tal bolag och stiftelser.

Målet för *effektivitetsrevisionen* 2005 var att slutföra minst 30 granskningar. Under året har 31 granskningar slutförts. Riksrevisionen har under 2005 levererat kvalificerat beslutsunderlag rörande väsentliga delar av den statliga verksamheten. Iakttagelser har bland annat lämnats inom områdena regeringens rapportering till riksdagen, regeringens styrning av myndigheter och bolag samt myndigheternas genomförande av sina uppdrag. Av de 30 rapporter som under 2005 slutbehandlades i Riksrevisionens styrelse har styrelsen i 21 fall utnyttjat sin initiativrätt i riksdagen.

Inom ramen för den internationella verksamheten har Riksrevisionen under 2005 fortsatt leda arbetet med INTOSAI:s³ riktlinjer för finansiell revision inom offentlig sektor i samarbete med International Federation of Accountants (IFAC). Riksrevisionen har även

³ International Organisation of Supreme Audit Institutions

stätt värd för den europeiska kontaktkommittén för riksrevisorer inom EU. Mötet resulterade bland annat i en resolution om utökat samarbete mellan europeiska revisionsrätten och de nationella revisionsorganen. Internationellt utvecklingssamarbete har bedrivits i bland annat Bosnien och Hercegovina, Moçambique, Tanzania och Rwanda. Kostnaderna oavsett finansieringskälla för de olika verksamhetsgrenarna under 2005 framgår av tabell 18.2.

Tabell 18.2 Kostnadernas fördelning mellan verksamhetsgrenarna

Miljoner kronor

Årlig revision	125,2
Effektivitetsrevision	128,0
Internationell verksamhet	55,0

Analys och slutsatser

Redovisningen av Riksrevisionens resultat ska utvecklas ytterligare. Finansutskottet har i olika sammanhang efterfrågat detta; senast i sitt betänkande 2005/06:FiU2 där utskottet betonar intresset av en utvecklad redovisning av följderna av Riksrevisionens granskningar. Inom Riksrevisionen pågår arbetet med att utifrån Riksrevisionens uppdrag vidareutveckla såväl mål som mått på måluppfyllelsen. Ett syfte är att tydliggöra riksdagens uppdrag och omsätta det i kraftfull revision. Ett annat syfte är att i årsredovisningen för 2006 möjliggöra en utförligare redovisning av resultaten av granskningen.

Verksamhetens volym har först under senare delen av 2005 nått den av riksdagen anvisade nivån. Anslaget 90:1 *Riksrevisionen* uppvisar därför ett anslagssparande vid utgången av 2005. Riksrevisionens styrelse beslutade vid sitt sammanträde den 15 mars 2006 att förorda att riksdagen beslutar att det anslagssparande som vid slutet av budgetåret 2005 översteg tre procent av anslagsbeloppet av myndigheten skall föras bort som indragning av anslagsbelopp. Riksdagen beslutade i samband med handläggningen av Riksrevisionens årsredovisning i enlighet med styrelsens beslut.

Styrelsen bedömer att verksamheten fortsatt bör bedrivas på nuvarande nivå och att anslagstilldelningen de kommande åren endast

bör påverkas av sedvanlig pris- och löneomräkning.

Revisionens iakttagelser

Finansutskottet har uppdragit åt en revisionsbyrå att utföra extern revision av Riksrevisionen. Revisionen har i sin revisionsberättelse bedömt Riksrevisionens årsredovisning som i allt väsentligt rättvisande.

Riksdagsstyrelsens yttrande

Riksdagsförvaltningen (riksdagsstyrelsen) skall yttra sig över Riksrevisionens budgetunderlag. Riksdagsstyrelsen yttrade sig den 17 maj 2006 över Riksrevisionens budgetunderlag. Yttrandet saknar invändningar mot förslaget innehåll.

Budgetförslag

Riksrevisionens styrelse föreslår att anslaget 90:1 *Riksrevisionen* för 2007 anvisas med 282 538 000 kronor och att anslaget för 2008 och 2009 beräknas till 287 102 000 kronor respektive 293 170 000 kronor.

För 2007 bör vidare Riksrevisionen enligt styrelsen beviljas en räntekontokredit på 32 284 000 kronor.

Riksdagen föreslås godkänna Riksrevisionens investeringsplan för 2007–2009.

Styrelsen föreslår också att Riksrevisionen 2007 bemyndigas att ta upp lån i Riksgäldskontoret för anläggningstillgångar som används i verksamheten inom en ram av högst 40 000 000 kronor.

All årlig revision som Riksrevisionen utför är avgiftsfinansierad. Inkomsterna tillförs inkomstitel 2558 Avgifter för årlig revision.

Tabell 18.3 Offentligrättslig verksamhet Avgifter för årlig revision, inkomstitel 2558

Tusental kronor

Offentlig- rättslig verksamhet	Intäkter till inkomstitel	Intäkter som får disponeras	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2005	121 148	–	120 691	457
Prognos 2006	126 000	–	126 000	0
Budget 2007	124 000	–	124 000	0

Tabell 18.4 Uppdragsverksamhet Avgiftsfinansierade internationella uppdrag

Tusental kronor

Uppdragsverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2005	2 658	4 585	-1 927
Prognos 2006	2 700	3 380	-680
Budget 2007	2 700	2 700	0

Tabell 18.5 Investeringsplan för Riksrevisionen

Miljoner kronor

	Utfall 2005	Prognos 2006	Budget 2007	Beräknat 2008	Beräknat 2009
Investeringar, materiella	4 811	9 000	5 629	3 130	3 795
Investeringar, immateriella	0	0	1 000	0	0
Summa investeringar	4 811	9 000	6 629	3 130	3 795
Finansiering med lån	4 811	9 000	6 629	3 130	3 795

Tabell 18.6 Härledning av anslagsnivån 2007–2009, för 90:1 Riksrevisionen

Tusental kronor

	2007	2008	2009
Anvisat 2006¹	279 987	279 987	279 987
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	2 551	7 115	13 183
Beslut			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	282 538	287 102	293 170

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2005 (bet. 2005/06:FIU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel i 2006 års statsbudget. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning.

19 Försöksverksamhet med trängselskatt i Stockholms kommun

19.1 Bakgrund

I juni 2004 antog riksdagen regeringens förslag till lag om trängselskatt (prop. 2003/04:145, bet. 2003/04:SkU35, rskr. 2003/04:265).

Lagen (2004:629) om trängselskatt är utformad så att den kan tillämpas i olika tätorter, men har inledningsvis endast på försök tillämpats vid passage förbi vissa angivna betalstationer i Stockholms innerstad.

Försöket med trängselskatt har genomförts i Stockholms kommun under perioden 3 januari till den 31 juli 2006. Starttidpunkten försenades kraftigt på grund av den rättsliga prövningen av upphandlingen av det tekniska systemet för försöket.

Skatteuttaget differentierades beroende på veckodag och tid på dygnet samtidigt som vissa trafikantgrupper undantogs. Trängselskatt togs ut i totalt 139 dagar. Under dessa dagar gjordes 46 500 000 passager. En femtedel av dessa gjordes av icke skattepliktiga fordon. Passagera resulterade i 14 500 000 skattebeslut och 400 miljoner kronor i skatteintäkter. Drygt 5 procent av skattebesluten föranledde påminnelse och en bråkdel, drygt 13 500 beslut omprövades eller överklagades.

I samband med försöket skedde också en satsning på utökad kollektivtrafik. Kollektivtrafiksatsningen startade den 22 augusti 2005 och pågår fram till och med den 31 december 2006. Kollektivtrafikresandet var 6 procent högre våren 2006 jämfört med våren 2005. Trängselskatten verkar ha ökat resandet med 4,5 procent, medan ökade bensinpriser och andra

omvärldsförändringar troligen svarat för resterande del av ökningen.

Den utvärdering (SIKA PM 2006:4) som Statens institut för kommunikationsanalys gjort visar att biltrafiken till och från innerstaden minskade med 20–25 procent. Framkomligheten förbättrades och restiderna minskade. Vidare bedöms försöket ha gett positiva effekter på trafiksäkerhet och luftföroreningar.

19.2 90:2 Försök med trängselskatt i Stockholm

Tabell 19.1 Anslagsutveckling för 90:2 Försök med trängselskatt i Stockholm

Tusental kronor				
2005	Utfall	1 264 534	Anslags-sparande	258 163
2006	Anslag	1 358 860 ¹	Utgifts-prognos	1596 669
2007	Förslag	929 860		
2008	Beräknat	0		
2009	Beräknat	0		

¹ Inklusive tilläggsbudget i samband med 2006 års ekonomiska vårproposition (bet. 2005/2006:FiU21) och förslag på tilläggsbudget i samband med budgetpropositionen för 2007.

Anslaget skall täcka såväl statens som Stockholms kommuns och AB Storstockholms Lokaltrafiks kostnader för försöket. Anslaget får användas för att finansiera t.ex. den extra satsning på kollektivtrafik som genomförts i samband med försöket, ökade kostnader inom vissa av de myndigheter som blivit berörda samt kostnader för det tekniska systemet, för information om försöket och för att löpande

utvärdera försöket utifrån en rad olika aspekter. Vidare skall den del av intäkterna som överstiger ett års avskrivningskostnader för försöket, vilket motsvarar 200 miljoner kronor, enligt avtal med Stockholms kommun och Stockholms läns landsting återföras till Stockholms län i form av satsningar på kollektivtrafiken.

Regeringens överväganden

Tabell 19.2 Härledning av anslagsnivån 2006–2008, för 90:2 Försök med trängselskatt i Stockholm

Tusental kronor

	2007	2008	2009
Anvisat 2006¹	1 358 860	1 358 860	1 358 860
<i>Förändring till följd av:</i>			
Beslut	-429 000	-1 358 860	-1 358 860
Överföring till/från andra anslag	–	–	–
Övrigt	–	–	–
Förslag/beräknat anslag	929 860	0	0

¹ Statsbudget enligt riksdagens beslut i december 2005 (bet. 2005/06:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut på tilläggsbudget under innevarande år.

Under 2005 skedde huvuddelen av investeringarna främst i det tekniska systemet men också i kollektivtrafiksatsningen med tillhörande infartsparkeringar, bussdepåer m.m. Därefter avser utgifterna i huvudsak driftskostnader. Efter att försöket avslutats återstår utgifter för kollektivtrafiksatsningen.

De kontraktbundna utgifterna för systemet blev högre än vad som tidigare beräknats. Förklaringen är tillkommande utgifter orsakade av den långvariga rättsprocessen samt vissa tekniska anpassningar av systemet. Denna fördröjning har även påverkat fördelningen av utgifter så att vissa utgifter beräknas under 2006 i stället för under 2005. Tillsammans med en reviderad bedömning av övriga avtalsbundna utgifter gör detta att utgifterna för 2006 förväntas bli högre än tidigare beräknat. Samtidigt förväntas utgifterna för 2007 bli något

lägre än tidigare beräknat bland annat beroende på minskat behov av informationsinsatser.

Anslaget minskas med 429 000 000 kronor 2007.

Regeringen föreslår att anslaget för 2007 uppgår till 929 860 000 kronor.

19.3 Trängselskattens framtid

I samband med valet den 17 september 2006 hölls en folkomröstning i Stockholms stad och i 14 kommuner i Stockholms län om trängselskatten. Utfallet av folkomröstningarna är tvetydigt. Invånarna i Stockholms kommun har sagt ja medan invånarna i de 14 länskommunerna har sagt nej och invånarna i de övriga 11 länskommunerna har inte fått komma till tals.

Trängselskatten påverkar hela den gemensamma arbets- och bostadsmarknaden i Stockholms län och frågan om trängselskattens framtid riskerar nu att ytterligare splittra regionen. Frågan får inte heller skymma alla andra trafikfrågor, då det finns behov av stora nyinvesteringar i såväl spårsystem som vägnät.

Regeringen kommer att utse en förhandlingsman som skall föra samman Stockholms stad, Stockholms läns landsting, Kommunförbundet i Stockholms län och berörda myndigheter till en samlad trafiklösning. I detta uppdrag ingår att pröva förutsättningarna för att samla Stockholmsregionen kring att tillfälligt återinföra trängselskatt som en delfinansiering av en kringfartsled runt Stockholm.

Grundlagsutredningen (Ju 2004:11) skall också få i uppdrag att pröva möjligheterna att författningsmässigt tillåta uttag av regionala eller kommunala vägavgifter i syfte att finansiera investeringar i kollektivtrafik och vägnät.

Bilaga 1

Statsförvaltningens utveckling

Bilaga 1

Statsförvaltningens utveckling

Innehållsförteckning

1. Inledning	7
2. Inriktningen på förvaltningspolitiken	7
2.1 Översyn av den statliga förvaltningens organisation	7
2.2 Översyn av den reformerade stabsorganisationen	7
2.3 Tydligare ansvar för myndigheternas verksamhet	7
2.4 En tydligare tillsyn	8
2.5 En stärkt utvärdering av myndigheterna	8
2.6 Regelförenkling	8
2.7 Effektivare administration	8
2.8 Ekonomisk styrning	8
2.9 Statlig internrevision och EU-revision	9
2.10 Bättre information om välfärdstjänster i hela landet	9
2.11 Servicekontor nära medborgare och företag	9
2.12 Bättre service för varje skattekrona genom elektronisk förvaltning	10
2.13 En kompetent förvaltning som inger förtroende	10
2.14 En mångkulturell förvaltning	11
2.15 Export av statligt förvaltningskunnande	11
2.16 Bättre uppföljning av hela förvaltningen	11
3. Organisations- och strukturförändringar	11
3.1 Strukturförändringar	12
3.2 Bedömningar av framtida personalkonsekvenser	13
4. Kompetensförsörjningen i staten	15
4.1 Anställda i staten	16
4.2 Antal uppsägningar i staten	16
4.3 Åldersstruktur i staten	17
4.4 Jämställdhet och könsfördelning i staten	19
4.5 Etnisk och kulturell mångfald i staten	21
4.6 Personalrörlighet i staten	22
4.7 Arbetsmiljö och sjukfrånvaro i staten	23
4.8 Lönenivåer och lönebildning i staten	25
4.9 Antal disciplinära ärenden vid samtliga myndigheter respektive hos Statens ansvarsnämnd	26

Tabellförteckning

3.1 Personalkonsekvenser i Försvarsmakten	14
4.1 Antal statligt anställda 2001-2005 fördelade på kvinnor och män	16
4.2 Andel uppsagda respektive total andel i staten fördelade på kvinnor och män, 1996-2005	16
4.3 Personer med nybeviljad ålderspension, 1998-2005	18
4.4 Personer i arbete som är 67 år eller äldre 2002-2005	18
4.5 Personer med nybeviljad tillfällig respektive definitiv sjukpension, 1998-2005 ...	18
4.6 Beviljade delpensioner, 2003-2005	19
4.7 Fördelningen den 1 september 2006 av kvinnor och män bland myndighetschefer som regeringen utnämnt	19
4.8 Andel med utländsk bakgrund bland statsanställda, nyanställda i staten och i hela befolkningen, 2000-2005	21
4.9 Andel anställda med utländsk bakgrund fördelade på kompetens kategorier, 2003- 2005	21
4.10 Andelen anställda med utländsk bakgrund inom olika sektorer och kompetens kategorier, 2005	22
4.11 Sjukfrånvaro i staten i förhållande till tillgänglig arbetstid fördelad på sektor och kön, 2005	24
4.12 Nominell och real löneutveckling i statlig sektor, 1997-2005	26
4.13 Antal personalansvarsärenden efter myndighetens storlek	27
4.14 Inkomna ärenden till Statens ansvarsnämnd under åren 2000-2005 uppdelade efter yrkeskategorier	27

Diagramförteckning

4.1 Åldersstrukturen i staten och på arbetsmarknaden totalt 2005.....	17
4.2 Medianålder då statsanställda män och kvinnor lämnat sin anställning i pensioneringssyfte, 1998-2005	18
4.3 Fördelning av kvinnor och män inom ledningskompetens, 1998–2005.....	20
4.4 Faktorer bakom löneskillnader mellan kvinnor och män	21
4.5 Personalrörlighet fördelad på kompetenskategori och ålder, 2004–2005.....	23
4.6 Sjukfrånvaron i förhållande till tillgänglig arbetstid, 2003–2005	24
4.7. Genomsnittlig månadslön i olika sektorer på arbetsmarknaden, 2004	25
4.8 Löneutvecklingen i staten, september 2004 till september 2005	25
4.9 Utvecklingen av genomsnittliga löner i olika sektorer på arbetsmarknaden, 1994–2004	26
4.10 Antal personalansvarsärenden under perioden 2000–2006 (del av)	26

1. Inledning

Regeringen redogör i denna bilaga för den fortsatta inriktningen av förvaltningspolitiken. Regeringen ger också en allmän beskrivning av statsförvaltningens utveckling i termer av organisations- och strukturförändringar. Vidare redovisas bedömningar när det gäller framtida personalkonsekvenser för staten.

Regeringen redovisar årligen i budgetpropositionen sin bedömning av den statliga arbetsgivarpolitiken och dess utveckling till riksdagen, se avsnitt 6.4.1. I denna bilaga redovisas regeringens övergripande iakttagelser för 2005.

2. Inriktningen på förvaltningspolitiken

Svensk statsförvaltning skall vara rättssäker, effektiv och medborgarorienterad. En effektiv förvaltning är en allt viktigare faktor i konkurrensen om företagets etableringar i den globaliserade ekonomin och därmed av stor betydelse för tillväxt och sysselsättning. Integreringen i EU leder till att förvaltningen måste arbeta mer sammanhållet. Medborgare, företag och organisationer ställer allt högre krav på förvaltningen när det gäller kvalitet, tillgänglighet och opartiskhet. Den svenska förvaltningsmodellens grundprincip med en tydlig åtskillnad mellan politik och förvaltning skall stärkas. Ny informationsteknik skall tillvaratas fullt ut. Verksamheten skall ha ett professionellt ledarskap och karakteriseras av transparens, saktighet och oförvitlighet.

Nedan redovisas regeringens initiativ inom det förvaltningspolitiska området.

2.1 Översyn av den statliga förvaltningens organisation

Organiseringen av den statliga förvaltningen är ett viktigt styrinstrument. Den statliga myndighetsstrukturen har blivit komplicerad och svåröverskådlig. Regeringen kommer därför att göra en översyn av den statliga förvaltningens organisation. Översynen syftar till att effektivisera den statliga förvaltningen och få till stånd en tydligare och mera överskådlig förvaltningsstruktur. I översynen skall myndig-

heters opinionsbildande verksamhet granskas och omprövas. Översynen skall också pröva hur långt det offentliga åtagandet bör sträcka sig t.ex. när det gäller myndigheter som bedriver konkurrensutsatt verksamhet. Vidare skall övervägas om det finns behov av förändringar i uppgiftsfördelningen mellan olika myndigheter i syfte att renodla vissa verksamheter och undvika rollkonflikter. Likaså skall undersökas om det finns möjligheter att avveckla myndigheter eller slå samman myndigheter med närliggande verksamheter i syfte att minska antalet alltför små och kostsamma myndigheter.

2.2 Översyn av den reformerade stabsorganisationen

Regeringen har för avsikt att se över den omorganisation av stabsmyndigheterna Statskontoret, Verva och ESV som genomfördes av den tidigare regeringen. Syftet är att ytterligare stärka och samordna det stöd som stabsmyndigheterna ger regeringen i förvaltningspolitiska frågor. Möjligheten att utveckla Kammarkollegiets roll som stabsmyndighet bör därvid också övervägas.

2.3 Tydligare ansvar för myndigheternas verksamhet

Varje myndighets ledning ansvarar för verksamheten inför regeringen. Det måste därför klart och tydligt framgå om det är myndighetschefen eller styrelsen som utgör ledningen. Så är inte fallet i de myndigheter där det finns ett delat ansvar mellan chef och styrelse. En sådan ordning gör det svårt att utkräva ansvar för verksamheten. En ny verksförordning skall tydligare reglera ansvaret för myndigheternas verksamhet. Regeringens ambition är att styrelser med begränsat ansvar inte skall förekomma. I samband med att varje myndighets instruktion ses över för att anpassas till en ny verksförordning skall även alla myndigheters ledningsform övervägas för att förtydliga myndighetsledningarnas ansvar.

2.4 En tydligare tillsyn

För att se till att de regler som riksdag och regering har beslutat får genomslag utför vissa statliga myndigheter och alla kommuner tillsyn. Det är i dag svårt för medborgare och företag att veta vad de kan förvänta sig av en tillsynsmyndighet, eftersom reglerna för tillsynen skiljer sig åt mellan olika samhällsområden. På många områden är tillsynen svag på grund av bristande resurser, få möjligheter till sanktioner eller oklara organisationslösningar. Samtidigt ökar behovet av tillsyn och samarbete över organisationsgränser inte minst som en följd av EG:s kommande tjänstedirektiv.

Regeringen avser att i en riktlinjeproposition under 2007 presentera grundläggande och tydliga principer för tillsyn. Syftet är att komma tillrätta med dagens generella problem. Avsikten är att regler för tillsyn även i fortsättningen skall finnas i för varje samhällssektor specifika lagar.

Den tillsyn som utförs inom olika sektorer skall bli tydligare och effektivare. Tillsyn, som innebär myndighetsutövning, skall avgränsas från myndigheters information och rådgivning.

Den tillsyn som kommunerna utövar skall kunna anpassas efter lokala förutsättningar. Det är dock viktigt att tillsynen är likvärdig över hela landet. Det behövs därför ett tydligare statligt ansvar för att styra och följa upp den kommunala tillsynsverksamheten.

2.5 En stärkt utvärdering av myndigheterna

Varje år redovisar de statliga myndigheterna i sina årsredovisningar hur de har uppnått målen som regeringen har satt upp. Den årliga redovisningen är viktig som underlag för regeringens styrning av myndigheterna, men det behövs också djupare analys av myndigheternas verksamhet med ett längre tidsperspektiv.

Genom att säkerställa att det görs återkommande externa utvärderingar kan den årliga resultatstyrningen av myndigheterna avlastas. En utredare tillsattes i juni i år som skall utvärdera styrformen resultatstyrning och föreslå hur den bör förändras och utvecklas.

En lämplig tidpunkt för utvärdering kan t.ex. vara i samband med att beslut skall fattas om rekrytering eller omförordnande av myndighetschef.

2.6 Regelförenkling

Sambandet mellan olika typer av regleringar och myndigheternas resursbehov för att tillämpa och administrera reglerna behöver i större utsträckning analyseras och följas upp. Inriktningen är att regler och regelsystem skall förenklas utan att avsedda effekter försämras eller uteblir.

2.7 Effektivare administration

Statsförvaltningen skall vara effektiv och alla resurser skall utnyttjas på bästa sätt. En allt för stor del av driftskostnaderna för de statliga myndigheterna går till administrativt stöd och lokaler.

I princip kan alla myndigheter minska sina kostnader genom att se över sina resurser för stödverksamheten. Särskilt gäller detta små myndigheter, som inte bör bygga upp en resurskrävande och sårbar egen administration. ESV har på uppdrag av den tidigare regeringen föreslagit hur statliga myndigheters administrativa stöd skulle kunna effektiviseras t.ex. genom samordning (s.k. shared services) eller genom entreprenadlösningar (s.k. outsourcing).

Ett sätt att effektivisera myndigheternas administrativa funktioner är ett ökat samarbete myndigheterna emellan. Detta är fullt möjligt redan idag, men myndigheterna bör ges starkare incitament för samarbete och samordning. Större krav skall ställas på att besparingar genomförs och uppföljningen skall skärpas bl.a. genom ökad användning av administrativa nyckeltal.

2.8 Ekonomisk styrning

ESV skall både bistå regeringen och utveckla den ekonomiska styrningen på alla nivåer i staten. Det innebär att koncernperspektivet skall vara styrande när det gäller att skapa en effektiv statsförvaltning.

När det gäller den ekonomiska styrningen, och särskilt resultatstyrningen, kommer den till uttryck dels i relationen mellan regeringen och myndigheterna, dels mellan riksdagen och regeringen. Som redovisas i volym 1, kapitel 9 Förslag till statbudget, finansplan m.m. har en särskild utredare givits i uppdrag att utvärdera

styrformen resultatstyrning (dir. 2006:30). Uppdraget är inriktat på relationen mellan regeringen och myndigheterna, och avrapporteras hösten 2007. Vidare pågår en dialog mellan regeringen (Finansdepartementet) och riksdagen (finansutskottet) i syfte att närmare överväga vilken resultatinformation riksdagen behöver få tillgång till för att bl.a. kunna ta ställning till regeringens budgetförslag. I detta sammanhang övervägs även vilken resultatinformation som bör lämnas i budgetpropositionen respektive i särskilda resultatskrivelser.

2.9 Statlig internrevision och EU-revision

Den statliga internrevisionen behöver utvecklas. ESV:s uppbyggnad av samordningsfunktionen för den statliga internrevisionen kommer att fortgå under 2007. ESV:s utvecklingsarbete gällande kompetens-, utbildnings- och metodfrågor kommer att bidra till ett förtydligande av professionen samt medföra en höjd kvalitet på internrevisionen i staten. I vid mening stärks även regeringens styrning och kontroll av den statliga verksamheten. Det är angeläget att minska antalet revisionsberättelser med invändning som föranleds av brister i den interna styrningen och kontrollen.

ESV skall från den 1 januari 2007 vara revisionsmyndighet för EU:s strukturfonder och Europeiska fiskerifonden under nästa programperiod, 2007–2013. ESV skall också vara attesterande organ för Europeiska garantifonden för jordbruket och Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling från och med den 16 oktober 2007.

Under innevarande programperiod har Arbetsmarknadsstyrelsen och Länsstyrelsen i Gävleborgs län motsvarande revisionsansvar avseende EU:s strukturfonder. Det innebär att det under en övergångsperiod kommer att finnas två myndighetsstrukturer för de revisionsuppgifter som följer av EU:s regelverk, en för innevarande programperiod och en för perioden 2007–2013.

För att revisionen av programmen för perioden 2000–2006 skall kunna slutföras kommer ESV att låna ut revisionsresurser till Arbetsmarknadsstyrelsen och Länsstyrelsen i Gävleborgs län i den utsträckning som bedöms nödvändig för att dessa myndigheter skall kunna fullfölja sin revisionsuppgift. Formerna för detta skall regleras i ett avtal mellan myndigheterna.

Regeringen gör nu bedömningen att ESV skall tillföras 6 600 000 kronor för den nya uppgiften. När verksamhetens omfattning har klarnat kan regeringen komma att göra en annan bedömning.

2.10 Bättre information om välfärdstjänster i hela landet

Under de senaste tio åren har valfrihet och konkurrensutsättning ökat inom viktiga välfärdstjänstområden som t.ex. utbildning och tandvård. En förutsättning för att medborgarna aktivt skall kunna välja mellan olika utförare är att de har god tillgång till information om möjligheterna att välja och om tjänsternas innehåll och kvalitet.

I dag är det ofta svårt för en enskild medborgare att ta reda på t.ex. vilka inriktningar som olika skolor erbjuder, andelen studenter som får jobb efter viss utbildning eller priser hos olika tandläkare.

Den information om olika utförare av offentligt subventionerade tjänster som ges till medborgare och företag behöver bli bättre och enkelt tillgänglig i hela landet. Regeringen avser att som ett första steg kartlägga den information som tillhandhålls idag.

2.11 Servicekontor nära medborgare och företag

Sedan 1990-talet har de statliga myndigheterna allt mer koncentrerat sin verksamhet till större orter. Detta har kommit ur behovet av att effektivisera förvaltningen och har på så sätt varit positivt. Samtidigt är det viktigt att statliga myndigheter har en sådan lokal närvaro att de kan ge medborgare och företag en god service. Ett kostnadseffektivt sätt att upprätthålla servicen är att myndigheterna i högre grad samverkar. Regeringen avser att främja en ökad lokal samverkan och stimulera inrättandet av lokala servicekontor.

2.12 Bättre service för varje skattekrona genom elektronisk förvaltning

Utvecklingen av elektronisk förvaltning skall göra det enklare för myndigheter att samverka och för medborgare och företag att utöva sina rättigheter och fullgöra sina skyldigheter gentemot förvaltningen. År 2010 skall Sverige ha återtagit en ledande position när det gäller elektronisk förvaltning. Därigenom skall Sverige bidra till att göra EU till världens mest konkurrenskraftiga ekonomi.

Regeringen avser stärka styrningen av den förvaltningsgemensamma utvecklingen. Prioriterade insatsområden är utbyte av registerinformation, standardiserad informationshantering, säker kommunikation och dokumentation, gemensam finansiering av pilotprojekt, systematisk uppföljning och granskning.

Inom insatsområdet utbyte av registerinformation kommer regeringen att uppdra åt bl.a. Verva att utveckla gemensamma principer för hur den statliga förvaltningens registerinformation enklare skall kunna utbytas.

Inom insatsområdet standardiserad informationshantering kommer regeringen att föreslå ett antal åtgärder för att säkerställa att myndigheter vid övrig informationsöverföring och kommunikation använder sig av enhetliga format när det krävs. Det innebär bl.a. att gemensamma standarder, regelverk och arbetssätt skall utvecklas och att en bred tillämpning i statsförvaltningen skall säkerställas. Detta skall leda till ett effektivt informationsflöde inom och mellan myndigheter samt ge nya tjänster till medborgare och företag. Som en första åtgärd avser regeringen föreskriva att statliga myndigheter skall hantera sina inkommande och utgående fakturor elektroniskt senast från den 1 juli 2009. Detta förväntas leda till besparingar på fyra miljarder kronor på fem år. En förordning om elektronisk fakturering bereds för närvarande inom Regeringskansliet. ESV kommer att ges i uppdrag att samordna införandet.

Inom insatsområdet säker kommunikation och dokumentation kommer regeringen tillse att statsförvaltningen i samverkan med kommuner och landsting utvecklar och tillämpar förvaltningsgemensamma specifikationer för elektronisk identifiering, signering, lagring samt sökning av elektroniska meddelanden och dokument. Specifikationerna kan ligga till grund för upphandling och utveckling av tekniska

lösningar på marknaden. För att möjliggöra samverkan mellan olika tekniska system såväl nationellt som internationellt är det viktigt att kravspecifikationerna bygger på tillgängliga och öppna standarder.

Inom insatsområdet gemensam finansiering av utvecklingsprojekt kommer regeringen att identifiera angelägna pilotprojekt som skall finansieras samordnat, utveckla former för en sådan finansiering samt fördela samordningsansvar för dessa projekt. De senaste årens IT-investeringar i den statliga förvaltningen skall kartläggas. Målet med åtgärderna är att en större andel av myndigheternas IT-investeringar skall komma andra i förvaltningen till del, varigenom en högre kostnadseffektivitet uppnås.

Inom insatsområdet systematisk uppföljning och granskning kommer regeringen att stärka granskningen av effektiviteten i myndigheternas IT-investeringar och efterlevnaden av gemensamma principer och krav genom systematisk utvärdering.

Verva kommer att ges i uppdrag att samordna och främja utvecklingen av elektronisk förvaltning i den statliga förvaltningen.

Utvecklingen av elektronisk förvaltning skall leda till att det blir enklare att kontakta myndigheter, få tillgång till information och utföra ärenden såsom att registrera företag och ansöka om olika tillstånd. Dessutom skall handläggningstider förkortas, krav på uppgiftslämnande minskas och integritets- och sekretesskyddet stärkas. Effektiviteten skall öka, bl.a. genom minskning av tidskrävande manuella arbetsmoment.

2.13 En kompetent förvaltning som inger förtroende

Att utveckla kompetensen är en förutsättning för att klara de utmaningar som förvaltningen står inför. Det kräver ett fortlöpande och strategiskt arbete på varje enskild statlig myndighet. Kontinuerliga utbildningsinsatser är en förutsättning för att kunna upprätthålla en kompetent förvaltning.

Medborgarna skall ha förtroende för och känna tillit till dem som arbetar inom svensk förvaltning. I dag har svensk förvaltning en låg grad av korruption. Ett etiskt förhållningssätt som väcker respekt, samt tjänstemän som visar integritet och gott omdöme måste värnas. Ett

led i detta arbete är broschyren ”Om mutor och jäv – en vägledning för offentligt anställda” som Finansdepartementet och Sveriges kommuner och landsting nyligen gemensamt har tagit fram.

2.14 En mångkulturell förvaltning

För att statsförvaltningen skall klara sin verksamhet på lång sikt behövs personal med olika bakgrund och kompetens.

Situationen inom staten utvecklas i positiv riktning, men är ännu inte acceptabel. Bland annat måste rekryteringsprocessen utvecklas i strävan att uppnå en rättssäker rekrytering fri från diskriminering. Avidentifierade ansökningshandlingar är ett led i detta. Regeringen avser också att låta kartlägga andra rekryteringsmetoder med samma syfte.

Stödet till myndigheternas mångfaldsarbete skall förbättras. Den tidigare regeringen har gett ett uppdrag till bl.a. Verket för förvaltningsutveckling att utarbeta en modell för analys och uppföljning av myndigheternas arbete med etnisk och kulturell mångfald.

2.15 Export av statligt förvaltningskunnande

Regeringen anser att ett utökat samarbete mellan offentliga aktörer i Sverige och i utvecklingsländerna är värdefullt. Riksdagsbeslutet om en ny Politik för Global Utveckling (PGU) 2003 innebär att ”offentliga aktörer på nationell, regional och lokal nivå i ökad utsträckning skall engageras i politiken för global utveckling”.

Regeringen avser att ge ESV i uppdrag att föreslå hur tjänsteexportverksamheten bör regleras i framtiden och vilket ekonomiskt mål som kan vara lämpligt för olika typer av tjänsteexport. Möjligheterna att upphäva tjänsteexportförordningen (1992:192) skall undersökas liksom hur Sverige kan öka den statliga tjänsteexporten, bl.a. genom att studera under vilka förutsättningar andra länder arbetar.

2.16 Bättre uppföljning av hela förvaltningen

Det sker i dag en mängd olika uppföljningar av offentlig verksamhet, men det är svårt att få en

samlad bild av arbetet i statliga myndigheter, landsting och kommuner.

Sverige är en enhetsstat med en långtgående och grundlagsfäst kommunal självstyrelse. Samtidigt har staten ett ansvar för att alla medborgare ges likvärdiga förutsättningar oavsett var de bor. Det är därför viktigt att ha en kvalificerad uppföljning av den kommunala verksamheten.

En kvalificerad uppföljning underlättar också jämförelser mellan kommuner och landsting. Uppföljningen blir på så sätt ett instrument för att förbättra effektivitet och kvalitet inom den kommunala verksamheten.

Staten bedriver tillsammans med Sveriges Kommuner och Landsting Rådet för främjande av kommunala analyser (RKA). Rådets uppgift är att stimulera jämförelser och stödja uppföljningen av måluppfyllelse och resursanvändningen i kommuner och landsting.

Vidare har Ansvarskommittén i uppdrag att beakta behovet av en samlad strategisk kunskap om den kommunala verksamheten samt hur detta behov skulle kunna tillgodoses. Detta är en viktig del av Ansvarskommitténs uppdrag. Samtidigt pågår löpande ett antal olika insatser. Regeringen avser att återkomma med initiativ i syfte att få till stånd en mer samlad uppföljning av såväl statlig som kommunal verksamhet.

3. Organisations- och strukturförändringar

Statskontoret har haft i uppdrag att genomföra en studie av den statliga förvaltningens utveckling. Uppdraget slutredovisades i december 2005 i rapporten Statsförvaltningens utveckling 1990-2005 (Statskontoret 2005:32). Studien visar att mellan åren 1990 och 2005 mer än halverades det totala antalet myndigheter från 1394 till 552 myndigheter. Eftersom en vedertagen definition av myndighetsbegreppet saknas har Statskontoret avgränsat begreppet till myndigheter som lyder under regeringen eller riksdagen och som styrs av en instruktion eller en särskild lag.

Regeringen avser att ge Statistiska centralbyrån i uppdrag att gå vidare med att utveckla ett komplett myndighetsregister.

Att antalet myndigheter minskar beror till största delen på sammanslagningar inom myndighetskoncerner som Skatteverket och Försvarsmakten. Bolagiseringarna under 1990-talet

som berörde 100 000 statligt anställda svarar för huvuddelen av den minskade sysselsättningen.

Statskontoret visar samtidigt att det under perioden 2000–2005 inrättades fem förvaltningsmyndigheter och nio nämndmyndigheter med för statsförvaltningen helt nya uppgifter.

Vissa områden i staten har vuxit sett till antalet sysselsatta. Exempelvis har sysselsättningen inom försvarsområdet minskat, medan den ökat inom utbildningsområdet.

3.1 Strukturförändringar

Här redovisas förändringar inom den statliga förvaltningen.

Små myndigheter avvecklas eller slås samman

Verksamheterna vid ett antal små myndigheter har inordnats i andra myndigheter. Från den 1 januari 2006 har Statens bostadskreditnämnd övertagit Statens bostadsnämnds uppgifter och från samma datum har Statens utsädeskontroll och Statens växtsortsnämnd inordnats i Statens jordbruksverk.

Turistdelegationen avvecklades den 31 december 2005. Delegationens huvudsakliga uppgifter övergick då till Verket för näringslivsutveckling (Nutek) och Sveriges Rese- och Turistråd AB (numera VisitSweden AB.)

En utredare har även tillsatts för att förbereda avvecklingen av Handelsflottans kultur- och fritidsråd, då verksamheten den 31 december 2006 skall inordnas i Sjöfartsverket.

Myndighetskoncerner slås samman

Statskontoret konstaterade att de största minskningarna av antalet myndigheter kan härledas till olika sammanslagningsreformer inom myndighetskoncernerna. Även sammanslagningen av de 21 allmänna försäkringskassorna och Riksförsäkringsverket till den sammanhållna myndigheten Försäkringskassan är en del av denna utveckling.

Dessa reformer har fortsatt. Under det senaste året har tre sådana sammanslagningar genomförts. Den 1 januari 2006 bildades den nya myndigheten Skogsstyrelsen genom sammanslagning av den centrala förvaltningsmyndigheten Skogsstyrelsen och de tio regionala skogsvårdsstyrelserna. Från samma dag avvecklades de 35 lokala kriminalvårdsmyndigheterna, Transporttjänsten och Kriminalvårdsstyrelsen och en

ny myndighet inrättades, med namnet Kriminalvården. Den 1 juli 2006 avvecklades de tio regionala kronofogdemyndigheterna och en myndighet, Kronofogdemyndigheten, inrättades. Kronofogdemyndigheten är självständig men knuten till Skatteverket i strategiska frågor och för IT-verksamheten och administrativa stödfunktioner.

Uppgifter omfördelas mellan myndigheter

Att enbart redovisa antalet myndigheter ger inte en rättvisande bild av de strukturförändringar som pågår inom statsförvaltningen. Många förändringar sker utan att antalet myndigheter förändras. Inrättandet av nya myndigheter sker i de flesta fall i samband med att andra avvecklas och att uppgifter omfördelas mellan myndigheter, ofta med syfte att renodla en myndighet. Som en följd av översynen av regeringens stabsstöd avvecklades Statens kvalitets- och kompetensråd (KKR) vid årsskiftet 2005/06 och samtidigt bildades Verket för förvaltningsutveckling (Verva).

Myndigheten för handikappolitisk samordning (Handisam) inrättades den 1 januari 2006. Till Handisam fördes viss verksamhet från Handikappombudsmannen, Statens institut för utbildningsstöd (Sisus) och Hjälpmedelsinstitutet. Samtidigt avvecklades Sisus som myndighet och dess verksamhet med statsbidragsgivning inom utbildningsområdet flyttade över till Socialstyrelsen.

Den 31 mars 2006 inrättades särskilda migrationsdomstolar som tog över uppgifter från Utlämningsnämnden, vilken avvecklades. Även andra förändringar som rör domstolarnas organisation är aktuella. Inskrivningsverksamheten vid sju tingsrätter kommer att övergå till Lantmäteriverket, som ett led i det omfattande arbete sedan flera år att renodla verksamheten inom domstolsväsendet. Lantmäteriverket har tillsammans med Domstolsverket haft i uppdrag att förbereda överflyttningen av huvudmannskapet. Verken skall vid förberedelserna utgå från att verksamheten flyttas över den 1 januari 2008.

Av den nationella strategin för regional konkurrenskraft och sysselsättning framgår att avsikten är att Verket för näringslivsutveckling (Nutek) skall vara förvaltnings- och attesterande myndighet för Europeiska regionala utvecklingsfondens åtta program för regional konkurrenskraft och sysselsättning avseende program

perioden 2007–2013. I nuvarande programperiod 2000–2006 är fem länsstyrelser förvaltningsmyndigheter. Rådet för Europeiska socialfonden (Svenska ESF-rådet) bör enligt den nationella strategin vara förvaltningsmyndighet och attesterande myndighet för Europeiska socialfonden. Nutek och Svenska ESF-rådet skall vara representerade i, respektive lokaliserade till åtta orter.

3.2 Bedömningar av framtida personalkonsekvenser

Nedan redovisas respektive departements bedömningar av framtida personalkonsekvenser som följer av förslagen i denna budgetproposition och andra särpropositioner som förelagts riksdagen under året. Den rekrytering som genomförts med anledning av den tidigare regeringens sysselsättningspaket, som redovisades i budgetpropositionen för 2006, ingår inte i nedanstående redovisning. Vilka konsekvenser som den snabbare utfasningen av satsningarna på statliga kompetensöverföringsjobb och trainee m.m. på länsstyrelserna får kan inte nu överblickas.

Bedömningarna är liksom tidigare år preliminära eftersom det finns många osäkra faktorer. Huruvida bedömda minskningar av personalen faktiskt leder till uppsägningar och arbetslöshet är något som inte kan förutses. I övrigt anges kommentarer under respektive utgiftsområde.

Justitiedepartementet:

Förändringarna sker främst inom domstolsväsendet. En ökning av antalet anställda sker till följd av att migrationsdomstolarna inrättades vilket medfört cirka 450 nyanställningar. En minskning beräknas ske framöver beroende dels på förändring av hyresnämndsorganisationen, dels på den förändring som sker genom att Inskrivningsverksamheten övergår från sju tingsrätter till Lantmäteriverket.

Kriminalvården är sedan den 1 januari 2006 organiserad som en myndighet. Efter beslutad organisation uppgår besparingseffekten till ca 65 personer. Kriminalvården planerar att bygga ca 1 700 nya anstalts- och häktesplatser fram till 2010. Antalet anställda inom Kriminalvården beräknas öka till följd av den planerade platsutbyggnaden. Samtidigt pågår arbete för att bl.a. effektivisera användandet av personalresurserna.

Det är för tidigt att kvantifiera vilka nettoeffekter detta kommer att ge.

Regeringens ambition är att det skall finnas 20 000 poliser år 2010.

Ombudsmannen mot etnisk diskriminering (DO) föreslås få en förstärkning med 13 mnkr fr.o.m. 2007. Detta kommer att innebära en ökning av antalet anställda med ca fem personer.

Integrationsverket avvecklas den 1 juli 2007. Det är i dagsläget inte möjligt att ange personalkonsekvenserna eftersom frågan om vilka uppgifter som övergår till andra organ ännu inte beslutats. Sannolikt kommer dock antalet anställningar att minska sedan nödvändiga omföringar av uppgifter gjorts.

Utrikesdepartementet:

Migrationsverket har under det första halvåret 2006 minskat sin personal med 150 personer, dvs. cirka fem procent. Av dessa har 86 personer sagts upp som en följd av den lagändring som trädde i kraft den 1 juli 2006 som bl.a. innebär att Migrationsverket inte längre skall tillhandahålla boende för ensamkommande barn.

Den 31 mars 2006 trädde en ny utlänningslag i kraft (2005:716) och samtidigt upphörde Utlänningsnämnden. Under mars 2006 var 246 personer anställda vid nämnden. Merparten av dessa har erhållit tjänster vid de nyinrättade migrationsdomstolarna och Migrationsöverdomstolen, 77 personer sades upp i samband med nämndens upphörande. Arbetsgivaransvaret för dessa 77 personer övergick då till den nybildade Avvecklingsorganisationen.

Försvarsdepartementet:

Under 2006 kulminerar den personella omstrukturering inom Försvarsmakten som föranletts av de beslut om försvarspolitisk inriktning och anslagsfördelning inom utgiftsområde 6 som riksdagen fattade under 2004 (prop. 2004/05:5, bet. 2004/05:FöU4, rskr. 2004/05:143, prop. 2004/05:43, bet. 2004/05:FöU5, rskr. 2004/05:143, prop. 2004/05:1, utg.omr. 6, bet. 2004/05:FöU1, rskr. 2004/05:130). Regeringen förutser ett fortlöpande behov av nyrekrytering för att tillgodose behoven i den fredsfrämjande verksamheten och inom de kompetensområden där det redan är eller uppstår brist på personal.

Tabell 3.1 Personalkonsekvenser i Försvarsmakten

Personer				
År	2006	2007	2008	2009
Minskning	2 900	1 100	900	2 000
Ökning	600	1 600	1 400	2 100
Summa	- 2 300	+ 500	+ 500	+ 100

I november 2005 lämnade Försvarsförvaltningsutredningen (SOU 2005:96) förslag på hur kostnadsminskningar inom Försvarsmaktens centrala och regionala verksamhet samt inom de totalförsvarsgemensamma myndigheterna skulle tas ut. I skr. 2005/06:131 presenterade regeringen åtgärder för att genomföra dessa besparingar inom stabs- och förvaltningsverksamheten och att resurser förs över till den kärnverksamhet som genomförs vid förbanden samt för fredsfrämjande verksamhet. Detta innebär att Försvarsmaktens beställningar till de totalförsvarsgemensamma myndigheterna kommer att minska och en följd av detta blir att personalreduktioner måste ske inom myndigheterna. Försvarets radioanstalt undantas från denna fas av besparingarna i avvaktan på att underrättelsesektorn ses över.

För perioden 2007–2009 beräknas antalet anställda vid Krisberedskapsmyndigheten att öka med närmare 200 personer. Ökningen sker med anledning av utbyggnad, drift och förvaltning av ”Gemensam radiokommunikation för skydd och säkerhet” (RAKEL), arbetet med den nationella portalen och det webbaserade informationssystemet, utvecklingen av myndighetens tekniska kompetens samt utveckling av myndighetens övningsverksamhet. Viss osäkerhet råder beträffande de personella behoven för hantering av RAKEL.

Räddningsverkets (SRV) förstärkning av beredskapen för att hjälpa svenskar utomlands sammanfaller med att regeringen har beslutat att utöka SRV:s internationella verksamhet. Med start 2006 kommer denna verksamhet att utökas till att omfatta cirka 130 personer mot nuvarande 25. Till detta kommer att SRV:s enhet för brandfarliga och explosiva varor i Solna skall samlokaliseras med Räddningsverkets centrala förvaltning i Karlstad. Detta kommer under 2006 att medföra dubbelbemanning med ca fem personer. Sammanfattningsvis kommer SRV under perioden 2006–2009 att minska sin personal med totalt 30 personer.

Socialdepartementet:

Inom Försäkringskassan sker nu omfattande förändringar till följd av omlokalisering av gemensam service och förmånsslag samt pensionsavgångar. Pensionsavgångarna kommer under en 14 års period att vara omkring 650 personer per år. För den här avsedda perioden bedöms antalet anställda att minska med ca 1 695 personer.

Till följd av uppdrag om försöksverksamhet med förstärkt vårdkedja inom ungdomsvården tillkommer ytterligare 16 anställningar vid Statens institutionsstyrelse.

I enlighet med propositionen Nationell strategi mot hiv/aids och vissa andra smittsamma sjukdomar (prop. 2005/06:60) har regeringen beslutat att en samordningsfunktion för hiv/aids och andra sexuellt överförbara och blodburna sjukdomar skall inrättas vid Socialstyrelsen. Med anledning av detta har medel överförts från Statens folkhälsoinstitut (FHI) till Socialstyrelsen under 2006. Regeringen föreslår att ytterligare medel överförs fr.o.m. 2007. Detta innebär att personalen vid FHI minskas med åtta personer, samtidigt som Socialstyrelsen ökar med åtta anställda.

Med anledning av regeringens beslut att omlokalisera Statens folkhälsoinstitut till Östersund kommer det att finnas behov av dubbelbemanning vid institutet.

Regeringen anser att Institutet för psykosocial medicin (IPM) bör avvecklas under 2007 och att verksamheten bör föras över till högskoleväsendet. På den korta tid som stått till förfogande har regeringen dock inte haft möjlighet att ta ställning till formen för överförandet av verksamheten och till hur verksamheten långsiktigt skall bedrivas. Regeringen avser att så snart som möjligt presentera sitt ställningstagande och förslag till anslagsåtgärder.

Finansdepartementet:

Skatteverket, Kronofogdemyndigheten, Tullverket och 21 länsstyrelser svarar för 83 procent av de totalt 25 000 anställda inom Finansdepartementets ansvarsområde. Bortses från sysselsättningspaketens effekter och myndigheternas löpande rationalisering, är det i sammanhanget begränsade personalkonsekvenser som kan bedömas. Kända förändringar är ny strukturfondsorganisation (där länsstyrelserna minskar och ESV ökar), samt vissa andra uppgiftsförändringar för länsstyrelserna.

Utbildnings- och kulturdepartementet:

En personalökning beräknas ske vid universitet och högskolor med ca 3 650 personer under perioden 2006–2009 till följd av förstärkningar av anslagen till såväl grundutbildning som forskning och forskarutbildning. För övriga områden inom departementet bedöms inga större förändringar av antalet anställda ske med anledning av denna budgetproposition.

Jordbruksdepartementet:

I samband med att landningskontrollen överförs från Kustbevakningen till Fiskeriverket kommer en ökning av antalet anställda motsvarande 19 personer att ske hos Fiskeriverket.

Till följd av prop. 2005/06:86 Ett ökat samiskt inflytande överförs 2007 arbetsuppgifter från länsstyrelserna motsvarande tre anställningar till Sametinget. Utöver det förs motsvarande tre anställningar inom Jordbruksdepartementets verksamhetsområde till Sametinget.

Djurskyddsmyndigheten avvecklas den 1 juli 2007. Det är i dagsläget inte möjligt att ange personalkonsekvenserna eftersom frågan om vilka uppgifter som övergår till andra organ ännu inte beslutats.

Miljö- och samhällsbyggnadsdepartementet:

Energimyndigheten kommer att tillföras nya arbetsuppgifter till följd av riksdagens beslut om propositionen Forskning och ny teknik för framtidens energisystem (prop. 2005/06:127). En förstärkning kommer att ske fr.o.m. 2007 med 6 miljoner kronor som innebär ytterligare cirka sex anställningar vid myndigheten.

Näringsdepartementet:

Regeringen har aviserat kraftiga åtgärder för att minska den statliga byråkratin. Som ett led i denna process föreslår regeringen att Arbetslivsinstitutet läggs ned den 1 juli 2007. Detta kommer att beröra 390 personer. Vidare föreslår regeringen anslagsminskningar för Arbetsmiljöverket, vilket uppskattningsvis kan komma att beröra cirka 280 personer under perioden 2007–2009.

Den 1 januari 2007 övergår myndigheten Handelsflottans kultur- och fritidsråd (HKF) till Sjöfartsverket. Ungefär 25 personer berörs. Merparten av de anställda övergår till Sjöfartsverket.

En ny programperiod inleds för strukturfonderna med en (delvis) ny organisation för genomförande av strukturfondsprogrammen, vilket kommer att beröra flera myndigheter både inom Näringsdepartementets område (Verket för näringslivsutveckling NUTEK, Svenska

ESF-rådet och Arbetsmarknadsstyrelsen). Det är i dagsläget svårt att ange det antal personer som kommer att beröras av den nya organisationen.

Regeringen avser att reformera Arbetsmarknadsverket (AMV). Arbetsförmedlingarnas resurser skall tydligare inriktas för matchning mellan arbetssökande och lediga jobb. Omfattningen av de arbetsmarknadspolitiska insatserna minskar kraftigt och AMV skall ombildas till en enhetlig myndighetsorganisation genom att AMS och länsarbetsnämnderna avvecklas som egna myndigheter vid årsskiftet 2007/2008. Regeringens bedömning är att inrättandet av en enhetlig myndighetsorganisation kommer att innebära en mer effektiv, flexibel och mindre kostsam administration. Resurserna minskas med 212 miljoner kronor 2007 och med 430 miljoner kronor från 2008. Det är i dagsläget svårt att ange det antal personer som kommer att beröras.

4. Kompetensförsörjningen i staten

Stora delar av arbetsgivarpolitiken har delegerats till myndigheternas chefer. Delegeringen innebär en betydelsefull frihet för myndigheterna att självständigt utforma organisation, arbetsprocesser, lönebildning och kompetensförsörjning med hänsyn till verksamhetens krav.

För att regeringen skall kunna följa utvecklingen och vid behov vidta åtgärder redovisar myndigheterna varje år sedan 1997 sin kompetensförsörjning till regeringen. Med kompetensförsörjning avses arbetet med att säkerställa att kompetens finns för att nå verksamhetens mål på ett effektivt sätt.

I det följande redovisas en uppföljning av kompetensförsörjningen i staten utifrån myndigheternas redovisningar, övriga rapporter samt relevant statistik. En central rapport är en sammanställning och analys av myndigheternas redovisningar av kompetensförsörjningen i årsredovisningen för 2005 (Fi2006/1500) som gjorts av Verket för förvaltningsutveckling (Verva). Rapporten i sin helhet finns på Vervas hemsida, www.verva.se. I rapporten finns bl.a. olika exempel på myndigheternas insatser.

4.1 Anställda i staten

Antalet statsanställda

År 2005 var totalt 236 300 personer anställda i den statliga sektorn. Då ingår även personer med timlön m.m.

Tabell 4.1 Antal statligt anställda 2001-2005 fördelade på kvinnor och män

Antal	2001	2002	2003	2004	2005
Kvinnor	97 700	100 000	101 900	102 800	114 500
Män	119 800	121 400	122 400	121 800	121 800
Samtliga	217 500	221 400	224 300	224 500	236 300

Källa: Arbetsgivarverket

Ökningen mellan åren 2004 och 2005 beror på att Försäkringskassan sedan den 1 januari 2005 räknas till statlig sektor. Staten i övrigt har i stället minskat med 4 000 anställda. Framför allt minskade antalet anställda inom Försvarsmakten med nära 1 600 anställda. Även antalet anställda inom sektorn universitet och högskolor har minskat med ca 1 000 anställda. Tidigare år har antalet anställda inom denna sektor ökat. Sektorn affärsverk och infrastruktur minskade med nästan 1 000 anställda.¹

Flertalet arbetar heltid inom staten

Nästan 30 procent av de statligt anställda arbetar i Stockholms län. Ungefär 18 procent finns i Östra Mellansverige (exklusive Stockholm). Om man i stället ser till andelen statsanställda i förhållande till samtliga anställda i olika regioner var andelen störst i Övre Norrland där knappt åtta procent är statligt anställda.

Drygt 30 000 statsanställda arbetar deltid. Det är fler kvinnor som arbetar deltid, drygt 20 procent, medan det bland männen är knappt tio procent.

4.2 Antal uppsägningar i staten

Antalet övertaliga statstjänstemän som anmälades till Trygghetsstiftelsen under 2005 uppgick till 5 810 personer, vilket motsvarar 2,37 procent av de statligt anställda i september 2004 (försäkringskassorna inräknade). Inflödet under 2005 är det största sedan 1993. Försvarsmaktens omstrukturering är den övervägande orsaken till detta. Genom en ändring av trygghetsavtalet fr.o.m. 2005 kan tidsbegränsat anställda nu lättare kvalificera sig för att omfattas av avtalet och möjligheterna till stöd har ökat. Det näst största inflödet till stiftelsen, drygt 1 000 personer, kommer från sektorn universitet och högskolor. Drygt 600 av dessa var tidsbegränsat anställda. Det stora inflödet från Försvarsmakten har medfört att könsfördelningen har förskjutits, liksom att medelåldern i inflödet är lägre. Inflödet är ojämnt fördelat också geografiskt.

Det totala inflödet sedan Trygghetsstiftelsen bildades 1990 uppgår till cirka 80 000 personer (per den 30 juni 2006). Under 2006 beräknas inflödet komma att uppgå till cirka 3 000 personer.

Av tabell 4.2 framgår andelen uppsagda fördelade på kvinnor och män sedan 1996.

Tabell 4.2 Andel uppsagda respektive total andel i staten fördelade på kvinnor och män, 1996-2005

Procent				
År	Andel uppsagda kvinnor	Andel kvinnor i staten	Andel uppsagda män	Andel män i staten
2005	38	48	62	52
2004	51	46	49	54
2003	49	45	51	55
2002	48	45	52	55
2001	49	45	51	55
2000	41	44	59	56
1999	45	43	55	57
1998	45	42	55	58
1997	54	42	46	58
1996	55	41	45	59

Källa: Trygghetsstiftelsen

Anm. Här ingår även personer som är registrerade i tidiga åtgärder före uppsägningstillfället.

Att andelen uppsagda kvinnor varierat över tiden hänger samman med orsakerna till att övertalighet uppkommer. Under mitten av 1990-talet skedde omfattande besparingar och teknik-

¹ Arbetsgivarverkets sektorsindelning: AFF: Affärsverk och infrastruktur; AOU: Arbetsliv, omsorg och utbildning; EK: Ekonomi; FÖ: Försvarsmakten; KULT: Kultur; LRS: Länsstyrelser, regeringskansli och stabsmyndigheter; MTJ: Miljö, teknik och jordbruk; RÄTTS: Rättsmyndigheter; UHF: Universitet, högskolor och forskning; UPP: Uppdragsmyndigheter

förändringar som i hög grad drabbade kvinnliga administratörer. Under slutet av 1990-talet har de uppsagda i högre grad bestått av övertaliga från Försvarsmakten och infrastrukturmyndigheterna, där andelen män är väsentligt högre. Detta framgår med stor tydlighet i 2005 års inflöde, där övertaliga från Försvarsmakten utgjorde mer än halva inflödet.

Statsanställda hävdar sig väl

Av de uppsagda som fick nya arbeten (fasta och tidsbegränsade på mer än ett år) under 2005 gick

- 39 procent till den statliga sektorn (37 procent 2004, 29 procent 2003),
- 12 procent till den kommunala sektorn (16 procent 2004, 21 procent 2003),
- 49 procent till den privata sektorn (47 procent 2004, 50 procent 2003).

Av dem som fått nytt arbete går fler kvinnor än män till den offentliga sektorn.

Knappt hälften av dem med nytt arbete får högre lön, medan den är oförändrad för ungefär en fjärdedel. Hälften uppger sig ha fått ett bättre och mer utvecklande arbete, medan drygt var tionde anser att arbetsuppgifterna är sämre och mindre utvecklande.

De flesta uppsagda finner relativt snabbt en ny sysselsättning. Den öppna arbetslösheten bland de uppsagda i staten sjunker relativt snabbt över tid och ligger efter två år på cirka tio procent av de uppsagda och efter ytterligare ett år under fem procent. Huvuddelen av de som är arbetslösa under längre perioder är 55 år och äldre.

Enligt Trygghetsstiftelsen kan de goda resultat som uppnås hänföras till att det statliga trygghetssystemet är ett aktivt omställningsinstrument och till att de statsanställda hävdar sig väl på arbetsmarknaden.

4.3 Åldersstruktur i staten

En strategisk fråga för statsförvaltningen är att hantera kommande års pensionsavgångar. Under åren 2006–2009 beräknas ca 24 250 personer i statsförvaltningen att uppnå pensionsålder.

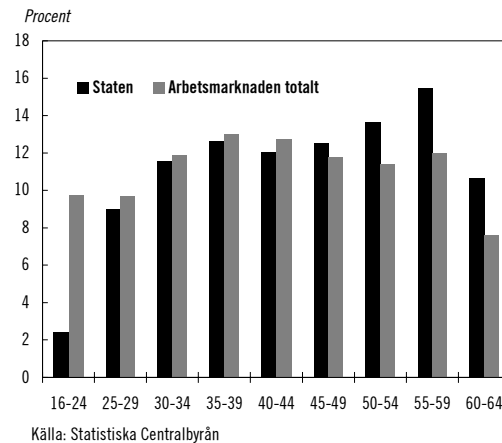
Fler äldre, färre yngre i staten

I jämförelse med arbetsmarknaden i övrigt har staten en äldre personalstyrka. År 2005 var medelåldern för statligt anställda män och kvinnor 45 år, medan medelåldern på arbetsmarknaden totalt var 42 år.

År 2005 var 40 procent av de statsanställda 50 år eller äldre, medan samma åldersgrupp utgjorde endast 31 procent av den totala arbetsmarknaden. Andelen anställda i åldersgruppen under 25 år var mycket lägre i staten än på arbetsmarknaden i övrigt.

Förklaringarna till statens avvikande åldersstruktur står att finna dels i den statliga sektorns kraftiga expansion under 1960- och 1970-talen, dels i att utbildningskraven är högre i staten än på arbetsmarknaden i stort. Den låga andelen anställda under 25 år i staten är en återspeglning av att nästan dubbelt så stor andel av de statsanställda, 66 procent, som på arbetsmarknaden totalt, 36 procent, har eftergymnasial utbildning.

Diagram 4.1 Åldersstrukturen i staten och på arbetsmarknaden totalt 2005

Nybeviljade ålderspensioner fortsätter att öka

Antalet nybeviljade ålderspensioner förväntas öka för varje år framöver beroende på att den stora gruppen fyrtiotalister kommer att gå i pension de kommande åren.

Tabell 4.3 Personer med nybeviljad ålderspension, 1998–2005

Antal					
	1998	2002	2003	2004	2005
Kvinnor	767	859	778	950	1 502
Män	2 031	1 794	1 475	1 889	1 814
Samtliga	2 798	2 653	2 253	2 839	3 316

Källa: Statens pensionsverk

Anm. I uppgifterna om antal personer med nybeviljad ålderspension ingår även delpensionärer och personer med tillfällig sjukpension som under respektive år fyller 65 år.

Fler tar ut ålderspension efter att de har fyllt 65 år

Den markanta ökningen av antalet, både män och kvinnor, som tar ut ålderspension efter 65-årsdagen har fortsatt under 2005. Antalet har ökat med 81 procent från föregående år. En tänkbar förklaring till denna kraftiga ökning kan vara att den första årskullen, som har möjlighet att kvarstå i arbete till 67 år, har fyllt 67 år under 2005.

Tabell 4.4 Personer i arbete som är 67 år eller äldre 2002–2005

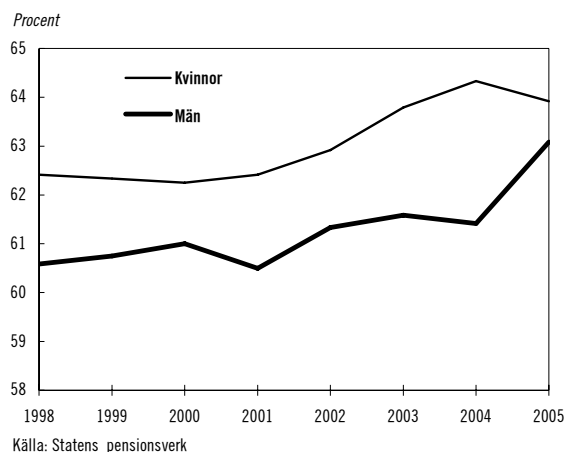
Antal				
	2002	2003	2004	2005
Kvinnor	11	9	18	122
Män	23	34	51	233
Summa	34	43	69	355

Källa: Statens pensionsverk

Den största andelen av de personer som är 67 år eller äldre och som fortfarande arbetar finns inom universitets- och högskolesektorn.

Genomsnittsåldern för pensionsavgångar ökar

Medianåldern då de statsanställda har lämnat sin anställning inom staten i pensioneringssyfte², har ökat och uppgår nu till 63 år och 3 månader. För kvinnorna uppgår medianåldern till 63 år och 11 månader, medan den för männen uppgår till 63 år och 1 månad. Som framgår av diagrammet nedan har kvinnorna sedan 1998 haft en högre medianålder än vad männen har haft.

Diagram 4.2 Medianålder då statsanställda män och kvinnor lämnat sin anställning i pensioneringssyfte, 1998–2005

Källa: Statens pensionsverk

Sjukpensioner minskar

Antalet statsanställda med nybeviljad sjukpension³ har minskat med 34 procent från 2002 (se tabell 4.5). De senaste årens ökning av avser nybeviljade tillfälliga sjukpensioner har upphört, dock kvarstår en marginell ökning av avser tillfälliga sjukpensioner med omfattningen 25 procent. Mer än 75 procent av dem med tillfällig sjukpension 2005 hade lägre omfattningsgrad än 100 procent.

Tabell 4.5 Personer med nybeviljad tillfällig respektive definitiv sjukpension, 1998–2005

Antal					
	1998	2002	2003	2004	2005
Tillfällig sjukpension <100 procent	267	712	759	973	977
Tillfällig sjukpension 100 procent	342	451	334	394	361
Sjukpension	786	941	636	653	622

Källa: Statens pensionsverk

Knappt 70 procent av dem som 2005 beviljades sjukpension eller tillfällig sjukpension på heltid i staten var kvinnor. För tillfällig sjukpension på deltid var andelen kvinnor 72 procent. Genomsnittsålder för personer med nybeviljad sjukpension 2005 var 58,5 år för kvinnor och knappt 59 år för män.

² Här ingår ålderspension, pensionsersättning, särskild pensionsersättning och sjukpension.

³ Med sjukpension och tillfällig sjukpension avses avtalsförmåner kopplade till icke tidsbegränsad sjukersättning på heltid respektive partiell icke tidsbegränsad sjukersättning, tidsbegränsad sjukersättning eller aktivitetsersättning.

Antalet nybeviljade delpensioner ökar något

Under 2005 ökade antalet nybeviljade delpensioner med 6 procent och det är endast kvinnor som står för ökningen.

Sammanlagt för åren 2003–2005 är det 22 procent av personerna i den aktiva åldern 61 till 64 år som har beviljats delpension, motsvarande siffra för 2003–2004 var ca 20 procent.

Tabell 4.6 Beviljade delpensioner, 2003–2005

Antal			
Delpensionens omfattning	Kvinnor	Män	Totalt
50 procent	823	1 594	2 417
40–49 procent	246	243	489
21–39 procent	187	214	401
- 20 procent	1 267	1 026	2 293
Summa	2 523	3 077	5 600

Källa: Statens pensionsverk

Som framgår av tabell 4.6 är det fler män än kvinnor som har beviljats delpension. Det kan också konstateras att flertalet av männen har en omfattningsgrad på 50 procent, medan den för kvinnorna i första hand är 20 procent eller lägre.

År 2003 var antalet personer med delpension på 50 procent fler än antalet personer med omfattning upp till 20 procent. Om man jämför detta med år 2005 är förhållandet ombytt. Detta kan bero på att arbetsgivarna har blivit mer restriktiva i beviljandet av den högre omfattningsgraden.

Nästan 70 procent av delpensionärerna 2004 och 2005 beviljades uttag redan från 61 år.

Statliga kompetensöverföringsjobb

Regeringen anser att den tidigare regeringens satsning på statliga kompetensöverföringsjobb skall fasas ut i en snabbare takt än tidigare angivet.

Regeringen minskar därmed anslaget för åtgärden statliga kompetensöverföringsjobb.

Myndigheternas insatser

Många myndigheter har liksom tidigare år uppmärksammat den omställning som den kommande generationsväxlingen kommer att innebära.

Vissa myndigheter använder lokala omställningsmedel för att underlätta den kommande generationsväxlingen och kompetensutveckla personalen. T.ex. kommer Kriminalvården att använda en del av de lokala omställningsmedlen för att ge äldre medarbetare högskoleutbildning.

Två år före en kommande pensionering gör Svenska Kraftnät en bedömning av vilka aktiviteter som måste genomföras för att behålla viktiga kunskaper inom myndigheten.

4.4 Jämställdhet och könsfördelning i staten

Staten skall vara ett föredöme för övriga arbetsgivare vad gäller jämställdhet. Andelen kvinnor skall öka på ledande befattningar.

Jämn könsfördelning i staten

Könsfördelningen bland de anställda i staten är mycket jämn. År 2005 var 48 procent kvinnor medan 52 procent var män. Det innebär att staten har den mest jämna könsfördelningen bland sektorerna på arbetsmarknaden.

Skilnader kvarstår mellan olika befattningar

Inom staten varierar dock könsfördelningen kraftigt mellan olika typer av befattningar. Bland myndighetscheferna var i september 2006 andelen kvinnor 33 procent (se tabell 4.7). På stora myndigheter med minst 1 000 anställda (34 stycken) var andelen kvinnor lägre, 29 procent.

Sett över tid har dock andelen kvinnor bland myndighetschefer ökat. År 1993 utgjorde de endast 17 procent. Under 2005 nyutnämnde regeringen totalt 29 myndighetschefer varav 12 var kvinnor, dvs. 41 procent. Av tabellen nedan framgår fördelningen av kvinnor och män bland de myndighetschefer som regeringen utnämnt.

Tabell 4.7 Fördelningen den 1 september 2006 av kvinnor och män bland myndighetschefer som regeringen utnämnt.

Antal			
	Kvinnor	Män	Totalt
Generaldirektörer ¹	48	106	154
Landshövdingar	5	16	21
Museichefer ²	6	3	9
Rektorer ³	15	22	37
Myndighetschefer totalt	74	147	221⁴

¹Inklusive motsvarande befattning, t.ex. Rikspolischefen, Riksåklagaren, etc samt fem vikarierande myndighetschefer.

²Inklusive överintendenter.

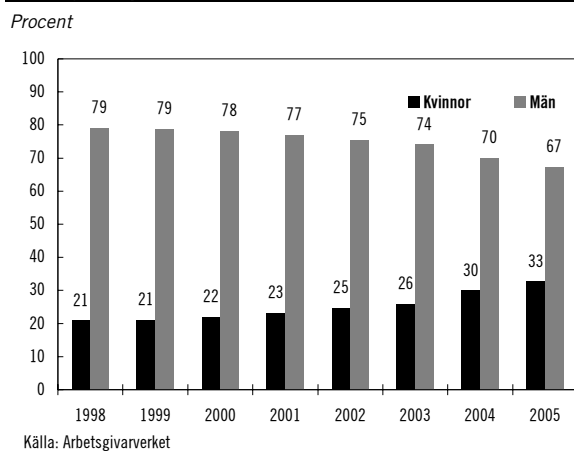
³Regeringen utser rektorer efter förslag från högskolestyrelsen. Här ingår en vikarierande rektor.

⁴Två myndigheter ingår ej eftersom de saknar såväl chef som av regeringen förordnad vikarie.

Andelen kvinnor med chefsuppgifter på olika nivåer i staten är lägre än andelen män med motsvarande uppgifter. Som framgår av diagram

4.3. har dock kvinnornas andel ökat från 21 procent 1998 till 33 procent 2005.

Diagram 4.3 Fördelning av kvinnor och män inom ledningskompetens, 1998–2005

Inom myndigheternas kärn- respektive stödkompetens finns också skillnader, men även här har könsfördelningen jämnats ut över tiden. Inom myndigheternas kärnverksamhet ökade andelen kvinnor från ungefär 41 procent 2001 till knappt 43 procent 2004. År 2005 hade andelen kvinnor ökat till knappt 47 procent. Den stora ökningen jämfört med 2004 berodde på att Försäkringskassan blev statlig 2005.

Inom myndigheternas stödverksamhet var andelen män drygt 43 procent. Motsvarande uppgift för 2004 var knappt 44 procent.

... och inom olika sektorer

Fördelningen mellan kvinnor och män skiljer sig också åt mellan olika sektorer inom staten. Högst andel kvinnor finns i sektorn för arbetsliv, omsorg och utbildning där mer än två av tre anställda är kvinnor. I rättssektorn (inklusive Försvarsmakten) är tvärt om två av tre anställda män. Allra högst andel män finns inom affärsverkssektorn, där bara en av fyra anställda är kvinnor. Inom universitets- och högskolesektorn och sektorn för miljö, teknik och jordbruk jobbar ungefär lika många kvinnor och män.

Några exempel på insatser

Luleå tekniska universitet har avsatt tre miljoner för att ge kvinnliga lärare möjlighet att meritera sig till docent eller professor, eftersom andelen kvinnor bland forskare och lärare inom den tekniska sektorn fortfarande är låg.

Inom universitets- och högskolesektorn pågår ett treårigt nationellt chefs- och ledarskaps-

projekt, IDAS, vars syfte är att få fler kvinnor på höga akademiska poster. Vissa högskolor har också initierat lokala IDAS-projekt för att väcka intresse för akademiskt ledarskap hos kvinnor. Projektet finansieras via Utvecklingsrådet för det statliga området.

Flera myndigheter arbetar både med att nå en jämnare könsfördelning i sina nämnder genom att be nominerande organisationer att föreslå en man och en kvinna.

Löneskillnader mellan kvinnor och män

Arbetsgivarverket har analyserat löneskillnaderna mellan statsanställda kvinnor och män under åren 2000 till 2005 (Fi2006/3394). Syftet med studien är att kartlägga löneskillnaderna år 2005 och hur de har utvecklats sedan 2000.

Av kartläggningen framkommer att lönerna för statsanställda kvinnor 2005 var 14,6 procent lägre än statsanställda mäns genomsnittslön. Då har inte hänsyn tagits till skillnader i arbetstid, arbetsinnehåll, m.m. Den totala löneskillnaden har successivt minskat från 2000 då den låg på 16,9 procent.

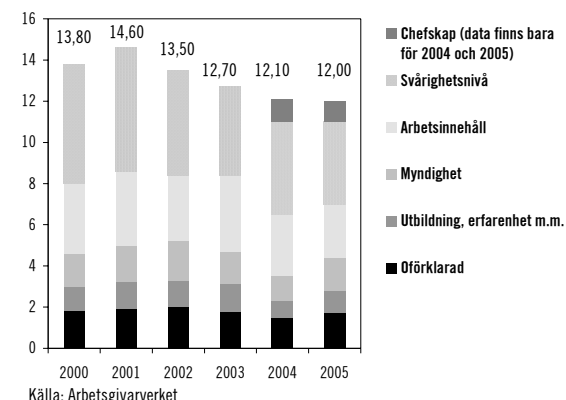
Att kvinnor i högre utsträckning arbetar deltid än män har under 2000-talet medfört löneskillnader på mellan 2 och 3 procentenheter. Med hänsyn tagen till skillnader i arbetstid, då man jämför snittlönerna för den tid som arbetsgivaren faktiskt betalar för, har löneskillnaden minskat från 13,8 procent år 2000 till 12,0 procent år 2005, se diagram 4.4.

Enligt Arbetsgivarverkets studie är den främsta orsaken till löneskillnaderna att män och kvinnor i hög grad har arbeten med olika svårighetsgrad. Att fler kvinnor har arbetsuppgifter på lägre svårighetsnivåer har under åren givit upphov till löneskillnader på mellan 4 och 5 procent.

En annan viktig förklaring till löneskillnaderna är att kvinnor och män har olika yrken. Kvinnodominerade yrken är oftast lägre betalda än mansdominerade yrken. Skillnaderna i yrken har under åren medfört löneskillnader på mellan 2 till 4 procentenheter. Efter korrigeringar som har gjorts med kända sakliga faktorer återstår enligt Arbetsgivarverkets studie en oförklarad löneskillnad på 1,7 procentenheter år 2005.

Diagram 4.4 Faktorer bakom löneskillnader mellan kvinnor och män

Procent

4.5 Etnisk och kulturell mångfald i staten

Regeringen har sedan 2004 ett särskilt mål att den etniska och kulturella mångfalden bland de anställda i statsförvaltningen skall öka på alla nivåer.

Andelen anställda med utländsk bakgrund fortsätter att öka

Andelen anställda med utländsk bakgrund fortsätter att öka i staten. (se tabell 4.8). År 2005 uppgick andelen statsanställda med utländsk bakgrund till 10,8 procent, jämfört med 10,6 procent 2004. Andelen nyanställda i staten med utländsk bakgrund under samma period var dock betydligt högre, 15,4 procent 2005 och 15,2 procent 2004. För hela befolkningen i åldrarna 20–64 år uppgick andelen med utländsk bakgrund till 18,4 procent 2005. Även om andelen anställda med utländsk bakgrund fortfarande är lägre i staten än bland befolkningen i arbetsför ålder har ökningstakten sedan 2000 varit snabbare i staten än bland befolkningen i arbetsför ålder.

Tabell 4.8 Andel med utländsk bakgrund bland statsanställda, nyanställda i staten och i hela befolkningen, 2000-2005

Procent

	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Staten ¹	9,1	9,7	10,2	10,4	10,6	10,8
Nyanställda i staten ²	i.u.	14,1	14,5	14,5	15,2	15,4
Befolkningen 20–64 år	16,3	16,6	17,0	17,4	17,8	18,4

¹ Avser personer med månadsavlönad anställning hos obligatoriska och hos frivilliga medlemmar i Arbetsgivarverket. Timanställda m.fl. ingår ej. För åren 2000-2001 ingår inte anställda hos försäkringskassorna, eller personer med en anställningsomfattning understigande 40 procent. För åren 2002-2005 ingår dessa grupper. Effekten av att införa dessa grupper i redovisningen är marginell. Källa: Arbetsgivarverkets källa: SCB

² Som nyanställda räknas personer som inte var anställda i staten föregående år samt personer som bytt anställningsmyndighet sedan föregående år. Källa: Arbetsgivarverket

Andelen kvinnor med utländsk bakgrund var 2005 fortfarande något högre än andelen män, 11,6 procent jämfört med 10,0 procent. Båda grupperna har dock ökat jämfört med 2004.

Andelen utrikes födda i staten uppgick 2005 till 8,9 procent. År 1980 var motsvarande siffra 5,3 procent. Bland de nyanställda som är utrikes födda är, enligt Arbetsgivarverket, fler än tre av fyra födda utanför Norden, vilket är något fler än i statsförvaltningen totalt.

Små förändringar inom kompetenskategorierna

Andelen anställda med utländsk bakgrund inom kärn- och ledningskompetens var oförändrad mellan 2004 och 2005. För kategorin stöd-kompetens ökade andelen under motsvarande period till 9,5 procent.

Tabell 4.9 Andel anställda med utländsk bakgrund fördelade på kompetenskategorierna, 2003-2005

Procent

	2003	2004	2005
Ledningskompetens	5,5	5,7	5,7
Kärnkompetens	11,1	11,4	11,4
Stöd-kompetens	9,3	9,3	9,5
Totalt	10,4	10,6	10,8

Källa: Arbetsgivarverket

Variation mellan sektorerna

En ökning av andelen anställda med utländsk bakgrund har skett inom alla sektorer med mellan 0,1 och 0,4 procentenheter, med undantag för sektorn länsstyrelserna, regeringskansliet och stabsmyndigheter.

I likhet med tidigare år är andelen högst inom sektorn universitet, högskolor och forskning (18,3 procent). Även sektorerna kultur (12,3

procent) samt arbetsliv, omsorg och utbildning (12,0 procent) har en högre andel än genomsnittet i staten. Lägst andel återfinns även i år inom sektorerna affärsverk och infrastruktur (5,7 procent) samt rättsmyndigheter inkl. Försvarsmakten (5,9 procent). Vid motsvarande mätning för 2004 redovisades Försvarsmakten som en separat sektor, vilket måste beaktas vid en eventuell jämförelse mellan åren.

Skillnaderna mellan sektorerna kan, enligt Arbetsgivarverket, till viss del förklaras av sektorsspecifika sakförhållanden, t.ex. krav på svenskt medborgarskap.

Tabell 4.10 Andelen anställda med utländsk bakgrund inom olika sektorer och kompetens kategorier, 2005

Procent

	Totalt	Kompetenskategori		Stöd
		Led-	Kärn	
		ning		
Affärsverk och infrastruktur	5,7	3,4	5,5	6,0
Arbetsliv, omsorg och utbildning	12,0	7,2	12,3	11,2
Ekonomi	9,0	4,8	8,9	10,6
Kultur	12,3	7,7	11,7	13,3
Länsstyrelser, regeringskansli och stabsmyndigheter	7,6	3,5	6,7	9,8
Miljö, teknik och jordbruk	9,6	6,7	9,8	8,9
Rättsmyndigheter ¹	5,9	3,3	6,2	5,9
Universitet, högskolor och forskning	18,3	11,5	21,0	13,7
Uppdragsmyndigheter	7,2	5,3	7,1	7,3
Staten totalt	10,8	5,7	11,4	9,5

¹Inkluderar även Försvarsmakten.
Källa: Arbetsgivarverket

Arbetsgivarverket har granskat ökningen och ökningstakten i de olika sektorerna. Störst har ökningen varit inom sektorn miljö, teknik och jordbruk. Enligt Arbetsgivarverket verkar inget samband mellan hög personalrörlighet och ökningstalet av andelen anställda med utländsk bakgrund finnas. Övriga är att sektorer med högre rörlighet snarare har en mycket låg ökningstakt. Sektorerna arbetsliv, omsorg och utbildning samt rättssektorn utgör dock undantag med en relativt hög ökningstakt av anställda med utländsk bakgrund. Enligt Arbetsgivarverket kan det vara ett tecken på högt fokus på rekrytering av personer med utländsk bakgrund.

Fortsatta insatser för att främja mångfald

Myndigheternas arbete med att öka den etniska och kulturella mångfalden fortgår.

Enligt Vervas sammanställning av kompetensförsörjningen i staten deltar myndigheterna bland annat i arbetsmarknadsdagar för att nå andra grupper av potentiella medarbetare.

Flera myndigheter har också tagit emot praktikanter. Till exempel har Banverket stimulerat arbetet för ökad mångfald genom att huvudkontoret tagit emot praktikanter med utländsk bakgrund och akademisk utbildning. Detta har skett i samarbete med Arbetsförmedlingen och ett högskoleprojekt.

4.6 Personalrörlighet i staten

Rörlighet bland personalen är en förutsättning för flexibilitet och förnyelse. En för hög rörlighet kan dock innebära problem med kontinuitet och kostnaderna för introduktion av nyanställda ökar.

Rörligheten är oförändrad

Mellan september 2004 och september 2005 uppgick rörligheten i staten till 10 procent. Med personalrörlighet avses här nyanställningar och avgångar vid myndigheterna oavsett om det skett inom staten eller i förhållande till andra sektorer.⁴ Totalt sett uppgick antalet nyanställningar till 21 000 och antalet avgångar till 25 500 under denna period. Fördelningen mellan kvinnor och män är förhållandevis jämn.

Personalrörligheten har varit relativt konstant runt 10 procent de senaste tio åren, med undantag av en topp kring år 2000, då den uppgick till knappt 14 procent.

Högre rörlighet bland yngre

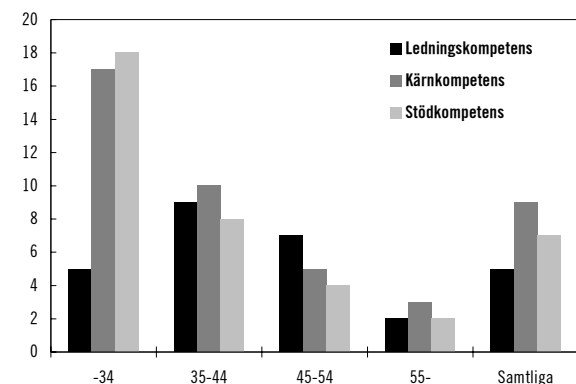
Liksom tidigare år var rörligheten mellan september 2004 och september 2005 totalt sett högre bland statsanställda under 35 år, för att sedan avta med stigande ålder (se diagram 4.5.). Personalrörligheten var totalt sett också högre inom kärn- och stödkompetens än inom

⁴ Personalrörlighet beräknas utifrån det lägsta av värdena för antalet nyrekryterade respektive antalet avgångna dividerat med medelvärdet av antalet anställda under de senaste två åren. Med nyrekryterade avses nyutkomna i staten samt nya från annan myndighet. Motsvarande gäller för avgångna.

ledningskompetens, framför allt i den yngsta åldersgruppen.

Diagram 4.5 Personalrörlighet fördelad på kompetenskategori och ålder, 2004–2005

Procent

Källa: Arbetsgivarverket

I jämförelse med tidigare år kan dock konstateras att personalrörligheten har minskat för anställda yngre än 35 år, från 24 procent mellan 2000–2001 till 19 procent mellan 2004–2005. Den förhållandevis största skillnaden för denna åldersgrupp finns inom ledningskompetens där omsättningen minskade från 11 procent till 5 procent under samma period.

Flera myndigheter nyrekryterar

Av Arbetsgivarverkets och Konjunkturinstitutets konjunkturbarometer framgår att en fortsatt hög andel av myndigheterna⁵ har nyrekryterat eller försökt nyrekrytera sedan hösten 2005. För första gången sedan 2003 upplever dock en högre andel av myndigheterna att det finns något färre lämpliga sökanden. Bristen på lämpliga sökande gäller främst högre befattningsnivåer men förekommer även på mellan- och lägre nivåer. Totalt sett är dock andelen myndigheter som upplever arbetskraftsbrist låg i jämförelse med åren fram till 2003. Bristen på arbetskraft är inte så allvarlig att den har påverkat myndigheterna i någon större omfattning.

Myndigheternas arbete med personalrörlighet

Målet för myndigheternas arbete med rörlighet är en balans mellan kontinuitet och förnyelse.

Mycket få myndigheter anser sig ha ett problem med för hög extern eller intern personalomsättning. En bidragande faktor till detta torde vara det gynnsamma rekryteringsläget. Bland de myndigheter som vill öka rörligheten framhålls vikten av kompetensutveckling som ett instrument.

Socialstyrelsen har gett ett antal medarbetare professionell vägledning i form av livs- och karriärplanering för att främja intern och extern rörlighet.

4.7 Arbetsmiljö och sjukfrånvaro i staten

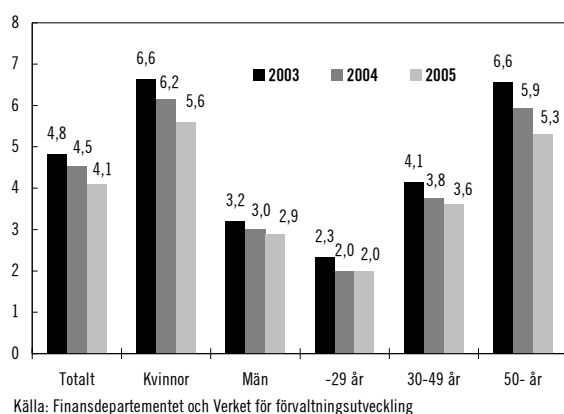
De statliga arbetsgivarna skall verka för en god arbetsmiljö i syfte att minska sjukfrånvaron.

Sjukfrånvaron i staten fortsätter att minska

År 2005 var den genomsnittliga sjukfrånvaron i staten 4,1 procent av tillgänglig arbetstid. Det framgår av Vervas sammanställning av de uppgifter om sjukfrånvaron som myndigheterna har redovisat i sina respektive årsredovisningar.⁶ Det kan jämföras med 4,8 procent 2003 och 4,5 procent 2004, vilket innebär att sjukfrånvaron i staten fortsätter att minska. Som framgår av diagram 4.5 har sjukfrånvaron minskat inom i stort sett samtliga grupper och mest för kvinnor och anställda som är 50 år och äldre. Sjukfrånvaron minskade också framför allt inom större myndigheter med minst 1 000 årsarbetskrafter.

⁵ De medeltal som redovisas bygger på myndigheternas uppgifter och är viktade i förhållande till dess storlek (antal årsarbetskrafter i respektive myndighet).

⁶ Myndigheter med högst tio anställda ingår inte då de inte omfattas av redovisningskravet. Motsvarande gäller om antalet anställda i en av undergrupperna, t.ex. ålderskategori, är högst tio eller om uppgifterna kan hänföras till en enskild person.

Diagram 4.6 Sjukfrånvaron i förhållande till tillgänglig arbetstid, 2003–2005

I likhet med arbetsmarknaden i stort är sjukfrånvaron bland de statsanställda högre för kvinnor än för män. Sjukfrånvaron ökar också med de anställdas ålder. Av Vervas sammanställning framgår att sjukfrånvaron i genomsnitt är högre vid stora respektive små myndigheter (minst 1 000 alternativt högst 50 årsarbetskrafter).

Högre sjukfrånvaro inom vissa sektorer

Som framgår av tabell 4.12 finns det skillnader mellan olika sektors sjukfrånvaro. Liksom tidigare år hade sektorn arbetsliv, omsorg och utbildning den i genomsnitt högsta sjukfrånvaron. Inom denna sektor har dock sjukfrånvaron minskat relativt mycket, från 6,9 procent 2003 till 5,9 procent 2005.

Tabell 4.11 Sjukfrånvaro i staten i förhållande till tillgänglig arbetstid fördelad på sektor och kön, 2005

Procent

	Totalt	Kvinnor	Män
Affärsverk och infrastruktur	4,2	6,1	3,7
Arbetsliv, omsorg och utbildning	5,9	6,7	4,3
Ekonomi	4,8	5,9	2,9
Kultur	4,0	4,6	3,3
Länsstyrelser, regeringskansli och stabsmyndigheter	3,5	4,3	2,4
Miljö, teknik och jordbruk	3,9	5,3	2,7
Rättsmyndigheter och Försvarsmakten	4,0	5,9	3,0
Universitet, högskolor och forskning	3,2	4,6	1,8
Uppdragsbaserad verksamhet	3,4	5,1	2,3
Staten totalt	4,1	5,6	2,9

Källa: Verket för förvaltningsutveckling

Skillnader i verksamhet och organisation kan vara en förklaring till att sjukfrånvaron varierar mellan såväl de olika sektorerna som

myndigheterna. En annan förklaring kan vara att personalstrukturen ser olika ut.

Från och med 2006 följer regeringen också sjukfrånvaron i staten kvartalsvis genom ett uppdrag till Verva. För första kvartalet 2006 konstaterar Verva att den genomsnittliga sjukfrånvaron i staten var 3,3 ersatta dagar per anställd.

Att jämföra sjukfrånvaron som redovisas i årsredovisning med den kvartalsvisa sjukfrånvaron är inte möjligt. Det beror främst på att sjukfrånvaron definieras olika och baseras på olika datakällor.

Satsningar på friskvård och nyckeltal

Av de senaste årens redovisningar av kompetensförsörjningen framgår att det på flera myndigheter bedrivs ett aktivt och engagerat arbete för att öka hälsan. Verva konstaterar också i sin rapport att det görs många goda insatser inom området. Enligt Vervas redovisning av åtgärder är det en tyngdpunkt på redovisning inom det fysiskt/tekniska området och inom friskvårdsområdet. Det är få myndigheter som i sina redovisningar vidgar frågan till att avse den organisatoriska och psykosociala arbetsmiljön och förutsättningarna för dessa.

Statens pensionsverk (SPV) har tillsammans med andra större lokala arbetsgivare, både statliga, kommunala och privata, bildat en arbetsgivarring för att tillsammans verka för att långtidssjuka kan återgå i arbete.

Inom den s.k. Centrogruppen⁷ pågår ett arbete med att ta fram relevanta nyckeltal för arbetsmiljö- och hälsoarbete.

Statens geologiska undersökning har hälsocertifierats, bl.a. för det systematiska arbetsmiljöarbetet. Ekonomistyrningsverket har genom hälsofrämjande arbete uppfyllt villkoren för hälsodiplomering. Det huvudsakliga innehållet handlar om värdegrund och förhållningssätt.

⁷ Samverkansorgan bestående av Arbetsgivarverkets största medlemmar med regional organisation, dvs. Polisen, Arbetsmarknadsverket, Domstolsverket, Försvarsmakten, Försäkringskassan, Kriminalvården, Åklagarmyndigheten, Skatteverket och Tullverket.

4.8 Lönenivåer och lönebildning i staten

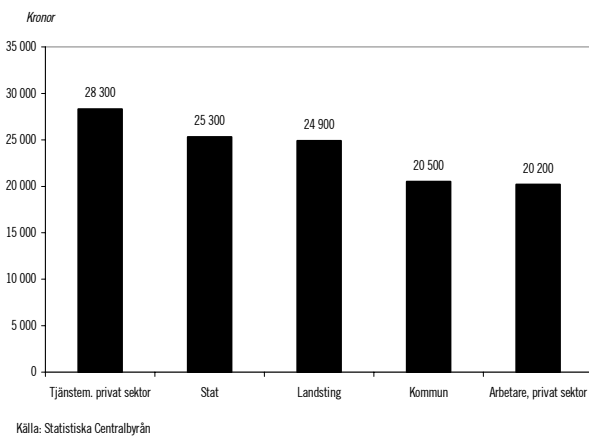
Lönebildningen är ett viktigt personalpolitiskt verktyg i den statliga arbetsgivarpolitiken. Genom ramanslagsreformen 1993/94 fick myndigheterna fullt kostnadsansvar för den lönepolitik de bedriver.

Lönenivåer i staten

Den genomsnittliga månadslönen för en årsarbetare i staten var 25 800 kronor i september 2005. För kvinnorna var genomsnittslönen 24 000 kronor medan den för männen var 27 500 kronor. Lönespridningen har ökat de senaste åren men i relativt långsam takt.

Nedan anges medellönerna i olika arbetsmarknadssektorer 2004. Som framgår av diagram 4.7 finns det stora skillnader mellan tjänstemäns och arbetares löner inom privat sektor. Totalt sett uppgick medellönen i privat sektor till 24 400 kronor. Jämfört med medellönen i hela den privata sektorn ligger därmed staten högre. I och med att staten enbart har tjänstemannaavtal är det dock mer rättvisande att jämföra lönerna med tjänstemän i privat sektor än sektorns totala genomsnitt.

Diagram 4.7. Genomsnittlig månadslön i olika sektorer på arbetsmarknaden, 2004

Totalt för hela arbetsmarknaden var medellönen 23 700 kronor 2004. Kvinnornas medellön uppgick till 83 procent av männens. År 2003 var motsvarande uppgift 84 procent.

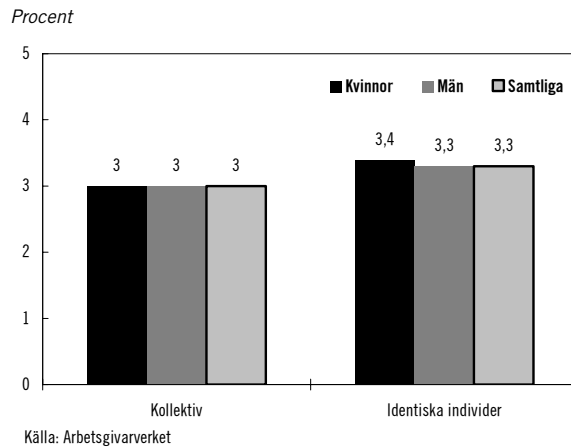
Löneutvecklingen i staten

Gällande ramavtal om löner m.m. för arbetstagare i staten avser perioden 1 oktober 2004 t.o.m. 30 september 2007 (RALS 2004–2007). Arbetsgivarverket träffar som arbetsgivarpart avtal för sina medlemmar med de fackliga

parterna OFR (Offentliganställdas förhandlingsråd), SACO-S (Sveriges akademikers centralorganisation) samt SEKO (Facket för service och kommunikation).

Mellan september 2004 och september 2005 ökade genomsnittslönen i staten med 3,0 procent (se diagram 4.7). I detta ökningstal har hänsyn tagits till att den nya myndigheten Försäkringskassan tillkommit under mätperioden. Löneutvecklingen för identiska individer var under samma period 3,3 procent. Med identiska individer avses personer som var anställda vid samma myndighet båda mät-tidpunkterna. Genom att mäta löneutvecklingen för identiska individer bortser man från effekter av strukturella förändringar, medan effekter av t.ex. beföring kommer med.

Diagram 4.8 Löneutvecklingen i staten, september 2004 till september 2005

Tidpunkterna för lönerrevisionerna varierar ofta mellan olika myndigheter. Till detta kommer att de lokala lönerrevisionerna har blivit allt mer utspridda över året. Den löneutveckling som registrerats i statistiken för ett enskilt år kan därför i regel inte tolkas som resultatet av det årets löneavtal. För att få en tydligare bild av den kollektiva löneutvecklingen har Arbetsgivarverket tagit fram uppgifter om löneutvecklingen under perioden 1997–2004 kopplade till årstakt (se tabell 4.12).

Tabell 4.12 Nominell och real löneutveckling i statlig sektor, 1997–2005

Procent				
	Avtalsperiod för centralt löneavtal	Löneutveckling, årstakt	Förändring i KPI ¹	Real löneutveckling, årstakt
1997–98	RALS 1998-2001	3,8	-0,1	3,9
1998–99	RALS 1998-2001	3,8	0,4	3,4
1999–00	RALS 1998-2001	3,8	1,0	2,8
2000–01	RALS 2001	4,2	2,5	1,7
2001–02	RALS 2002-2004	3,8	2,1	1,7
2002–03	RALS 2002-04	3,6	1,9	1,7
2003–04	RALS 2002-04	3,4	0,4	3,0
2004–05	RALS 2004–2007	3,1	0,4	2,7
Genomsnittlig årlig ökning 1997–2005		3,7		2,6

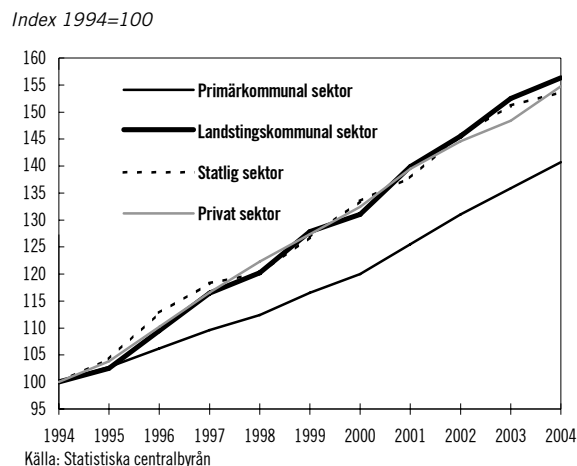
¹ Förändringen är beräknad som förändring i årsmedeltal.
Källa: Arbetsgivarverket

Utifrån dessa beräkningar har den nominella löneökningstakten varit 3,7 procent per år mellan 1997 och 2005. Den reala löneutvecklingen under samma tid, dvs. om hänsyn tas till inflation eller förändringen i konsumentprisindex (KPI), har varit 2,6 procent per år.

Under senaste åren har löneutvecklingen, sett till identiska individer, varit något högre för kvinnor än för män.

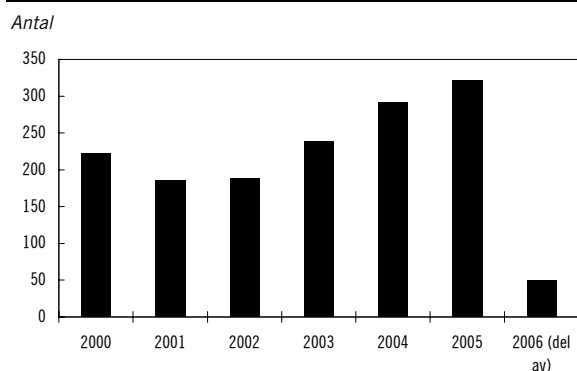
Utveckling av genomsnittliga löner

Enligt jämförande statistik tiden efter ramanslagsreformen har löneökningstakten på det statliga området förhållandevis väl följt utvecklingen på arbetsmarknaden i övrigt. Mellan 1994 och 2004 uppgick löneutvecklingen inom landstingen, staten och den privata sektorn till mellan knappt 54 och drygt 56 procent (se diagram 4.8). I den kommunala sektorn var löneutvecklingen ca 41 procent under samma period.

Diagram 4.9 Utvecklingen av genomsnittliga löner i olika sektorer på arbetsmarknaden, 1994–2004

4.9 Antal disciplinära ärenden vid samtliga myndigheter respektive hos Statens ansvarsnämnd

Under perioden 2000–2006 (del av) har myndigheterna totalt behandlat 1 498 personalansvarsärenden. Av diagrammet nedan framgår utvecklingen under perioden. Av behandlade ärenden rör 368 avsked (varav 249 avslag), 146 uppsägning (32 avslag), 548 varning (86 avslag), 241 löneavdrag (1 avslag), 135 åtalsanmälan (10 avslag) och 50 avstängning (3 avslag). Antalet fällande beslut var totalt 1 117, dvs. 75 procent av totalt behandlade ärenden.

Diagram 4.10 Antal personalansvarsärenden under perioden 2000–2006 (del av)

Ett fåtal myndigheter står för det dominerande antalet ärenden: Rikspolisstyrelsen 448, Försvarsmakten 288, Kriminalvården 135, Skatteverket 81, Statens institutionsstyrelse 54, Banverket 45, Arbetsmarknadsverket 44 och

slutligen Luftfartsverket 43 ärenden. Till- sammans svarar dessa myndigheter för 76 procent av ärendena, medan deras sammanlagda personalstyrka är 40 procent av totala antalet statsanställda. Antalet personalansvarsärenden efter myndighetsstorlek anges nedan.

Tabell 4.13 Antal personalansvarsärenden efter myndighetens storlek

Antal anställda

	Antal ärenden	Ärenden per 1 000 anställda
- 50	0	0
51-100	21	6
101-1 000	146	6,9
1 000-	133	4,3
Totalt	1 498	6,5

Om man bortser från uppgifterna för år 2006, innebär det att ungefär en anställd av tusen prövas av respektive myndighet varje år. En fjärdedel av dessa fällt inte.

Verksamheten vid Statens ansvarsnämnd

Statens ansvarsnämnd, som inrättades år 1976, har till uppgift att besluta i frågor om disciplinansvar, åtalsanmälan, avskedande, läkarundersökning med tvång eller avskedande när det gäller statlig anställda med högre befattningar. Som framgår av de verksamhetsberättelser som ansvarsnämnden numera inger till regeringen har bl.a. följande antal ärenden om åtalsanmälan, avsked, läkarundersökning och disciplinansvar inkommit till nämnden under åren 2001–2005, uppdelade efter yrkeskategorier.

Tabell 4.14 Inkomna ärenden till Statens ansvarsnämnd under åren 2000–2005 uppdelade efter yrkeskategorier

Antal

Yrkeskategorier	2001	2002	2003	2004	2005
Domare	7	6	2	4	10
Åklagare	2	4	8	3	5
Polischefer	3	2	3	4	1
Professorer	0	2	2	1	8
Övriga	0	1	0	2	3
Summa¹	12	15	15	14	27

¹ Avser ärenden som har avgjorts i sak.

Bilaga 1

Underbilaga 1.1
Myndighetschefer och
ordförande i styrelser
med fullt ansvar

Bilaga 1

Underbilaga 1.1 Myndighetschefer och ordförande i styrelser med fullt ansvar 2006-09-01

Innehållsförteckning

Myndighetschefer 2006-09-01	5
Ordförande i styrelser med fullt ansvar 2006-09-01.....	10

Myndighetschefer 2006-09-01

Regeringen redovisar nedan en sammanställning över myndighetschefer som lyder omedelbart under regeringen och som anställs genom beslut av regeringen. Sammanställningen redovisar förhållandet den 1 september 2006.⁸

Regeringen har för avsikt att årligen i budgetpropositionen lämna en aktuell redovisning över myndighetscheferna.

<u>Myndighet</u>	<u>Titel</u>	<u>Efternamn</u>	<u>Förnamn</u>
Affärsverket svenska kraftnät	GD	Magnusson	Jan
Allmänna reklamationsnämnden	Ordförande	Nordling	Lotty
Arbetsdomstolen	Ordförande	Koch	Michaël
Arbetslivsinstitutet	GD	Sjöberg	Mikael
Arbetsmarknadsstyrelsen	GD	Bylund	Bo
Arbetsmiljöverket	GD	Pettersson	Kenth
Arkitekturmuseet	Museichef	Nygren	Bitte
Banverket	GD	Granbom	Per-Olof
Barnombudsmannen	BO	Nyberg	Lena
Blekinge tekniska högskola	Rektor	Haikola	Lars
Bolagsverket	GD	Wessberg	Hans Gustaf
Boverket	GD	Uusmann	Ines
Brottsförebyggande rådet	GD	Andersson	Jan
Brottsoffermyndigheten	GD	Bergström	Margareta
Centrala studiestödsnämnden	GD	Borg Wallin	Kerstin
Danshögskolan	Rektor	Lilja	Efva
Datainspektionen	GD	Gräslund	Göran
Djurskyddsmyndigheten	GD	Hammarström	Matz
Domstolsverket	GD	Rolén	Thomas
Dramatiska institutet	Rektor	Lysander	Per
Ekobrottsmyndigheten	GD	Antemar	Gudrun
Ekonomistyrningsverket	GD	Gustafsson	Yvonne
Elsäkerhetsverket	GD	Färm	Gunnel
Exportkreditnämnden	GD	Rydh	Olof
Fastighetsmäklarnämnden	Ordförande	Järvstrand	Anna-Lena
Finansinspektionen	GD	Bonde	Ingrid
Fiskeriverket	GD	Wenblad	Axel
Folke Bernadotteakademin	GD	Sahlin	Michael
Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande	GD, vik	Blomgren	Sture
Fortifikationsverket	GD	Häggroth	Sören
Forum för levande historia	Överintendent	Vakant	
Försvarets materielverk	GD	Holmgren	Gunnar
Försvarets radioanstalt	GD	Åkesson	Ingvar
Försvvarshögskolan	Rektor	Landerholm	Henrik

⁸ På grund av särskilda bestämmelser ingår inte Arbetsgivarverket, Regeringskansliet och Verket för högskoleservice i sammanställningen.

<u>Myndighet</u>	<u>Titel</u>	<u>Efternamn</u>	<u>Förnamn</u>
Försvarsmakten	ÖB	Syrén	Håkan
Försäkringskassan	GD	Malmborg	Curt
Gymnastik- och idrottshögskolan	Rektor	Ericson	Mats
Glesbygdsverket	GD	Wallin	Kerstin
Granskningsnämnden för radio och TV	Direktör	Renfors	Cecilia
Göteborgs universitet	Rektor	Fredman	Pam
Handelsflottans kultur och fritidsråd	Direktör	Cruth	Torbjörn
Handikappombudsmannen	HO	Löow	Lars
Hälso- och sjukvårdens ansvarsnämnd	GD	Marcus	Annika
Högskolan i Borås	Rektor	Nordholm	Lena
Högskolan Dalarna	Rektor	Stark	Agneta
Högskolan i Gävle	Rektor	Svensson	Leif
Högskolan i Halmstad	Rektor	Enmark	Romulo
Högskolan i Kalmar	Rektor	Bladh	Agneta
Högskolan Kristianstad	Rektor, vik	Irhammar	Malin
Högskolan i Skövde	Rektor	Larsson	Leif
Högskolan på Gotland	Rektor	Borgert	Leif
Högskolan Väst	Rektor	Ekedahl	Lars
Högskoleverket	Universitetskansler	Franke	Sigbrit
Högsta domstolen	Ordförande	Svensson	Bo
Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen	GD	Jangenäs	Bo
Inspektionen för strategiska produkter	GD	Ekman	Andreas
Institutet för arbetsmarknadspolitisk utvärdering	GD	Fredriksson	Peter
Institutet för psykosocial medicin	Föreståndare, vik	Nordenskiöld	Louise
Institutet för språk och folkminnen	GD	Lindquist	Björn
Institutet för tillväxtpolitiska studier	GD	Öberg	Sture
Institutet för utvärdering av internationellt utvecklingssamarbete (Sadev)	GD	Danielsson	Anders
Integrationsverket	GD	Carlgren	Andreas
Internationella programkontoret för utbildningsområdet	GD	Melin	Ulf
Justitiekanslern	JK	Lambertz	Göran
Jämställdhetsombudsmannen	JämO	Borgström	Claes
Järnvägsstyrelsen	GD	Lundin	Ulf
Kammarkollegiet	GD	Ljungh	Claes
Karlstads universitet	Rektor	Ullenius	Christina
Karolinska institutet	Rektor	Wallberg-Henriksson	Harriet
Kemikalieinspektionen	GD	Forsberg	Ethel
Kommerskollegium	GD	Johansson	Lena
Konjunkturinstitutet	GD	Hansson	Ingemar
Konkurrensverket	GD	Norgren	Claes
Konstfack	Rektor	Björkman	Ivar
Konsumentverket	GD	Lindell	Karin
Kriminalvården	GD	Nylén	Lars
Krisberedskapsmyndigheten	GD	Eksborg	Ann-Louise

<u>Myndighet</u>	<u>Titel</u>	<u>Efternamn</u>	<u>Förnamn</u>
Kungl. Musikhögskolan i Sthlm	Rektor	Johansson	Johannes
Kungl. Tekniska högskolan i Sthlm	Rektor	Flodström	Anders
Kungliga biblioteket	Riksbibliotekarie	Sahlin	Gunnar
Kungl. Konsthögskolan	Rektor	Ekman	Marie-Louise
Kustbevakningen	GD	Salomonson	Christina
Lantmäteriverket	GD	Jönsson	Stig
Linköpings universitet	Rektor	Millnert	Mille
Livruskammaren, Skokloster slott och Hallwylska palatset	Överintendent	Bursell	Barbro
Livsmedelsekonomiska institutet	GD	von Schantz	Dag
Livsmedelsverket	GD	Andersson	Inger
Lotteriinspektionen	GD	Sjöblom	Hases Per
Luftfartsstyrelsen	GD	Billinger	Nils Gunnar
Luftfartsverket	GD	Rekke	Lars
Luleå tekniska universitet	Rektor	Sandvik Wiklund	Pia
Lunds universitet	Rektor	Bexell	Göran
Läkemedelsförmånsnämnden	GD	Tauberman	Ann-Christin
Läkemedelsverket	GD	Alvan	Gunnar
Länsstyrelsen i Blekinge län	Landshövding	Wärnersson	Ingegerd
Länsstyrelsen i Dalarnas län	Landshövding	Dahlberg	Ingrid
Länsstyrelsen i Gotlands län	Landshövding	Samuelsson	Marianne
Länsstyrelsen i Gävleborgs län	Landshövding	Eirefelt	Christer
Länsstyrelsen i Hallands län	Landshövding	Lövdén	Lars-Erik
Länsstyrelsen i Jämtlands län	Landshövding	Mikaelsson	Maggi
Länsstyrelsen i Jönköpings län	Landshövding	Engqvist	Lars
Länsstyrelsen i Kalmar län	Landshövding	Lindgren	Sven
Länsstyrelsen i Kronobergs län	Landshövding	Lagrell	Lars-Åke
Länsstyrelsen i Norrbottens län	Landshövding	Eriksson	Per-Ola
Länsstyrelsen i Skåne län	Landshövding	Tunhammar	Göran
Länsstyrelsen i Stockholms län	Landshövding	Hellström	Mats
Länsstyrelsen i Södermanlands län	Landshövding	Könberg	Bo
Länsstyrelsen i Uppsala län	Landshövding	Björck	Anders
Länsstyrelsen i Värmlands län	Landshövding	Eriksson	Eva
Länsstyrelsen i Västerbottens län	Landshövding	Andersson	Lorentz
Länsstyrelsen i Västernorrlands län	Landshövding	Larsson	Gerhard
Länsstyrelsen i Västmanlands län	Landshövding	Svegfors	Mats
Länsstyrelsen i Västra Götalands län	Landshövding	Bernhardsson	Göte
Länsstyrelsen i Örebro län	Landshövding	Gunnarsson	Sören
Länsstyrelsen i Östergötlands län	Landshövding	Eriksson	Björn
Lärarhögskolan i Stockholm	Rektor	Carlgren	Ingrid
Malmö högskola	Rektor	Olausson	Lennart
Marknadsdomstolen	Ordförande	Fallenius	Christer
Medlingsinstitutet	GD	Stråth	Claes
Migrationsverket	GD	Valik	Janna
Mittuniversitetet	Rektor	Lindstein	Thomas
Moderna museet	Överintendent	Nittve	Lars
Myndigheten för handikappolitisk samordning (Handisam)	GD	Älfvåg	Carl
Myndigheten för internationella adoptionsfrågor	GD	Camving	Meit

<u>Myndighet</u>	<u>Titel</u>	<u>Efternamn</u>	<u>Förnamn</u>
Myndigheten för kvalificerad yrkesutbildning	GD	Eriksson	Sonja
Myndigheten för nätverk och samarbete inom högre utbildning	GD	Rohlin	Madeleine
Myndigheten för skolutveckling	GD	Enochsson	Pia
Myndigheten för utl. investeringar i Sverige	GD	Hammerich	Kai
Mälardalens högskola	Rektor	Palmér	Ingegerd
Nationalmuseum med Prins Eugens Waldermarsudde	Överintendent	Söderlind	Solfrid
Nationellt centrum för flexibelt lärande	GD	Persson	Hans-Inge
Naturhistoriska riksmuseet	Museichef	Hallman	Christina
Naturvårdsverket	GD	Liljelund	Lars-Erik
Nordiska Afrikainstitutet	Direktör	Norberg	Carin
Ombudsmannen mot diskriminering på grund av sexuell läggning	HomO	Ytterberg	Hans
Ombudsmannen mot etnisk diskriminering	DO	Linna	Katri
Operahögskolan i Sthlm	Rektor	Svendén	Birgitta
Patent- och registreringsverket	GD	Hellsvik	Gun
Patentbesvärsrätten	Ordförande	Linder	Alf
Polarforskningssektariatet	Föreståndare	Karlqvist	Anders
Post- och telestyrelsen	GD	Treschow	Marianne
Premiepensionsmyndigheten	GD	Lindenius	Christina
Presstödsnämnden	Kanslichef	Karlsson	Åsa-Britt
Radio- och TV-verket	GD	Rosén	Björn
Regeringsrätten	Ordförande	Lavin	Rune
Revisorsnämnden	Direktör	Strömberg	Peter
Riksantikvarieämbetet	Riksantikvarie	Liliequist	Inger
Riksarkivet	Riksarkivarie	Lidman	Tomas
Riksgäldskontoret	Riksgäldsdirektör	Lundgren	Bo
Rikspolisstyrelsen	Rikspolischef	Strömberg	Stefan
Rikstrafiken	GD	Widlert	Staffan
Riksutställningar	GD	Follin	Ann
Rymdstyrelsen	GD	Tegnér	Per
Rättsmedicinalverket	GD	Westerberg	Ulf
Sida	GD	Norrfalk	Maria
Sjöfartsverket	GD	Selén	Jan-Olof
Skatteverket	GD	Sjöstrand	Mats
Skogsstyrelsen	GD	Enander	Göran
Skolväsendets överklagandenämnd	Direktör	Eriksson	Magnus
SMHI	GD	Ågren	Maria
Smittskyddsinstitutet	GD	Norrby	Ragnar
Socialstyrelsen	GD	Asplund	Kjell
Specialpedagogiska institutet	GD	Rocksén	Jan
Specialskolemyndigheten	GD	Bååth	Greger
Statens beredning för medicinsk utvärdering	Direktör	Rosén	Måns
Statens biografbyrå	Direktör	Arrbäck	Gunnel
Statens bostadskreditnämnd	GD	Magnusson	Lars

<u>Myndighet</u>	<u>Titel</u>	<u>Efternamn</u>	<u>Förnamn</u>
Statens energimyndighet	GD	Korsfeldt	Thomas
Statens fastighetsverk	GD	Jonsson	Bo
Statens folkhälsoinstitut	GD	Ågren	Gunnar
Statens försvarshistoriska museer	Överintendent	von Arbin	Christina
Statens geotekniska institut	GD	Boström	Birgitta
Statens haverikommission	GD	Kastman Heuman	Åsa
Statens historiska museer	Överintendent	Amréus	Lars
Statens institut för kommunikationsanalys	GD	Dahlström	Kjell
Statens institutionsstyrelse	GD	Persson Göransson	Ewa
Statens jordbruksverk	GD	Persson	Mats
Statens järnvägar	GD	Dahlborg	Lennart
Statens konstråd	Direktör	Adsenius	Mikael
Statens kulturråd	GD	Rennerstedt	Kristina
Statens kärnkraftinspektion	GD	Melin	Judith
Statens ljud- och bildarkiv	GD	Allerstrand	Sven
Statens maritima museer	Överintendent	Olsson	Robert
Statens museer för världskultur	Överintendent	Gesang-Karlström	Eva
Statens musiksamlingar	Direktör	Vakant	
Statens pensionsverk	GD	Norén	Agneta
Statens räddningsverk	GD	Gunnarsson	Göran
Statens skolverk	GD	Thullberg	Per
Statens strålskyddsinstitut	GD	Holm	Lars-Erik
Statens va-nämnd	Ordförande	Rubenson	Stefan
Statens veterinärmedicinska anstalt	GD	Engvall	Anders
Statens väg- och transportforskningsinstitut	GD	Karlström	Urban
Statistiska centralbyrån	GD	Jansson	Kjell
Statskontoret	GD	Johansson	Anders L
Stockholms universitet	Rektor	Bremer	Kåre
Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll (SWEDAC)	GD	Holmqvist	Hans-Eric
Styrelsen för psykologiskt försvar	GD	Ekdahl	Mats
Svenska ESF-Rådet	GD	Qvarfort	Anne-Marie
Svenska institutet	GD	Wästberg	Olle
Svenskt biografiskt lexikon	Huvudredaktör	Karlsson	Åsa
Sveriges geologiska undersökning	GD	Ljung	Lars
Sveriges lantbruksuniversitet	Rektor	Sennerby Forsse	Lisa
Säkerhetspolisen	GD	Bergenstrand	Klas
Södertörns högskola	Rektor	Josefson	Ingela
Talboks- och punktskr.biblioteket	Bibliotekschef, vik	Hansson	Kjell
Teaterhögskolan i Stockholm	Rektor	Jansson	Olle
Totalförsvarets forskningsinstitut	GD	Sandström	Madelene
Totalförsvarets pliktverk	GD	Körlof	Björn
Tullverket	Generaltulldirektör	Starrin	Karin
Umeå universitet	Rektor	Sandberg	Göran
Ungdomsstyrelsen	GD	Nilsson	Per
Uppsala universitet	Rektor	Hallberg	Anders
Valmyndigheten	Kanslichef	Skarell	Gunnar
Verket för förvaltningsutveckling (Verva)	GD	Jönsson	Lena

<u>Myndighet</u>	<u>Titel</u>	<u>Efternamn</u>	<u>Förnamn</u>
Verket för innovationssystem (Vinnova)	GD	Eriksson	Per
Verket för näringslivsutveckling (Nutek)	GD, vik	Halvarsson	Sune
Vetenskapsrådet	GD	Omling	Pär
Vägverket	GD	Skogö	Ingemar
Växjö universitet	Rektor	Sterte	Johan
Åklagarmyndigheten	Riksåklagaren	Wersäll	Fredrik
Örebro universitet	Rektor	Gidlund	Janerik
Överklagandenämnden för studiestöd	Direktör	Törnered	Mats

Ordförande i styrelser med fullt ansvar 2006-09-01

Regeringen redovisar nedan en sammanställning över ordförande i styrelser med fullt ansvar. Sammanställningen redovisar förhållandet den 1 september 2006.

Regeringen har för avsikt att årligen i budgetpropositionen lämna en aktuell redovisning över dessa ordförande.

<u>Myndighet</u>	<u>Titel</u>	<u>Efternamn</u>	<u>Förnamn</u>
Affärsverket svenska kraftnät	Fd statsråd	Hulterström	Sven
AP-fonden Första	GD	Hedborg	Anna
AP-fonden Andra	Ekonom	Larsson	Gunnar
AP-fonden Tredje	VD	de Neergaard	Claes
AP-fonden Fjärde	Fd statsråd	Friggebo	Birgit
AP-fonden Sjunde	Ek.dr.	Rydén	Bengt
AP-fonden Sjätte	Direktör	Folkesson	Jan-Olle
Arbetsgivarverket	GD	Sjöstrand	Mats
Arbetsmarknadsstyrelsen	Professor	Edin	Per-Olof
Banverket	Direktör	Hult	Mats
Blekinge tekniska högskola	Säljchef	Johansson	Karin
Danshögskolan	Fd landshövding	Haglund	Ann-Chatrine
Dramatiska institutet	Teaterchef	Assefa	Astrid
Exportkreditnämnden	Direktör	Nilsson	Lennart
Finansinspektionen	Fd statsråd	Westerberg	Bengt
Forskningsrådet för arbetsliv och socialvetenskap	Fd statsråd	Gradin	Anita
Fortifikationsverket	Kommunalråd	Micko	Lena
Försvarets materielverk	Fd GD	Carling	Jan
Försvvarshögskolan	Rektor	Svedberg	Gunnar
Försäkringskassan	Socionom	Efraimsson	Inger
Gymnastik- och idrottshögskolan	Direktör	Lundquist	Bo
Göteborgs universitet	Teknologie doktor	Wittlöf	Arne
Högskolan Dalarna	Professor	Fransson	Anders
Högskolan i Borås	GD	Hellsvik	Gun
Högskolan i Gävle	GD	Ericsson	Lars Erik
Högskolan i Halmstad	Fd landshövding	Andersson	Thorsten

<u>Myndighet</u>	<u>Titel</u>	<u>Efternamn</u>	<u>Förnamn</u>
Högskolan i Kalmar	VD	Nilsson	Lennart
Högskolan i Skövde	Sjukhusdirektör	Tuvegran	Ingela
Högskolan Väst	Professor	Lind	Ingemar
Högskolan Kristianstad	Direktör	Ljunggren Lönnberg	Lil
Högskolan på Gotland	GD	Andersson	Inger
Karlstads universitet	Ordförande	Nordh	Sture
Karolinska institutet	Riksdagsledamot	Eberstein	Susanne
Konstfack	Fd statssekreterare	Thorgren	Gunilla
Kungl. Konsthögskolan	Riksarkivarie	Lidman	Tomas
Kungl. Musikhögskolan i Stockholm	VD	Bohlund	Kjell
Kungl. Tekniska högskolan	VD	Schelin-Seidegård	Cecilia
Linköpings universitet	Riksdagsledamot	Ask	Beatrice
Lotteriinspektionen	Riksdagsledamot	Gustavsson	Åke
Luftfartsverket	Landshövding	Tunhammar	Göran
Luleå tekniska universitet	VD	Sundström	Anders
Lunds universitet	Fd statsråd	Larsson	Allan
Lärarhögskolan i Stockholm	GD	Ringborg	Erland
Malmö högskola	VD	Landelius	Sven
Mittuniversitetet	VD	Böhlín	Birgitta
Myndigheten för utländska investeringar i Sverige	Direktör	Narvinger	Anders
Mälardalens högskola	Direktör	Hjalmarsson	Lennart
Operahögskolan	Fd landshövding	Friggebo	Birgit
Post- och telestyrelsen	Riksdagsledamot	Bäckström	Lars
Premiepensionsmyndigheten	Fd Riksgäldsdirektör	Franzén	Thomas
Riksgäldskontoret	GD	Ericsson	Lars Eric
Rikstrafiken	Riksdagsledamot	Davidsson	Inger
Sjöfartsverket	GD	Andersson	Jörgen
Statens järnvägar	Departementsråd	Olson	Hans Christer
Statens beredning för medicinsk utvärdering	Professor	Rehnqvist	Nina
Statens pensionsverk	GD	Gustafsson	Yvonne
Stockholms universitet	Kammarrättspresident	Heckscher	Sten
Sveriges lantbruksuniversitet	GD	Edqvist	Lars-Erik
Södertörns högskola	Koncernchef	Rosén	Björn
Teaterhögskolan i Stockholm	GD	Wigzell	Kerstin
Totalförsvarets forskningsinstitut	Rektor	Ullenius	Christina
Umeå universitet	VD	Johansson-Hedberg	Birgitta
Uppsala universitet	Ekonomie doktor	Dalborg	Hans
Verket för högskoleservice (VHS)	Rektor	Sandvik Wiklund	Pia
Verket för innovationssystem (Vinnova)	Forskningsdirektör	Fossom	Greta
Verket för näringslivsutveckling (Nutek)	GD	Hammerich	Kai
Vetenskapsrådet	Fd statsråd	Westerberg	Bengt
Vägverket	Fd riksdagsledamoten	Kvist	Kenneth

<u>Myndighet</u>	<u>Titel</u>	<u>Efternamn</u>	<u>Förnamn</u>
Växjö universitet	Fd ambassadör	Bergquist	Mats
Örebro universitet	Fd GD	Sandebring	Hans